

બરજે નામું.

દ્વિતર ૧૮ મું—ભાગ ૧ લો.

અસલ હાથનાં લખેલાં પુસતક ઊપરથી
વાક્યોની રચણા સુધારીઆમાં આવી
છે, અને તેની અસલી લખાણ
શહરાગાત કાયમ
રાખી છે.

મુંબઈ,
મુંબઈ સમાચાર છાપખાનામાં
માલિકજી બરજેરજી મીનાચિહરદેવજીનાંમે છાપીજે'છે.

૧૮૭૯.

ક્રીંમત રૂ ૨.

ગુજરાત વિધાનસભા
સાહિત્ય
ગુજરાતી કોમીયન્ટેશન

૧૨૬૦

પરજે નામું.

દફતર ૧૮ મું.

હુકાયત લખી છે કે, સફ સમારી ધરાનો તથા જાપુલી
લશકરે, તથા જેહાન પેહલવાન રસતમે લડાઈના
મેદાનમાં તલ્લખ કીધા પોતાનો હુમનપરદ
અફરાસીઆપના ખેડા જદસુમને.

હુવે જેવારે પેલી તરફ પદ સેતારેના પાદશાહા અફરાસીઆપનું લ
શકર મેદાનમાં આવી ઉભું તેવારે તે જોઈને આખે તરફથી નેક સેતારેના
પાદશાહા કેખોસરોના ધસિની તથા જાપુલી લશકર મેદાનમાં નીકલી પો-
તાની જગાએ સફ સમારી હુરીઆરો સાથે ઉભું. તે તમામ જાપુલી
લશકરને તદ્યાર થઈ કીનાનાં મેદાનમાં આવી સફ સમારી ઉભેલું જો-
ઈને, રોશન પપ્પતનો ચજદા પરસતી દાદગર પાદશાહા કેખોસરો પો-
તાનાં સપ્પરંગ ખેજદ ઘોડાની પીઠ ઉપર રોશન મહાતાપની મીશાલ
સવાર થયો. તે પાદશાહાની સાથે ખોજ તમામ નામદારોખી સવાર થઈ
ચાલતા હતા. તે વખત તે નામદાર પાદશાહાનાં તનમાં લડાઈનું પપ્પતર
પેહેરેલું હતું, અને તે ઉપર પાદશાહી ગંજ ખજનાની કીમતનો કમ-
રખંદ તંગ પાંધેલો હતો, તથા સર ઉપર જરીન કોલાહ મેલેલી હતી,
અને પીઠ ઉપર ગેલાંન શેહરનો ઢાલ પાંધેલી, તથા રાખી પાજીની ત-
રફ તોરનો બાથરો અને આચી કમાન લટકાવેલી હતી. તે નેકપપ્પત
પાદશાહ પોતાનાં કમરખંદ ઉપર એલમાસનાં લોઢાની તલવાર પાંધેલી,

તથા કમરમાં જડાવદાર ખંજર ખોશોલું, તથા હાથમાં પેચદાર સાફની મીશાલનો નેજો પકડેલો હતો. એ મીશાલ તે નેક એતેકાદનો પાદશાહ કેખોસરો તમામ લડાઈના હુથીઆર પાંધી, જેહાન પેહલવાન રૂસતમની ખરાખર ચાલતો આવી લશકરની કલખગાહામાં દબદબાથી ઉભો. તે નેક ખખત પાદશાહને જોઈ સરવે કોઈ નામદાર લોકો, કીનાનાં હુથીઆર પાંધી ફતેહમંદ ગાવીઆની જુગ સાથે લશકરની કલખઘાહમાં આવી ઉભા. તેવાર પછે તે લશકરની દાખી પાખુની તરફ સમશેરનો મારનાર તમુર, ગેવ, ખીજન, ગસતેહમ, ફરીખોરજ, ખેહરામ, સાપુર, ફેરોહલ, સીદોસપ, હજર, ફીરોજ તથા ગજદેહમ, એ ખાર નામીઆ પેહલવાન હોશીઆરીથી ઉભા. તેવાર પછે તે લશકરની જમણી પાખુની તરફ ગોરજનો મારનાર જેહાનસુજ, નેજનો ફેરવનાર સામ, ખરાદ, ખેહરાદ, ખેહેરેમંદ, ગોરાજે, અશકસ, જંગેશાવરાન, ખરજન, ફરહાદ, નરાવાદ, ખેહરોજ તથા અરદેશીર, એ ખાર પેહલવાન ઓસતવારીથી ઉભા. અને પાક ફતેહમંદ ખખતના પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક ખુલંદ મરતખાનાં ગાવીઆની જુગ સાથે નામદારી ભરેલો જલેજર, જહવારેહ, ફતેહમંદી ભરેલો તાજખખશ રૂસતમ, શેરમરદ ખરજો, દેવખંદ ફરામરજ, જોરનો રાખનાર જેહાનખખસ, સરફરાજ ભરેલો કરીમાન, શેરને પોતેને કેરશાસપસાની, ભારી તનનો અને ચીતાની મીસાલનો ગુરગીન, નેક સેતારેનો લોહરાસપ, સુપેશાલાર ગોદરેજ, ચાદગોરી ભરેલો તુસ, લડા-એક ખેહજનદ, તોરનો મારનાર અરદવાન, તથા નેકદેલ ખુલો કારન, એ વગેરે પાદશાહ આક, ચાદગારી ભરેલો તરમાહ, તથા સરહંગ, એ વગેરે શેરની ચુંગાલના ખીજ તમામ શાહજનદાઓ કીનાનો કમરખંદ તંગ કરીને ધરાના પાહડશાહની ખીદમતમાં ઉભા હતા. તેથી તે વખત તુકહે ગોચા જમીન તથા જમાનો એક થવા ચાલતો હતો. અને દલેર સવારોના ઘોડા તથા હાથી પોકાર મારતા, તેણે કરી તમામ લસકરના કાન ખેહરા થઈ જતા હતા, તથા ખેહ તરફના લશકરના સરદાર લોકો પોતાના લશકર ઉપર આવાજ મારી કહેતા હતા, કે ખખરદાર હોશીઆરીથી ઉભા રહેજો. શા વાસતે કે, એ વખત નામદારી કરવાને લાએકનો છે. એ રવેશ તે સરદાર લોકો આવાજ મારી દરએકને કહેતા હતા. તેનો શોહોરશાર

નહીં હતો; તું કેહે ગોયા કોલજંમનો દરીઆવ મોજામારે અને તેને! ગો-
લપ્યાંગ ઉઠે, તે મીસાલ તે લશકરમાં સરદારો શોહોર ઉઠાવતા હતા. તે
વગેરે તમામ લશકરમાંથી નકારાં તથા પોતલની કરનાએનો અવાજ થ-
તો હતો, તેનો ગોલપ્યાંગ આસમાન લગીન જઈ પોંહોંચ્યો ! તેણે કરી
એ ફરતો આસમાનથી લરજવા લાગો ! તથા જંગલનાં તમામ જનવ.
રો ગાભરાં પડીને હર તરફ નાહસવા લાગાં, તથા તે મેદાનમાં સવારો
ઘોડા હરતરફ દોડાવતા હતા, તેઓના ઘોડાઓની નાલની ગેરદે કરી રો-
શન આફતાપ ધંકાઈ ગયો. એ રવેશ તે તમામ લશકર કોલજુ મનાં દ-
રીઆવની મીસાલ મોજ મારતું તઈયાર થઈ ઉભું.

તેહેવાર ખુજોરગ ખુનીઆદના જલના ખેટા તેહેમતન તાજપખશ
રૂસતમે પાકદીનના પાદશાહ કેપોસરોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ખુ-
પસુરની ભરેલા નેક દેલ અને રોશનપખત ફતેહમંદ, હર્તેકેસવર જ-
મીનનાં માયાવંત તાજદાર પાદશાહ, અગરએ તારો હુકમ હોએ તો
આએ વખત હું કીનાના મેદાનમાં ઘોડો દપડાવતો જઈ જોલાન દેઉ,
અને એક કીના ભરેલી લડાઈ ઉઠાવું.” જેવાર નેક ખસલતના પાદ-
શાહ કેપોસરોએ પીલતન રૂસતમનો જોખાનથી એવા સખુન સાંભલીયા,
તેવાર તે નેકપખત અને રોશન સેતારેના પાદશાહે જેહાનપેહેલવાનને
એમ કરી કહીજી કે, “અય રખસના સાહેબ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ,
આજની લડાઈ તારેજ લાએકની છે. વાસતે જેવારે તું એ લડાઈ ફતેહ
કરીને એ મેદાનમાંથી મારી નજદીક પાછો આવશે, તેવાર હું એમ કરીને
જાણુશ કે, આજ રોજ તે મને એ ધશન જમીનનું તખત તાજ નવે-
સરથો પખશીજી. વાસતે અય સરફરાજ તાજપખશ, આજની લડાઈ
માં તારો ચાર ચાને તું ને ફતેહમંદીનો પખશનાર જેહાનનો સાહેબ દા-
દગર દાદાર તારી મદદ કરજો. અને એ જેહાનનો યાદગારી ભરેલો મોટો
જેહાનપેહેલવાન કેરશાસપ, કે જેણે પોતાની કઉવતનાં જોરે કાંઈ લાખો
લાખ દેવને જીવથી માર્યાછે, તે સરદારની મીશાલ તારી પાજુમાં કઉ-
વત રહેજો. તે કરતાં આસમાન ઉપર જે નુરી ફરેસતો ફતેહમંદ ખેહ-
રાંમ ધંયજદ કરી કહેવાયછે, તે જોરના પખશનાર ફરેસતાની મદદ-
તુને હોજો.” એ રવેશ તે નેકદેલ પાદશાહ કેપોસરોએ પોતાના ના

મીચા જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ ઉપર દોઆ કીધી. તેવારે નામનો ઉઠાવનાર જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ, પોતાના રખશ ઉપરથી સેતાપ કુદી પાછી પીઆદો થાંચા, અને પાદશાહા કેપોસરોના સપ્પરંગ ખેહજાદ ઘોડાની આગલ આવી પોતાનું સર જોહોંકાવી સેજદો કીધો. પછી ચીતારની મીશાલ કુદી પાછો પોતાના રખશ ઉપર સવાર થાયો. અને પોતાનું મોહો પાક ઇઅજદાનની તરફ કરી, તે સાહેબ પાસે ફતેહમંદો માગી. અને એમ કહેવા લાગો કે, “એ દાદી લોકોની દાદના લેનાર પાક ઇજદાન સાહેબ, હું જે ખેદાદગર અફ્રાસીઆપની સામે હુમલું લડવા જાઉં છું, તે તેના જીવમને તોડવાને માટે જાઉં છું, માટે હું તારા કમીના એક પંદાની શરમ આજ રોજે મારા પુઠાપાના દાહાડામાં તારે હાથ છે.” એટલું કહી પોતાના રખશને એડ મારી વીજલીના ચમકારાની મીસાલ દપટાવતો લડાઈના મેદાનમાં નીકલી ગયો. અને પોતાના રખશને જોલાન દઈ, એક પોકાર પહારનાં વાદલની મીશાલ મારી. તુરકી લશકરની સામે આવીને કહેવા લાગ્યા કે, “અય ઊંઘાં પપ્પતના પાદશાહા અફ્રાસીઆપ, આએ લડાઈના મેદાનમાં સેતાપ મારા હુમનપરદને મોકલી દે. પછે આપણુ જોઈએ કે, એ ફરતો આસમાન કોણનો મદદ કરેછે. અગરજો આએ વપ્પત તું તારા ખેટા જાદુસુમને મારા મેદાનમાં મોકલતાં વીલમ લગાડશે તો, આએ મારા ભારી ગોરજે કરી તારા તમામ પેહેલવાનોનાં સરમાંથી મગજ કાઢાડી નાખશ, કે એ મેદાનમાંથી તમામ ફ્રેસાદ પરતરફ થઈ જાય.” એ રવેશ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમની જીપ્પાનથી એવા સખુત લડાએક જાદુસુમે સાંબલયા. તેવાર જેમ શેર ગોસા ભરેલો થાય તે મીસાલ પોતાનું સર ગોસા ભરેલું કરી, શાહાજાદો જાદુસુમ પોતાના પાપ પાદશાહા અફ્રાસીઆપની નજદીક પોતાનો ઘોડો દપટાવતો જેહરી અજદાહાની મીસાલ જોશ કરતો, જાપુલી જેહાન પેહેલવાનની નજદીક આવી પહોંચ્યો, અને નામદાર રૂસતમ ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય ઊંઘાં પપ્પતના રજલા જલના ખેટા સગજ રૂસતમ, અગરકાંઈ તારા આએ પુઠાપાના દાહાડામાં તારા મોહોતે જોર કીધોછે, કે તું દલેર લોકોનાં મેદાનમાં શોખીથી આવી, એવા લામફામનાં સખુનો ખોલેછે?

અચ ખેચકલ જલના ખેટા, જો હજુરખી તું તારું બહું ચાહતો હોય તો તારા મગજમાંથી ગરૂરીનો પવન કાઢો નાખ. અગર નહીં તો મારી શમશેરે કરી હવણ તારાં યુઠાં તનનાં તુકડે તુકડા કરી નાખીશ. તું મને તે શું તારા કરતાં કાંઈ કમજોર જાણે છે કે તું એ મેદાનમાં ઉભો રહી, પોકાર મારી પોતાનો હુમનપરદ મને ખોલાવે છે ? તું કાંઈ તારા મગજ માં એવો ખેચાલ રાખતો હશે કે, હમો યુજોરગ પાદશાહના નામીચા પેહેલવાન કહેવાઈયે છઈયે ! પણ તે તારા પાદશાહ કેખોસરોનાં મરતખા કરતાં તો, મારા પાપના લશકરમાં સુપેહસાલાર પોરાન વજરનો મરતખો જીઆદા છે. જેવાર એ વેશેનો પેટો પીરાન પોતાના દખદખાથી આવીને મારા પાપના તખ્ત આગલ ખેસે છે, તેવાર તારા પાદશાહ કેખોસરોનાં કરતાં તે પોરાનવેશેનો મરતખો ધણો જીવ દીએ છે.”

જેવાર શાહજાદા જદસુમની જુખાનથી એવીશોખી ભરેલી વાત તાજખખશ રૂસતમે સાંભલી, તેવાર જેમ એક ભુરખાએલો શેર ગોસા ભરેલો હોય તે મીસાલ ગોસામાં આવીને, તુરકી જદસુમને એમ કહેવા લાગ્યો કે, “અચ કમ અકલ, અને ઊંધા મગજનાં ખીદાદગર, જદુઈ ભરેલા, ખુની દેલનાં, ખીહોરમન રજલા અફરાસીઆપના ખેટા નાદાન જદસુમ, અગરજો તું નેક ખાનદાનનું ફરજંદ હોતે તો, અવલ જેવો તું મારા મેદાનમાં આવ્યો, તેવાજ મારી યુજોરગો જોઈને અદખથી ખોલતે. કે કરતાં તારા પાપ રોસવાઈ ભરેલા અફરાસીઆપની નજદીક, જો કોઈ દાના વજર હોતે તો, એ ખેદાદગર અફરાસીઆપને અકલની રાહ દેખાડી આરામથી તખ્ત ઉપર ખેસાડતે, અને તારા પાપને એ મેદાનમાં લાવી હરધડી ફજેત નહીં કરાવતે. અચ જદસુમ, તુ એમ જાણે છે કે, તારા પાપ પાદશાહ અફરાસીઆપ પાસે દાનાઈ ભરેલો વજર છે. એ રવેશ તું તારા મનથી પોતાના પાપને તથા વજર ને દાના જાણે છે. પણ મારા ખેટા શેરદેલ ફરામરજનાં લશકરમાં, જે સીહે દેવ ફરામરજનો ગોલામ કહેવાય છે, તે તારા પાપ કરતાં ધણો મરતખો રાખે છે. તથા પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોનાં તખ્તની નજદીક જે ગાવે હાનગરની યુનીઆદનો કારત પેહેલવાન કહેવાય છે, તે નામદાર તારા પીરાન કરતાં દશ ધણો જીઆદા મરતખો ધરાવે છે, અને તે

સુપેહસાલાર પાદશાહા કેપોસરોની મળલેસમાં ઘેરીને ઐમ કરી બોલે છે, કે રોસવાઈ ભરેલો અફરાસીઆપ, તથા વેસેનો બેટો પીરાન, પોતાનાં લશકર તથા પેહલવાનો સાથે હરવખત ઐ રઐના મેદાનમાંથી પીઠ ફેરવી નાશી જાયછે તો ફરીથી પોતાનું કાલું મોંહાં શું કરવા લાઈને આવેછે ? ઐ રવેશ સરવે કોઈ બોલીને તમારી મશકેરી કરેછે. વાસતે અય નાદાન છોકરા, હવે તારી આપેર આવી, ઐમ તું મુકરર જાણજે.” ઐ રવેશ જોહાનપેહલવાન રસતમની જુખાનથી તમામ સખુન સાંબલીને જાદસુમે કહયું કે, “અય બુઢા પપ્પર, હવે તારી આપલોસી ભરેલી વાતને કોતાહ કર, અને મારા ભારો નેજનો જરખ સંબાલ.”

હુકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી પાહુદશાહ અફરાસી-
આપના ખેટા રોઈનતન જાદસુમે જેહાન
પેહલવાન રસતમ સાથે.

એટલું કહીને જનદસુમે પોતાનો નેજો ઉઠાવીયો, અને બીજા હાથમાં ગેલાન શેહરની ઢાલ પકડી, પછે એક પોકાર બપ્પર જનવરની મીસાલ મારીને તાજબપ્પશ રૂસતમ ઉપર હોમલો કીધો. જ્યાર નામન ઉઠાવનારજયુલી જેહાનપેહેલવાને એવો મામલો દીદો, તેવારે તે પીલતન પેહેલવાનેબી એક હાથમાં ઢાલ પકડી બીજા હાથમાં નેજો ઉઠાવેયો, અને એક પોકાર સહી જનવરની મીસાલે માર્યો, અને એકબીજા ઉપર હુમલો કરી પોતપોતાના ઘોડા જોહોડયા, અને જેમ મસતી ભરેલા બે હાથી એક એકને પોતાનો સુંડ મારે, તે મીસાલ તે બેહુ નામદારો એક બીજા ઉપર નેજાનાં જરબ મારવા લાગા. તે નામદારોનાં ઘોડાની દોડ ધામ તથા ધરપકડે કરી જમીનની ચામડી છોલાવા લાગી અને ઘોડા-ઓની નાલે કરી જમીનનો સીનો ચાક ચાક થવા લાગો. તે જમીન ઉપરની ગેરદબી હવા સાથે મલીને આસમાનની તરફ જઈ પોહોંચી, તેણે કરી જમીન તથા જમાનો ઢંકાઈ ગયો, અને તે રખશાની દોડધામથી રેના મેદાનની ખાક ઉડી, તે બાજે પરીઓનાં મકાન ઉપર જઈ પોહોંચી, જેથી પરી લોકો પોતાના બાગમાં ગોલાબની હોજમાં ગોસલ

કરી પોતાના કપડાં પેહુરવા તે હાથમાં પકડ્યાં, તો જોએ શું કે, તે જ-
રની કપડાં તો તમામ ગેરદે કરી ભરાઈ ગયેલાં તથા તે ખાકના ઉડ-
વાથી ઓઠાખ જનવરની આંખમાં પર બંધાઈ ગયાં હતાં. તે વગેરે તે
ખાક હવા ઉપર ઉડતી ઉડતી જે જંગલમાં શીમોરગ રહેતું હતું; તીયાં
જઈ પોહોંચી, તેથી તે શીમોરગે જાણ્યું કે આએ ખાક, જે મારી તર-
ફ ઉડતી આવે છે તે જોહાન પેહલવાન રસતમનાં રખશ દોડધામ
સેવાએ એવી ગેરદ આએ તરફ આવે નહી. એ રવેશ તે નેક અકલનું
શીમોરગભી વીચાર કરી કહેતું હતું, તથા તે લડાઈના મેદાનમાંની ખાક
જંગલના શેર તથા ચીતાની આંખમાં ભરાઈ, તેથી તે શેર તથા ચીતા
ધાભરા પડીને જે જગાએ ધરેની તથા તુરાની ખેહુ પેહલવાનો લડાઈ
કરતા હતા તે જગાએ આવી પોહોંચ્યા. જેથી ખેહુ તરફનું તમામ લ-
શકર પેલા ખેહુ પેહલવાનોની લડાઈ જોતું હતું તે પડતું મેલીને, તે
શેર તથા ચીતાનો તમાશો જોવા લાગું. બાજે હેમક લોકોએ તો
પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટભાલડી પકડીને તે શેકારો જનવરો ઉપર
પોતાના ઘોડા જોહોઠાવ્યા. તે વગેરે તે દહાડે ખેહુ તરફના પાહદશાહોના
દેલ પોતાના નામોચા પેહલવાનોને વાસતે એવાંતો ગમગીન થયાં હતા
કે, ગોયા આસમાન ઉપરથી જખરાઈલ ફરેસતો આવોને તે ખેહુ પાહ-
દશાહોનો હોશ લેઈ ગોઓ હોય, તે મોસાલ તે ખેહુ પાહદશાહોનો હોશ
બાખતે થઈ ગયો હતો.

હવે મેલી તરફ લડાઈના મેદાનમાં તે ખેહુ દલેર પેહલવાનોએ એક
ખીજના તન ઉપર એકસો ને હેંસો નેજના જરખ મારેયા. તે જરખે
કરી તે નામદારોનાં બખતરની કડીએ કડી ટુટી ગઈ. અને તે ભારી ને-
જના જરખોથી તેઓના તનમાંના બખતરચારણીમી મીશાલ સુરાખદાર
થઈ ગયાં, અને તે નેજનો નોક તેઓનાં લડાઈનાં બખતર સાથે અથ-
ડાઈને ટુટી ગઈ. તે ભારી જરખોના લાગવાથી તે ખેહુ નામદારો-
નાં તનમાંથી લોહી તથા પશીનો જરી થયાં. તેણે કરી તું કહે ગોયા
જેમ થંડોનાં દહાડામાં પાગની અંદર ગુલલાલાનો ચમન નજર આવે
તે મીશાલ તે લડાઈનું મેદાન નજર આવવા લાગું. પણ તે ખેહુ નામ
દારોમાંથી એકનીખી મોરાદ પ્યર આવી નહી. તેવારે નેજઓ પડતા મે-

લીને તે બેહુ પેહલવાનોએ સેતાર પોતાની મેઆનમાંથી સમશેર ખેંચી, અને એક બીજા ઉપર ગુસા ભરેલા થઈ ઘોડા જોહોડીયા, અને જેમ કેહર ભરેલું વાદલ પોકાર મારે, તે મીસાલ પોકાર મારીને બીન દેહેશત પોતપોતાની સમશેર એક બીજાઉપર મારવા લાગા. અને ડાપ્પા જમણી પોત પોતાના ઘોડા ફેરવવા લાગા. તે વખત આફતાપનાં તડકાંએ કરી તે બેહુ જપ્પરદસત પેહલવાનોની તલવાર વીજલોતી મીસાલ ચલકવા લાગી, અને તે તલલવારનો સપાસપનો અવાજ બેહુ તરફનાં લસકર તથા પેહલવાનો સાંભળીને પોતાના હાથની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગું. તે બેહુ પેહલવાનનાં તનમાંથી બેસુમાર પસીનો પાણીના ઝરાનો મીશાલ જરી થવા લાગો. તે બેહુ નામદારોની તલવારનો જરખ ઢાલ ઉપર લાગો તેણે કરી તે ઢાલનાં ફુલમાંથી આતશના શોલા ઉડતા. અને તે તલવારના જરખો મારવાથી બેહુ દેલાવરોની પાળુ આજેજ આવી ગઈ, તે છતાં તે બેહુ નામદારોમાંથી એકનીબી મુરાદ પર આવો નહી. તે બે જંગીઓમાં એક નોજવાન પાહદશાહી બુનીઆદનો તથા બીજો પોતાની જઈફીને પહોંચેલો પણ પુરાતમ પાહદશાહોની બુનીઆદથી ઉતરેલો પેહલવાન કેહવાતો હતો. પણ તે વખત જોવામાં તો તે બુઢા સુપેહસાલારે તે નોજવાન શાહજદાને આજેજ કીધેલો હતો. એમ કરતાં તે સમશેરની લડાઈએવોતો થવા લાગી કે તમામ દહાડોબી ગુજરી ગયાં, પણ તે બેઉમાંથી એકનાં દીલની મોરાદ પર આવો નહી. તે ભારી જરખોના મારવાથી તે બેહુ જપ્પરદસત નામદારોની તલવારની ધારખી બુઢી થઈ ગઈ. તે સખત લડાઈમાં તેઓના ઘોડા દોડધામ કરવાથી આજેજ આવીને પોકાર મારવા લાગા. બેહુ તરફનું તમામ લશકર તથા પેહલવાનો અને પાહદશાહો તે બેહુ પેહલવાનોની લડાઈનો તમાસો જોઈ આજેજ આવી ગયા. એમ કરતાં જવારે લડાઈના મેદાનમાં તે નામદારોની તલવારોનો ધાર બુઢી થઈ ગઈ, તેવારે તે તલવારને ઘડતી મેલીને સેતાપ પોતાના ભારી ગોરજ ઉઠાવીયા. પછે જોહાપેહલવાન રૂસતમે પરથમ અવાજ મારી શાહજદા જદસુમને કહોજી કે, “અય લીંધા બખતનાં અફરાસીઆપના બેટા, હવે તું મારા ભારી ગોરજનો જરખ સંભાલ; મગર નહીતો તારું તન કુટાઈ જશે, અને તારો પાપ

અફસીઆપ તારી માહેતમમાં ખેસશે.” જે વાર રોઈનતંન જદસુમે તે પોલતંન ઇસતમની જોખાનથી હેવા સખુન સાંબલેયા, તેવાર હશીને પોતાના સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી. હેવામાં તેહેમતન ઇસતમે પોતાનાં રખસને દપટાવતો આવીને પોતાનો ગાવીઆંની ગોરજ ઘણાંએક જો-
રથી જદસુમની ઢાલ ઉપર મારેયો. શાહેર કહેછે કે તેઓ જરખ જેહાં-
ન પેહેલવાન ઇસતમે જો કોહુકાફ નામના પાહાદ ઉપર મારેયો હતો તો
તે પાહાડનાં સરનેલી પ્યારોક સુરમાની મીશાલ કરી નાંખતે, પણ તે
તુરકી રોઈન તન જદસુમનાં તનને તે જરખથી કરો એલજમ પોહાં-
ચેયો નહીં. પણ તે ભારો જરખે કરી જદસુમની ઢાલના તમામ કુલ
ખેશી ગયાં, અને તેનાં આંચકાએ કરી જદસુમની આંખમાંનાં દીદા
જેમ કે ખસશની ઘટ્ટી ફરે તે મીશાલ ફરવા લાગાં. અને ગુમરી ખાધ
ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે પડવા આહીઊં, પણ સરમને વાસતે સેતાખી-
થી હોશીઆરી પકડી અને પાછો સાવચેત થઈ પોતાના ઘોડાની પીઠ
ઉપર ખેડો રયો. પણ યુદ્ધ જેહાંન પેહેલવાન ઇસતમનાં ગોરજનો જર-
ખ તથા તેનો જોર જોધને તે શાહાજદો જદસુમ પોતાના મન સાથે
એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પેદાના કરનાર સાહેબ, એવા યુદ્ધપા
ના વખતમાં એ જલનો ખેટો પોતાના તંનમાં હેવો જોર તથા મરદાન-
ગી રાખેછે, તો જેવાર એ ઇસતમ નોવજવાન હશે તેવાર પોતાના તનમાં
કેહેવોએક જોર રાખતો હશે.” એ રવેશ પોતાના દેલ સાથે અંદેશો
કરી, શાહાજદો જદસુમ ઘણો ગુસામાં આવયો. અને અવાજ મારી
તાજખખસ ઇસતમને એમ કરી કહ્યું કે, “અએ ઊંધાં ખખતના,
તથા યુદ્ધ તંનના અને નોજવાન પેહેલવાનની મીશાલ પાખુમાં જોર
ના રાખનાર જખુલી પેહેલવાન, હવે આએ મારા ગોરજનો જરખ સં-
ભાલ.” એટલું કહી તે રોઈન તંન પેહેલવાને પોતાનો ભારી ગોરજ
ઉઠાવેયો, અને ઘોડાને એડમારી આજર ગોસસપની મીશાલ દપટાવેયો,
તે નામદારને એ રવેશ જોશ ભરેલો જોધ, જખુલી પેહેલવાને પોતાન
સર ઉપર ઢાલ પકડી. હેવામાં તે જદસુમે તેહેની મોકાખેલ આવીને
પોતાના ખેજ હાથે તે ગોરજનો દસતો પકડી જેમ લાહાડ લોકો પોતાના
સર ઉપર હથોડો ફેરવીને હેરન ઉપર મારે, તે મીશાલ નામદાર ઇસતમ-

ની ઢાલ ઉપર તે ગોરજનો જરખ માર્યો, તે ગોરજ નહી હતો, તુ કહ્યું
ગોએચા આસમાન ઉપરથી ભારી મહોટો પાહાડ આવી પડ્યો હોય, તે
મીશાલનો અવાજ નીકલ્યો. એ રવેશ તે જાદુસુમે ભારી જખરદસતીથી
જરખ માર્યો હતો, તેના આંચકાએ કરી જેહાન પેહલવાન રૂસતમનાં
તકાવર રખસની કમર કમાનની મીશાલ વાંકી વલી ગેઈ, પણ તે જેહા-
ન પેહલવાન રૂસતમ એવા ભારી જરખને પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો
નહી. તેવાર તુરકી જાદુસુમે પોતાનાં દીલથી ઉમેદ કાપી, અને પોતાના છવ
ની મોહુપતથી નેતડનાં ઝાડની મીશાલ ધુજવા લાગો અને પોતાના દીલ-
માં વીચાર કરવા લાગો કે, “હું મારા તનમાં જેટલો જોર રાખતો હતો
તેટલો જોર કરી મેં રૂસતમના સર ઉપર ગોરજ માર્યો, તેણે કરી એ
રૂસતમ તો પોતાના દીલમાં ઉલટો કઉવતદાર થયો, ઈઆને ગોસા ભરે-
લો થઈ મારા જરખને પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો નહી. અગરજો હું
એવો ભારી જરખ મસત હાથીના સરમાં મારતે તો તે હાથીનાં કાનની
રાહુ તેનું મગજ કાહાલો નાંખતે. પણ હવે મેં મુકર જાણ્યું કે, મારા
પાંપ પાદશાહા અફસીઆપનો સેતારો પુરો નેહશત થાંચાછે, તેથી
તેના પેહલવાનોનો કેસો જોર તથા હોનર ચાલતો નથી. શા વાસતે કે
હું પોતે એવો જખરદસત પેહલવાન કહેવાઉ છું, અને મારો જોર
એ બુદો રૂસતમ પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો નહી; તો કોઈ બીજો પેહલ-
વાંત એ જાણુલીના મેદાનમાં આવશે તેને તો એ રૂસતમ પોતાની ખા-
તેરમા લાવશે નહી. અને ઉલટો મશકરી કરીને તેનાં જોર ઉપર તાંનાં
જાણીના સખુન ખોલશે.” એ રવેશ તે તુરકી પેહલવાન પોતાના દીલમાં
અંદેશો કરતો હતો.

એમ કરતાં જેવાર આફતાબની સુનાંતો ઢાલને મગરેખનાં તોશ
ખાનાંમાં લેઈ ગયા, અને માહતાબની સુનાંતો પરછી રૂપાંનાં ગલુફ
સાથે શીહા દાખરામાંથી ખહાર નીકલી, ઈઆને શીહા રાતનો વખત થયો,
અને પાકીજે નુર બરેલો મહાતાબ ખહાર નીકલ્યો. તેવાંર બેઉ તરફના લ
શરમાં કેટલીએક મસાલો રોશાંન થઈ. અને બેહું તરફથી બેસુમારમશાલે,
લડાઈના મેદાનમાં બી લાવયા. તે વાર પછીતે બેહુ પેહલવાનોને વાસતે બેહુ
તરફનાં લશકરમાંથી ખાણું તથા શરખ મેદાનમાં લાવી હાજર કીધો કે

ખાણું ખાઈ શરખ પીએ તો તેઓનાં તંનમાંથી થાક ઉતરી જાય. જેવા રે ખાણું તથા શરખ આવેયો તેવાર તે બેહુનાં મવર પોત પોતાના ઘોડા ઉપરથી નીચે ઉતરીને તે ગરમ ગરમ નાસતો કીધો, અને પેદરપે તરણ જામ લાલ શરખની નોશ કીધી તેથી તેઓનો જીવ પાછો આશા-એશ ભરેલો થયો. પછે તે બેહુ મસત શેરની મીશાલનાં પેહલવાનો પાછા પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, અને પાછા મસ્તબે લડાઈ કરવામાં પોતાની પાળુ ખેલી અને માજંદરાંનનાં દેવની મીશાલ પોકાર મારી એક ખીજ ઉપર હોમલો કીધો. અને પાછા પોતપોતાનાં ગોરજો ઉઠાવેયા. એવામાં તેહમતન રૂસતમ પોતાના રખસને રેલવતો આવીશા-હાજાદા જાદુસુમને એમ કરી કહ્યું કે, “અય લડાએક પેહલવાંન સે-તાય સરઉપર ઢાલ પકડ અને આએ માહારા ગોરજને શંભાલ.” તેનું એટલું કહેવું કે, અફસીઆપનાં બેટાએ સેતાય પોતાના સરઉપર આડી ઢાલ પકડી. એટલામાં તો જાલના બેટા રૂસતમે પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી આવી ભારેજોરથી તેની ઢાલ ઉપર જરખ મારેયો. તે જરખથી દલેર જાદુ સુમ પોતાના તંનસાથે કમાનની મીશાલ વાંકો વળી ગયો, અને તે ગોરજનાં આંચકાએ કરો તેનાં કાનમાંથી લોહી જરી થયું. અને તે શા-હાજાદાનો એહેરો પરીની મીશાલ ખુપસુરત હતો, તે આશમાંની જાત્રુનાં રંગની મીશાલનો થઈ ગયો. અને તેનું મગજ લાલ શરખની ખુમારી-થી ભરેલું હતું તે પાખતે હોશ થઈ ગયું, પણ પોતાના નામની શરમ-ને વાસતે દીલમાં હીમત પકડી. અને ગોસા ભરેલા શેહેરનો મીશાલ જો-હાન પેહલવાન ઉપર હુમલો કીધો. અને પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી તેહમ-તન રૂસતમનો ઢાલઉપર મારેયો. તે ગોરજનો અવાજ આસમાન ઉપર-ના શનીશચર સેતારાએ સાંભલેયો, તેથી ગોએયા તે શનીશચર સેતારો પાખતે હોશ થાઈને જમીન ઉપર પડવા ચહોતો હતો! તેને જોઈને મં-ગલ સેતારાના તંનમાં લરજો પેદા થયો. અને તેના ગોરજથી ફરેતો આસ-માનભી ઘાભરો પડી ગયો હતો. એવો ભારી જરખ શાહાજાદા જાદુસુમે મારીયો હતો. તે ગોરજના આંચકાએ કરો જોહાન પેહલવાન રૂસતમના હાથના નખમાંથી લોહી જરી થયું, અને તે નામદારની ઢાલનાં કુલ બે-શી ગયાં, અને તે કુલમાંથી આતશનાં શોલા નીકલેઆ તે ભારી જરખ-

થી નામદાર રૂસતમનું દીલ તપી આવ્યું, અને મગજ ખેંચાલ ભરેલું થઈ ગયું હતું. પણ તે ભારી જરખથી તે દેવોની પાળુનો પાંધનાર તાજ પખસ રૂસતમ એવો તો જોશ ભરેલો થયો, કે જેમ ઝરેહ પરંકરદ દરીઆવ જોશમાં આવી મોજ મારે તે મીશાલ રૂસતમનું દીલ મોજ મારવા લાગું. અને જેમ સહી, જનવર, મસત, હાથી, ઉપર હુમલો કરે અને પોતાની ચુંગાલ મારી મસત હાથીને ઉઠાવ લીએ તે મીશાલ તે જાણુલી પેહેલવાને ચુંગાલ મારી પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવે. અને પાક ચજદાન પાશે મદદ માગી આજેથી કહેવા લાગો કે, “અય જમીન તથા જમાનાને પેદા કરનાર પાક સાહેબ, આએ લડાઈમાં મારો નેઘેહ્યાન તું થા. અને આએ મારા પુઠાપાનાં વખતમાં મારી આપ રૂને તું નેઘાહા રખ. અને એ ભારી દુશમનની ચુંગાલમાંથી તું મને છોડવ. તું હમેશાં તારી દરઘાહથી મને જોર પખસેછે, તે મીશાલ આ એ વખત મને જોર પખસ.” એ રવેશ તાજ પખસ રૂસતમે પાક ચજદાનની નજદીક આએથી કરીને પોતાનાં રખસને એડ મારી, તે તુરકી પેહેલવાન ઉપર હુમલો કીધો. અને પોતાનો ગાયીઆંની ગોરજ જનસુમની ઢાલ ઉપર માર્યો. અને સેતાપ પાછો કેટલાએક કદમ દુર નીકલી ગયો, અને પોતાના રખસની લગામ ફેરવી જનસુમની તરફ જોવા લાગો. તીઆં જોએ સું કે, પોતાનાં ભારી ગોરજનાં જરખે કરી તે જખરદસત પેહેલવાનના ઘોડાની કમર તુટી ગએલી, તથા તે પાહાડની મીશાલનો ઘોડો તથા જનસુમ ધુમરીઆઈ જમીન ઉપર પડેલા. તે મામલો જોઈ જોહાં પેહેલવાન પોતાના દીલસાથે અંદેશામાં પડ્યો, કે એ માહારા જરખથી શાહાજદો જનસુમ માર્યો ગયો હશે ! હેવા વીચારમાં તે નામદાર હતો. એટલામાં તો તે સુર ભરેલો શાહાજદો સેતાપ જમીન ઉપરથી ઉઠી ઉભો થયો. અને પોતાનાની પાળુ ઉપરથી આંચી કમાન ઉતારી ચીલો ચડાવે. અને તોરનાં બાથરામાંથી એક ખેદંગી તીર તરણ પેકાનનો ખેંચીને કમાન ઉપર ચડાવે. અને ચાહી ઉ કે તે તીર રૂસતમનાં રખસ ઘોડાના સીનામાં મારે. તે મામલો જોઈ જોહાં પેહેલવાન રૂસતમે સેતાપ પોતાના રખસ ઉપરથી નીચે કુદી પડ્યા અને તે રખસ ઘોડાને પોતાનાં ચરવેદારને હવાલે કીધો. પછી તે શીહા

રાતને વખત તુરાણી તથા જાણી બેઠું દલેર પાછી પેચાદા તીરની લ-
ડાઈ કરવા લાગા- તે હોનર બરેલા પેહેલવાનોનાં તીર એક બીજાનાં
ખખતરમાં લાગતા, તેણે કરી તેઓનાં ઢોલાડનાં ખખતરમાંથી તથા ગે-
લાંન શેહેરની ઢાલમાંથી આતશનાં શોલા નીકલતા હતા. તે તીર હવા
ઉપર ઉતા તેહનાં પરે, તથા તે પેહેલવાનોની દોડ ધુપના પાઉની ગેરદે
કરી, તે આંદની રાતનાં માહતાપનેબી પરદે થયા હતા. તે તુરકી પેહે-
લવાન રૂસતમની સાથે તીરની લડાઈબી કરતો હતો, અને અવાજમારી
પોતાનાં ચરવેદારને એમ કરી કહેતો હતો કે, “મારે વાસતે સેતાપ તુ-
રાની લશકરમાંથી એક બીજો ઘોડો લાવ.” એવો હુકમ પોતાના શાહા-
જાદાની જુપ્પાનથી શાંબલીને તે ચરવેદાર સેતાપ તુરકી લશકરની
તરફ ગયા.

હવે આએ તરફ શાહાજાદો જનકસુમ પોતાની કમાન ઉપર તીર
ચહાલીને લડાએક રૂસતમ ઉપર મારતો, તે તીરને આવતો જોઈ જોહા-
ન પેહેલવાન રૂસતમ જમીન ઉપરથી હવાની તરફ જોઈ કુદોને રદ કરી
નાખતો. અને જોવાર જોહાં પેહેલવાંન રૂસતમ પોતાનો તીર જનક સુમ
ઉપર મારતો તેવાર તે તુરકી પેહેલવાન, બી તેજવખત જમીન ઉપર લે-
ટી જતો, અને બીજે મરતમે છલાંગ મારી કુદો જમીને રદ કરી નાખતો.
એ રવેશ તે બુહુ પેહેલવાન પોતાના હોનરથી તોરઅંદાજ કરતા હતા.
એમ કરતાં તે બુહુ નામદાર થાકીને સોસત થઈ ગયા, અને તેઓનો
બાજુબી આજેજ આવી ગેઈ, અને તે નામદારોનાં બાથરા તોરથી આ-
લી થઈ ગયા, અને મોહોડાં કફ બરેલાં, તથા તન ખાકે બરેલાં થયાં,
અને પાણી વગેરે જોપ્પાન સુકાવા લાગી. હવેમાં પેલો ચરવાદાર તુરા-
ણી લશકરમાંથી એક બારી ઘોડો લઈને શાહાજાદા જનકસુમની નજદીક
આવી પોહોંચ્યા. તે ઘોડાને જોઈ તુરકી જનકસુમ પોતાના ફીલમાં ખુ-
શી થયા, અને ફલેરીથી કુદીને સેતાપ તે ઘોડા ઉપર સવાર થયા. તેવાર
તાજ ખખસ રૂસતમેબી પોતાનો રખસ ઘોડો પાછો મંગાવી તે જરરીન
જનના ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થયા. પછે સેતાપ પોતાની બાજુ
બોલીને કમંદનો ફાંધો ઉઠાવ્યા. પછી બેઠ પેહેલવાને એક એક ઉપર
કમંદના ફાંધા નાંખ્યા અને પોત પોતાના ઘોડાઓની લગામ ફેરવી.

એક ખીજને પોતાના લશકરની તરફ ખેંચવા લાગા. તેણે કરી કંપીતો તેહેમતન રૂસતમના હાથ ઉપર જદસુમનો ઘોડો પાછલે પગે દસ કદમ હતી આવતો, અને કપી જદસુમ પોતાની કમંદનો છોડી પકડી તુરાણી લશકરની તરફ ખેંચતો તેથી રૂસતમનો રખમ પાંચ કદમ પાછો હઠી આવતો. એ રવેશ તે ખેડુ નામીચા પેહેલવાંન એક ખીજ ઉપર કશા કશીથી જોર કરતા હતા. તે જોર કરવાએ કરી તે નામદારોની પાજુ આજેજ આવી ગઈ, અને આકેપ્ત તે કમંદભી તુડી ગઈ, પણ તેથી કોઈ પેહેલવાનને કશો ફાયદો થયો નહીં. અને તે કમંદનાં ખેંચવા ઉપર જોર કરવાથી તે ખેડુ નામદારોનાં હાથની હથેલીએ છોલાઈ ગઈ, અને લોહી નીકલવા લાગું. તેણે કરી તે ખેડું નામવરોનાં પોહોચા કમજોર થયા. અને તે ખેડુ દેલાવરનાં શરમાંથી ગોસો તથા તનમાંથી જોર ભી કમ થઈ ગયો. એમ કરતાં તે લડાઈમાં તમામ રાત ગુજરી ગઈ અને દુનીઆને રોશન કરનાર આફતાખ સેતાખી કરતો પહાડનાં સર ઉપર આવેયો, ઈઆને આફતાખ જાહેર થયો. તેવાર પેલા ખેડુ પેહેલવાંનોએ જશ આશાએસને વાસતે પોતપોતાના ઘોડાઓની લગામ ખેંચી પકડી ને દુર જઈઉભા. એવામાં ખેડુ તરફના લશકરમાંથી તે નામદારોને વાસતે ખાણું તથા લાલ શાશખ આવેયો, તેહેવાર તે ભુખેઆ રોરો પોતપોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે ઉતરેયા, અને તે ગરમ ગરમ ખાણાનો નાસતો કીધો અને તંનમાં કઉવનનો ખખસનાર લાલ શાશખ ની તરણ તરણ જાંમેનોશ કીધી.

એમ કરતાં જોવાર એક નેજવાર આફતાખ માથે આવેયો. તેવાર ખેડુ પેહેલવાન પાછા પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, અને તે કીનાનાં મેદાંનમાં ખીજે દાહાડે નવેસરથી લડાઈને વાસતે પોતપોતાની પાજુ ખોલી. પછે સેતાખ પોતાનાં ભારી ગોરજ ઉઠાવેયા, અને જેમ કે મસતી બરેલા ખે હાથી એક એક ઉપર ગુસાથી હુમલો કરે તે મીશા લ હુમલો કરીને પોતાનાં ભારી ગોરજ એક ખીજ ઉપર મારવા લાગા. તેઓનાં ઘોડાઓની દોદ ધુપથી જમીનભી આજેજ આવવા લાગી, અને તે ઘોડાઓ મુર બરેલા થાઈ હરણુવા લાગા તેણે કરી આસમાનભી ગાબરો પડી ગયો ! તે ખેડુ નામવરોનાં ગોરજના દરંગાં દરંગીનો અ-

વાજ સાતમા આસમાન ઉપર જઈ પોંહોંચીયા !. તેનો તમારો જોવાને વાસતે ખેલુ તરફના પાદશાહ તથા પેહેલવાનો હાથમાં નાગી તલવાર પકડીને હરેલમાં આવી ઉભા. શા વાસતે કે તે નામીયા પેહેલવાનોમાં થી હરેક કોઈની પાછ કંમ નજર આવે તો તે પેહેલવાન ઉપર શાંમી તરફનું લશકર ગલખો નહી કરે. પણ તે ખેલુ નામદારતો જેમ મસતી બરેલા શેર એક પીજ ઉપર ગલખો કરે, તે મીશાલ કોસેસ કરી એક પીજ ઉપર ગોરજનાં જરખ મારતા હતા. તે ખે જંગી દલેશેની ગોરજ પાછની લડાઈ જોઈને ખેલુ તરફના પેહેલવાનોનાં દેલ તપવા લાગાં. અને તેઓ એક પીજને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “હમોએ ઘણીભી ગોરજપાછની લડાઈ કીધીછે, તે કરતાં પાજ પેહેલવાનોની ગોરજ પાછની લડાઈ જોઈછે, પણ એવી સખત લડાઈ હમોએ કીધી નથી, તેમજ નજરે પણ જોઈ નથી.” એ રવેશ સરવે કોઈ એક પીજને કહેતા હતા. હવે પેલી તરફ કીનાના મેદાનમાં જોહાંન પેહેલવાંન તાજખખસ રૂસતમ અને પાદશાહ અફસીઆખનો ખેટો રોઈનતન જદસુમ એ ખુલુ નામીયા પેહેલવાનોએ હેવોતો સખત લડાઈ ઉઘાડી હતી કે, પોતપોતનાં જીવથી ઉમેદ કાપી ને પીદેહશત એક પીજ ઉપર ગોરજ મારતા હતા. તે બારો ગોરજોના હવાજ આસમાનના સેતારાના કાનમાં જઈ પોંહોંચ્યા, તેથી સેતારાભી એક પીજને એમ કરીને કહેતા હતા કે, “એ ખેલુ પેહેલવાનો જે ગોરજ પાછની લડાઈ કરેછે, તેમાં એક તો નવજવાનછે, તથા પીજો પોતાની જઈફીને પોહોંચેલો છે, પણ શાખાશ છે કે એ ખુલો પેહેલવાન પોતાની જઈફીના દહાડામાં મરદાને મરદની મીશાલ પોતાની પાખુમાં હેવો જોર રાખેછે કે, નોજવાન પેહેલવાનને પોતાના ખુદાપાના કઉઅતે કરી આજેજ કીધોછે.” એ રવેશ આસમાનના સેતારાભી સખુન ખોલતા હતા ! શાહેર કેછે કે, તે દહાડે રચેનાં મેદાનમાં તે ખેલુ નામદાર પેહેલવાનની ગોરજ પાછની લડાઈ નહી હતી, તુ કહે ગોએયા લોહાર લોકોતુ ખજર હતું. કે જેમ લોહાર કારીગરો પોતાના હથોડા હેરણ ઉપર મારે તે મીશાલ ધમાધમનો અવાજ તે ગોરજ પાછથી નીકલતો હતો. એ રવેશ તે ખેલું નામવરોએ એક પીજ ઉપર ગોરજ મારેઆ, તેણે કરી તે ખેલું નામવરોના ગોરજનાં દસતા ક-

માનની મીશાલ વાંકા વલો ગયા. અને જેમ કે ઘોડા દોડે અને થાકીને કુફારા મારે, તે મીશાલ તે પેહેલવાંનેનાં મોહાડામાંથી તથા નાખમાંથી દમના કુફારાનો અવાજ નીકલતો હતો. અને તેઓના પદનમાંથી પી સુમાર પશીનો તથા લોહી નીકલતું, તેણે કરી તે નામદારોનું પપ્પતર તથા પગમાનાં મોજાં ભીજાઈને તર થઈ ગયાં હતાં. તે દલેરોની સવારીના ઘોડા દોડવાથી આજેજ થઈ જમીન ઉપર પડવા ચલાતા હતા. અને તે ઘોડાઓની નાલ પથર સાથે અથડાઈને નીકલી ગએયાથી તેઓ અસક્ત થઈ પડીયા હતા. એ રવેશની સખત લડાઈ કીધી, પણ તે બેમાંથી કોઈ નામદાર પાછો હઠેઓ નહીં, અને તેઓનાં દેલની મોરાદભી ખર આવી નહીં. એમ કરતાં જોહાંનનો ફરનાર આફતાપ મગરેખનાં પાહાડમાં ગયો, અને માહતાપનો પાદસાહ સેતારાઓના ઉગમણનાં મેલકમાંથી રૂપાણી હાલ સાથે પાહાર નીકલ્યાં, ઇઆને સીહા રાતનો વખત થયા તેથી સેતારા તથા મહતાપ પોતાના દબ્બપ્પાથી પાહુર નીકલેયા. તે વાર તે કીનાનાં મેદાનમાં બેહુ પેહેલવાંન પોતાનાં ગોરજ પડતા મેલીને એક પીજાને એમ કરો કહેવા લાગા કે “અય લડાએક શેહરમરદ હવે આપણાં તમામ હુથીઆરતો રદ થાએઆં, તેથી હવે કુસતીની લડાઈલડીએ, અને જોઈયે કે એ ફરતા આસમાંથી સુ પને છે? અને કોણનાં દેલની મોરાદ મોઆફેક કામ થાએ છે.” એવો એતેફાક કરી તે બેહુ નામદારો પોતપોતાના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી નીચે ઉતરેયા, અને પોતાના પપ્પતરની દામન ગેરદાન વાલવા લાગા. તે લડાએક મામલો જોઈ બેહુ તરફનાં લશ્કરમાં એટલો તો મશાલ રોશન થાઈ, કે તે રોશનીથી તું કહે ગોએયા રોશન મહતાપની ચાંડની પણ છુપાઈગેઈહતી. અને તે મશાલની રોશનીનાં તાપથી દલેર સવારનાં તંનમાંથી પશીનો નીકલવા લાગો, તે વગેરે તે જંગલમાં જે લીલાં આંડ હતાં તેનાં પાતરાંભી સુકાઈને જમીનઉપર ગલવા લાગાં! તથા પા-જે આડ ઉપર પરદાં જનવર બેઠેલાં હતાં તેભી તે મશાલનો રોશનીના તાપથી કપ્પાપની મીશાલ ભુજાઈને જમીન ઉપર પડવા લાગાં. તથા પાજે જનવર રોશન રોજનું તડકું જાણીને પોતાનાં માલામાંથી જમીન ઉપર ઉતરીને દાણા ચુનો ખાવા લાગાં. તથા શોકારી જનવરો

હર તરફ દોડ ધુપ કરી પોતાનો શોકાર મારી ખાવા લાગાં. એ રવેશ લડાઈના મેદાનમાં તથા બેહુ તરફનાં લશકરમાં બેસુમાર મશાલની રોશનીઓ થાઈ હતી.

હેકાયતલખીછે કે, કુસતી લડેઓ જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ શાહાજાદા જાદુસુમ સાથે અને મારયો ગીઓ દલેર જાદુસુમ તેહમતન રૂસતમના હાથ ઉપર.

હવે એ તરફ કીતાનાં મેદાનમાં જેહાં પેહેલવાન રૂસતમ તથા રોઘનતન જાદુસુમ એ બેહુ દલેર પેહેલવાંન મસત શેરની મીસાલ કુસતીની લડાઈમાં વલગેયા અને એક બીજા ઉપર બેસુમાર જોર કરી પોતાનો હુનર અજમાવવા લાગા, અને જેમ શોકારી ચીતા ગોરખર ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારે, તે મીસાલ બેહુ પેહેલવાંનો એક બીજા ઉપર ચુંગાલ મારવા લાગા. અને પોત પોતાના જમણા હાથે એક એકના કમરબંદ પકડયા, અને દાવે હાથે એક બીજાની ગરદન પકડી, અને પોતાના કઉચ્ચતથી એક બીજાને ઉઠાવવા લાગા. પણ તે બેહુ નામદારો ગોયા બે મસત પાહાડ એકઠા થયા હતા. ઇચ્છા બે શહી જનવર એક એક સાથે વલગેયા હતા. ઇચ્છા બે કોલજમનાં દરીઆવતા મગરમછ પાણીમાં મસતી કરતા હતા. ઇચ્છા બે જંગલમાંના મસત હાથી એક જગાએ એકઠા થઈને એક બીજાને ટકર મારતા હતા. ઇચ્છા જંગલમાંના બે શેર એક જગાએ એકઠા મલી એક બીજા ઉપર હોમલો કરતા હતા. ઇચ્છા બે ઝેરી અજદહા એક એક સાથે લપેટાઈ પેચ ખાતા હતા. એ રવેશ તે બેહુ નામદાર એક બીજા ઉપર જોર કરતા હતા, પણ તે બેહુમાંથી કોઈ એક બીજા ઉપર ગાલેખ આવેયા નહીં. તેવાર પોતાની આંખના અપ્પર ચહુડાવો એક બીજાની ગરદન ઉપર મુકી મારવા લાગા. તે બેહુ નામવરોની મુકીઓનાં જરખ નહીં હતા, ગોયા ભારી ગોરજનાં જરખ એક બીજા ઉપર આવતા હતા. એવો જખરદસત મુકીઓ મારવાએ કરી તે બેહુ પેહેલવાંનનાં હાથની હથેલી ફાટીને લોહી જરી થવા લાગું; પણ તે બેહુ સરકસ પેહેલવાંનો એક બીજા ઉપર મુકીઓ મારવાથી પોતાનાં

હાથ પાછા નહીં ખેંચતા હતા. પણ વધારે મસતીમાં આવીને એક પી-
જની ગરદન તથા પીઠ ઉપર મુકીએ મારતા હતા, અને એક પીજ ઉ-
પર હુમલા કરતા હતા. પાંજે મરતપે જેહાંન પેહેલવાંન રૂસતમ જંગી
જાદસુમને કેટલાએક કદમ પાછલે પાંજેએ હટાડતો હતો, તો પાંજે વ-
ખત નામદાર જાદસુમ જેહાંન પેહેલવાન રૂસતમને પાછો હટાડતો હતો.
વલી કંઈક મરતપે લડાએક રૂસતમ જાદસુમનું સર પોતાનાં સીનાં તલે
દાખીને તે તુરકીને જમીન ઉપર ખેસાડતો, તથા કપો તે જાદસુમ પો-
તાના જોરે કરી તેહેમતન રૂસતમને પીઠમાંથી વાંકો વાલી ગોથણુમરીએ
જમીન ઉપર ખેસાડતો હતો. એ રવેશને સખત જોર કરવાથી ખેલુ સ-
રદાર થાકીને સોસત થાઈ ગીયા, પણ તે કુસતીમાંથી કોઈના દીલની
મોરદ પર આવી નહીં. તેથી એક પીજ સાથે એતેફાક કરી જરા આ-
શાએશને વાસતે તે નામદારો એક એકથી જુદા પડી પોતાના જીવને
ખુશી ખખસવાને વાસતે પોત પોતાનાં લશકરમાંથી શરખ મંગા-
વથો અને તે ખેલુ પેહેલવાંનોએ એક એક જમ જરીને નોશ કીધો.
તેવાર પછે નવેસરથી પોત પોતાનાં કમરખંદ તંગ કરી પાંધેયા, અને
પીજ મરતપે કુસતીની લડાઈમાં વલગયા, અને એક પીજ ઉપર ખે-
સુમાર જોર કરવા લાગા. તે ખેલુ નામદારોની દોડ ધુપે કરી જમીન ઉ-
પરથી ગેરદ ઉડવા લાગી, તેણે કરો તે કીનાનાં મેદાનમાં જે રોશન કી-
ધેલી મશાલ હતી તેની રોશની ઢંકાઈ ગઈ. તે વગેરે જે મશાલચીન
લોકો પોતાના હાથમાં મશાલ પકડી ઉભેલા હતા તેઓનાં તંન ગેરદે
કરી ભરાઈ ગીઆં. તે કીનાનાં લેનાર ખેલુ પેહેલવાનો ગોસસામાં આવી
એક પીજ ઉપર તકર મારવા લાગા, તે તકરના મારવાથી તે ખેલુ દલે-
રોનાં સરખી આજેજ આવી ગીઆં, તથા તેઓના તંનમાંથી પાણીની
મીસાલ પશીનો ગરવા લાગો, તેણે કરી તે ખેલુ પેહેલવાંનોનાં તંન જે-
મકે કીચલમાં લપટાએઆં હોએ તે મીસાલ પસીનામાં તથા ખાકમાં
લપેટાઈ ગીઆં.

એમ કરતાં તે તમામ રાતભી ગુજરી ગઈ, અને તરીજ દાહાડાની
ખામદાદ થઈ, પણ તે લડાએક પેહેલવાનોએક પીજથી આજેજ થાએ-
યા નહીં. અને દંમ પદંમ ગોસસામાં આવી એક એક ઉપર કીનાંથી

દોડવા લાગા. એમ કરતાં જોવાર એક નેજવાર આઈતાપ માથે આવેયો, તેવાર પદ્મપત્ત પાદશાહા અક્ષરસીઆપ્તની મોહ્યત પોતાના બેટા ઉપર દોડી. તેથી પીરાંન વજરને એમ કરી કહીઉં કે, “અય મારા દાનાઈ બરેલા પીરાંન, તું લડાઈના મેદાનમાં જા, અને મારા બેટા જન્મસુમને સમજવી આપણાં લશકરમાં પાછો બોલાવી લાવ. શા વાસતે કે તે નામદાર થાકીને સોસત થાઈ હારી ગયો હશે! સખ્ય આજ તરણ તરણ દહાડા થાએઆ સગજ પચા રૂસતમ સાથે તે મારો પેઆરો બેટો લડાઈ કરેછે, તેથી મપ્યાદા તે મારી આપ્તના નુરને કાંઈ ખતા પોંહોંચશે, તો મને એ રચેનાં મેદાનમાં ઉભુ રહેવું મુશ્કેલ પડશે. વાસતે તું તાહારી હરેક તદ્દપીરથી તે માહારા બેટાને સમજવીને મારીનજદીક બોલાવી લાવ. પણ તે મારી આપ્તની કીકીની મીસાલનાં પેઆરા બેટાને તું એમ કરો કહે જે કે, અય મારા સરદાર, તું એ સગજ રૂસતમ સાથે કાલ રેજે લડાઈ કરજે, પણ આજનો દહાડો તું તાહારા પાપનાં લશકરમાં આવીને તારા જીવને ખુશી બરેલો કર. શાવાસતે કે, આજ તરણ દહાડા થાએઆ એ લડાઈમાં તારો જીવ રંતજદા થાએછે માટે આજનો દહાડો તું તાહારા જીવને આસાએસ આપ. એ વગેરે તારી દાનાઈમાં આવે તેવા સખ્યનો કહી સમજવીને તે માહારા નુરચશમ બેટા જન્મસુમને મારી નજદીક બોલાવી લાવ.” જોવાર સુપેરસાલાર પીરાંને પોતાના પાદશાહા અક્ષરસીઆપ્તની જોપાનથી હેવા સખ્યન સાંબલેયા. અને તે પાદશાહાની મોહ્યત પોતાના બેટા ઉપર પુરીદીથી, તેવાર સેતાપ પોતાનો ઘોડો લડાઈના મેદાનમાં જોહોકાવેયો, અને વતોલીયાના વાએની મીસાલ જે જગો ઉપર જખુલી રૂસતમ તથા જન્મસુમ એ બેહુ પેહલવાન લડાઈ કરતા હતા તે જગોએ આવી પોંહોંચીયો. તે દેખાવ ધરાણી લશકરમાંથી ખુબ જલેજરે દોડે, કે વેશોનો બેટો પીરાંન મેદાનમાં આવેછે. હેવો મામલો જોએઆથી ખુબ જલેજરનું દેલ પોતાના તેહેમતન બેટાને માટે જોશ બરેલું થાઈઉં, તેથી ધરાણી લશકરમાંથી પોંતે જલેજરબી મેદાનમાં નીકલયો. હવે પેલી તરફથી જેહેવાર ખુબો પીરાંન શાહજનદા જન્મસુમની નજદીક આવયાં, તેહેવાર અવાજ મારી શીરીન જોપાનથી પોતાના શાહજનદાને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય દાનાઈ બરેલા શાહ-

જદા, પેહેલવાંનોનાં પેહલવાન રોઘનતંન જદસુમ, આજે તુંને એ કી-
નાનાં મેદાનમાં લડાઈ કરતાં તરણ દહાડા થાયાછે, અને તે ઘણીબી કોરો-
શ કીધી, પણ તમે ખેલુમાંથી એકુની મોરદ પર આવી નહી, માટે ત-
મે ખેલુ નામવરોએ આજરોજે કુસતીની લડાઈ મોકુફ કરો, અને કા-
લ રોજ નવેસરથી લડાઈ સરૂ કરજો. શાવાસતે કે, તમે ખેલુ સરદારો
આજે પોતાનાં જીવથી આજેજ આવી ગીયાછો, તેથી આજનો દહાડો
તમે મજલેશ કરી પોતાનાં જીવને આસાએસથી ખુશી બરેલો કરો. અ-
ને કાલ રોજ મેદાનમાં આવી એક ખીજ સાથે જોર અજમાવજો, કે
એ ફરતો આસમાન જોહેને પાછા આપશે તે પોતાનું નામ ઉઠાવશે.
વાસતે હવડાં તો તમેને એ કુસતીની લડાઈ મોકુફ કરવી જોઈએ.”

જેવાર શાહજદા જદસુમે દાનાઈ બરેલા પીરાન વજરની જોપ્પા-
નથી હેવા સખુન સાંબલેયા, તેજેવાર વેરોના ખેટા પીરાંનને તે શાહજદા-
દાએ એમ કરી કહ્યું કે, “અય દાનાઈ બરેલા પીરાન, તુંને કોણ ખે-
વકુફ કમખખતે એ તરફ કીનાનાં મેદાનમાં એ રવેશ કેહેવાને વાસતે
મોકલયા છે. તું જાણતો નથી કે જે જગો ઉપર ખે મસત ચીતા અથ-
વા ખે દલેર લડાઈ કરતા હોએ ત્રીયાં કોઈ તરીજો સખસ આવી શકે
નહીં. તે કરતાં દાના લોકો ફરમાઈ ગયા છે કે, જે પેહલવાન આજેજ
થાએયો હોએ તે પેહેલવાન હીલાં પાહાના કાહાડી એમ કરો કહે, જે
આપણ કાલ રોજ લડાઈ કરીશું. એ રવેશ જે કોઈ પેહેલવાની નામ
ધરાવનાર સખસ પોતાને મોહોડે ખોલે તો તેવા સખસની પેહલવાની ઉ-
પર ફીટકાર છે! વાસતે અય પીરાન, તું એ મેદાનમાંથી સેતાપ્પ પાછો
જ, હું કાંઈ એ લડાઈમાં આજેજ થાએયો નથી.” જેવાર શાહજદા જદ-
સુમનો જોપ્પાનથી દાનાઈ બરેલા પીરાને હેવા સખુન સાંબલેયા તેવાર
તે દાનાઈ બરેલા વજરે તે શાહજદાની હીમત ઉપર આફરીન કીધી.
અને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકસતાનનાં પાદશાહના ખેટા, તુંને
તારા પાપની દોઆથી પાક યજદાન સાહેબ ફતેહેમંદી ખખસજો અને
તારા દેલની મોરદ પર આવજો.” એ રવેશ પીરાન વજર પોતાના શા-
હજદા ઉપર દોઆ કરતો હતો. હેવામાં તે જગો ઉપર ખુજોરગવાર જ-
લેજર રેલના પાણીની મીસાલ પોતાનો ઘોરો દપતાવતો આવી પોહાંએ

થા. અને અવાજ મારી પીરાનને કહેવા લાગો કે, “અય ઊંધાં વપ્પત-
ના જાદુગર અફરાસીઆપનાં જોલમગાર વજર, તું જાણુતો નથી, કે
જે પાદશાહા યદને જાદુઈનાં કામ સીખે, અને આલમના લોકોનાં સર
ઉપર જોલમનું ઝાડ રોપે તો તેની દોઆ તે પાક યજ્ઞદાન સી રવેશ
કયુલ કરે ? અને તે જાદુગર પાદશાહની દોઆથી તેના પેહલવાંનને ફ-
તેહમંદી તે કેમ હોએ. તે કરતાં તું તારી જેહેર બરેલી નજરે જોએછે
કે, જો પાક યજ્ઞદાન તારા ખેદાદગર પાદશાહા અફરાસીઆપની મ-
દદ કરતો હોએ તો, એ રેઅનાં મેદાનમાંથી તું તથા તારો પાદશાહા વ-
પ્પતે વપ્પત રોશવાઈ બરેલા થાઈ નાશી કેમ જાએછો ? વાસતે એવા
જાદુગર તથા જોલમનાં પેશાનાં કરનાર પાદશાહ તથા પેહલવાંનને હ-
રગેજ ફતેહમંદી હોએજ નહીં. જેહેનો પાદશાહા રોસન વપ્પતનો
અને પાકીજે મજહુપ્પનો તથા પાક તંનનો હોએ, તે પાદશાહાની દોઆ
પાક સાહેબ હર ઘડી કયુલ કરે, અને તે દોઆની પ્પરકતથી તેના પે-
હલવાંનનેબી ફતેહમંદી હોએ. તે કરતાં તું જેવા જુથા આપલોશી બ-
રેલા અને જાદુગર પાદશાહાની તાખેદારીનાં કરનારની દોઆ પાક યજ-
દાનની દરગાહામાં હરગેજ કયુલ થાએ નહીં. વાસતે તું એ લડાઈના
મેદાનમાંથી સેતાપ્પ તાઝ મોહો ફેરવીને તે ખેદાદી બરેલા અફરાસીઆ-
પની તરફ સેતાપ્પ પાછો જા, મગર નહી તો આએ મારો તેજ શમસરે
કરી તારા જીવથી ગેરદ કહાડી નાંખશા.”

એ રવેશના તેજ બરેલા સખુન પુજોરગવાર જાલેજરની જોપ્પાન
થી સાંબલીને પીરાન વેશે ગોસસામાં આવયો, અને પુઢા જાલેજરને
એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય સુમીઅત બરેલા અને પદ રોકલ સ-
ગજની પુનીઆદનાં પુઢા જાલ, હું શું કરું ! કારણ કે આએ વપ્પત
હું માહારા શાહાજાદા જાદસુમને સમજવા સાઝ આવેયો છું, અગર
જો લડાઈ કરવા આવયો હતો તો તાઝ સર કાપીને મારા પાદશાહા અફ-
રાસીઆપની નજદીક લેઈજાતો.” જેવાર પુજોરગવાર જાલેજરે પીરાનની
જુપ્પાનથી હેવા સખુન સાંબલયા તેવાર ગોસસામાં આવોને સેતાપ્પ
પોતાની તલવાર મેઆનમાંથી ખેંચી, અને વેશેના ખેટા પીરાન ઉપર
હુમલો કીધો. એવામાં જેહાન પેહલવાન રૂસતમે પોકાર મારી પોતાનાં

બુજોરગ પાપ જાલેજરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પેહલવાંનોના સર-
દાર, આએ વખત એ રખનો હયાં ઉભો કરવો ખુપ્પ નથી. કારણ કે
આજ તરણ દહાડા થયા હમો એ પેહલવાન કુસતીમાં વલગયા છયે.
અને તેવા વખતમાં તમો એ રખનો ઉભો કરો છો તો એમાંથી કાંઈ
માહું ફલ પેદા થશે.” જેવાર દાનાઈ ભરેલા જાલેજરે તેહમતન રસત-
મની જોખાનથી હેવા સખુન સાંબલયા, તેવાર પોતાના ઘોડાની લગામ
એંચીને તે જગોથી પાછો ફર્યો. તે બુજોરગવારને પાછો ફરેલો જોઈ
પીરાન વજારભો તે જગોથી પાછો ફરી સેતાપ્પ પોતાના લશકરમાં આ-
વયો. અને મેદાનમાં જે કાંઈ ખીના પની હતી તે તમામ ખીના એઆં-
નવાર પોતાના પાદશાહ અફરાસીઆપની નજદીક કહી શાંભલાવી. હવે
પેલી તરફ નામનો ઉઠાવનાર જેહાંન પેહલવાન રસતમ તથા રોઈનતન
નદસુમ એ બેહુ લડાએક પેહલવાનો જે કુસતીની લડાઈમાં વલગેય
હતા, તે બેહુ નામવરો એક ખીજના કમર પાંદ પકડીને જમીન ઉપર,
થી ઉઠવા આહતા હતા. તે બેહુ પેહલવાંનો એક એક ઉપર જોર નહી
કરતા હતા, તું કહે ગોએયા એ દરીઆવ એક જગા એકઠા થઈ મોજ
મારતા હતા. ઇઆ એ મસત ગેણાડ એક ખીજ ઉપર ઠકર મારતા હતા.
ઇઆ એ સાંહાડ એક ખીજને પોતાનો જોર દેખાડવાને દોર દપટ કર-
તા હતા. ઇઆ એ વાડલ પાહારના વખતમાં પોકાર મારતા હતા. ઇઆ
એ આકાપ્પ જનવર ગોસસા ભરેલા થાઈ એક ખીજ ઉપર ચુંગાલ
મારતા હતા. એ રવેશ તે બેહુ નામદારો એક એકના કમરપાંદ પકડીને
એક ખીજ ઉપર કોશેસથી જોર કરતા. કપી પીલતન રસતમ કોશેસ
કરી નદસુમને જમીનથી અતરંગ કરતો, અને કપી નદસુમ તે રસ-
તમને અતરંગ કરતો હતો. એ રવેશનો કોશેસ તે બેહુ નામવરો કરતા
હતા. એમ કરતાં પપોરનો વખત થયો તોહોબી બેહુમાંથી કોઈ પેહો
લવાન એક ખીજ ઉપર ગાલપ્પ આવેયો નહીં. તેવાર તુરકી નદસુમી
પોતાના દેલ શાથે અંદેશો કરવા લાગો, અને પાક યજદાંનને એમ કરી
કહેવા લાગો કે, “અય પારેતાલા, હવે હું એમ કરી જાણું છું કે માર
આપેર નજદીક આવો છે. હમના સુધીમાં મારી ઉમર એકતીસ વરસ-
ની થઈછે, અને હું જાતે ઘણોબી જોરમંદ અને કવીપાનુનો કેહેવાજી

છું, અને આજ તરણ દહાડા થયા માહારી જતી કોરોસથી લઢાઈ કરૂ છું, કે હું એવા બપ્પરની ચુંગાલમાંથી છુટું. પણ એ રૂસતમની લડાઈ તો મને ગોયા આસમાન જેવી બુલંદ નજર આવે છે! અને હવે દમબદંમ મારા તનમાંથી જોર પણ કમતી થતું જાયછે. વાસ્તે અથ દાદગર સાહેબ, હું કાંઈ મારા બાપની મીસાલ તારો ગુનેગાર નથી! અને હું કાંઈ જલદુઈનાં કામ શીખ્યો નથી! અને મેં બગેર તકશોરે કોઈ શાહાજદાને જાપેહે પણ કીધો નથી. હું જેવાર એ કીતાના મેદાનમાં પેહેલવેલો આવેથો તેવાર મેં મારા બાપની બેદાદી ઘણી સાંભલી હતી, તેથી મેં તેનું સર કાપવા આહીં છું. પણ રખેને કોઈ ચઉદમું રતન ફલીદરને પેટે પેદા થાતું, કારણ કે હું ગોયા ચઉદમું રતન કહેવાઈ છે, અને મારો બાપ અફરાસીઆબ પશંગને પેટેદલીદર પેદા થાયોછે. અને તે નેક ખાનદાનનાં પાદશાહાને એબ લગાડીછે. મારી કમબખ્ષતીનાં દહાડા એ મને ધ્યાદ કીધો, તેથી હું એ બદબખ્ષત બાપના બુરા સાએથા તલે આવેંથાછું. અને એ બદબખ્ષત બાપના બુરા ગરેથી આકેબત હું બલાનાં ફાંદામાં પડ્યો છું, પણ મને હવે એવું નજર આવે છે, કે હું એ જાબુલો રૂસતમની ચુંગાલમાંથી છુટવાનો નથી.” એ રવેશ દેલાવર જદસુમ અદેશો કરી પાક યજ્ઞદાનની નજદીક ફરીયાદ કરી કહેતો હતો.

હવે એ તરફ જોહાં પેહેલવાન રૂસતમ પોતાના દેલમાં આજેજ આવી નાઉમેદ થઈને યજ્ઞદાનતાલાની દરગાહામાં ફરીયાદ કરી કહેતો હતો કે “અથ પેદાના કરનાર પાક સાહેબ, હું એ જદસુમની લડાઈથી આજેજ આવી ગયો છું! કે, હેવો આજેજ હું માહારા બેટા નામદાર સોહરાબની લડાઈમાંથી નહી આવેથો હતો. તે માહારા સરફરાજ બેટાના બેટા શેહરમરદ બરજો સાથેબી લડાઈના મેદાનમાં મેં હેવો જોર નહી કીધો હતો. તથા ચીતાની ખશલતનો કેરશાસપસાનો સાથેબી લડાઈ કરતાં હું હેવો આજેજ નહી થાયો હતો. અથ દાદના લેનાર સાહેબ, એ જદસુમની લડાઈ આગલ તો મેં માજંદરાનમાં સુફ્રેદ દેવ સાથે લડાઈ કીધો હતો તેબી હું બુલી ગયો છું. વાસ્તે અથ કુદરતવંત સાહેબ, જેવી તું હમેશાં મારી આબરૂ રાખેછે તેવી આએ લડાઈમાં મારા બુદા પાના વખતમાં પણ તું રાખજે. અને એ જદસુમનાં કીતાના મેદાનમાં

મેં આ મારા પપ્પરેબેઆનનાં છેડાને ગાંઠ મારે હાથે પાંધેલો છે, ઇઆ ને મેં મારા પપ્પતરની દામાન ગેરદાંની પાંધીછે, તે તું મારેજ હાથેજ છોડવળે. અગરજો હું આએ લડાઈમાં એ જદસુમનાં હાથ ઉપર મારે-ઓ જશતો ખેર છે, પણ મારા જોવામાં એ જદસુમનો હમનપરદ કોઈ પીજો તાહાર કમીનાબંદા પાદશાહ કેખોસરોનાં લશકરમાં નથી. અથ પાક સાહેબ, હું એ તુરકી પેહલવાન સાથે ઘણીભી કોસેસ કરું છું અને ચાહું છું કે, એ પેહલવાનને હું કુસતીમાં ઉઠાવીને મારું, અને બેઉ પાનુ પાંધીને નેક સેતારેનાં પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક લેઈ જવું, તો મારું નામ જોહાનમાં સરફરાજ થાએ, અને એ રખેતાં મેદાનમાં આજ કેટલાં એક વરશ થાએઆં ખુનરેજ ચાલી જાએછે તે પરતરફ થાએ. વાસતે અથ દાદવંત સાહેબ, તું દાના દુરખીન છે અને હું તારો ખાકો બંદો છેજી, તેથી મારે ઉપર જેવી તારી રહેમ છે તેવીજ રાખજે.” એ રવેશ તે જલનો બેટો રૂસતમ આજેજીથી અંદેશો કરો પાક યજ-દાનની આગલ મદદ માગતો હતો. હવે એનો શાએર એમ કરો કહેછે કે, તે રોધનતંત જદસુમને વાસતે મેં દાના લોકોને મોહોડેથી એમ ક-રી સાંબલીજી, હવું કે, તે નામદાર જાતે ઘણો દેલાવર હતો, પણ જેની કઠિવત એ ફરતો આસમાન ઉઠાવી લીએ અથવા જેનું પપ્પત એ દુની આના તપ્પત ઉપરથી ઉઠી જાએ તેહવાર તે જાતે ઘણોભી કવી હોએ અને ચાર ખુટ ઇઆને ચેહારો દશાની પાદશાહી તેના તાપ્પામાં હોય, પણ જેનું પપ્પત ફરે તેને કોઈ મદદ આવેજ નહી. વાસતે અથ દાના ઈ બરેલા મરદ તું તારી નજરે જો, કે તે જદસુમે એ જાખુલી રૂસતમ સાથે શી રવેશની મરદાનગીથી લડાઈ કીધી અને તેના ઉલતા સેતારાની ચાલથી તે દેલાવર ઉપર સું નીપજી, તે તું તારી નજરે જો.

હવે જેહવાર જદસુમ તથા જેહાં પેહલવાન રૂસતમ એ બેહુ ના મદારો એક પીજ સાથે કુસતીની લડાઈમાં કશાકશી કરતા હતા, તેવાર બેહુ તરફના પાદશાહો તથા તેઓનાં નામીયાં પેહલવાનો વગેરે તમામ લશકર તે બેહુ નામદારોની કુસતીની લડાઈનો તમાશો નેગાહ કરી જો-તા હતા. એમ કરતાં શાહજાદા જદસુમના પપ્પતે એ જેહાંનથી ઉઠી જવાને વાસતે ઘણી તાકીદ કીધી તેથી તે સરફરાજ જદસુમનાં હાથ તથા

પગ એકાએક નાતવાન થાઈ ગયા, અને તે શાહાજાદાએ પોતાના દેલ-
માં એમ કરી જાણીઈ કે, મારા હાથ તથા પગ કોઈ જાદુગરે પોતાની જા-
દુઈથી પ્યાંધી લીધા છે. એ રવેશ પોતાનાં દેલ સાથે વીચાર કરી તે પેહલ-
વાંન પુરો ના મોરાદ થઈ ગયા. પણ તેનું પપ્પત ઊંધું થયું હતું તે તેણે
નહીં જાણીઈ, કે હવે પેદાના કરનાર સાહેબે પોતાની કુદરતથી પીલતન
રસતમને મારે ઉપર રૂતેહમંદી પપ્પશી છે, તેના સપ્પપથી હું પોતે કમ
જેર થઈ ગયો છું, અને એ જાદુસુમની પેહલવાનના હાથ તથા પગમાં ક-
ઉવત હતી તે કરતાં જીઆદ થઈ છે, એ વાતની તો તે જાદુસુમને પ-
પ્પર હતીજ નહીં. એમ કરતાં જાદુસુમની રસતમ પોતાના દેલમાં જોશ જ-
રેલો થાયા, અને મસત શેહરની મીશાલ પોકાર મારી જાદુસુમને કેહે-
વા લાગો કે “અય તુરકસતાનના શેર, હવે મરદાનગી અને જોર કરવા-
વાનો પુરો વપ્પત થયા છે, માટે જેટલુ તારેથી અને તેટલુ તું કરીલે.”
એટલું કેહીને તેહમતન રસતમે પોતાના જમણા હાથની ચુંગાલ મારી
અને જાદુસુમનો કુમરખંદ પકડયો, અને દાબે હાથે તેના પગની રા-
ન પકડી, અને પોતાનું સર તેના સીના સાથે ટેકવીઈ, અને જોપ્પાન
ઉપર પાક ચજદાનું નામ ઈઆદ કરી તે ભારી તનનાં જાદુસુમને ઘણો
એક જોર કરી ઉઠાવી લીધો, અને પોતાના સર ઉપર ઊંચો લેઈ જઈ
જેમકે તાંપ્પાની સલાટને જમીન ઉપર નાંખે તે મીશાલ તે જાદુસુમને જો-
રથી જમીન ઉપર નાંખ્યા, અને જેમકે શેકારી ચીંતો છલાંગ મારી જે-
રખરનાં સીનાં ઉપર ચહડી બેસે તે મીશાલ પેહલવાન રસતમ તે જાદુ-
સુમના સીનાં ઉપર ચહડી બેઠો, અને ચાહીઈ કે તે શાહાજાદાની બેઠી
પાંખુ પ્યાંધીને તેને જીવતો તાજદાર પાદશાહ કેબોસરોની નજદીક લે-
ઈ જાએ. જેવાર એવો મામલો પેલો તરફ ઊંધાં પપ્પતના પાદશાહ અ-
રસોઆબે પોતાના લશકરમાંથી દીઠો, તેવાર ધાબરો પડીને તુરાની
લશકરમાં હોમાન તથા પ્યારમાન જેજેહાન પેહલવાન કેહેવાતા હતા, તે-
મની ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો તમે ઉભા
રહીને શું જોયા કરોછો? તમારી સાથે તીશ હજાર સવાર ગોરજ
તથા શમશીરનાં મારનાર લેઈને સગજ પપ્પા રસતમ ઉપર હુમલો
કરો, અને તે નાપેકારના જીવથી ગેરદ કહારી નાંખો, પણ એવું નહીં

થાએ કે તે રૂસતમ મારા બેઠાને મુશકે પાંધી ખોહારીથી ખેંચતો ધરાની લશકરમાં લેઈ જાએ. જેવાર હોમાન તથા પ્યારમાંને હોવો હુકમ પોતાના પાદશાહાની જીપ્પાનથી સાંબલેયા, તેવારે તે બેઉ સરદારો પોતાની સાથે તુરકી લશકરમાંથી તીશ હજાર સવાર પોતાની સાથે લેઈને કીનાના મેદાનમાં તેહમતન રૂસતમની તરફ ધ્રુવાં ની મીશાલ ઘોડા દપટાવતા ગયા. તે સવારોના ઘોડાઓની નાલનો ગેરદથી આસમાન ધંકાઈ ગોયા. જેવાર જોહાન પેહલવાન રૂસતમે લગાઈના મેદાનમાંથી એવો મામલો પોતા ઉપર દીઠો, કે તુરાની લશકર મારો ઉપર હુમલા લાવે છે, તેવાર તે નામદારે સેતાપ પોતાનું જોહરી પાણી પાએલું ખંજર ખેંચીઈ, અને જેમ નામવર સોરાખનાં સીનામાં મારીઈ હતું તે મીશાલ રોઈનતન જદસુમનાં સીનામાં મારીઈ, અને એક આંચકાએ કરી તેનો સીનો તથા પેતું ચીરી નાંખીઈ. પછે તે જદસુમની લોથ તીઆંજ પડતી મેલાને જોહાન પેહલવાન રૂસતમ ખુન ભરેલો થાઈ ચીતાની મીશાલ કુદીને પોતાના રખશા ઉપર સવાર થયો. એવામાં નાપાક તખીઅતનો હોમાન તથા પ્યારમાન પોતાનાં લશકર સાથે તે મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો.

હુકાયત લખીછે કે, નીકલયું ધરાની તથા તુરાની પાદશાહોનું લશકર એક એકની પછવાડે કીનાના મેદાનમાં અને સુલતાની લગાઈ થઈ તેઓ વચે.

હવે પેલા બેહુ તુરકી પેહલવાનો જોસ કરતા લગાઈના મેદાનમાં આવી પોહોંચીયા. તીઆં આવતાં વાર તે લોકો જોય શું કે, લગાએક જદસુમ તે જગો ઉપર મુવેલો હતો. તેજ વખત તે તમામ તુરકી લશકર, કીનામાં આવી પોતપોતાની તલવારો મેઆનમાંથી ખેંચીને જોહાન પેહલવાન રૂસતમની આસપાસ ફરી વલીઈ, અને જેમ વરસાદની રૂતમાં વાદલ ગલબો કરે તે મીસાલ તે જોહાન પેહલવાન ઉપર ગલબો કરવા લાગું. તે તુરકીઓને એ રવેશ જોસ ભરેલા જોઈને નામદાર રૂસતમ મસત શેરની મીસાલ હરતરફ હુમલો કરી તે લોકોને પેલાં ખં-

જરે કરી મારવા લાગો. જેવાર એ તરફ ધરાની લશકરમાં નેક સેતારેના પાદશાહ કેખાસરેએ હેવો મામલો દીદો, તેવાર તે નેકપ્પખત પાદશાહે નામના ઉઠાવનાર અને શમશેરના મારનાર ફરામરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા લડાએક જેહાનપેહેલવાનના ખેટા, તું શું જોયા કરેછે? એ કીનાનાં મેદાનમાં તો કામ વધી પડીછે. તારા નામવર પાપ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમે આજ તરણ દહાડા થાયા લડાઈ કરીને પોતાના દુસમનોને જેર કીધાછે, તેવાર એ દુશમનનું લશકર કીનાથી દોડી આવોને લડાઈ કરેછે. તેથી હું જાણું છું કે, એ મેદાનમાં ઘણું એક લશકર મારેજી જશે; અને મુવેલાં આદમીનો કરો મુમાર રેહેશે નહીં. અને પાપ ખેટાને તથા ખેટો પોતાના પાપને પીછાનશે નહીં. એ રવેશની સુલતાની લડાઈ થશે, તેથી મારી એવી ખુશી છે કે, એ લડાઈમાં આપણું લશકર મારીજી નહીં જાય તો ઘણું ખેલતર છે. વાસતે અય દાનાઈ ભરેલા ફરામરજ, તું આપણા લશકરમાંથી દશ હજાર સવાર તારી સાથે લેઈને એ કીનાના મેદાનમાં જા, અને તે જગો ઉપર તું જોજે કે, તારા પાપના હાથમાં કમંદનાં પેચમાં તે જાદસુમ જીવતે, પંધાએલો હોય તો તુરકોને ખેંચતો આપણા લશકરમાં લાવ. જેવારે હીંદુસતાનના સરદાર ફરામરજે પોતાના રૂતેહમંદ પપ્પતના પાદશાહની જોખાનથી હેવા સખુન સાંભલેયા, તેવાર પોતાના જામુલી લશકરમાંથી દસ હજાર સવાર પોતાની સાથે લેઈને કીનાના મેદાનની તરફ પતજીનાં વાની મીશાલ દોરેઓ ગયો. જેવાર નામવર ફરામરજ લડાઈના મેદાનમાં જઈ પોહોચ્યો, તેવારે ત્રીયાં જઈને તે નામદાર જોય શું કે એક રસતાખેજની મીશાલની લડાઈ ઉભી થાઈછે. તે જગો ઉપર પોતાના પાપ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમને હાથમાં પંજર પકડીને એક રસતાખેજની મીશાલની લડાઈ કરતો દીદો, પણ તે જગો ઉપર જાદસુમતે નજર આવ્યો નહીં. તેવાર જંગી ફરામરજ ગોસામાં આવ્યો, અને પોતાના લશકર ઉપર આવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા નામવરો તમે શું જોયા કરોછે? એ વપ્પતમાં તમોને તમારૂં નામ ઉઠાવવાનું છે.” નામદાર ફરામરજનું એટલું કેહવું કે, તમામ જામુલી સવારો પોતાની કીનાની તલવાર ઉઠાવોને તુરકી લોકોનાં સર પાકમાં નાંખવા લાગા.

અને લડાયક ફરામરજ જેમ ગોસા ભરેલો શેર હરનનાં ટોલાં ઉપર હુમલો કરીને તે હરનનાં ટોલાંને પરાગંદા કરે, તે મીશાલ તુરકી લશકરને પરાગંદે કરી નાખવા લાગો, અને એક હુમલામાં તે અફસીસીઆપના પેહલવાન હોમાનની ફ્રોજને વેરાન કરી નાંખી, અને પોતાના પાપ રસતમની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો. તે રસતમને પુછવા લાગો કે, “અય મારા સરફરાજ પાપ તાજપખશા, સરદાર લોકોના સરદાર, તારા હાથમાંથી અફસીસીઆપનો ખેટો રોઈનતન જન્દસુમ કાંહા ગયો ?” જેવાર જેહાન પેહલવાન નામવર રસતમે પોતાના ખેટાની જુપ્પાનથી એવા સખુન સાંભલ્યા તેવાર રસતમે કહીઞ કે, “અય મારા શેરદેલ ખેટા, તે જન્દસુમને તો મેં જીવથી માર્યોછે.” એવી વાત પોતાના પાપની જુપ્પાનથી સાંભલીને ફરામરજ ગોસા ભરેલો થાઇ તુરકી લશકરને મારવા લાગો. તે નામવર ફરામરજ જન્દસુમનાં મુવાથી ખુશીની ઉલટમાં આવોને એવી તો તલવાર મારતો હતો કે, તેની તારીફ થાય નહીં.

જેવાર તુરકી હોમાને પોતાના લશકર ઉપર હેવી રસતાખીજ દોઢી, તેવાર અંદેશો કરવા લાગો કે, “મારું લશકર જામુલીઓના હાથ ઉપર મોક્ત મારીઞ જાયછે, હું તો મારાં લશકર સાથે શાહજન્દા જન્દસુમની મદદે આવ્યો હતો, પણ તે શાહજન્દાને તો સગજ પચા રસતમે જીવથી માર્યોછે, વાસ્તે એ વાતની ખબર પાદશાહ અફસીસીઆપને પોહોંચ્યાહવી જોઈએ.” એટલો અંદેશો કરી બે તુરકી સવારોને હુકમ કીધો કે, “તમે લોકો સેતાપ આપણાં તુરાની લશકરમાં જાવો, અને ત્રીયાં આપણા પાદશાહ અફસીસીઆપને ખબર કરો, કે તારો નામદાર ખેટો જન્દસુમ જામુલી રસતમના હાથ ઉપર માર્યો ગયોછે.” એટલું કહીને તે બે સવારોને સેતાપ તુરાની લશકરની તરફ મોકલ્યા. ખીજી તરફથી દલેર ફરામરજે પોતાના લશકરમાંથી બે સવારોને હુકમ કીધો કે, તમે સેતાપ ધરાની લશકરમાં જઈને આપણા મુખારેક કદમના પાદશાહ કેખોસરોને ખબર કરો કે, “જેહાન પેહલવાન રસતમના હાથ ઉપર ખેદાદગર અફસીસીઆપનો ખેટો જન્દસુમ જીવથી માર્યો ગયોછે.” એવો હુકમ પોતાના સરદારની જુ-

પાનથી સાંભલતાં વાર તે બેઉ જામુલી સવારો જેમકે કમાનમાંથી તીર નીકલી જાય તે મીસાલ ધરાની લશકરની તરફ નીકલી ચાલ્યા. હવે એ તરફ કીનાનાં મેદાનમાં જોહાન પેહલવાન રૂસતમ તથા શેરની હીમતને ફરામરજ પોતાની જામુલી ટ્રોજ સાથે તુરાની લશકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારતા હતા કે જેમ સખત પવન વાય અને ઝાડનાં સુકાં પાંતરાં ખરે તે મીસાલ તુરાનીઓના સર મલતાં હતાં, અને મુવેલાં આદમી-ઓનાં હરતરફ ટેકડા થવા લાગ્યા, અને સવારોના લોહીએ કરી જમીનની ખાક ગુલલાલાને રંગની થવા લાગી. પેલી તરફથી પાદશાહ અફસીઆબે હેવો મામલો દીદો કે માઈ લશકર જામુલીઓના હાથ ઉપર શેકશતે પામીઊંછે, અને ખેસુમાર તુરાની લશકર માર્યું જાયછે. એવો સખત મામલો જોઈને સેતાપ્ય ખીજ ચાર પેહલવાનને હુકમ કીધો, તેમાં એક તો નસતેહેન તથા ખીજો રોઈન તથા તરીજો કરશીહુન તથા એથો જંગાલ એ પેહલવાનોને કહ્યું કે, “અય માગ નામદારો, તમે તમારી સાથે લગએક વીસ હજાર સવાર લેઈને આપણા પેહલવાન હોમાન તથા પ્યારમાનની મદદને વાસતે કીનાનાં મેદાનમાં જાવો, અને પોતાની તેજ ચુંગાલ ઉઠાવી દુશમન લોકોનાં સર ઉપર કીનાની તલવાર મારો, અને સગજ પચા રૂસતમની ચુંગાલમાંથી મારા નામવર બેટા જદસુમને ખલાશ કરી લાવો.” એવો હુકમ પોતાના પાદશાહની જુપ્યાનથી સાંભલીને તે ચારે પેહલવાનોએ પોતાની સાથે નેજ તથા શમશેરના મારનાર વીસ હજાર સવાર લઈ સેતાપ્ય કીનાના મેદાનમાં પોતાના ઘોડા જોહોડાવ્યા. તે લશકરને જાતું એ તરફથી ધરાનીના પાદશાહ કેપોસરોએ દીધું, તેવાર તે દાનાઈ બરેલા પાદશાહ પુજોરગવાર જાલને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારી બરેલા પોજોરગ દસતાને જાલેજર, હું એમ કરી જાણું છું કે, બેઉ તરફના લશકરની સફ કીનાના મેદાનમાં ઉઠલ પાઠલ થશે. શા વાસતે કે, વલી જદુગર અફસીઆબે પોતાના લશકરની સફમાંથી કેટલાંએક લશકરને નામદાર ફરામરજ ઉપર કીનાથી મોકલીઊંછે.” એ રવેસ તે ધરાન જમીનનો પાદશાહ પુજોરગવાર જાલેજરને સખુન કેહતો હતો. એવામાં પેલા બે સવાર નામદાર ફરામરજની તરફથી નેક સેતારેના પાદશાહ કેપોસરોની

નજદીક આવી પોહોંચ્યા, અને કહેવા લાગા કે, “અય તાજદાર પાદશાહા, હુમો લરાએક ફરામરજની નજદીકથી તું નામદારની નજદીક આવયા છીયે. શા વાસતે કે તે નામવરે તું જેવા બપ્પતાવર બપ્પતના પાદશાહાની નજદીક એક ખુશી ભરેલી બપ્પર મોકલી છે, કે બેદાદગર અફરાસીઆબનો બેટો જાદુસુમ જેહાનપેહલવાન રસતમના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયોછે. જેવાર તાજદાર પાદશાહ કેબાસરોએ એવી ખુશી ભરેલી બપ્પર સાંભલી, તેવાર ઘણો ખુશીમાં આવયો, અને સેતાબ પોતાના લશકરમાં હુકમ કરી જેહાનપેહલવાન રસતમની રૂતેહમંદીના નામના નગારાં વજરાવયાં. તે ખુશી ભરેલા નગારાંને અવાજ સાંભલીને ઇરાની તથા જામુલી પેહલવાનો ઘણા ખુશીમાં આવયા.

હવે પેલી તરફ ઊંધાં બપ્પતના પાદશાહા અફરાસીઆબે એકાએક ઇરાની લશકરમાંથી શાહીનાં નગારાના અવાજ નીકલતા સાંભલયા, તે અવાજ સાંભલવાથી તુરાનો પાદશાહા પોતાના દીલમાં ધાબરો પડીને ભાત ભાતનો અદેશો કરવા લાગો. એવામાં પેલા બે તુરાની સવાર અફરાસીઆબની નજદીક આવી પોહોંચ્યા, અને પોતાનાં મોહો ગમ ભરેલાં કરી કહેવા લાગા કે, “અય તાજદાર પાદશાહા, હવે તુરાની લોકોનું બપ્પત પુરું બરગસતે થાયું. શાવાસતે કે, તારો દેલાવર બેટો શાહાજાદો જાદુસુમ, હુમારા સર ઉપર જીવતો કાએમ હતો તેતો જાલના બેટા રસતમના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયો ! તેથી હુમો નથી જાણતા કે હુમારા શર ઉપર હવે પછે શું નીપજશે ? ” એવી નાખુશ અને ગમ ભરેલી બપ્પર બદબપ્પત પાદશાહા અફરાસીઆબે તે સવારોની જોખાનથી સાંભલી, તેજ વપ્પતે તે ઊંધે બપ્પતના પાદશાહે પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી બેહોરા થઇ નીચે પડવા ચાહીઊં, પણ તુરાની પાદશાહાની આગલ વેશેનો બેટો પીરાન તથા બાજ પેહલવાનો ઉભેલા હતા તેઓએ અફરાસીઆબને પકડી રાખ્યો. એમ કરતાં જેવાર અફરાસીઆબ પાછો હોશમાં આવયા, તેવાર હાથ મારીને જર જર રડવા લાગો, અને પોતાના સર ઉપરથી તાજ ઉડારી નાંખીઊં, અને પોતાની દાહડોના બાલ તોડવા લાગો, અને પોતાના હાથ ઉપર હાથ મારવા લાગો, અને કબી તો પોતાનાં સર તથા સોનામાં હાથ મારી જરી કર-

તો હતો. હવે એ માહેતમ ભરેલી ખપ્પર શાહજાદા જાદુસુમના લશકર-
ને થાઈ કે, આપણો સરદાર શાહજાદો જાદુસુમ, જાબુલી રૂસતમના
હાથ ઉપર માર્યો ગયો. હેવી નાખુશ ખપ્પર સાંભલવાથી તું કહે ગો-
યા તમામ લશકર એકદમ એવું તો જોશમાં આવેલું કે, જેમ દરો-
આવનું પાણી મોજ મારે તે મીશાલ તે તમામ લશકર કીનાનાં મેદાન-
ની તરફ રૂસતમ ઉપર દોડતું ગયું. શા વાસતે કે પોતાના સરદાર શા-
હજાદા જાદુસુમનો કીનો તે જાબુલી ઉપર લીએ. હવે પેલી તરફ મેદા-
નમાં પેલા ચાર તુરાની પેહલવાન નસતેહેન, રોઈન, કરશીહુન, તથા
જંગાલ એ પેહલવાનો વીશ હજાર સવાર લેઈને નીકલ્યા હતા. તેઓ
જતાંનેવાર પોતાની તલવાર ઉઠાવીને જાબુલી ફરામરજનાં લશકર સાથે
લડાઈ કરવા લાગા, અને તે લશકરની એક એકમાં ભેલાઈ ગયું, અને
કીના ભરેલા દેવની મીશાલ હર તરફ હુમલો કરી જાબુલી સવારોનાં
સર દહીની મીશાલ ખાકમાં નાખવા લાગું. તેથી પેહલવાન ફરામરજનું
લશકર આજેજ આવીને હર તરફથી પોકાર મારવા લાગું. તે સવારોના
પોકારનો આવાજ આસમાન લગી જઈ પહોંચ્યો, અને તે સવારોનાં
ઘોડાની નાલે કરી જમીન ઉપરની ગેરદ ઉડવા લાગી. તેણે કરી રોસન
આફતાપ ઢંકાઈ ગયો. એવાં બારી લશકરની લડાઈમાં નામદાર જોહાન
પેહલવાન રૂસતમ તથા કવી પાનુનો ફરામરજ એ બેઉ બાપ બેટાં
એવી તો સખત લડાઈ કરતા હતા કે, તેઓની દેહશતે કરી તુરકી લશ-
કર હરતરફ નાસવા લાગું. પણ તે કીનાના મેદાનમાં બે વખતનું મલી-
ને તુરકી લશકરના પચાસ હજાર સવાર એકઠા થયા હતા અને તે તુરકી
લશકરની પોશત પનાહના કરનાર છ પેહલવાન વેરોની યુતીઆદના
હતા, અને પેહલવાન ફરામરજની સાથેનું લશકર દશ હજાર સવારોનું
હતું તેણે કરી તે જાબુલી લશકરની ઘણું માર્યું જતું હતું, અને તે જા-
બુલી લશકરની પોશત પનાહનાં કરનાર રૂસતમ તથા ફરામરજ એ બેઉ
સરદારો હતા, તે બેઉ સરદારોની જુમબેશમાં આવી પોતાની તલવારે કરી
તુરકી સવારોના સર ખાકમાં નાંખતા હતા, તેનો તો કરો સુમાર હતોજ
નહીં. તો પણ જાબુલી લશકર તુરાનીઓના હાથ ઉપર આજેજ આવ-
યું હતું. જેવાર એવો મામલો પેલી તરફથી ઇશિનના પાદશાહ કેબોસ-

રોએ દોઢો કે, એકે તો માફ જાણી લશકર પતંગ આવી ગયું છે, અને વહી તુરકસતાનના પાદશાહા અફરાસીઆપની તરફથી પીળું પે. સુમાર લશકર તલવાર ઉઠાવી દોડતું આવે છે, તેથી મપાદા મારા સરફરાજ પેહલવાનો પુરા આજેજ આવી જશે; એવો અંદેશો કરો તે નેક સેતારેના પાદશાહે શેરની વજનનાં કરનાર પરજો તથા રૂસતમના બાઈ જવાહેરે તથા હાથીને જોરનાં કેરશાસપસાંની એ તરણ સરદારોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા દેલાવર પેહલવાનો આજ રોજે કીનાના મેદાનમાં તમોને નામ ઉઠાવવાનો વખત છે, તેથી તમો તરણ નામદારો આપણા લશકરમાંથી સાઠ હજાર સવાર કાબુલી ખંજરનાં મારનાર અને જાબુલી સમરોરના પકડનાર તમારી સાથે લેઈને જાવો, અને પેલું જે બારી પે સુમાર તુરકી લશકર આવે છે તેની સામે જઈને તે લોકોને પાછા હટાવો અને આ વખત તમારું નામ મરદાનગીમાં જાહેર કરો.” તે તાજદાર પાદશાહનું એટલું કહેવું કે નામજોએ પરજો, તથા શેરને પીતેનો કેરશાસપસાંની તથા ચીનાની ખસલતનો જાહવારહે, એ તરણે નામદારો પોતાની સાથે સાઠ હજાર સવાર લેઈને કીનાના મેદાનમાં તે જાહસુમનાં લશકરની સામે દોડ્યા ગયા. તેવાર પછી પીળું મરતપે ખાલદ મરતપ્યાના પાદશાહા કેપોસરોએ દલેર પીજન તથા જાપરદસત ગશતેહમ, તથા શાહજાદા ફરીખારજ, તથા શમરોરના મારનાર પેહેરામ, એ ચાર પેહલવાનને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનો, તમો આપણાં લશકરમાંથી ત્રીશ હજાર સવાર પેદંગી તીરનાં મારનાર તમારી સાથે લેઈને જે જગા જોહાન પેહલવાન રૂસતમ તથા નામવર ફરામરજ એ બે પેહલવાનો તુરકી લશકર સાથે જે જગોએ લડાઈ કરે છે ત્યાં જઈ પોહોંચીને તે નામદારોનાં લશકરને મદદ કરો, અને તમારા ગોરજે કરી દુશમનનાં શરને કુટી નાંખો.”

જેવાર તે ચારે પેહલવાનોએ પાક જાદ પાદશાહા કેપોસરોની જોખાનથી હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર સેતાપ પોતાની સાથે ત્રીશ હજાર સવાર લેઈ ગોસા બરેલા શેરની મીરાલ નગારાં તથા કરનાએનાં અવાજ કરતા અને ચીનના દરોઆવની માફક મોજ મારતા જોશથી લડાઈના મેદાનમાં જઈ પોહોંચ્યા, અને જેમ કે આસમાન ઉપરથી

વરસાદનાં ઝોલાં વરશે તે મીસાલ હર તરફથી ઇરાણી તથા જાબુલી સવારોના હાથ ઉપર તુરાણી લોકોનાં સર જમીન ઉપર પડવા લાગ્યાં. અને પેલી તરફ હાથીના જોરનો રાખનાર પચ્છો, તથા નામનો ઉઘાવનાર કેરશાસપસાંનીએ ખેડ પેહલવાનો જાદુસુમનાં લશ્કર ઉપર એવી તો તલવાર મારવા લાગ્યા કે, જેમ પુરજીગર લોકો પોતાનાં હાથમાં લોહની તેજ દંડાટી ધમ્માને વાંકું ઢાશેઊં પકડીને ખેતી કાપે, તે મીસાલ જાદુસુમનાં લશ્કરનાં સર કાપવા લાગ્યા. તે કાપેલાં સર જમીન ઉપર પડતાં તે ઘોડાવોની નાલની થોકડે કરી હર તરફ ઉડતાં હતાં. જે તરફ જેહાનજોએ પચ્છો તથા દલેર કેરશાસપસાંની તથા નામનો ઉઘાવનાર જવારેહ એ તરણુ સરદાર ગલખો કરતા તે તરફ એક એક હુમલામાં હજારો સવારોને જીવથી મારતા હતા. અને તે નામદારોની તલવારનાં જરખે કરી પાળે સવારોનાં સર તથા પાળેનાં હાથ તથા પાળેનાં પગ તથા પાળેના ઘોડા કતલેઆમ થઈ પાકમાં પડતા હતા. તે વગેરે હર તરફથી સવારોના તરેહેવાર પોકારો ઉઠતા, તેમાં ધર, પકડ, પાંધ, મારના ભયે ભરેલા આવાજો નીકળતા હતા. એ રવેશની રોસતાપેજ ભરેલી લડાઈ ઇરાની અને તુરાનીઓ વચે તે મેદાનમાં થવા લાગી, તેણે કરી જમીન જોશમાં આવી, અને જમાનો જુમખેશમાં આવીને રણ ભરેલો થાથા હતો. અને હર તરફથી સવારોનાં લોહીએ કરી નેહર જારી થઈ, અને ખીજ તરફથી તુરાણો લશ્કર આજેજ આવોને પોકાર મારવા લાગું. અને તે કીનાના મેદાનમાં એક પોજનું લશ્કર જુમખેશથી એકએકમાં ભેલાઈ ગયું હતું. તેથી એવી તો સચ્ચત લડાઈ થવા લાગી કે, તે મેદાનમાં દલેર પેહલવાંનાને પોતાનાં ઘોડાને જોલાન દેવાની જગાભી રેહી નહીં. જ્યાર એવા જુમખેસ ભરેલી લડાઈ પેલી તરફથી પશંગનાં ખેટા પદ્મખત અફ્રાસીઆએ દીઠી, તેવારે સેતાપ પોતાના સરદારો જવા કે કુઝેજરેહ તથા લોહાક તથા રોપ્પાદ તથા કરતાહેલ તથા ઇદરાઈમાં તથા શપેહરંમ તથા કેહેરંમ એ સાત સુપેસાલારોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરદાર લોકો, તમે એ જગા ઉભા રહીને સું જોએઆ કરોછો ? સેતાપ તમારી સાથે એક લાખ સવાર નેજનાં મારનાર લેધને લડાઈના મેદાનમાં જવો, અને એવું કરો કે જાલનો ખેટો રૂસતમ તે

કીનાના મેદાનમાં જીવથી મારેઓ જાએ!” જેવાર પોતાના પાદશાહા અફરાસીઆપની જોપ્પાનથી તે તુરકી સરદારોએ હેવો હુકમ શાંબલથો, તેવાર તે સાત તુરકી પેહલવાનો પોતાની સાથે એક લાખ સવાર લેઈ સેતાપી કરતા લડાઈના મેદાનમાં ગયા. એમ કરતાં જેવાર તે તુરકી પેહલવાનો પોતાના લશકર સાથે મેદાનમાં આવી પોંહોંચ્યા, તેવાર સરવે કોઈ લડાએક સવારોએ પોત પોતાનાં હાથમાં લડાઈનાં હુથીઆર ઉઠાવયાં, અને ધરાણી તથા જાપ્પુલી લશકર ઉપર ગલબો કીધો, અને એક પીજનમાં ભેલાઈને તે લશકર લડાઈ કરવા લાગું, તેણે કરી તું કહે ગો-એયા તે રથેનાં મેદાનમાં તમામ જંગલ લોઢાનાં હુથીઆર ભરેલું નજર આવતું હતું. અને તે હુજરો હુજર લશકરનાં સવારોની તલવારને સફાસફાનો અવાજ બેઉ તરફના પાદશાહોએ સાંબલથો, તેથી પોતાના હાથની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગા. અને બેઉ તરફના પેહલવાનો પોત પોતાનો ગોફતેગો કરવા લાગા જે, આપણે જાણતા નથી કે એ સુલતાની લડાઈમાં આકેપ્ત શું નીપજશે? એ રવેશ તે તમામ પેહલવાનો તે ભારો લડાઈ જોઈને એક પીજનને કેહતા હતા.

હવે એ તરફ કીનાના મેદાનમાં ધરાણી તથા તુરાણી એ બેઉ લશકરમાં એવી તો લડાઈ થતી હતી કે, જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર આસમાન ઉપરથી વાડલ પાણી વરસાવે અને તે પાણી જમીન ઉપર દોડે તે મીસાલ બેશુમાર લોહી જમીન ઉપર દોડતું હતું. અને બાજે દલેર લોકો પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી જેનાં સર ઉપર મારતા તેને તેની સવારોનાં જનવર સાથે કુટોને ગરદાપેચ કરી નાંખતા હતા. તથા બાજે નામદાર પોતાનો શમશેર ઉઠાવી જેના સર ઉપર મારતા તેને તેની સવારોનાં જનવર ઇઆને ઘોડા સાથે ચાર તુકડા કરી નાંખતા હતા. હેવી રોસતાબેજની લડાઈમાં બે દહાડા ગુજરી ગયા, તેવાર તે લડાઈના મેદાનમાં ધરાણી લશકર પતંગ આવી ગીઊ. જેવાર ધરાણીના પાદશાહા કેપોસરોએ પોતાના લશકરની કલબઘાહામાંથી હેવો પ્યારીક મામલો પોતાના લશકરનો દીદો, તેવાર નામના ઉઠાવનાર જેહાનપપ્પસને તથા શમશેરના મારનાર કરીમાન એ બેહુ સરદારોને હુકમ કીધો કે, “અય મા રા દેલાવર પેહલવાનો, તમારી સાથે પીજન છ પેહલવાંનને લેવો. તેમાં

નામદાર શાપુર, તથા ફીરોહલ, સેદોસપ, તથા હજીર, તથા ફીરોજ, તથા ગજદેહમ, એ છ લડાએક પેહલવાંનોને લેવો તથા એ વગેરે તમામ મગરેપ્પ જમીનથી. તમારું લશકર જે તમારી સાથે છે તે તમામ લશકર-નેબો તમારો સાથે લેઈને કીનાનાં મેદાનમાં સેતાપ્પ જાવો, અને આજ રોજ એ લડાઈથી તમારું નામ મરદાનગીમાં ઉઠાવો.” જેવાર પાકજદ પાદશાહા કેપોસરોની જોપાનથી એવો હુકમ તે બેહુ સરદારોએ સાંભ-લ્યો, તેજ વખત તે નામદારોએ પેલા છ સરદારોને તથા તેઓની સાથે બે લાખ સવાર કીનાં ભરેલા લેઈને તે લડાઈનાં મેદાનની તરફ વતોલજા-ના વાએની મીસાલ દોરી પોહોંચ્યા. અને તે સરવે કોઈએ સેતાપ્પ મે-દાનમાં મેઆનમાંથી લોહીની વરસાવનાર તલવાર ખેંચી, તે વખત તું કહે ગોએયા જેમ આસમાન ઉપર વીજલી ચમકે તે મીસાલ જોહાંનપ્પ-પ્પસ તથા કરીમાન તથા પોજ પેહલવાનોની તલવાર ચમકવા લાગો. અને તે લડાએક સવારોએ હેવીતો લડાઈ ઉઠાવી કે તેઓની તલવારનાં જરપે કરી લોહીનાં કુવારા હવાની તરફ ઉડલા લાગા. અને જેમ મોરગ દાણા ચુને તે મીસાલ તુરકી સરદારોને ચુનીને જીવથી મારવા લાગા. તે નામદારોએ પોતાની તલવારે કરી એક લેહજમાં હજરો હજર સ-વારોનાં સર ગરદન ઉપરથી ખાકમાં નાંખેઆ. શેરની હીમતનો જોહાંનપ્પ-પ્પસ તથા દલેર કરીમાન એ બેઉ સરદાર જે તરફ હુમલો કરતા, તે તર-ફની જમીનને મુવેલાં આદમીઓની લોથે ભરી નાંખતા હતા. તે બેહુ જગો પેહલવાન પોકાર મારતા તે પોકારનો અવાજ ધરાની તથા જાપુલી પેહલવાનો સાંભલીને એક પીજને એમ કરી કેહતા હતા કે. “એ સુલતાની લડાઈનાં જંગમાં દેવોની પાજીનો પાંધનાર જોહાંનપ્પપ્પસે તથા શેરની હીમતના કરીમાને પોતાના લશકર સાથે આવીને લડાઈ ઉઠાવીછે, તે નામદારોનાં પોકારનો એ અવાજ આવેછે અને તે બેહુ ના-મવરો પોતાના નામને વાસતે તુરકી લશકર ઉપર રસતાખેજ ગુજારતા માલમ પડેછે.” એ રવેશ તે પેહલવાંનો એક પીજને કેહતા હતા, અ-ને હીમત ભરેલા થઈ દુશમન લોકો સાથે લડાઈ કરતા હતા.

હવે પેલી તરફ તુરાનનાં પાદશાહા પદપ્પપ્પત અફરાસીઆએ પો-તાના લશકરને એ રવેશ પતંગ આવેલું દીધું. તેવાર તમામ માજદારાં.

ણી લશકરને હોકમ કીધો કે, “અય મારા માજંદરાનનાં સરદાર લોકે આજ રોજે એ કીનાનાં મેદાનમાં જઈને તમારૂં નામ ઉઠાવો, અને તમારા સરદાર હોજબરઅફકન તથા શમીલાશનો કીનો જાબુલી લોકો ઉપર લેવો” જેવાર માજંદરાની લશકરે અફરાસીઆપની જોખાનથી એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત કીનાં બરેલાં વાડલની મોસાલ જોશ કરતા કીનાના મેદાનમાં આવી પોંહોંચ્યા. અને કેહર બરેલા દેવની મોસાલ કીનાથી લડાઈ કરવા લાગા. અને જેમ જમીનનાં સુરાખમાંથી કીરીનાં તોલે તોલાં બહાર નીકલી ઉલટ પાલટ થાઈને એક એક એકમાં ભેલાઈ જાય, તે મોસાલ તે વખતની છેલી લડાઈમાં તે લશકર ઉથેલ પાથેલ થવા લાગું. અને તે માજંદરાની લશકરનાં ખેસુમાર તોર તથા તલવાર તથા નેજ તથા છુટ પાલડીઠી તથા શાતુર તથા ગોરજનાં જરખે કરો જોહાનખખસનું તથા કરીમાનનું લશકર આજેજ આવી ગયું, અને હર તરફથી સવારોનાં સર જમીન ઉપર પડવા લાગાં. જેહેવાર એવો મામલો દાનાઈ બરેલા પાદશાહા કેખોસરોએ પોતાના લશકરમાથી ધરાની લશકરઉપર દોઢો તેવાર તેનેક ખખત પાદશાહે જંગી જોહાનસુજને, તથા લડાએક તમુરને, તથા પાકીજે પેશાનીનાં શામને, તથા ખુરાદ, તથા ખરાસત, એ પાંચ જખરદસત પેહલવાંતોને હુકમ કીધો કે, “તમે આપણાં લશકરમાથી એક લાખ સવાર તમારી સાથે લેઈને એ મેદાનમા જવો અને જંગી જોહાનખખસ તથા દલેર કરીમાનનાં લશકરને મદદ કરો.” જેવાર તે પાંચ દલેરી બરેલા પેહલવાંતોએ પાદશાહોનાં પાદશાહા કેખસરોની જોખાનથી હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત ધરાણી લશકરમાંથી લડાઈના કરનાર એક લાખ સવાર પોતાની સાથે લેઈને જેમ ભુખેઆ શેર ગોસપદોનાં ગોવાશં ઉપર ગલખો કરે તે મોસાલ હુમલો કરતા માજંદરાણો લશકર ઉપર જઈ તુટી પડ્યા. અને તે ખુરા મજહૂબનાં તથા ખદનશલનાં સવારોને કીનાનાં હથીઆરે કરી ગોરદાપેચ કરવા લાગા. તથા તે નામદાર લોકો હરતરફ પોતાના નામનો શોહોર ઉઠાવા લાગા. તે શોહોર શાર બરેલો અવાજ આસમાનની તરફ જવા લાગો, તેથી આસમાન ઉપરનાં તમામ સેતારાભી તે લડાઈનો તમાસો જોવા લાગા! તે લશકરની ખેશુમાર ગેરદે કરી ગોયા આસમા-

ન ઉપર પરદો થાયો, ગોયા તે વખત આસમાન ઉપર આફતાબ હ-
તોજ નહીં ! એ સ્વેશ જાગ્યુલી પેહલવાનોએ સખત લડાઈ ઉઠાવો. તે
સ્વેના મેદાનમાં લડાઈ નહીં હતો, તું કહે ગોએયા એકખીજનો આપે-
રી આવવાનો દાહાડો હતો. જેવાર હેવો મામલો ઉંધાં પખતના પાદશા-
અફરાસીઆપે પોતાના લશકરમાથી દીઠો કે, તમામ માજદારોની લશ-
કર દુશમનની ફોજથી ખતંગ આવી ગયું છે, વાસતે એ લશકરની મ-
દદ કીધી જોઈએ. એવો અદેશો કરી આદીનાં લશકરને હુકમ કીધો કે,
“અય દેલાવર લોકો, તમે એ જગા ઉભા રહી શું જોઆ કરોછે ? ત-
મારા નામીયા સરદારો અપરે પલલા, તથા અલકુસી, તથા કમીરાન,
તથા ગરંગાસ, એ નામદારો ધરાનો તથા જાગ્યુલીઓના હાથ ઉપર મારીયા
ગયાછે, તેનો કીનો લેવો. અને તમારા દુશમનોને જીવથી મારો”. જે-
વાર તે આદીની ઓલાદના લશકરે એવો હુકમ તુરાની પાદશાહાની
જુખાંનથી સાંભલ્યો, તેવાર કીનાનાં મેદાનમાં પોતાની સવારીનાં વરૂ
તથા હાથી તથા ઘોડાને જોહોકાવયાં, અને જોશ તથા ખરોશ કરતા
કીનાનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યા. તે નાપાકોએ આવતાંનેવાર
પોતાના સરદારોનો કીનો લેવાને વાસતે લડાઈનાં હુથીઆર ઉઠાવયાં,
તેમા ઝેરી પાની પાએલું શાતુર, તથા ફોલાડમાં જડેલા માહીનાં કાંતા,
તથા, તથા લોડાંની જંજીરમાં જડેલા પથરના ગોલા, તથા જેહેરી પાણી
પાએલી તખ્ત, તથા એલમાશનાં લોહોડાનાં નેજ, તે વગેરે ખીજાં
બાંત બાંતનાં હુથીઆરે કરી લડાઈ કરવા લાગા. તે અપરેપલલાનું લશ-
કર નહીં હતું તું કહે ગોયા કીના બરેલાં આસમાન ઉપરથી દોજખના
દેવો નીચે આવી ધરાણી તથા જાગ્યુલી લશકર સાથે લડાઈ કરતા હતા.
તે હેરેમનની ઓલાદના સવારો પોતાના હાથમાનુ પથરનુ હુથીઆર ઉ-
ઠાવી જે તરફ ફેંકતા તે તરફ બે, ચાર, છ, આઠ સવારનો ઘાણ કાહડી
નાખતા તે આદીની ઓલાદનો સખસ જેની ઉપર જેરી પાની પાએલું
શાતુર મારતો તેને તેનો સવારીના જનવર સાથે સરથી તે પગ લગી ચીરી
નાંખતો. જેવાર એવો સખત મામલો નામદાર જોહાંનસુજ, તથા દલેર
તમુરે પોતાના લશકર ઉપર દીઠો, કે આદીની ઓલાદના લોકો ધરાણી
સવારોને પોતાના બારી હુથીઆરે કરી કુટી નાંખેછે. એવું જોઈને તે બેહ

નરે શેરની હીમતનાં પેહલવાનોએ સેતાપ્ય પોતાના ઘોડા દપટાવયા, અને જે આદીની ઓલાદના પેહલવાનો પથરના ગોલાના હથીઆર મારતા હતા તેઓની ઉપર આવયા, અને ગોસા ભરેલા સહીં જનવરની મીસાલ પોકાર મારી પોતાના ભારી ગોરજ ઉઠાવયા. અને તે ખેઉ ભાઈઓ જેના હાથમાં પથરનું હથીઆર જોતા તેના શર ઉપર હેવોતો ગોરજ મારતા કે, તે આદીનું સર તથા સીનો કુટો નાંખતા, અને પાજેનાં હાથમાંથી તે પથરનું હથીઆર છીનવી લેતા, અને જે તરફ તે લશકરનો ઘણો ગલખો દેખતા તે તરફ જઈ તે પથરના હથીઆરને પોતાના સર ઉપર ધ્રુમાંવી ગોફનની મીસાલ ફેંકી મારતા, તેનાં જરખે કરીને આદીની ઓલાદનાં દસ, પંદર સિવારો જીવથી માર્યા જતા હતા. પણ તે આદીનું લશકર ખેશુમાર હતું, તેનાં સખખથી જાણુલી તમુર, તથા જેહાનસુજ, એ ખેહુ ભાઈનું લશકર ખતંગ આવી ગયું હતું. હવે પેલી તરફ તાજદાર પાદશાહ કેખોસરોએ એવો તમાસો દીધો, તેવાર પોતાની નજદીક અરબસતાનનો પાદશાહ તરમાહ, તથા આક, તથા શરહુંગ, એ વગેરે ખોજ સરદારો કરોમાનની તથા જેહાંનખખસની સાથે મગરેખ જમીનથી પોતાનું લશકર લેઈ આવયા હતા. તે લોકોને હુકમ કીધો કે, “અથ મારા વફાદાર સુપેહેસાલાર લોકો, તમે મોટી ખુનીઆદનાં ખુજોરગ કહેવાઓછો, તો તમારા અરબસતાની લતકર સાથે કીનાનાં મેદાનમાં જવો, અને દુશમન લોકોને તમારા એરખી હોનરનો હાથ દેખારો.”

જેહેવાર પાક દીનનાં પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી તે અરબસતાનના સરદારોએ એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત તે તરમાહ, તથા આક, વગેરે ખોજ પેહલવાનો પોતાની સાથે તથા અરબસતાનના એક લાખ સવાર એરખી માદીઆંન ઉપર ખેસનાર તમામ નોવજવાન અરબ લોકો હતા. તેઓને લેઈને, જેમ પંજડીની હવા ઉડી જાય તે મીસાલ એરખી માદીઆંનોને દપટાવતા જઈને આદીની ઓલાદનાં લશકર ઉપર તુટી પડયા, અને જે મીસાલ તેજ આતસ સુંકી, કાથી તથા ઘાશમાં પડે અને તે કાથી તથા ઘાશ પલીને ખાકસાર થઈ જાય. તે મીસાલ તે આદીનાં લશકરને મારો ખાકમાં મેલવવા લાગા.

અને તે મુવેલાં આદમીઓની લોથ બે સુમાર લોહીમાં તણાવા લાગી, તથા દહેર પેહલવાંનોનાં ઘોડાનાં પગ જે મીસાલ વરસાદના કીચલમાં ગુટી રહે તે મીસાલ તે મેદાનમાં જાળ્યજાળ્ય બેશુમાર લોહી પાંધાઈ રહ્યું હતું તેમાં ઘોડાઓના પગ ગુટવા લાગ્યા. જેવાર એ રવેશની ખુનરેજી ભરેલી લડાઈ પેલી તરફથી પસંગનાં બેઠા અફરાસીઆપે દીઠી, તે વાર પોતાના પીરાન વજીરને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “ અય મારા દાનાઈ ભરેલા સુપેહેસાલાર વેશેના બેઠા પીરાન, હવે એ કીનાના મેદાનમાં મારે જવું જોઈશે ! શા વાસતે કે, હાલમાં મારી પાશી લશકર તો બેશુમાર છે, પણ હવે કોઈ નામીઆ પેહલવાંન રહ્યા નથી, કે હું તેને માફ બેશુમાર લશકર આપીને એ મેદાનમાં મોકલું.” એવા સખુન પોતાના પદ પાખત પાદશાહા અફરાસીઆપની જુપાનથી સાંભલીને દાનાઈ ભરેલો પીરાન, અંદેશો કરવા લાગ્યો કે, “ એ અફરાસીઆપ પોતાના લશકર સાથે કીનાનાં મેદાનમાં જશે તો, પેલી તરફથી પાકજાદ પાદશાહા કેખાસરોબી પોતાની તમામ ફ્રોજ તથા પેહલવાંનોને લેઈને જોશ કરતો મેદાનમાં આવો પોહોંચશે, તો એ મારા પદપાખત પાદશાહા અફરાસીઆપને એક લેજામાં પકડી લેશે, તેવાર તુરાનનું તખ્ત તથા તાજ ઉંધું પડશે.” એવો અંદેશો કરીને તે દાનાઈ ભરેલો પીરાન પોતાના પાદશાહા તુરકી અફરાસીઆપને કહેવા લાગ્યો કે, “ અય દાનાઈ ભરેલા પાદશાહા, અગર જો તું માફ કહ્યું માને તો એ લશકરમાં ઉભો રહીને એ ખુનરેજી ના જંગની લડાઈનો તમારો જોયા કર ! અગર નહી તો તું ખા પારો. તું જાણતો નથી કે, અજ પાંચ દહાડા થયા તમામ લશકર કીનાની કમર પાંધી ઉભુ છે. તેમાં તરણ દહાડા તથા તરણ રાત તારા બેઠા જાદસુમની લડાઈમાં ગુજરી ગયા, તે વગેરે બે દહાડા થાએઆ એ સુલતાનીલડાઈ ચાલી જાય છે, વાસતે અગરજો તું ચહાતો હોય તો આશાએસનું નગાફ કરાવયે, કે એ તમામ લશકર કીનાનાં મેદાનમાંથી પાછું ફરી પોત પોતાની જગા ઉપર આવેતો એવાત. ધણી બેહતર છે. પણ તું નામદાર કીનાના મેદાનમાં જવા ચાહે છે એ વાત કાંઈ ખુબ નથી. જો તું નામવર પાદશાહા હું તારા એક કમીના પંદાને સખુન રદ કરીને એ લડાઈના મેદાનમાં જ જશે તો ખતા ખાશે. ”

જેવાર ઉંઘે વખતના પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાના દાનાઈ ભરેલા વજીર પીરાનની જોખાનથી એવી વાત સાંભલી તેવાર પીરાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા વજીર, તું જે વાત કેહું છે તે ખુબ છે, પણ આએ વખત અગરચે માઈ સર જાએ તો બેહતર છે, પણ હું હરગેજ આસાએશનું નકાઈ કરાવું નહીં. અને આએ વખત મને એ કીતાના મેદાનમાં જાએઆ વગર ચાલે નહીં, શા વાસતે કે માઈ તથા મારી મદદનું કરનાર તમામ લશકર ફુશમનનાં હાથ ઉપર પતંગ આવી ગયું છે, માટે તે લોકોની મદદે હવે મારે પોતે જવું જોઈએ. જો આએ વખતે હું આસાએસનું નગાઈ કરાઉં તો આલેમ લોકો મહુને નાહીમત અને હીચકારો ધને.” એટલું પીરાનને કહીને પાદશા અફરાસીઆપે પોતાના લશકરની કલખ ધાહમાંથી શમશેરનાં મારનાર બે લાખ સવારો ચુટી કાહારેયા, અને પાકી જે કાંઈ લશકર રહ્યું હતું તે લશકરની ખપ્પરદારીને વાસતે પોતાનાં બેટા શાહાજદા એહનને પોતાની જગા ઉપર ઉભો રાખ્યો. અને તે શાહાજદાની સાથે લશકરની કલખધાહામાં તુરાની પેહલવાનો ફરશેવરદ તથા કલખાદ તથા શેમોખ તથા અખવાશ એ ચાર પેહલવાનોને ચેનની સાથે ઉભારાખ્યા. પછે પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાની સાથે વેશેનાં બેટા પીરાન, તથા કરશીવજ, તથા અરખાશ, તથા મરદાશ, જાંમજમે, તથા જમુદ, તથા કરાવલ, તથા શેદો, તથા જરજશ, તથા અસફલાન, તથા નોશાદ, એ ચાર શાહાજદાએને પોતાની સાથે લીધા. અને તે સાથે બે લાખ સવારને પોતાની સાથે ફરતા રાખ્યા, અને કરનાએ તથા નકારાનાં અવાજ કરતા જોશથી કીતાના મેદાનમાં આવ્યા. તે પાદશાહા અફરાસીઆપના સર ઉપર શેર પેકર જુડો ઉડતો હતો, અને તે જુડાનો આશપાશ ખપ્પરદારીને વાસતે ચાર તુરકી પેહલવાન ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થઈ પોતાના હાથમાં નાગી શમશેર પકડીને ચાલતા હતા. એવા ભારી દખ્ખ્યાથી પાદશાહા અફરાસીઆપ કીતાના મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો, અને પોતાના તમામ લશકર ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગ્યો કે, “અય મારા સરફરાજ દેલાવર લોકો, હું તમારા સર ઉપર તમારી મદદને વાસતે આવી પોહોંચ્યો છું. વાસતે તમે તમારા લશકરના દેલ સુર બ-

રેલાં કરી, એ કીનામાં જેમ તમારેથી તલવાર મરાએ તેમ 'દુશમન લોકો ઉપર લોહીની વરસાવનાર તલવાર મારો.' જે વાર તમામ તુરકી તથા મા જંદરાંની તથા આદીનાં લશકરે પોતાના તુરાની પાદશાહા અફસીઆપ નો અવાજ શાંભલયો, તેથી તમામ તુરકી લશકર જોસમાં આવીઁ, અ ને ગોસસા ભરેલું થઈ એક પીળ ઉપર પીનદેહેસત ગોરજ તથા શાતુર તથા માહીના કાંટા તથા પથરનાં હુથીઆરો તથા તેજ તલવાર તથા નેજ તથા છુટ ભાલડી એ વગેરે પીળાં તમામ હુથીઆરનો વરસાદ વરસાવા લાગા. તેણે કરો ઈરાણી તથા જાપુલી તથા એરપી તથા હાંદુસતાની એ તમામ લશકર આજેજ આવો ગયું. તે સવારોનાં સર વરસાદનાં કતરાની મીસાલ જમીન ઉપર પડવા લાગાં. એવો સખત મામલો ઈરાની લશકરમાંથી રોશન સેતારેનાં અને ફતેહમંદ ખખતના પાદશાહા કેપ્પોસરોએ દીદો, તેવાર તે નેક સેતારેના પાદશાહા સેતાપ તરણ લાખ સવારની દ્રોજ પોતાની સાથે લીધી અને પાકીનાં લશકરને પોતાની છાવણીની ખખરદારીને વાસતે રાખ્યું. અને તે જગોની સરદારી ઉપર સુપેહસાલાર ખુલા કારતને, તથા લોહસપને, તથા પીજનનાં ખેટા અરદીશરને, તથા એરદવાન, એ ચાર પેહલવાનને તે લશકરની ખધિયુનઘાહામાં ખખરદારીને વાસતે ઉભા રાખ્યા. તે પછે તે ખુલંદ મરતપાના પાદશાહા કેપ્પોસરોએ પોતાની ખરાખર ફતેહમંદી ભરેલો ગાવીઆંની જુદો રાખ્યો, અને તે જુદો જંગે સાવરાન, તથા રેહામ, એ ખેઉ પેહલવાનને રોક્યો. પછે કીનાના લેનાર જાલેજર, તથા ગોદરજ, તથા ગોવ, તથા તુરા, તથા ગુરાહાજે, તથા અશકશ, તથા ખુરજન, તથા ફરહાદ, તથા નસવાદ, તથા ખેહેજદ, તથા ખેહેરોજ, તથા મનોસાદ, તથા મોલાડનો ગોરગીન એ તેર નામદારોને પોતાની આસપાસ ફરતા રાખ્યા. અને તરણ લાખ સવાર પોતાની સાથે લેઈને નકારાં તથા કરનાએ તથા નફ્રેરી તથા ઘાંટના અવાજ કરતા કીનાના મેદાનમાં આવી પોંહાંચ્યા. અને આવતાં વાર પાદશાહા કેપ્પોસરો તથા તેની સાથેના તમામ પેહલવાંનો અને લશકર કીનાનાં હુથીઆર ઉઠાવી તે તુરકી લશકર ઉપર ઢુટી પડ્યા, તેણે કરી તે રખેનું તમામ મેદાન હલમલી રહ્યું. તું કેહે ગોયા તે કેપ્પોસરોની ખાસ દ્રોજની મરદાનગી ભરેલી લડાઈથી તમામ

તુરકી તથા માજદરાંનો તથા આદી તથા સંગશારી વગેરે જદસુમનાં કીતાક શોહરનાં લશકરની હજારો હજાર ફ્રોજ મારી જતી હતી. અને તેનાં લોહીએ કરી તું કેહે ગોઝેયા તે મેદાનમાં કોલજમનો દરોઆવ મોજ મારતો હતો. તે મારયા ગઝેલા સવારોનાં સર વગરનાં તન, તથા તંન વગરનાં સરે કરો તે રઝેનું મેદાન તમામ ભરાઈ ગયું હતું. તથા જે મીસાલ વાદલમાં વીજ ચમકે તે મીસાલ સીહા ગેરદમાં દલેર સવારોની તલવાર તથા શાતુર અને તપ્પર તથા નેજ તથા પીજાં હુયોઆર ચમકતાં હતાં. તે વગેરે બેશુમાર ભારી ગોરજનાં ધપકારાએ કરો તુરાણી તથા માજદરાંનો તથા આદી લોકોનાં સર કુટાવા લાગાં. અને તે તમામ લશકરમાં ધર પકડ પાંધ માર સેવાએ કાંઈ પીજો પોકાર હતોજ નહીં. તે જંગના મેદાનમાં બેશુમાર નગારાં તથા નફ્રેરી તથા ઘંટ તથા પીતલની કરનાએનો ભારી શોહાર શાર થાવા લાગો, તેનો અવાજ ગોઝેયા સાતમા આસમાન ઉપર જઈ પોહોંચ્યો, તેણે કરી એ કપુદી રંગનો આસમાન ભો ઘાભરો પડી ગયો હતો. અને તે વજંતરોનાં ભારી અવાજે કરી જમીનભી જેહુંનનાં દરોઆવની મીસાલ જુમબેરામાં આવી હતી. તું કેહે ગોઝેયા તે જગો લડાઈ નહીં હતી, પણ કયાંમતનો દાહારો હતો- તે લડાઈ જોઈને જમાનોભી લરજા ભરેલો થાયો હતો. તે લશકર જોસમાં આવીને જે શોહારશાર કરતું હતું તેનો અવાજ હર તરફનાં જંગલમાં જઈ પોહોંચ્યો, તેથી તે જંગલમાંનાં તમામ શેકારી જનવરો જેવાં કે, શેર તથા ચીંતા તથા પપ્પર તથા સહી વગેરે શોહેપાજ જનવર તથા શકરો તથા ભેહરી વગેરે પીજાં શેકારી જનવર ઘાભરાં પડી હર તરફ નાહશવા લાગાં. અને તે તમામ લશકરનાં પોકારે કરી દરોઆવના પાણીભી જોશમાં આવી મોજ મારવા લાગાં તથા દલેર પેહેલવાંનોની શવારીનાં હાથી તથા ઘોડા પોકાર મારતા, તેણે કરી સમશેરનાં મારનાર દલેર લોકો સુરમાં આવી પોતાની સમશેરથી હર તરફ દુશમનના લશકરનાં ટોલે ટોળાં મારતા હતા. તથા જે કોઈ સવાર ગભરાત ભરેલા થઈ આંચકો આઈ પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી જમીન ઉપર પડતા, તેનાં તંન ઘોડાઝોની દોકરે કરી ગીરદો પેચ થઈ જતાં હતાં. પણ તે જુમબેશ ભરેલી લડાઈમાં કોઈની એટલીતો તાકાત નહીં હતી કે, જ-

મીન ઉપર પડેલા સવારને પાછો ઉઠાડીને ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર કરે, એટલી તો કોઈમાં હોમત હતીજ નહીં. શા વાસ્તે કે તે ગરબદ ભરેલી સુલતાની લડાઈમાં સરવે કોઈને પોત પોતાનાં જીવની આવી પડી હતી! તથા તે જંગમાં પાપ બેઠાને તથા બેઠે બાપને પીછાની નહીં શકતા હતા. તે લડાઈમાં દોસતોબી તજવીજ ક્રોધા બગેરે બીફામીથી એક બીજા ઉપર તલવાર મારતા હતા. તે વગેરે એકાપ્ત જનવરનાં પરનાં તીર કમાનમાંથી હર તરફ ઉડતા હતા, તેણે કરી તે લશકરનાં સર ઉપર તું કહે ગોએયા પરદો થયો હતો. તથા હરેક તરફથી પેચદાર કમંદ શીહા સાફની મીસાલ આવીને પેહલવાનોની ગરદન તથા કમર સાથે લપેટાઈ જતી હતી. તથા ભારી ગોરજ તું કહે ગોયા જેમ લોહાર લોકોનાં હથોડા હરંન ઉપર ધમાધમ પડે તે મીસાલ દલેર સવારોનાં સર તથા ગરદન ઉપર પડતા હતા, અને નેજ તથા છુટ બાલડીની લડાઈમાં બેશુમાર લશકરનાં સીનાં તથા બાબુ ચાક ચાક થતી હતી. તે વગેરે બાજે આદમી જેમ સીકમાં કપા-પ પોએ તે મીસાલ નેજ તથા બાલડીનાં જરબે કરી ઘણાંએક સવારોના હાથ ઉપર આરપાર થઈ જતા હતા, અને તે સખત લડાઈએ કરી જે મીસાલ રેલનું પાણી દોડે તે મીસાલ બે શુમાર આદમીઓનું લોહી જ-મીન ઉપર દોડતું હતું. તેથી તે રબેનું મેદાન પરવાલાનાં રંગની મીસાલ નજર આવતું હતું તોપણ નામનો ઉઠાવનાર અને ફતેહમંદ બખતનો પાદશાહોનો પાદશાહ કેખોસરો, — પોતાનાં ધરાણી તથા જાબુલી પેહલવાનો સાથે બે દાદગર અફરાસીઆબનાં લશકરનાં સવારોને દંમબદંમ ખાકમાં નાખતો હતો. તથા જેહાં પેહલવાન રૂસતમ તથા હાંદુસતાનનો સરદાર ફરામરજ તથા શેરની વંજનનો કરનાર જેહાન જોએ પરજો તથા મગરમછની ચુંગાલનો કેરશાસપસાની તથા જંગો જેહાનસુજ તથા શ-મશેરનો મારનાર તમુર તથા મુલોકોમાં ફતેહમંદી ભરેલો કરીમાન તથા દેવોની બાબુનો બાંધનાર જેહાંબખસ તથા તીરનો મારનાર બુજોરગ જલેજર તથા કમંદનો ફ્રેંકનાર જવારેહે તથા નેજનો મારનાર શામ ત-થા અરબસતાનનો પાદશાહ તરમાહ અને આક તથા બુમબેશ ભરે-લો સરહંગ વગેરે સુપેહસાલાર ગોદરજ તથા ગેવ તથા બીજાંન તથા તુ

શ તથા ગસતેહમ તથા કેઆંની શાહાબદો ફરી ખોરજ તથા બેહરામનો
 બેટો બેહરામ તથા શાપુર તથા નેક સેતારેનો લોહોરાસપ તથા જીવને
 ખુશોનો કરનાર મીલાદનો ગુરગીન તથા ફરોહલ તથા શેદોશપ તથા હ-
 જીર તથા ફીરોજ તથા ગજદહમ તથા ખુરરાદ તથા ગુરાહાબેહ તથા બ-
 રાહાત તથા રેહામ તથા અશકશ તથા જંગેસાવરાંન તથા ખુરજીન ત-
 થા ફરહાદ તથા નશવાદ તથા બેહજીદ તથા બેહરોજ તથા મનોસાદ ત-
 થા અરદવાન એ વગેરે બીજા ઘણાંએક શાહાબદાઓ અને સરદારો ઇ-
 રાણી તથા જામુલી લશકર સાથે અફરાસીઆબની ફ્રેજ ઉપર ખુનરેજી
 કરતા હતા. તથા પેલી તરફ બદ બખત પાદશાહ અફરાસીઆબની
 સાથે, સુપેહસાલાર વેશેનો બેટો પોરાન તથા લેઆંનતી બરેલો ખુરાં કામ-
 નો કરનાર કરરીવજ તથા ચીતાની ખસલતનો શેદો તથા નાપાક તબી-
 અતનો હોમાન તથા પ્યારમાન તથા ફરશેવરદ તથા નશતેહેન તથા
 રોઘન તથા કરશીહુંન તથા જંગાલ તથા ઇદરાઈમાન તથા કરતાહેલ તથા
 શેખાદ તથા લોહાક તથા કુઝ્યેજેરેહે તથા શપેહરંમ તથા કેહેરંમ તથા
 ફરશેવરગ તથા કલખાદ તથા શેમોખ તથા અખવાસ તથા મનોશંન ત
 થા નોસાદ તથા અરખાસ તથા મરદાશ તથા જંમજમે તથા જમુદ તથા
 કરાવલ તથા જરજશ તથા અશફલાંન એ વગેરે બીજા પેહલવાનો તથા
 આદીનું તથા માજંદરાની તથા સંગશારી તથા તુરકી તથા કીતાકો તથા કપ-
 આકી તથા કનોજી તથા દેહરી વગેરે બીજાં ઘણાંએક મુલકનું લશકર જે
 અફરાસીઆબની મદદનું કરનાર હતું તે પોતપોતાના સરદારનો કોનો લે
 વા ઉપર જીન ફ્રેશાંની કરતું હતું, પણ ઇરાણી તથા જામુલી તથા કાબુલી
 તથા હીંદી તથા અરબસતાનો વગેરે બીજાં ઘણાંએક મુલકનાં લશકરનાં
 પેહલવાંનોની તેજ તલવારથી બદ સેતારેનાં અફરાસીઆબનું તમામ
 લશકર આજેજ આવી ગયું, અને સરવે કોઈલાચાર થઈ પોકાર મારી
 જીવતદાન માંગવા લાગા. તું કહે ગોચા તેવી સખત લડાઈ હકૂતેકેશવર
 જમીનમાં થઈબી નહીં અને થશેબી નહીં. હેવી ખુનખાર બરેલી લડાઈ
 થતી હતી. તે લડાઈ દલેર પેહલવાંનો નહીં કરતા હતા; ગોચા મોહો-
 તનો કાશેદ કીનાંથી તલવાર મારતો હતો ! તે તલવાર પોતેજ કાસેદ
 હતો, અને તે લશકરમાંથી નગારાં તથા નોખત તથા નફ્રી વગેરે પીત-

લનો કરનાએ તથા ઘંટના અવાજ થતા હતા. તે અવાજે કરી જમીનભી લરજમાં પડી હતો, અને ખેડુ તરફ મસત હાથો કરાકરી કરતા હતા, અને મસત હાથોની મીસાલના ઘોડા ચાલાક પાંઉ થઈ નાશતા હતા, અને દલેર જખુલીઓની તલવારથી જેમ ચોમાસાના વખતમાં વરસાદનું પાણી વરશે, તે મીસાલ સવારોનું લોહી વરસાતું હતું, તથા જેમ સખત પવન વાજે અને ઝાડનાં સુખાં પાતરાં જમીન ઉપર ગલી પડે, તે મીસાલ અફસીઆપની ફ્રોજનાં સર જમીન ઉપર પડતાં હતાં, અને તે લશકરની ખુનરેજી જોઈને આસમાન ઉપરનો આફતાબભી ધાબરો પડીને વાદલમાં છુપો થઈ ગયો ! અને જાંહાં તીહાં વાદલ થઈ આવ્યું.

હુકાયત લખીછે કે, વરસાદ વરસીઓ એકાએક આસમાન ઉપરથી અને બદખખતી ભરેલા પાદશાહા અફસીઆપના તુરાની પાંચ સરદારોનું ઈરાની તથા જખુલી સરદારોના હાથ ઉપર મારયા જવું.

એમ કરતા આસમાન ઉપર એકાએક વાદલ થઈ આવ્યું, અને જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર વાદલ ગાજે તે મીસાલ વાદલ પોકાર મારવા લાગું, અને હર તરફ ચલકાટ ભરેલી વીજ ચમકવા લાગી, અને તે સખત લડાઈના વખતમાં આસમાન ઉપરથી એકાએક વરસાદ વરસવા લાગો તેથી તે વખત નીચેથી લોહી, અને ઉપરથી વરસાદનું પેશુમાર પાણી વરસાતું હતું, તેણે કરી તે રચ્ચેના મેદાનમાં મુવેલા આદમીની લોથ તથા સર તનાઈને ધસડાવા લાગાં, અને તે લશકર તથા પેહલવાનોનાં ઘોડા જેમ રેલનાં પાણીમાં માહી દોડે તે મીસાલ તરવા લાગાં. તેણે કરી તમામ લશકર ખતંગ આવી ગયું, પણ એવા આફત ભરેલા વખતમાં ખુન ભરેલી લડાઈમાં નામના ઉઘાવનાર જખુલી પેહલવાનો પોતાની તેજ તલવારે કરી તુરકી લોકોનાં ટોલે ટોલાં મારતા હતા. એવી તે ખુનરેજી ભરેલી લડાઈમાં કરતાહેલ નામનો એક

તુરકી પેહલવાંન એકાએક હાંદુસતાનના સરદાર ફરામરજની મોકાએલ આવી પોહોંચ્યો, તે તુરકી પેહલવાંન પોતાના હાથમાં સમશેર પકડી ઈશાણી તથા જાબુલી સવારોનાં સરને ખાકમાં નાખતો હતો. જેવાર દલેર ફરામરજ તે કરતાહેલ પેહલવાંનને એ રવેશ ખુન ભરેલો દીઠો તેવાર શેરમરદ ફરામરજ તે તુરકી પેહલવાંનની તરફ પોતાનો ઘોડો ચલાવ્યો, એમ કરતાં જેવાર તેની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો, તેજ વખત એક પોકાર સહી જાનવરની મીસાલ માર્યો, અને તે તુરકીને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પેહુંદાં મગજના તુરકી પેહલવાન, અગર તું જાણતો નથી કે, શેરના ગોવારામાં લોખંડી આવીને પોતાની ચુંગાલ ઉઘાવે તે કયાં ખર આવે ? વાસતે હવે તું સંભાલ.” એટલું કહીને પોતાની તેજ તલવાર ઉઘાવી. જેવાર તે કરતાહેલ પેહલવાંને પોતા ઉપર એવો મામલો દીઠો તેવાર ગુસશામાં આવીને તે ફરામરજના સર ઉપર પોતાની શમશેરનો એક જખમ માર્યો; પણ તે હોનર ભરેલા ફરામરજ પોતાની ઢાલ ઉપર તે જખમ ઝીલી લીધો, અને તેજ વખત પોતાની તેજ તલવાર ઉઘાવીને તે તુરકીનાં સર ઉપર એવા તો જોરથી મારી કે, તે કરતાહેલ પેહલવાંનની ઢાલ દોધીનાં ખીરાની મીસાલ કાપી નાંખી, અને તેજ જરખે કરીને તુરકીને સરથી તે તેની સવારીના ઘોડા સાથે ચાર ટુકડા કરી નાંખ્યાં. અને તેવોજ તે તુરકીના લશકર ઉપર જઈ પડીને પોતાની તેજ તલવારે કરી તે ફ્રોજને પરાગંદા કરી નાંખી.

હવે ખીજ તરફ હાથીને જોરનો કેરશાસપસાંની જેની મોકાએલ થાતો, તે જખ્ખરદસત સવારનાં કમરખંધ ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારી તે ને ઘોડાની પોઠ ઉપર ઉઘાવી લેઈજે તરફ ફ્રેંકી મારતો, તે તરફ ખે ચાર સવારોને સાથે જીવથી મારતો હતો. એ રવેશ તે કેરશાસપસાંની પોતાના નામને વાસતે લડાઈ કરતો હતો. એવામાં તે નામદારની મોકાએલ શેખાદ નામનો તુરકી પેહલવાન પોતાના હાથમાં ભારી ગોરજ ઉઘાવી આવી પોહોંચ્યો, અને તે તુરકી પેહલવાંને આવતાંને વાર કલેજાંના જોરથી એક પોકાર મારી તે કેરશાસપસાંનીને એમ કરી કહ્યું કે, “અય સગજ ખુનીઆદના નાદાન છોકરા, તું એ શું કામ કરેછે ? કે તું હમારા જખ્ખરદસત સવારોને ઘોડાની પોઠ ઉપરથી ઉઘાવી એક ખીજ ઉપર

મારેછે, વાસતે હવે હુંબી જાણું કે તું કેવો એક જપ્પરદસત પેહલવાન કેહેવાએછે, તેથી આએ મારા ભારી ગોરજનો જરખ: સંભાલ." તે તુરકીએ એટલું કહીને ખેહુ હાથે પોતાનો ગોરજ ઉઠાવ્યો. જેવાર એવો મામલો દલેર કેરસાસપસાંનીએ પોતા ઉપર દીધો, તેજ વખત પોતાનાં સર ઉપર આડો ઢાલ પકડી, એવામાં તો તે શેષાદ તુરકીએ પોતાનાં ભારી ગોરજનો જરખ તે જાણુલી પેહલવાંનની ઢાલ ઉપર માર્યો, તેના જરખે કરી કેરસાસપસાંનીની ઢાલનાં ફુલ તમામ છુદાઈ ગયાં, અને તે જરખના આચકાએ કરી તે દલેર જાણુલી પેહલવાંનનાં દેવજનદ અખલક ઘોડાની પોઠ કમાનની મીસાલ વાંકી વલો ગઈ, અને તે કેરસાસપસાંનીનો આંખમાં જેમકે ખરાશની ઘંટી ફરે તે મીસાલ તે રએનું મેદાન તથા તમામ લશકર તે નામદારની આંખમાં ફરતું નજર આવવા લાગું. એમ કરતાં જેવાર તે દલેર પેહલવાંન પાછો શાવચેત થયો, તેવાર કેહર ભરેલાં વાડલની મીસાલ જોશમાં આવ્યો, અને સેતાપ પોતાનો ગોરજ ઉઠાવીને તે શેષાદ તુરકીને એમ કરી કહ્યું કે, "અય નાલાએક તુરકી પેહલવાન, હવે તું આએ મારા ગોરજનાં જરખનો જરા નાસતો કર, કાંએજે એ લડાઈમાં તું છ દહાડા તથા છ રાતનો ભુખ્યો હશે?" એટલું કહી પથરનો તોડનાર ગોરજને તે શેષાદ તુરકીની ઢાલ ઉપર એવો તો જોર્યો માર્યો કે, તેના જરખે કરી તે જપ્પરદસત તુરકી પેહલવાંનનું સર તેની ઢાલ સાથે કુટાઈ ગયું, અને તેની ગરદન સીનામાં ઉતરી તથા સીનો પેતામાં ઉતર્યો- એ રવેશનો ગોરદાપેચ થઈ ઘોડાની પોઠ ઉપરથી તે ખુનરેજનાં લોહી તથા વરસાદનાં ખેશુમાર પાણીમાં પડ્યાં, તેથી તેની લોથ તે પાણી તથા લોહીમાં ડુબી ગઈ. તેવાર પછે દલેર કેરસાસપસાંનીએ પોતાનો ગોરજ ઉઠાવીને પાદશાહા અફરાસીઆખનાં લશકરની તરફ ગલખો કીધો, અને તે તુરકી લશકરનાં સવારોનાં સરને પોતાનાં ભારી ગોરજે કરી ગીરદોપેચ કરવા લાગો. તથા જે તરફ જંગી તમુર પોતાનાં નેજનો જરખ મારતો તે તરફ તે જરખે કરી એક બે તરણુ સવારોનાં સીનાં વીંધી જમીન ઉપર નાખતો. એ રવેશ તે નામદાર હર તરફ હુમલો કરો સખત લડાઈ ઉઠાવતો હતો, અને જેમ કે શેકારી ચીંતો હરણુ ઉપર ચુંગાલ મારે તે મીસાલ તુરકી સવા-

શેનાં હાથ ઉપર ચુંગાલ મારી તેની તલવાર છીનવી લેતો, અને તેજ તલવાર તેનાંજ સર ઉપર મારતો, તે જરબે કરી તે સવારનાં બે તુકડા કરી નાખતો હતો. એ રવેશની સખત લડાઈ કરતાં તે નામદારને કરશીહુન નામનાં તુરકી પેહલવાને દીઠો. તેવાર ગુસસામાં આવી દેલાવર તમુર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કેવા લાગો કે, “અથ પુરજીગર પરજોનાં બેટા, તું કાંઈ જંગલનો શેર છે ? ઈઆ કાંઈ દરીઆવનું મગરમછ જે કહેવાએછે તે તું છે ? કે તું હમારા લશકર ઉપર એવડી બે દેહસત દસત દરાજ કરેછે. પણ તું જાણતો નથી કે હું નામદાર કરશીહુન એ સવારોનો સુપેહેસાલાર છેજી, તો તું મારોભી જરા હર સખતો નથી. ”

એટલું કહીને તે તુરકી પેહલવાન ગુસસામાં આવયાં, અને જંગી તમુર ઉપર ગલબો કીધો. એમ કરતાં જેવાર તે તુરકી પેહલવાન જાબુલી દલેરની નજદીક આવી પોહોંચયાં, અને કીનાંથી પોતાની તલવાર ઉઠાવી કેહર બરેલાં દેલ સાથે તે તલવારનો જરબ હોનર બરેલા તમુર ઉપર મારયાં, તેવાર પેહલવાન પરજોનાં બેટાએ સેતાબ પોતાના હાથમાં જે નેજો પકડેલો હતો તે લોઢાંનાં નેજાનો ઝપેટો તેનો તલવાર ઉપર એવો તો સફાઈથી મારયાં કે, તે તલવારને કાચના કુપાંની મીસાલ તુકડે તુકડા કરી નાંખી, અને તેજ નેજો ખીજ મરતબે કરશીહુનના સીનામાં એવાંતો જોશથી મારયાં કે, તેનું પપ્પતર ફાડીને તે નેજો જેમ કે ગોરખરનાં સીનામાં દાખેલ થાય તે મીસાલ તે તુરકી પેહલવાનનાં સીનામાં આરપાર થયો, અને તે તુરકી પોતાના જદાવદાર પપ્પતર સાથે ઘોડાની પીઠ ઉપરથી જમીન ઉપર ખાકમાં પડયાં. તેવાર પછે જંગી તમુરે કીનાં બરેલા શેરની મીસાલ તુરકી અફસસીઆપનાં લશકરનો તરફ હુમલો કીધો, અને તરીજ તરફ જંગી જેહાનપપ્પસ પોતાના હાથમાં ભારી ગોરજ ઉઠાવીને જે સવાર ઉપર મારતો, તેને તેની સવારીનાં ઘોડા સાથે કુટી નાંખતો, તથા જે ઉપર પોતાની કીનાંની તલવાર મારતો તેને તેની સવારીનાં હાથી સુધાં ચાર ટુકડા કરી નાંખતો. એ રવેશ તે નામદાર સખત લડાઈ કરતો તથા તુરકી લશકરને પરહુમ મારતો મારતો અફસસીઆપની ખાશ ફોજમાં જઈ પોહોંચયો, અને તે

જગા તુરકી લશકરને પ્પરહુમ મારવા લાગો. તે મામલો જોઈને તુરકી લશકરનો પેહલવાંન મનોશન નામનો હતો તેનું દેલ જોશ ભરેલું થયું, તેથી તે મનોશન પેહલવાંને પોતાનો ઘોડો જેહાનપ્પખસની તરફ ચલાવ્યો. અને એક પોકાર મારી તેણે દલેર જેહાનપ્પખસને એમ કહી કહ્યું કે, “અથ નાપાક હાંદુ પ્પચ્યા, મગર શું તું કાંઈ દીવાનો થઈ ગયાછે! કે, તું પાદશાહ અફસીઆપ્પનીભી જરા શરમ રાખતો નથી? અને તેના નામદાર પેહલવાંનોનોભી જરા ડર કરતો નથી? કે એ રવેશ અમારા તુરકી લશકરને જીવથી મારેછે. પણ હવે હું તારા જીવનો લેનાર તારી મોકામેલ આવી પોંહોંચ્યો છું.” એટલું કહીને તે મનોશન નામના પેહલવાંને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવ્યો, અને સુપેહસાલાર જેહાનપ્પખસ ઉપર હુમલો કીધો. જેવાર શેરને પીતેના જેહાનપ્પખસે તે પેહલવાંને પોતા ઉપર એ રવેશ ગોરજ ઉઠાવી આવતો દોડો, તેવાર તે દલેર પેહલવાને સેતાપ્પ પોતાનો ખાંધ ઉપરથી ઢાલ ઉતારીને સર ઉપર આડી પકડી. એવામાં મનોશન નામનાં પેહલવાંને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી જેહાનપ્પખસની ઢાલ ઉપર ઘણાંએક જોરથી માર્યો, પણ તે નામદાર એવા ભારી જરપ્પને પોતાની ખાતેરમાં લાવેયો નહીં, તે જંગી જેહાનપ્પખસ પોતે જાતે એવો તો જોરાવર હતો કે, એક દસત જેવા નામીચા પેહલવાંને આજેજ કીધો હતો. તથા ભારી તનનાં કેહકામ દેવને જીવતો પકડ્યો હતો. એવો તે જાપ્પુલી પેહલવાંન જપ્પરદસત હતો, તેથી તે તુરકી પેહલવાંનનાં જરપ્પને ગોચા એક મુકીનાં જરપ્પ પ્પરાપ્પરભી ખાતેરમાં લાવેયો નહીં. અને તે શેર નર પેહલવાંન જેહાનપ્પખસ એવો તો ગુસસામાં આવ્યો કે, જો તે વખત તેનામદારની સામણે અંધારાં દોજખમાંથી ઘણાંએક હેરેમનો એકદા થઈ આવેયા હોતે તો તે જેઆંનગારોને એક લેખમાં સરથી તે પગ લગીન ચીરી નાખતે, તો એ તુરકી પેહલવાંનોનો તેની સામણે શું આશરો. એવો તે વખત જેહાનપ્પખસ ગોસસામાં આવ્યો હતો. જેવાર મનોશન પેહલવાંને તે જેહાનપ્પખસની ઢાલ ઉપર પોતાના ગોરજનો જરપ્પ માર્યો તે જરપ્પને રદ કરી નાંખ્યા પછે, તે દેલાવરે ચીંતાની મીસાલ પોતાની ચુંગાલ મારી સેતાપ્પ તેનો કંમરખંધ પકડીયો, અને તે તુરકી પેહલવાંને તેના ઘોડાની પીઠ ઉપ-

રથી ઉઘાવી લીધો, અને જેમકે એક પથરને હવા ઉપર ફેંકે તે મીસાલ તે તુરકી પેહલવાનને જોયો ફેંકી દીધો. જેહુવાર તે ઊંધે વ્યખતનો તુરકી પેહલવાન હવા ઉપરથી ગુમરી ખાઈ નીચે આવેયો, તેવાર જંગી જેહાન-વ્યખસે સેતાવ્ય મેઆનમાંથી તલવાર ખેંચીને તે તલવારનો હાથ એવો તો સફાઈથી માર્યો કે, તે મનોશાન પેહલવાનને દોઢીનાં ખીરાની મીસાલ કાપી નાંખ્યો. અને તેજ વખત તલવાર ઉઘાવી તુરકી લોકોને જીવથી મારવા લાગો. હવે ચોથી તરફ શેર દેલ બરજો કીનાંથી લડાઈ કરતો હતો, તે નામદારની તલવારે કરી આદમીઓનાં લોહીનો દરીઆવળ રી થાતો હતો. અને તે દેલાવર એવો તો જોશમાં આવેયો હતો કે, તેના સામણે જે કોઈ આવતો તેને એક હરનના શેકારની મીસાલ જાણુતો-અને તે નામવર જેની ઉપર પોતાનો ગોરજ મારતો તે સવારને માટીન, ધરાની મીસાલ કુંઠી નાંખતો. તથા જે તરફ તાજવ્યખસ રૂસતમ હુમલો કરતો, તે તરફ એક એક હુમલામાં પાંતસો સવારને કતલેઆમ કરી નાંખતો. તથા જેમ ભુખેઓ શેર ગોસપંદનું ગેરેખાન પકડી લીએ તે મીસાલ તુરકી સવારનું ગેરેખાન પકડીને ખીજ તુરકી સવાર ઉપર ફેંકી મારતો તેણે કરી ખીજ દસ પંદર સવાર જીવથી માર્યા જતા હતા. તે નામદાર જેહાન પેહલવાન રૂસતમ એવો તો કીનામાં આવેયો હતો કે, તે દેલાવરની સામણેજો કોહુ ખેસતુન નામનો ભારી પાહાડ, તે વખત આવતે તો તે પહાડનેબી આસાંનીથી ઉઘાવી જમીન ઉપર ધ્રુવિ ખીજ પહાડ ઉપર મારતે તો તે ખેઉ પહાડનાંબી તુકડે તુકડા કરી નાંખતે, એવો તે નામદાર રૂસતમ તે વખતે જોશમાં આવેલો હતો. તે લડાએક જલેજરનો ખેટો, ખાજી તુરકી સવારનાં ઘોડાની દુમ પકડી લેતો, અને તે ઘોડાને પોતાનાં સર ઉપર ગોફનની મીસાલ ફેરવી જે તરફ ફેંકી મારતો તે તરફ તુરકી લશકરનાં પચાસ સવારનો ઘાણ કાઢો નાંખતો. એ રવેશ તે તેહમતન રૂસતમ સખત લડાઈ કરતો હતો. વલી જે તરફ પાકદીનનો પાદશાહ કે-ખોસશે પોતાના હાથમાં કમાન પકડીને તે ઉપર ખેંદગી તોર ચઢાવી મારતો, તે તરફ તુરકી લશકરનાં પાચ, છ અને સાત સવારને જીવથી મારતો. તથા જે તરફ જંગી ખીજન તથા દલેર ગસતેહમ એ ખેઉ પેહલવાનો પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને લડાઈ કરતા હતા, તે તરફ આ-

દમીઓની લોથ ઉપર લોથ નાખતા હતા. તે મેદાનમાં તું કેહે ગોષા સવારોની લોથ સેવાએ કાંઈ બીજું નજર આવતું હતુંજ નહીં. તથા જે તરફ નામદાર જલેજર વગેરે બીજા તમામ પેહેલવાનો લડાઈ ઉઠાવતા હતા, તે જગાએ જેહુંનના દરીઆવની મીસાલ આદમીઓનું લોહી મોજ મારતું હતું. તથા તે ખુનરેજી ભરેલાં મેદાનમાં શેરને પીતેનો જેહાનસુજ, તથા દલેરી ભરેલો કરીમાન, એ પેહુ ભાઈતો જેમ ગોસપંદનાં ગોવારામાં એ મસત શેર પડે અને ગોસપંદોની ખરાબી કરે, તે મીસાલ પેદાદગર અફરાસીઆપના લશકરની ખરાબી કરતા હતા. તેથી તમામ તુરકી તથા માજંદરાની તથા આદી તથા સગસારી વગરે જલસુમનું એ તમામ લશકર પતંગ આવીને નહાશવાનો ચારો ફુંડતું હતું. પણ ધરાણી તથા જામુલી તથા એરખી લશકર તથા પેહેલવાંન એ સરવે કોઈની દોડ ધુપ આગલ તે તુરકી લશકરને નાશવાની જગાભી નહી મલતી હતી, કે તે બીચારાઓ હરેક તરફ નાશીને પોતાનો જન પચાવી શકે. પણ તેથી ઉલટું અફરાસીઆપનું તમામ લશકર જે મીસાલે પાંજરામાં પોપત બંધ હોએ, તે મીસાલ બંધમાં આવોજી હતું. ધ્યાને તમામ ધરાણી તથા જામુલી તથા અરખસતાની સરદાર લોકો પોત પોતાની ફ્રોજ સાથે તુરાનો લશકરની આસપાસ ફરી વલીને તલવાર મારતા હતા, અને જેમ કે હરંત તથા ગોરખરનાં શેકાર ઉપર શેર ગલખે કરીને તે શેકારને જીવથી મારે તે મીસાલ તુરકી સવારોને મારતા હતા. હેવી કીનાં ભરેલો લડાઈ જોઈને એ બુઢા આસમાન ઉપરથી તમામ ફ્રેસતાભી આજેજ આવીને પોકાર મારવા લાગા! અને કેહેવા લાગા કે, અય પેહેલવાન લોકો, હવે એ રસતાખેજ સરીખી લડાઈ બંધ કરો. એ રવેશ ફ્રેસતાઓ પોકાર મારી કહેતા હતા. તે વગરે જમીન તથા જમાનો તે ખુન ભરેલો લડાઈ જોઈને ખીતાપ થઈ ગીયાહતો! તથા જમીનની તલે જે ગાવ કેહેવાય છે, તે ગાવ પણ એ ભારી બોજથી ધ્યાને તે ભારી લશકરના બોજથી આજેજ આવી એમ કરી કહેવા લાગી કે, “અય ભલા આદમીઓ, તમે સેતાપ ખશી જવો! અગર નહી તો એ જગા ધરતીકંપ થશે.” એ રવેશ તે ગાવભી આજેજ આવી જમીનની નીચેથી પોકાર મારતો હતો. પણ એ ધરપકડ ભરેલી લડાઈમાં કોઈ

૫૨ નોસાદ તુરકીનો જોહાનપપ્પસ ઉપર ધસારો. [પરજો નામું-

કોઈનો અવાજબો સાંભલતા નહી હતા. એવી તે ખુનખાર લડાઈ થતી હતી.

એવા જોસા અને ખુન ભરેલા વખતમાં, હાથીને જોરનો તથા શેરને પીતેનો તથા સામે સવારનાં ખાનદાનનો નામનો ઉઠાવનાર દલેર જોહાનસુજ પોતાની શમશેર ઉઠાવી. પાદશાહા અફસસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં ચીંતાની મીસાલ જઈ પડ્યો. અને એક પોકાર મસત વ-
રૂની મીસાલ મારીને પાદશાહા અફસસીઆપને કહેવા લાગ્યો કે, “અય ઉંઘાં પપ્પતના, જોલંમના પેશાના કરનાર બેદાદી ભરેલી કમ અકલના બે હોરમત જાદુગર તુરકસતાનના પાદશાહા, હવે તારી મદદનાં કરનાર દે વ તથા જાદુગર લોકો કે જે અરધી રાતને વખત સખેખુન મારવા આવતા હતા તે બદ કેરદારો કયાં ગુમ થઈ ગયાં? પણ અય બેદાદગર અને જુલમના પેશાના કરનાર પાદશાહા, હવે તું તારા દેલમાં ખાતેર જમે રાખજે કે, તુને હવે તારો જીવ બચાવવો ધણો કઠણ પડશે. હવે હું તારા જીવનો લેનાર શેરમરદ પરજોનો બેટો જંગી જોહાનસુજ તારી નજદીક આવી પોહોંચ્યો છું.” એટલું કહીને જમકે બપ્પર જનવર મ-
સતીથી હુમલો કરે, તે મીસાલ હુમલો કરતો તે તુરકી અફસસીઆપ ઉપર ગયો, અને જે કોઈ તુરકી દલેર તેની સામણે થતા તેને મારતો મારતો બેદેહશત અફસસીઆપની તરફ ચાલ્યો. એવો મામલો નોસાદ નામનાં તુરકી પેહલવાંને તુરકી લશકરની કલબઘાહામાંથી દોઢો, કે પર-
જોનો બેટો બેદેહશત તુરકસતાનના પાદશાહાને લામફાશ સખુન બોલી, તુરકી લશકરને મારતો મારતો એ તરફ ચાલેયો આવેછે. એવો મામલો જોઈને તે નોસાદ પોતાના ઘોડાને જંગી જોહાનસુજનો તરફ રેલવયો. જ્યારે તે બેહુ દલેર એક એકની મુકાબેલ થાએથા તેવાર તે નોસાદ નામના તુરકી પેહલવાંને કીનાંથી પોતાની તલવાર ઉઠાવી અને જંગી જોહાનસુજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય બુરજીગર પરજોનાં બેટા, તારા માં એટલી તે શું તાકાત છે કે તું મારા પાદશાહાનો એક બાલબી વાંકે કરી શકે! તે કરતાં અગર તું જોશવર પેહલવાન કહેવાએ છે, તો હું બી જોઈ કે તું આએ મારી તેજ તલવારનો જરબ શી રવેશ સંભાલે છે.” તે તુરકીનું એટલું કહેવું કે, દેલાવર જોહાનસુજ પોતાનાં લોઢાંનાં બપ્પ

તરની આસતીન જે ખાંધ ઉપર ચઢાવી હતી, તે સેતાપ્પ પાછી ઉતારીને પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી અને જમણા હાથની ચુંગાલ ખાલી રાખી. એવામાં તુરકી નોસાદે હુમલો કરતો આવીને પોતાની તેજ તલવારનો જરપ્પ જ્ઞાનસુજની ઢાલ ઉપર માર્યો, પણ તે હુનર ભરેલા પર જોના બેઠાએ તે તુરકીનાં જરપ્પને પોતાની ઢાલ ઉપર રદ કરી નાંખ્યો. અને સેતાપ્પ પોતાના સીધા હાતની ચુંગાલ મારી તેનો કમર પાંદ પકડી લીધો, અને જેમ કે એકમરદ નાંધલા પચાંને જમીન ઉપરથી ઉઠાવો લીધે તે મીસાલ તે નોસાદ પેહલવાંનને ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ઉઠાવી અફરાસીઆપ ઉપર ફ્રેંકી માર્યો. તેથી તેનો ગરદન એક મોરગની મીસાલ તુટી ગઈ અને તે તુરકી પેહલવાંનનો જીવ નીકલી ગયો. એવો સખત મામલો પાદશાહ અફરાસીઆપે જોઈ, પોતાનાં સુપેહસાલાર પીરાંન વજરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય નામદાર પીરાંન, તું જો એ છે કે, એ લડાઈમાં તમામ જાન્યુલી પચાએ આપણાં લશકર ઉપર નાહક જીલમ કરે છે ! એ સરવે જાન્યુલીએ કીનામાં આવીને મારા નામીયાં લશકર તથા પેહલવાંનોને જીવથી મારે છે. તે કરતાં આએ પુરજી ગર પરજોતો બેઠો જ્ઞાનસુજતો કીનાંને વખત ગોએયા સગજ રૂસતમ કરતાં પરતર છે. કેમકે એ નાં જેવો જોરતો સગજ પચા રૂસતમમાંબી મેં દીઠો નથી, પલકે કાને સાંભલયોબી નથી. તું કહે, એ નાદાન છોકરો તો ગોએયા મારાં જીવની પલા આવી લાગીછે કે, એવા મારા નામીયા પેહલવાંનને ઉઠાવી બેદહેશત ફ્રેંકી મારેછે, અને એ જ્ઞાનસુજતો કોઈથી હરતોજ નથી.” એ રવેશ પીરાંનને કહેલોને, તે ઊંધાં પખતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાનાં તમામ પેહલવાંનો ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય તુરકસતાનનાં નામદાર પેહલવાંન લોકો, તમે એ લડાઈમાં તમારા જીવથી હેવા આજેજ કેમ આવી ગોઆ છો ? કે આએ એક જાન્યુલી છોકરો જ્ઞાનસુજ કેટલોએક વાર થાંયા મારો ખાશા ફ્રોજમાં જેમ દીવાનો હાથી મસતો કરે તે મીસાલ મસતીથી મારા સવારોને જીવથી મારેછે, અને તમે કોઈ એ પરજોના બેઠાનો સામણે મુકાબેલ થાઈને એનું સર કાપી ખાકમાં કેમ નહીં નાંખતા ? તે કરતાં તમે સરવે કોઈ તમારી નજરે જીવોછો ઇઆ જોતા નથી કે, એ રજલા છોકરાએ

મારી આપ્ત રી રવેશ લીધી. કે એવું બેમલાજનું કામ આજ લગીન કોઈ પેહેલવાને મારી સાથે કીધું નથી. કે એ ખુની દેલના જાબુલી પે- હેલવાને આપણું નોસાદ પેહેલવાંનને તેના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી ઉઠાવી મારે ઉપર ફેંકી માર્યો તેથી તે નામદાર પેહેલવાંન મારા હાથીનાં એધા સાથે અથડાઈને જીવથી માર્યો ગયો. અને વલી મનેભી એમ કહેછે કે, હું તારો હરીફ આવી પોંહોંચ્યા છું. એ યુરજીગર પરજોનાં બેઠા ઉપર હું ઘણાંભી તોરનો વસ્સાદ વરસાવું છું, પણ એ જોહાનસુજ પો- તાનાં હોનરે કરી મારા તીરોને રદ કરી નાંખેછે, અને બેદેહસત મારી તરફ હુમલો કરી આપણી ફોજને મારતો મારતો મારે ઉપર આવેયો છે. અને તમો એટલા પેહેલવાનો મારી એદમતમાં હાજરછો, અને એ એક જાબુલી પેહેલવાંનને મારી સામણેથી પાછો નહીં ફેરવી સકતા એ ઘણી અફસોશની વાત છે.”

એ રવેશ તે ઊંઘે બખતનો તુરકસતાનનો પાદશાહ અફરાસી- આપ, પોતાના પેહેલવાંનો ઉપર બાંગે બોલદ અવાજ મારી કેહતો હતો. તે અવાજ તુરકી હોમાને સાંભળ્યો, તેથી તેનું દેલ કીનાંએ કરી તપ ભરેલું થયું, અને મોહો ગોસા ભરેલું કરી સેતાપ દલેર જોહાનસુજની સામણે આવ્યો, અને તે જાબુલી પેહેલવાંનનો રસતો બંધ કીધો. પછે સુપેહેસાદાર હોમાન, પરજોનાં બેઠાની તરફ નેઘાહા કરી જોવા લાગો, ત્રીયાં જોયશું કે, તે જોહાનસુજનેતો તેનાં બાપ પરજો કરતાંભી જોરમાં તથા હોનરમાં જીઆદા દીરો, તેથી તેનું દેલ નામોરાદ થઈ ગયું. પણ પોતાના નામની શરમને વાસતે અવાજ મારો જંગી જોહાનસુજને એ- મ કરી કહ્યું કે, “અય યુરજીગર પરજોના બેઠા, તું શું હમો તુરાણી નામદારોને પીછાનતો નથી કે, કેટલોએક વાર થયો હમારા પાદશાહની ખાશ ફોજમાં આવીને બેઅદબીથી દલેર તુરાણી સવારોને જીવથી મારે છે? અને વલી હમારા દાદગર પાદશાહ અફરાસીઆપને અબે તબે- નાં સખુન બોલેછે. માટે મને એવું માલુમ પડેછે કે, તું તારા જીવથી ધરાયો છે. અને તાહારાં મોહોતે સેતાબી કીધાથી તું અમારા પાદશા- હાની સામણે દોડ્યાં જાએછે ! અગર તું તારા દેઝમાં એમ કરો જાણ- તો હશે કે, મારા જોવા દેલર પેહેલવાંન એ કીનાં ભરેલાં મેદાનમાં કોઈ

ખીજો છેજ નહીં. પણ તું એ વાતમાં ગફલત ખાએછે. જેવાર હું કી-
નાંથી મારો ભારો ગોરજ ઉઠાવું છું, તેવાર અલખોરજ પહાડભી મારી
પાસે આજેજથી છતહાર માગેછે ! અને હું કીનાંને વખત તો ધરાની
તથા જામુલી પેહલવાંનેને મારા કશા હીસાખમાં ગણતોજ નથી.” જે-
વાર નામના ઉઠાવનારજ્ઞાનસુજે તુરકીહોમાનનોજોખાનથીહેવાલાઈના
સખ્યુન સાંભલેયા, તેવારતે ખરજોનો ખેટો તે હોમાનની વાત ઉપર હુશયા,
અને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી તુરકી હોમાન ઉપર હુમલો કીધોછે. પ-
છે એક પોકાર શાહી જનવરની મીસાલ મારો એમ કરો કહ્યુંકે, “અમ ર-
જલાં તુરકી, અગર તું તુરાણી લશકરમાં જ્ઞાન પેહલવાન કહેવાયછેતો
હું એક નાતવાન જામુલી નાદાન છોકરાના ગોરજનો જરખ સંભાલ.” તે
દલેર જ્ઞાનસુજનું એટલુ કહેવું કે, સુપેહસાલાર હોમાને પોતાનાં સર
ઉપર ઢાલ પકડી. હેવામાં શેરને પીતેનો જ્ઞાનસુજ તેની તરફ હુમલો
કરતો જઈ પોહોંચ્યો, અને ચાહીઉ કે, પોતાનાં ગોરજનો જરખ તેની
ઢાલ ઉપર મારે. તે દખ્ખો જોધને વીશેનો ખેટો હોમાન
પોતાનાં દેલમાં ડર્યો, અને સેતાખ પોતાના ઘોડાના છત ઉપરથી દુ-
મની તરફ ખીસી ખેટો. હેવામાં જંગી જ્ઞાનસુજે પોતાના ગોરજનો
જરખ તે પેહલવાંન ઉપર માર્યો. પણ તે ભારી જરખ હોમાનનાં તંન
ઉપર કારી નહી લાગો, પણ તે ગોરજ તેના ઘોડાના છત ઉપર લા-
ગો, તેથી તે પાહાડની મીસાલના ઘોડાની કમર તુટી ગઈ, તેણે કરી તે
ઘોડો તથા હોમાન પછાડ ખાધ ખેહુ જમીન ઉપર પડ્યા, તેથી તુરકી
હોમાનનો એક હાથ ઘોડાની દખ્ખાનમાં આવ્યો, તેણે કરી તે હાથ ઉતરી
ગયો તેનાં સખ્યયથી તે વીશેનો ખેટો હોમાન ઘાભરો પડીને સેતાખ
જમીન ઉપરથી ઉઠી પંજદીનાં વાએની મીસાલ પાદશાહા અફરાસીઆ-
ખની તરફ નાશી ગયો. જેવાર હેવો જોર તથા દખ્ખો પાદશાહા અફ-
રાસીઆખે જંગી જ્ઞાનસુજનો દીરો, તેવાર પોતાની નજદીક તુરકી
પેહલવાંનો હતાતેમાંથી પાંચ પેહલવાંનને હુકમ કીધો કે, “તમો અતરે ઉ-
ભારહી સુ જોવો છો ? એ ખુરજગરનાં છોકરા ઉપર તમો લોકો એક
દમ ગલખો કરીને તેનાં સરને કુટી નાંખો.” જેવાર પાદશાહા અફરાસી
આખની જોખાનથી એવો હુકમ તે સરદારોએ સાંભલ્યો, તે વાર તે

૫૬ જેહાનસુજ ઉપર દસ તુરકી પેહલવાંનાનો હુમલો. [પરજો નામું-

પાંચ પેહલવાંનોએ પોતાનાં ગોરજ ઉઘાવી સેતાપ્પ નામદાર જેહાનસુજ ઉપર એકઠો હુમલો કીધો. તેમાં એક લોહાક, તથા બીજો કડ્ડેજેરેહ, તથા તરીજો સપેહેરમ, તથા ચોથો કેહેરમ, તથા પાંચમો ફરશેવદ, એ પાંચ પેહલવાંનોએ પોતાના ઘોડા જંગી જેહાનસુજની તરફ દપટાવેયા. તે પાંચે તુરકીઓને પોતા ઉપર હોમલો કરી આવતા જોઈ, લડાએક જાણી પેહલવાંન એવોતો ગરમ થયો કે, જેમ તેજ આતશમાં ભોલું ગરમ થાય તે મોસાલ ગરમીમાં આવીને પોતાને એક હાથે ભારી ગોરજ ઉઘાવેયો, અને બીજા હાથમાં ઢાલ પકડી અને તે પાંચો તુરકી પેહલવાંનો ઉપર મસત શેરની મોસાલ હુમલો કીધો, અને તે તુરકીઓની સાથે ગોરજ પાછની લડાઈ કરવા લાગો. અને તે તુરકી પેહલવાંનાના ગોરજના જરબને પોતાની ઢાલ ઉપર છલી લેતો, અને નામવર જેહાનસુજ, જે પેહલવાંનની ઢાલ ઉપર પોતાનાં ગોરજનો જરબ મારતો તે પેહલવાંન પોતાના હાથ તથા ગરદન તથા પાનુથી જખમો થઈ સેતાપ્પ પોતાનાં ઘોડાનો લગામ ફેરવી હર તરફ નાશી જતો. તે મામલો જોઈ બેદાર પખતનો જાણી પેહલવાંન દંમપદંમ જોસમાં આવતો. હવે મામલો દુરથી પદ કેરદાર અફસોઆપે દીરો, તેથી સેતાપ્પ બીજા પાંચ પેહલવાંનોને પેલા તુરકીઓની મદદને વાસતે મોકલયા. તેહમાં એક અરખાશ, તથા બીજો મરદાશ, તથા તરોજો અખવાશ, તથા ચોથો જં મજમે, તથા પાંચમો જેહેમુદ, એ પાંચ પેહલવાંન કીનાંથી આવજ ગોશસપની મોસાલ ગોસસા ભરેલાં દેલ સાથે બુજોરગ ખાનદાનનાં જેહાનસુજની તરફ કીનાંથી આવી પોહોંચયા. અને પોતાની તલવાર તથા ગોરજ ઉઘાવી નામદાર પરજોના બેટા ઉપર હુમલો કીધો. પણ સરફરાજ જાણી જેહાનસુજ તે વખત એવો તો ગોસસામાં આવયો હતો કે, તે દસ તુરકી પેહલવાંનો સાથે બુમખેશ ભરેલી લડાઈ કરતો હતો, અને હરતરફ પોતાનો ઘોડો દપટાવી તે તુરકીઓને આજેજ ભરેલા કરતો હતો. એવામાં એકએક તે તરફ જેહાન પેહલવાંન રૂસતમનો બેટો શેરમરદ ફશમરજ આવી પોહોંચયો. તે દેલાવરનાં હાથમાં એલ-માશનાં લોહાંનો શમશેર પકડેલી હતી, અને તેનું તમામ પખતર સર થીત પગ લગીન ખુનમાં ગરક થએલું હતું, તેથી એકએક તે શેરમર-

દને કોઈ પીછાનતું હતું નહીં, કે એ દેલાવર પેહલવાન કોણ છે, અને કોણની મદદને વાસતે આવ્યો છે. એ રવેશ તે તમામ પેહલવાનો દલેર ફરામરજને જોઈ અંદેશામાં હતા. શાવાસતે કે તે દેવોની પાખુનો પાં ધનાર ફરામરજ તે વખત એવો તો લોહીમાં ગરક થયેલો હતો કે, ગો-યા એક લાલ રંગનો પાહાડ નજર આવે તે મીશાલ નજર આવ-તો હતો.

હુકાયત લખી છે કે, છીનવી લીધો તુરાની પાદશાહ અફરા-સીઆખનો જુહો જંગી જેહાનસુજ અને મારયા ગયા એ તુરાની પેહલવાનો જાણી નામદા-રોના હાથ ઊપર તથા શેકસત ખાધી તુરકી લશકરે.

એમ કરતાં તે હીંદુસ્તાનનો સરદાર ફરામરજ પાદશાહ અ-ફરાસીઆખનો ફોજમાં આવો પોંહોંચ્યો. ત્રીયાં આવતાંને વા-ર જોએ શું કે, જંગી જેહાનસુજનો ઉપર દશ તુરકી પેહલવાનોને હું-મલો કરતા દીઠા. તેવાર એક પોકાર પોતાના કલાજનાં જોરથી મસત જનવરની મીશાલ માર્યો અને તે તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે “અય ઊંધે ખખતના લાજ વગરના રખલા પેહલવાનો, તમે દશ વરૂં એકઠા થઈને એક નાંધલી ઉમરનાં ચીંતાની ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારો છો, કે, એ શેહરમરદ પરજોના ખેટા જંગી જેહાનસુજનો જન લેવો, તોપણ તમે દશ પદકેરદારોએ દલેરની પરાખરી કરી શકતા નથી, તો તમે તમારું નામ પેહલવાનોમાં શું કરવા ધરાવો છો? ખેહતર છે કે, તમારું નામો સીપાહી તરીકે તો નહીંજ પણ ચરકાંની કાંતનારી ઓરત લોકોમાં રાખેઆં જોઈએ.” એ રવેશ તે તુરકીઓને તાનાં મારી પછે નામદાર ફરામરજ પોતાના હાથમાં તલવાર પકડેલી હતી તે ઉઠાવી, અ-ને સેતાપ તે તુરકી પેહલવાનોનો તરફ દોડ્યો. એવામાં એક મ-રદાશ નામનો પેહલવાન જે જેહાનસુજની સાથે લડાઈ કરતો હતો, તે કીનાંથી પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી ફરામરજને મોકાખેલ ગયો, તેવાર

ગુસાથી અપ્પર ઉપર ચીત ચહાવીને તે મરદાશ પેહલવાને પોતાનાં બારી ગોરજનો જરપ્પ જાપ્પલી ફરામરજનાં સર ઉપર માર્યો, તેવો મામલો જોઈ નામવર ફરામરજે સેતાપ્પ પોતાનાં સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી, પણ તેના તુરકી ગોરજનો જરપ્પ ઢાલ ઉપર એવો તો જોરથી લાગો કે, તે ઢાલનાં કેટલાંએક કુલ છુંદાઈ ગયાં, અને તે કુલમાંથી આતશનાં શોલા ઉઠ્યા. તે ગોરજના જરપ્પનો આંચકો એવો તો સખત લાગોકે, ફરામરજના ઘોડાની કમર કમાનની મીસાલવાંકી વલી ગઈ.

જેવાર દલેરો બરેલા પેહલવાન ફરામરજે તે મરદાશ તુરકીના ગોરજનાં જરપ્પનો હુવો જોર દીરો, તેવાર પોતાના દેલમાં હોશીઆર થાથો, અને કીનાથી ગોસામાં આવી પહારનાં વાદલની મીસાલ પોકાર મારીને તે તુરકી પેહલવાનને એમ કરી કહીશું કે, “અય પદકાર તુરકી, હવે આ તારાં લોહીની પીનાર તલવારનો જરપ્પ તાહારી ઢાલ ઉપર સંભાલ.” તે નામદારનું એટલું કહેવું કે, તે મરદાશ પેહલવાને તેજથી પોતાના સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી, પણ શેરમરદ ફરામરજે પોતાની તલવારનો જરપ્પ તેની ઢાલ ઉપર એવી તો સફાઈથી માર્યો કે, તેની ઢાલ તથા તેનાં સર ઉપરની ફોલાડની ફોલાહા કાપી તે જરપ્પ તેની ખાંધ ઉપર ઉતર્યો, અને તેની ખાંધ કાપીને તે જરપ્પ તેનો કમર લગી ઉતર્યો તેવીજ તે તલવાર તેના ઘોડાની પીઠમાં લાગી, તેણે કરી તે ઘોડો તથા તે તુરકી પેહલાવન એ બેહુના ચાર ટુકડા થઈ જમીન ઉપર પડ્યા. જેવાર એવો મામલો દલેર જોહાનસુજે દોરો કે, સરફરાજ ફરામરજે એ તરફ આવતાં વાર એક તુરકી પેહલવાનને જાનથી બેજાન કરી નાંખ્યો, તયારે તે પરજોનાં બેટાનું દેલ કીના બરેલું થયું પણ તે વખત તેની સામે તુરકી પેહલવાનો લડાઈ કરતા હતા. તેમાંના એક પેહલવાન જમજમે નામનો તેજોહાનસુજનો સામે આવી પોહોંચ્યો. તેજ વખત નામના ઉઘાવનાર જોહાનસુજે, પોતાનો બારી ગોરજ ઉઘાવી તે તુરકી પેહલવાનની ઢાલ ઉપર એવાતો જોરથી માર્યો કે, તે જમજમેની ઢાલ જેમ કાચનાં સીસાના તુકડા થઈ જાય તે મીસાલ તેનો ઢાલનાં તુકડા થઈ ગયા, અને તે ગોરજનો જરપ્પ તેનાં સર ઉપર લાગો. તેણે કરી તેનું સર તથા તન છુંદાઈને એકશાન થઈ ગયું. એવો સ-

ખત મામલો દીઠથી ખીજા જે કોઈ તુરકી પેહલવાન તેની મોકાપેલ ઉભા રહી લડાઈ કરતા હતા, તેઓનું દેલ જંગી જેહાનસુજની તથા નામદાર ફરામરજની દેહસતથી પાસાની મીસાલ ધુજવા લાગું. પણ તે લોકોનાં સર ઉપર જાદુગર અફરાસીઆપ્ય ઉભેલો હતો, તેનો ડર તથા પોતાના નામની શરમથી તે લોકો નાહુશી શકેઆ નહી, એમ કરતાં પેહલવાન ફરામરજ તથા જંગી જેહાનસુજ, એ બેઉ પેહલવાનો ના હાથ ઉપર ખીજા પાંચ તુરકી પેહલવાનો જામ્રમી થયા. તેથી સરવે કોઈ દેહસતમંદ થાઈ હર તરફ નાહાશવાની કોશેશ કરવા લાગા. એવા માં બેદાદગર અફરાસીઆપ્યની ખાસ ફ્રોજમાં, એકાએક નામદાર દસતાને જાલેજર, તથા શમશેરનો મારનાર જેહાનખખશ, તથા મીલાદનો બેટો ગુરગીન, એ તરણે નામદારો પોત પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને આવી પોંહોંચ્યા. ત્યાં આવતાંનેવાર યુજોરગી બરેલો જાલેજર જોએ શું કે, શેરની હીમતનો પેહલવાન ફરામરજ, તથા મરદાને મરદની મીસાલના જોરનો રાખનાર જેહાનસુજ, તે બેહુ પેહલવાન પોતાના હાથમાં કીનાની તલવાર પકડીને હર તરફ હાથીનો મીસાલ હુમલો કરી તુરકી લશ્કરનાં ટોલે ટોલાં મારતા હતા.

જેવાર યુજોરગવાર જાલેજર તે બેહુ નામદાર લોકોને, અફરાસીઆપ્યની ખાશ ફ્રોજમાં દાખલ થઈ તુરકી લશ્કરના સવારો ઉપર તલવાર મારતા દીઠા, તેવાર યુજોરગવાર જાલેજરે અવાજ મારી નામવર ફરામરજને કહ્યું કે, “અય મારા દલેર બેટા ફરામરજ, એ વખત તુંને એક મરદાનગીનું કામ કીધું જોઈએ કે, બેદાદગર અફરાસીઆપ્યનો ખાસ બુડો તારી કપ્પજમાં લાવવો જોઈએ.” એ રવેશ જાલેજર અવાજ મારી ફરામરજને કહેતો હતો. એવામાં જાલેજરની પીઠ પછવાડે મીલાદનો ગુરગીન હતો તે કહેવા લાગો કે, એ સામેસવારના યાદગારી બરેલા ખીદાર ખખતનાં જાલેજર, એ કામ કાંઈ ફરામરજનું નથી એ કામ તો હું મોલેકના લેનાંર અને શમશેરના મારનાર અને દેવોની ગરદનમાં કમંદના નાખનાર અને બુલંદ મરતપાના અને લાએક શેહરની હીમતના નામના ઉઠાવનાર મીલાદના ગુરગીનનું એ કામ છે.” એ રવેશ તે ગુરગીન મશકરીથી જાલેજરને કહેતો હતો. તે

અવાજ હોતર ભરેલા જોહાનપપ્પશે સાંભલયો, તેવાર નામદાર જોહાનપ્પ શેસેતાપ્પ તે જગોએથી કેટલોએક દુર નીકલી જઈને પોતાની પાસે થી નેકાપ્પનો પરદો પાહુર કાઢી પોતાના મોઢાં ઉપર ઢાંકયો કે પેલા ગુરગીનની દલેરી જોઈ શકે. એવો એસદો કરીને દલેર જોહાનપ્પ શે નેકાપ્પદાર થાયો, અને પોતાના ઘોડાને એડ મારી ગુરગીનની તરફ ચાલીયો, એમ કરતાં જવાર તેની મોકાએલ આવી પોહોંચ્યો, તેવાર પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી તે મીલાદનાં ગુરગીનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય રજલ્લા ઇરાની પેહલવાન, તું મારા પાદશાહ અફશસો-આપ્પનો જુદો છીનવી લેવા ચાહેછે, તો તે જુદાને છીનવી લેજે અવલ તો આ મારા ભારી ગોરજનો જરપ્પ સંભાલ.” નામદાર જોહાનપ્પશનું એટલું કહેવું કે, તે મીલાદનો બેટો ગુરગીન એકાએક ગાભરો પડી ગયો અને જેમ આસમાન ઉપરથી ધરફ વરશે અને ગોસપંદનું ગોવાડું અકડીને ધુજે તે મીસાલ ધુંજવા લાગો, અને દાપ્પા જમણી જોઈને નાહાસવાનો ચારો જોવા લાગો. પછે ગાભરો પડીને નામદાર જલેજરને આવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય જતપુલી અનજુમનના સરદાર, તું સેતાપ્પ મારો મદદે આવી પોહોંચ, કાએ કે આ કોઈ નેકાપ્પદાર સવાર કીનાનાં વાદલની મીસાલ જોસ કરતો મારી ઉપર હુમલો કરી આવ્યો છે, અને મારો પેયારો જીવ લેવા ચાહેછે ” જેવાર દસતાને જલેજરે નામદાર અને હશમુખા ગુરગીનની જોપાનથી એવા સખુન સાંભલયા, તેવાર તુંદીમાં આવી પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી ગુરગીનની મદદે આવી પોહોંચ્યો. જેવાર નામદાર જોહાનપ્પશે પોતાનાં નેઆગાનને એ રવેશ ગોરજ ઉઠાવી પોતા ઉપર આવતો દીદો, તેવાર તે દેલાવર પોતાના દેલ સાથે અદેશો કરી વીચાર કરવા લાગો કે, “હું જો રમુજને વાસતેભી આ વખત એ મારા પુઢા નેઆગાન સાથે લડાઈ કરશ તોપણ મારા નામને શરમંદગી પોહોંચશે, તેથી બેહતર છે કે, એ ગુરગીન તો મારી દેહેસતથી પોતાના દેલમાં રચ્યો, વાસતે હવે મારા મોહડાં ઉપરથી નેકાપ્પ કાઢી નાંખવો જોઈએ.” એ રવેશ અદેશો કરી ગુરગીનને એમ કરી કહ્યું કે, “એ ઇરાની પેહલવાન ગુરગીન, તું હવે હોતર ભરેલો કહેવાયછે કે, તારી મરદાનગીની તારીફ તો જ-

ખજ સાંભલયામાં આવીછે, અને તું મારા એક હુનરથી એવરો પોતાના દેલમાં ગાભરો કેમ પડી ગયો.” એટલું કહીને જોહાનખખશ હસ્યો, અને સેતાપ પોતાના મોહડાં ઉપરથી નેકાપ છોડી નાખ્યો. તે મામલો જોઈને નામદાર જલ તથા મીલાદનો ગુરગીન એ ખેડુ પેહલવાનો પોતાના દેલમાં અજાપ રહ્યા, અને તે જોહાનખખશ ઉપર સુપેહસાલાર ગુરગીન પેચાર કરી એમ કહેવા લાગો કે, “અય ફરામરજના જંગી ખેટા જોહાનખખશ, તુંભો તારામાં એવરાં ફેલ તથા મકર રાખેછે કે, મારો ચારો અને મકર તો તારા એ હોનરની આગલ કસા હીસાપમાં રહ્યો નહીં.” એટલું કહીને તે તરણ સરદાર હસેઆ, અને પોતાના હથીઆર ઉઠાવી કીનાથી તુરાની લશકર સાથે લડાઈ કરવા લાગા.

હવે જ્યાર યુજોરગી ભરેલા જલેજરે અવાજ મારી નામદાર ફરામરજને કહ્યું હતું કે, “અય મારા દેલર ખેટા, આય વખત તુંને એક મરદાનગીનું કામ કીધું જોઈએ કે, અફ્રાસીઆપનો ખાસ જીંદો છીનવી લાવવો જોઈએ.” આ સખુત નામદાર ફરામરજ તથા જંગી જોહાનસુજ તથા દેવોની પાનુના પાંધનાર જોહાનખખશ એ તરણે પેહલવાને આગલ સાંભલયા હતા, તેથી તે તરણે જાન્યુલી પેહલવાનોએ અફ્રાસીઆપનો ખાસ જીંદો છીનવી લેવા ઉપર વીચાર કીધો, પણ તે તરણે જાન્યુલી પેહલવાનોમાં નામના ઉઠાવનારશોર મરદ પચ્છોના ખેટો દેલાવર જોહાનસુજ પરથમ અફ્રાસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં હરોલમાં આગલ જઈ પોહોંચ્યો હતો. જ્યાર તે શોરને પીતેનો જોહાનસુજ, ખેદાદગર અફ્રાસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં દાખલ થયો, તેજો સેતાપ પોતાના હાથમાંનાં ગોરજને છતનાં હરત ઉપર મુક્યો, અને મેઆનમાંથી એલમાશનાં લોહરાની શમશેર ખેંચી અને ભુરખાએલા શોરની મીસાલ ગુસામાં આવી પોતાના ઘોરાને અફ્રાસીઆપના જીંદાની તરફ ચલાવેયો. તેમાં જે કોઈ પોતાની સામે આવતો તેનાં સર ઉપર તલવારનો હાથ એવો તો સફાઈથી મારતો કે તે તુરાની દલેર સવારને તેની સવારીના ઘોરા સાથે આસાનીથી ચાર ટુકડા કરી નાખતો. એ રવેશ મારતો મારતો તે તુરકી ખાસ જીંદાની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો. ત્રીયાં જોએ શું કે, એક દલેર તુરાની પેહલવાને તે

જીંડો પકડેલો, અને તે જીંડાની આસપાસ ખીજા ચાર તુરાની પેહલવાન પોત પોતાના હાથમાં નાગી શમશેર પકડીને તે જીંડાની ખપ્પરદારીને વાસતે ઉભેલા હતા. પણ તે શેરની હીમતનો જોહાનસુજ પોતાનાં દેલમાં તે લોકોનો જરાબી ડર લાવ્યો નહીં, અને એક અવાજ મારી તે તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય હીચકારા લોકો, અગરજો તમે તમારા જીવને સલામત રાખવા ચાહતા હોએ તો એ જીંડો સેતાપ મારે હવાલે કરો.” દેલાવર પરજોના બેટા જોહાનસુજ નું એટલું કહેવું કે, પેલા ચાર તુરાની પેહલવાનો જે જીંડાનો આરાપા શ ઉભેલા હતા તેમાં એક અશફાંત, ખીજો જરજશ, તરીજો કરાવલ, અને ચોથો જમહુદ, એ ચાર પેહલવાન કીનાથી તલવાર ઉઠાવી દેલાવર જોહાનસુજ ઉપર હુમલો કરી આવયા, અને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અયપુરજીગર પરજોના હુમક નાદાન છોકરા, એ જીંડો હમારા હાથમાં થી લેવો ઘણું કામ રાખેછે. શા વાસતે કે, એ જીંડો પશંગનાં બેટા અફરાસીઆપનાં તમામ પેહલવાંનોનું નાખ છે, તેથી અગરચે હમારા મોહુડા ઉપરથી નાખ જાએ તો બેહતર છે, પણ તુંને એ જીંડો લેવા દેશું નહીં.” જેવાર તે તુરકી પેહલવાનોની જોખાંતથી એવા સખુત જોહાનસુજે સાંબલયા, તેવાર કીનાંથી ગોસામાં આવીને તે લોકો ઉપર સખત હુમલો કીધો, અગરચે તે વખત તે જોહાનસુજનો સામે તેવા પંદર તુરકો એકઠા થઇને આવેલા હતા તોખી તે નામદારની સામે રેહવાની તાકાત તેઓમાં રહેતે નહીં. એ રવેશનો સખત હુમલો કરી પચ્ચમ અસફાંત નામના તુરકી પેહલવાનને જીવથી માર્યો, અને ખીજા બે તુરકો પેહલવાનોને જાખમી કીધા. તેમાં એક જરજશ, તથા ખીજો જમહુદ, તેમને જાખમી કરીને અફરાસીઆપનો ખાસ જીંડો છીનવી લીધો. એવો મામલો પસંગના બેટા પાદશાહ અફરાસીઆપે દીઠો, તેવાર પોતાના તમામ લશકર ઉપર આવાજ મારી એમ કહ્યું કે, “અય મારા નામદાર લોકો, તમે તમારી તરફની લડાઈ પડતી મેલીને એક વખત સરવે કોઈ આ પુરજીગર પરજોના બેટા જોહાનસુજ ઉપર હુમલો કરી એના હાથમાંથી આપણો ખાસ જીંડો પાછો છીનવી લેવો અને એ પદ નશલનાં પેહલવાનને જીવથી મા-

શે.” જેવાર શેસવાઈ ભરેલા અફસોઆપ્પની જોપ્પાનથી તેના તુરકી લશકરે તથા પેહેલવાનોએ એવી વાત સાંભલી, તેવાર તેનું તમામ લશકર એક પ્યારગી હુમલો કરી જંગો જ્ઞાનસુજ લિપર દુટ્ટી પડ્યું, કે તે દેલાવરને જીવથી મારે અને તેના હાથમાંથી પોતાનો જુડો છીનવી લી એ. એ રવેશનો ઈશદો કરી સરવે કોઈ તુરકી નામદાર જ્ઞાનસુજ ઉપર તલવારતથા નેજા તથા ગોરજ મારવા લાગા. તે તુરકી સવારોના જરપને પોતાના હોનરે કરી તે રદ કરવા લાગો, પલકે પોતાની ખાતેરમાંબી લાવતો નહી હોતો. પણ તે નામવર જે સવાર ઉપર પોતાની તલવાર મારતો તેને કાકરીના ખીરાનો મીસાલ કાપો નાંખતો. એવામાં તે જગો ઉપર હાં-દુસનાનનો સરદાર ફરામરજ, તથા મસત હાથીનો મીસાલનો જ્ઞાનપ્રપ્તિ એ બેહુ પ્યાપ બેટા જોશ કરતા આવી પોહોંચ્યા, અને તે નામદારોએપી આવતાંને વાર પોતાની લોહીની વરસાવનાર તલવાર ઉઠાવી, અને જેમ ભુખ્યા શેર હરન ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારે તે મીસાલ તુરકી લશકર ઉપર પોતાની તલવાર મારવા લાગા. તે તરણ જાણુલી સવારોની તલવારે કરી જેમ પતજડીનો પવન વાગે અને ઝાડનાં સુકાં પાતરાં ખડી પડે, તે મીસાલ તુરાની સવારોનાં સર તથા હાથ તથા પગ વગેરે તેની સવારીના ઘોડા જમીન ઉપર પડવા લાગા અને ધર પકડ પાંધ મારનો અવાજ થવા લાગો, અને હર તરફથી નગારાં તથા નોખત તથા નફેરો તથા પીતલની કરનાએ તથા ઘાંતના અવાજ થવા લાગા.

હવે જેવારે એવી સુર ભરેલી લડાઈ દુરથી બુજોરગવાર જાલેજરે દીઠી, તેવારે તે નામદારનું દેલ જોશ ભરેલું થયું. તેથી તે બુજોરગ જાલબી પોતાના હાથમાં કીનાંની તલવાર પકડી તે તરફ આવી પોહોંચ્યા અને ગુસાથી આજર ગોરાસપની મીશાલ પોકાર મારી તે તુરાની લોકોને એમ કરી કહેવા લાગો કે “અચ લેઆનતી ભરેલા લોકો, હવે તમારો દહાડો પુરો પ્યરગસતે થયો છે, તેથી તમો હમો જાણુલીઓ સાથે કયાં લગો લડી શકશો? આજ આઠ દાહાડા થયા એ મેદાનમાં લડાઈ થાય છે, તોભી પણ હમો લોકોની તલવાર તમારા લોહીથી ધરાઈ નથી. અને તમો હીચકાશ સવાર તો હમારી તલવારની દેહશત ખાઈ હર તરફ

નાહાસતા ફરોજો” એટલું કહી તે નેક સેતારેનો જલેજર પોતાની શમ-
શીરે કરી તુરાની લશકરને પરહું મારવા લાગો, અને જે તરફ હુમલો
કરતો તે તરફ એક એક હુમલામાં પચાશ સવારને જીવથી મારતો. એ
વામાં તે તરફ એકએક તાજખખશ રૂસતમ તથા શેરનો વજનનો ક-
રનાર પરજો, એ બેહુ નામદારો આવી પોહોંચ્યા. તે નામવરો ત્રીયાં
આવી જોયશું કે, પોતાના ખુજોરગવાર જલેજરને હાથમાં તલવાર
પકડી લરાઈ કરતો દીદો. તેણે કરી તેહમતન રૂસતમનું દેલ આતશનો
ગરમી ભરેલું થયું. તેથી સેતાખ પોતાના રખશ ઘોડાને દપટાવતો તે
કીના ભરેલો લરાઈની તરફ આવી પોહોંચ્યા, અને પોતાનો તલવાર
ઉઠાવો હર તરફ લરાઈ કરવા લાગો, અને જેમ ખેતીપ્પાન લોકો પોતા-
નાં ખેતરમાં કાંકરોના ખીરાં તોડે તે મીશાલ પોતાની તલવારે કરી તે તુ-
રાની લોકોની ગરદન તોડવા લાગો. સરફરાજ પરજો પોતાના હા-
થમાં ગોરજ પકડી જેમ લોહાર લોકો એરન ઉપર હથોડો મારે તે મીશા-
લ તુસની દલેરો ઉપર ગોરજ મારવા લાગો, તેથી એવી તો સખત
લરાઈ થતી હતી કે તેવી લરાઈ રસતાખેજના દહાડા ઉપરભી નહીં
થરો. સાહેર કહેછે કે, આગલા પાદશાહા થાઈ ગયા અને હવે પછે જે
થરો, તેઓનાં વખતમાંભી એવી સખત લરાઈ થઈ નથી અને થરો ભી
નહીં. એ રવેશની તે રએનાં મેદાનમાં ખુનરેજ થતી હતી, અને મારે-
લા આદમીઓની લોથના ટેકરા થાયા હતા. આદમીઓનાં બે
સુમાર લોહીનો તો કરો સુમાર નહીં હતો, તથા જખમી આદમી તો
જેમ પકરાંનાં ગોવારાં હર તરફ ખેશીને અરદાએ તે મીશાલ પોકાર મા-
રી પછાડા ખાતાં હતાં. જેવાર એવી સખત સુલતાની લરાઈ તમામ
તુરકી લશકરે દીદી, કે ધરાનો તથા જખુલી તથા અરખી એ તમામ
દેલાવરોની તલવારે કરી લશકરની ઘણી ખરાખી થઈછે, અને
વલી આપણુ લોકો ખતંગ આવો ગયા છાંયે વાસતે હવે એ જગા ઉભુ
રહેવાનું કામ નહીં. અગર આપણુ ઉભા રહોશું તો નાહક જીવથી
મારવા જઈશું. શા વાસતે કે, આપણા દુશમન લોકોનો ગલબો ધણો
જેવાદે થયા છે, અને વરો આપણાં સર ઉપર કોઈનામીઓ પેહલવાંન
રહ્યો નથી કે, તે આપણી સંભાલ કરશે. એ રવેશ તુરાણના પાદશાહા-

તુ તમામ લશ્કર પોતાની માહોમાંહામાં વીચાર કરીને પદ પપ્પત પાદ-
શાહા અફરાસીઆપના લશ્કરના સવારો પોતાથી છાંહાં નશાહે તયાં
પોતપોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવીને નાશવા લાગા. તે મામલો પશંગ-
ના ખેટા પદપપ્પત અફરાસીઆપે દીઠો કે, માફ તમામ લશ્કર ચેહા-
રો તરફથી ઇરાણી તથા જાપુલી પેહલવાંનો તલવારે કરી આજેજ
આવીને પશંગદા થઈ હર તરફ નાહું જાએ છે. એવું જોઈતે જોધે પ
પ્પતનો અફરાસીઆપ પોકાર મારી પોતાના પેહલવાંનોને એમ કરો
કહેવા લાગો કે “અય મારા સરદારો, તમેથી એટલું નહીં પની સકતું
કે આ આપણું તમામ લશ્કર નાશેછે તેને ઉભુ રાખીને એક મરતપે
દુશમનની સામણે સપ્પત લડાઈકરો.” એ રવેશ અફરાસીઆપ પાંગે
પુલંદ અવાજ મારી કેહતો હતો, પણ કોઈમાં એટલી તો તાકાત હતી
નહીં કે તે નાશતાં લશ્કરને ઉભુ રાખો ઇરાણી તથા જાપુલીઓની સાથે
લડાઈકરી શકે.

જેવાર એવો નાચારો બરેલો મામલો પોતાના પાદશાહા અફરા-
સીઆપનો વેશેના ખેટા પીરાંને દીઠો કે, તે પાદશાહા અફરાસીઆપ
અવાજ મારી ખાલેછે, પણ કોઈ પાછો જવાપ દેતું નથી, તેવાર તે દા-
નાઈ બરેલો પીરાન અફરાસીઆપને કહેવા લાગો કે, “અય આલમ
દોલત પાદશાહા, તું તારી નજરે જોએછે કે પદ સેતારેના ઇરાણી
તથા જાપુલી પેહલવાંનો પોતાના હાથમાં ગોરજ તથા તલવાર પકડીને
હેરેમનની મીસાલનાં કામ કરેછે, અને આપણાં લશ્કરનાં સવારોને
જીવથી મારી જાપજા ટેકરા કરી નાંખેછે. તે કરતાં આપણુ જાણતા ન
થી કે, એ સુલતાની લડાઈમાં આપણાં ક્રીયા ક્રીયા પેહલવાંનો માર્યા
ગયા છે, અને કોણ કોણ જાપમી થયા છે. એ વાતની તો આપણને
ખબર છેજ નહીં. અને એ સુર બરેલી સુલતાની લડાઈ શરૂ થાએ
આને આજે આઠ દહાડા થયા છે, એટલા દહાડાની લડાઈમાં સરવે કો-
ઈભુખયા તથા પેઆશા છે. તે કરતાં આપણી તરફ એવા કોઈ નામી-
યા પેહલવાંન છેજ નહીં કે, એ જાપરદસ્ત જાપુલી પેહલવાંનોની સા-
મણે થઈને એ લોકોને પાછા હઠાડે. જેઆરે આપણાં તુરાશ્કો
લશ્કરમાં જાલનાં ખાનદાનનાં પેહલવાંનોની જાપરનીનાં કરનાર

કોઈ રહ્યા નથી, તેઆરે એ પદ ખાનદાનનાં છોકરાઓ આપણાં તમામ લશકરની ખરાબી કરેછે, અને પોતાની તલવારે કરી તુ-રાણી લોકોને પરહંમ મારતા ફરેછે, તેણે કરી આપણું તમામ લશકર પતંગ આવી નાહું જાએછે. હવે એ જાણીઓની તલવાર તથા ગોરજની સામણે આપણાં દલેર પેહલવાંનોને ઉભા રહેવાની તાકાત રહી નથી. તે કરતાં અગર કોઈ આપણે પેહલવાન હીમત કરી એ ખુરા જાણીઓની સામણે થાએછે, તેવાર તે નામદાર જાણી લોકોનાં હાથ ઉપર તુરત મારીયો જાયછે. માટે અય નામવર પાદશાહ, તું વી-ચાર કર કે એ ખુનરેજ બરેલી લડાઈમાં આપણા પેહલવાનો તથા લ-શકર તે શું કરે ? અય દાનાઈ બરેલા પાદશાહ અફરાસીઆપ, આ વખત તો આપણને ઘટેછે કે આપણાં લશકરમાં લડાઈ મોકલું કરવા-નું નગાઈ કરાવીએ, અને એ કોનાના મેદાનમાંથી પાછા ફરીએ. અને એક મરતબે આપણું તમામ લશકર પાછું એકઠું કરીએ, તેવાર પછે જોઈએ કે આપણાં પેહલવાંનો તથા લશકરમાં દુશમનની સામણે ઊ-ભા રહેવાની તાકાત છે ઈઆ નહીં. અય પાદશાહ, જો તું એ વખત આપણાં લશકરમાં મનાદીનું નગાઈ નહીં કરાવશે તો, આએ તમામ લશકર જે હીમત હારી નાહું જાયછે તે સરવે કોઈ પોત પોતાનાં મુલક-ની તરફ નીકલી જશે, તો આપણે દુશમનના હાથ ઉપર મોઢત પકડા-એઆ જઈશું. તેથી એ બેઅકલ પાદશાહ કેપોસરોની મોરદ પર આવશે. તે કરતાં અય પાદશાહ અફરાસીઆપ, આએ લડાઈમાં આ પાણું કાંઈ હજારો હજાર લશકર માર્યું ગયું છે, તે સરવે તારો બેઅક-લીથીજ માર્યું ગયું છે. શા વાશતે કે પરથમ તારો બેટો જદસુમ જે-હાનપેહલવાન રસતમની સાથે લડાઈ કરવા ગયો, અને તે નામદાર પો-તાનાં ઉલટા સેતાશની ચાલથી જમીન ઉપર પડ્યો, તે વખત જાલનો બેટો રસતમ તો તેને જીવતો મુશકા પાંધીને પોતાના પાદશાહ કેપો-સરોની નજદીક લઈ જતો હતો. પણ તારા પદ સેતાશની ચાલથી તે ઉતાવલ કરી હુકમ આપી પોતાનું લશકર એકદમ જેહાનપેહલવાન ર-સતમ ઉપર દોડાવ્યું, તેવાર તે જાણી રસતમે જોયું કે, મારે ઉપર અફરાસીઆપનું લશકર જદસુમની મદદે દોડ્યું આવેછે તેથી કાંઈ

કાંમ વધી પરશે, એવો વીચાર કરી તે જાપુલી રૂસતમે તુરત ખંજરે ક રી તારા નામદાર ખેટાને જીવથી માર્યો. અય પાદશાહ, તારા એવા કા-મથી તે સંરક્ષજ ખેટો જીવથી માર્યો ગયો, અગર નહીં તો તે જાદુસુ-મની સાથે રૂસતમને તથા પાદશાહ કેખોસરોને કસી વાતની દુશમની હતી નહીં, તેથી તે દેલાવર સાથે એ ધરાનીઓ હરેક વાતનો અદોષસ-ત કરી તે તારા નામવર ખેટાને જીવતો મેલી દેતે જોથી આપણું કામ પાછું ખેલેતર થાતે. તે કરતાં અગરજો તારે એજ રવેશની ખેલુ તરફના લશકરમાં લડાઈ ઉઠી ઉભી કરવી હતી, તો જે વખત એ રચેનાં મેદાન-માં જોહાન પેહેલવાન રૂસતમ, તથા ફરામરજ, તથા ફેરશાસપસાની, ત-થા હાંદી જોહાનખખશ, તથા ખુરજગર ખરજોનો ખેટો કરીમાન, એ પાંચ પેહેલવાનો હાજર નહીં હતા તેવાર એવી સુલતાની લડાઈ તુને કરવી હતી. શા વાસતે કે, તે વખત આપણાં લશકરમાં નામીચા પાંચ પેહેલવાનો હાજર હતા. તેમાં એક શેરને પોતેનો શેધનતાંન જાદુસુમ, તથા ખીજો હાથીની મીસાલનો જોરેમંદ અખરેખલા, તથા તરીજો મ-ગરમછની ચુંગાલનો હોજખર અફકંન, તથા ચોથો ચીતાની ખસલત-નો અલકુશ આદી, તથા પાંચમો કમીરાન આદી. એ વગેરે ખીજા આ પણાં તુરાણો તમામ પેહેલવાન હાજર હતા તેવાર તો તુંને એવું સુજ નહીં પડ્યું. અય પાદશાહ, જો તુંને તે વખત એવું સુજ પરતે તો, તે વખત તે નામદારો પોતાની કોનાની તલવારે કરી એ ધરાણી તથા જાપુલી પેહેલવાન તથા લશકરની ગરદ કાહારી નાંખતે. અને તે વખત આપણાં તમામ દીલનું ચાહ્યું બી થાતે. ! માટે ખેલતરતો એજ છે કે, આએ વખતમાં તુને આસાએસનું નગાફ કરાવ્યું જોઈએ.”

હેકાયત લખી છે કે, આસાએસનું નગાફ કરાવીયું બદ-ખખત પાદશાહ અફરાસીઆએ, અને પાછા ફરેઆં ખેલુ તરફનાં લશકરો મેદાનમાંથી.

જેવાર પાદશાહ અફરાસીઆએ પોતાના દાનાઈ ભરેલા વજર સુપેહસાલાર પીરાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા, તે વાર તે

બદખખત અફરાસીઆપ તું કહે ગોઝેયા જેમ એક દીવાનું આદમી
 જોરી કરે, તે મીસાલ જોરી કરીને પોતાની આંખમાંથી આંસુના કતરા
 વરસાવા લાગો. અને જેમ જમાનાંની ગરદેશથી આદમી નાચારગી પા-
 મે, તે મીસાલ નાચાર થઈને પોતાના લશકરમાં હુકમ કરી લડાઈ મોકુફ
 કરવાનું આસાએસનું નગાફ કરાવયું. જેવાર નેકદેલના અને પાક
 મજહુબના અને નેક સેતારેના પાદશાહ કેખોસરોએ, તે નગારાનો
 અવાજ સાંભલ્યો, તેવાર તે નેક બખત પાદશાહેલી પોતાના લશકર-
 માં મનાદીતું નગાફ વજાવયું, તેથી બેહુ તરફનાં લશકર તથા પેહ-
 લવાંનોએ પોતપોતાનાં ઘોડાની લગામ ફેરવી, અને તે સુલતાની લડા
 ઈમાંથી પાછા ફર્યા. પછે પાદશાહ અફરાસીઆપનું તુરાણી લશકર
 જાખજા નાસતું હતું તે તમામ લશકરબી આસાએશનાં નગાડાંનો અ-
 વાજ સાંભલીને હર તરફથી પાછું પોતાની જગા ઉપર આવી પોંહોંચેઉ.
 પછે તે કમબખત તુરાની પાદશાહો મદદે આવેલાં લશકરનાં લોકો પો-
 તાની માંહોમાંહોમાં એક બીજાને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “હવે આ-
 પણે એ જગો રહીને એ તુરકી પાદશાહ અફરાસીઆપની ચાકરી ક-
 રવી ખુબ નથી. શાવાસતે કે, એ બદખખત અફરાસીઆપ પાસે કોઈ
 નામીઆ પેહલવાંનો રહ્યા નથી, તેથી એ તુરાણી પાદશાહ આકેબત
 પેશમાન થઈ રહેના મેદાનમાંથી નાસવાનો ચારો ધુંડશે, તે વખત
 આપણો પુરી ખરાબી થશે. અને આપણને કરો ફાયદો થશે નહીં. તે
 થી બેહુતર તો એજ છે કે, આપણે પોતપોતાનો જીવ સલામત લેઈ
 આપણાં વતનમાં જઈએ. શા વાસતે કે, આજ કેટલાએક વરશ થયા
 આપણુ આપણાં બચાં છોકરાં મુકીને આપણાં સરદારોની સાથે એ તર
 ફ એ બદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપની મદદને વાસતે આવયા
 હતા, અને તે આપણાં સરદાર લોકો તો દુશમનના હાથ ઉપર જીવથી
 માર્યા ગયા, તો હવે એ જગા રહીને આપણે શું કરીએ. ” એ રવેશ
 વીચાર કરો બદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપની મદદે આવેલું કેટલું
 એક લશકર છુપાછુપ પોતપોતાના મુલકની તરફ નીકલી ગયું. હવે એ
 તરફ દાદ દીનનાં પાદશાહ કેખોસરોતું તમામ લશકર તથા દલેર પેહ-
 લવાંનો કીનાનાં મેદાનમાંથી પાછા ફરીને પોતાના પાદશાહની સાથે મ-

કાન ઉપર આવી પોહોંચ્યા, તેવાર તે રોશન બપ્પતનો પાદશાહ પોતાના પેહલવાનો તરફ નેધા કરી જોવા લાગો કે, મારા કોણ નામદાર પેહલવાનો જખમી થયા છે. અને કોણ દલેર લોકો જીવથી માર્યા ગયા છે. હવે અંદેશો કરી તે નામવર પાદશાહ ત્રીઆં જોએ શું કે, ઇરાણી તથા જખમી પેહલવાનો વગેરે કામુલી તથા અરબસતાની એ તમામ મુપેહસાલાર લોકો એવાતો ખુનમાં લપટાઈ ગયા હતા કે તે નેકબખત પાદશાહ એક બીજાને ખોલખી નહીં શક્યો; તેથી પાદશાહ તે તમામ પેહલવાન લોકોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરફરાજ લોકો, તમામ સરવે કોઈ તમારા દેહરાની તરફ જઈને કીનાના હથીઆર ખોલી તમામ આંગ શાફ કરી સેતાપ પાદશાહી દરબાહમાં આવો.” તેનેક બપ્પત પાદશાહનું એટલું કહેવું કે, તમામ પેહલવાન લોકો પોતપોતાની જગા ઉપર ગયા. અને કીનાનાં હથીઆર ખોલી પોતાનાં તન સાફ કરીને સેતાપ પાદશાહની દરબાહની તરફ આવયા, અને પોતપોતાની જગા ઉપર બેઠા. હવે જેવાર તાજદાર પાદશાહ કેપ્પુસરોએ પોતાના પેહલવાનોને અવજ સ્થાપી હતી, તેજ બપ્પત તે પાદશાહની પોતાના દેહરાની તરફ આવીને તન ઉપરથી હથીઆર ખોલી એવાદત કાવાની ઇઆને બંદગી કરવાની જગાની તરફ ગયા હતા. તેમાં પોતાના અંગને સાફ કરી એક તરફ અદખથી ઊભો રહીને પોતાનો હાથ બકશ કરી પાક ઇજદાનની આગલ આજેજીથી મોનાખત કરવા લાગો, અને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય દાદના લેનાર ભલી દીનનાં દાવરોનાં દાવર અજમ કુદરતનાં સાહેબ, હું તારો કમોનો બંદો મારા પેહલવાનો સાથે એ કીનાના મેદાનની તરફથી તારી કુદરતને જોરે આજ આ ઠમે દાહડે સલામત પાછો આવેથો છું, તે તારી રેહમ અને બપ્પસેશ થીજ સલામત આવેથો છું. અને આજ રોજે જેહવી રેહમ અને બપ્પસેસ હું તારા કમોના બંદાપર તેં ઉતારીછે તેવીજ તું હમેશાં મારી હોય, તથા મારા પેહલવાનો ઉપર એજ મીશાલની ફતેહમાંદી ભરેલી ફી રોજગરો અને બપ્પસેસ રખજે. અય દાવરોના દાવર, મને એક સેતા રે રાનાશ નજીમોએ કહ્યું છે, તે બાપતની સલામતીની ઉમેદ હું તારે ઉપર રખુ છું. તે મારી ઉમેદબી જે મીસાલે આજ રોજ તેં બપ્પસેસ કીધી

છે, તેવીજ તે કીતાને વખતભી મારે ઉપર પપ્પસેસ કરજે. તે શતારે સેનાશે મ ને એમ કરી કહયું છે કે, એક મરતબે એ રચેના મેદાનમાં તું ને તથા પાદશાહ અફરાસીઆપને હેવીતો મુલતાની લડાઈ ઉઠી ઉભી થશે કે મારેલા આંદમી ઓનો લોથના ટેકરા જળખજ થશે, અને આદમીઓનું લોહી તો જ-મીન ઉપર એ મીસાલે ચાલશે કે, જેમ વરસાદની રૂતમાં નદીમાં પાણી દોડે તે મીસાલ દોડતું ફરશે, અને તે વખતે આસમાન ઉપરથી એવા તો વરસાદ વરસશે કે તે વરસાદનું પાણી તથા આદમીઓનું લોહી એ-કઠું થશે, અને મારેલાં આદમીઓની લોથ માહીની મીસાલ તેમાં તરતી ફરશે. એવું એક ભારી જંગ થશે. તેવાર પછી પદકાર અફરાસીઆપ પોતાના મુલકની તરફ નાદો જશે, અને તે અફરાસીઆપ પોતાના વતનમાં ગયા પછે એક ભારી ફ્રાજ એકઠી કરશે, તે વખત તું ને તુરક-સતાનની તરફ તેની સામણે જવું પડશે. વાસતે અય અજમ કુદરત-ના સાહેબ, તે સેતારેનાશ નજુમોનાં કહયા મુજબ આએ પેહેલી જંગ મેં મારી નજરે જોઈ, તેથી હવે મારી ખાતેરજમે થઈ કે ફરોથી મારા પાપ સીઆવખસના કીતામાં એ અફરાસીઆપનો સામણે મને કમર પાંધીને તુરકસતાનના મુલકની તરફ જવું પડશે. તેથી તે મુલકની તરફથી એજ મીસાલ મારી તથા મારા તમામ પેહલવાનોની તું ને-ધાપ્તાની રાખજે.” એ રવેશ તેનેક સેતારેના પાદશાહ કેપ્પોસરોએ પાક ચજદાનની આગલ આજેજથી મોનાજત કરી સેતાપ પોતાનું સર જ-મીનનો ખાક ઉપર મશલીઊં, અને તેવાર પછે તે જગોથી પાછો ફરીને પોતાની મજલેસમાં આવયાં.

જેવાર પાકજદ પાદશાહ કેપ્પોસરો પાક ચજદાનની મોનાજતથી ફારેગ થઈ પોતાનાં દેહેરાંમાં આવયાં તેવાર આવીને તે નેકખખત પાદ-શાહ જોએ શું કે, પોતાના તમામ ઇરાણી તથા જખુલીઓ વગરે અર પસતાનનો પાદશાહ તથા તેનાં પેહલવાંનો એ સરવે કોઈ નામદારોને ખુશી બરેલા પોત પોતાનો સુનાંની ખુરશી પર બેઠેલા દીઠા. તેથી તે નેકખખત પાદશાહ કેપ્પોસરો ઘણાં ખુશી બરેલાં દીલ રાથે પોતાના સરવે કોઈ નામદારોને ખેર આફીઅતની ખપ્પર પુછવા લાગો. પછે મજલેસ સમારી ખુશી કરવા બેઠા, અને ખેદમતગાર લોકોને હુકમ

કરી નેઆમત ખાણું મંગાવયું, અને જેવાર ખાણું ખાઈ ફરેગ થયા તેવાર એક બીજાની ઈઆદમાં લાલ શરાબની જામ નોશ કરવા લાગા. અને તે મજલેશમાં પાદશાહા અફરાસીઆપનો ખાસ જુઠો જે જંગી જેહાનસુજે છોનવી લીધો હતો તે વાતની ગોફતેગો પુજોરગો બરેલો જાલેજર કરવા લાગો. તે વગેરે તે મીજલેસમાં એક બીજાની લરાઈની જેકર ચાલવા લાગી. હવે પેલી તરફ તુરકસતાનનો પાદશાહા અફરાસીઆપ, તે કીનાનાં મેદાનમાંથી રોકસત ખાઈ પોતાના લશકર સાથે પાછો ફર્યો અને પોતાના મકાનની તરફ જાઈને જોએ શું કે, લશકર વગરનો બેશુમાર જગા ખાલી દોઢી. એવો મામલો જોઈ બદબખત પાદશાહા અફરાસીઆપ પોતાના પીરાન વજરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, અથ તુરાન જમીનનાં સુપેહેસાલાર પીરાન, હું જાનુધું કે, હવે મારું બખત પુરું બરગસતે થયું. શાવાસતે કે, મારી મદદનું કરનાર તમામ લશકર જીવથી મારયું ગયું, અને જે કાંઈ બાકી બચીજી તે જાબુલી લોકોની દેહસતથી નાશી ગીયુ છે. શા વાસતે કે, એ મેદાનમાં આપણું તુરકી લસકર તથા મારા બેટા જાદસુમનું એ બે લશકર સેવાએ કોઈ બીજુ લશકર નજર આવતું નથી, તેથી હવે એ જગા બેહુતરતો એજ છે કે, અહીંથી આપણને તુરત નીકલી જવું જોઈએ. એ જગોએ પાણી પીજી એટલો વખતબી ખોતી થવું હું બેહુતર જોતો નથી. શા વાસતે કે, હવે આપણું લશકર ઘણુંજ થોડું રહ્યું છે. " એ રવેશ બદબખત પાદશાહા અફરાસીઆપ પોતાના વજર વેશેના બેટા પીરા સાથે ગોફતેગો કરતો પોતાની દરઘાહમાં આવ્યો, અને તે બેદાદગર બદ સેતારેને તુરકી પાદશાહા મજલેસ સમારી બેટો, અને પોતાની મજલેસનાં તમામ પેહલવાંને ઉપર નેઘાહા કરી જોવા લાગો. ત્રીયાં તે બદબખત પાદશાહા જોએ શું કે, પોતાના તથા વેશેના ખાનદાનનાં નવ પેહલવાંન સા હાજાએની સુનાંની ખુશી ખાલી દોઢી. તે વગેરે બીજા સુપેહેસા લારોની ખાલી ખુશીનો તો કરો સુમાર હતોજ નહીં. ઈઆને એટલા દલેર લોકો તે લરાઈમાં મારયા ગયા હતા, તથા બીજા કેટલાએક પેહલવાનો જખમી થયેલા હતા. તે પાદશાહા અફરાસીઆપના ખાનદાનના જે નવ પેહલવાનો મારયા ગયા હતા, તેમાં એક જાદસુમ તથા બીજો

કરતાહેલ, તથા તરીજો રોખાદ, તથા ચોથો મનોશન, તથા પાંચમો મ નોશાદ, તથા છઠો મરદાશ, તથા સાતમો કુરશીન, તથા આઠમો જમજ મે, તથા નવમો અશફલાંન, એ નવ શાહજાનદા તે સુલતાની લણધમાં જીવથી માર્યા ગયા હતા. જેવાર પાદશાહ અફરાસીઆખે પોતાની મજ લેશમાં એવું દીઠું, તેવાર પુરો નાઉમેદ થઈને જરજર રડવા લાગો. તું કેહું ગોયા તે વખત અફરાસીઆખ દીવાનો થઈ ગયો હતો અને પોતાના માથા ઉપર હાથ મારી પોકાર કરવા લાગો. અને સરે મજલેશ માં એમ કરો કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, હવે મારી ક મખખતીની નીશાન પુરી માલમ પડી, કે મારો ભારી તંનનો રોઈનિ તંન જદસુમ જેવો દેઝાવર ખેટો સગજ રસતમના હાથ ઉપર માર્યો ગયો. એ વગેરે ખીજ મારા તુરાણી નામદાર પેહલવાનોભી માર્યા ગ-યા, તથા ખીજ મારા નામોચા સરદારો જખમી તંનના થઈ પાટા પાંધી ખેઠા છે. એ વગેરે જે કોઈ સલામત છે તેમાનો તો કોઈ મારા જોવામાં એવો નજર નથી આવતો કે, તે મારા દુશમનની સામણે કમર પાંધી મેદાનમાં લણધ કરવા ઉભો રહે. વાસ્તે હવે મને નાચારીથી એ જગા મારો તમામ અશખાખ મેલીને નાશવું પડશે, કારણ કે મેં આએ મારા કમખખત ભાઈ કરશીવજનાં કહયાથી એ કીનો ઉઠી ઉભો કીધો છે. એ ખે અકલ કરસીવજના કહયાથીજ મેં શીઆવખસ જેવા મારા પાકજદ દામા દને જીવથી માર્યો, તે એ લેખાંનતી કરસેવજનાં ફરેખમાં ફરીને તે અસો નર પાદશાહને ખીન તકશીર મેં માર્યો કેતે એ ખુનનાં અવેજ માં મારા, તથા વેશેના ખાનદાનનાં તે વગેરે મારો મદદનાં કરનાર કાંઈ હજરો હજર શાહજાનદા જીવથી માર્યા ગયા છે. તે કરતાં હવે મારૂં મોત નથી આવતું કે, એ દુનીઆમાંથી મારી તમામ એખ છે તે ઠંકાઈજાય. અથવા એ ખગેર પાપના ખેટા કેખોસરોનું મોત કોણ જાણે કીહા પાહાડની તલે છુ પાઈ ખેઠું છે, કે તે નેહસત સેતારેનો કેઆણી પાદશાહભી નથી મરતો! કે તેથીખી આલમના લોકોનો ફીતકાર મારે ઉપરથી ઉઠી જાય, ઈઆને આલમના લોકો મારે ઉપર દુશમની રાખે છે તે મટી જાય. તે કરતાંભી સામે સવારનાં ખાનદાનનાં તમામ પેહલવાનોનું ખાણું ખરાખ થઈન-થી જતું કે તેથી પણ ઈરાણ તથા જમુલનો મુલક મારા હાથમાં આવે.

પેલા બુઢા વરૂને ઈઆને જાલેજરને તથા સગજી પચા રૂસતમ એ બેહુ પેહલવાન પાપ તથા બેઠાને કોઈ જીવથી મારી નહી નાખતું કે તેથીભી મારા દીલની મોરાદ હાંસલ થાય.” એ રવેશ તે બિંધે પપ્પતનો તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના તમામ પેહલવાનોનો હજુર વાએવેલા કરી કેહેતો હતો.

જેવારે વેરોના બેઠા પીરાને પોતાના બિંધે પપ્પતના પાદશાહને એ રવેશ પોકાર મારતો દીદો, તેવારે સુપેહેસાલાર પીરાન તે પદપપ્પત પાદશાહને એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અચ હરૂતે કેશવર જમીનના પાદશાહ, હવે એ રવેશ પોકાર મારીને જારી કીધામાં કાંઈ ફાયદો થનાર નથી. જે કાંઈ પનાવ પનવાનો હતો તે પની ચુકચો અને હજુર પછે શું પનશે તે વાતની તો આપણને કરી ખબર નથી. તે કરતાં તું હ-મણાં બોલેછે કે, ‘મારા મકર ભરેલા ભાઈ કરસીવજના કહયા ઉપરથી મેં અસો તન શીઆવખશને બેગુનાહ જીવથી મરાવચો તેથીજ આજે હું રોશવાઈ ભરેલો થયો છું.’ અચ પાદશાહ, જેવારે તેં અસો તન શી-આવખસને જીવથી મારવાનો હુકમ આપ્યો, તેવારે મેં તુંને કહ્યું હતું કે, ‘તું તાજદાર પાદશાહ દાના તથા દુર અદેશ કેહેવાયા છતાં, જાણી જોઈ એ દુનીઆમાં ફેસાદ ભરેલું ઝાડ રોપે છે યાને એ કેઆની પાદ-શાહને જીવથી મરાવીને દુનીઆમાં કીનો પેદા કરેછે. અગર તું એ તારા ભાઈના કહેવા ઉપર શીઆવખસને જીવથી મરાવશે તો બેહુ જોહા-નમાં તું તેનો નફો બુરોજ દેખશે.’ મારા કહેવાથી તેં મારી ઉપર ઘણો ગુસો કીધો, અને તે વખતે તેં મનેબી કેટલાએક લામકામ સખુન ક-હયા હતા. પણ હવે તે વાતનું ફલ તું તારી નજરે જોયછે કે, તે દનથી તે આજ દન તલક આપણના સર ઉપર શું શું મુશીબત ગુજરી છે, અને હજુ પછે પણ તે સીઆવખસનાં કીનામાં આપણે જાત તથા મુલક શી રવેશે ખરબાદ થશે તે આપણ કાંઈ જાણતા નથી. તું જુએછે કે, મારા ખાનદાનનાં યાને મારા કબીલાના ઘણાક લોકો તારી પોસત પનાહ કરવામાં ય.ને મારી મદદ કરવામાં જીવથી મારયા ગયા છે, અને હવે પછે જે જીવતા છે તેભી મારયા જશે. મને એવું માલુમ પડેછે કે, હવે આપણી પાદશાહીનો દાહાડો આખેર થયો છે. જે મીસાલ આઝ-

મના લોકોમાં જોણક તાજી રોસવા થાયું હતો, તે મીસાલ આપણ તુ-
રાની લોકોભી રોસવા થયા છધયે. હવે જેવારે આપણાં સર ઉપર નાચા-
રીનો દહાડો આવી પડ્યો છે, તો રહુ તથા જરી કરવું એ કાંઈ ખુબ
નથી. એ જગા તો હીમત પકડી દાનાઈથી વીચાર કરી તુંને કામ લેજી
ખુબ છે. અચ નામવર પાદશાહ, આ વખત અવલ તો આપણને
એક કામ એ કીધું જોઈયે, કે પરથમ કીનાના મેદાનમાંથી શાહજાદા
જદસુમની લોથને ઉચકાવી મંગાવીએ, અને તે નામદારને એક દુખ-
મામાં ચહુલવીએ. તેવાર પછે આપણને દુશમનની લડાઈનો જે ચારો
કરવો ઘટશે તે કરશું. અગર નહીં તો એ જગાથી કુચ કરીને આપણા
વતનની તરફ નીકલી જઈશું, અને તે તરફ જઈને નવેશરથી એક બા
રી ફ્રોજ ઉભી કરીને એ કીનામાં કમર પાંધશું.”

જેવારે કમ અકલ પાદશાહ અફરાસીઆબે પોતાના દાનાઈ બરે-
લા વજીર પીરાનની જોખાનથી એવી ગોઠતેગો સાંભલી તેવારે તે તુરાન-
ના પાદશાહે કેટલાએક અમીર લોકોને તથા ખેલદારોને હુકમ કરી તે
કીનાનાં મેદાનમાં શાહજાદા જદસુમની લોથને શોધી લાવવા મોકલી-
આ. એમ કરતાં તે સરદાર સેપાહી તથા ખેદમતગાર અને ખેલદાર લો-
કો તે મેદાનમાં આવી પોહ્યાંચ્યા, અને હર તરફ શાહજાદા જદસુમની
લોથની જોસતેજો કરવા લાગા. પણ તે લોકોને તે લોથ કેથેથીબી મ-
લી નહીં, તે રેએના મેદાનમાં આઠ દહાડા અને આઠ રાત લગી સુલ-
તાની લડાઈ થઈ હતો, તેમાં લાખો લાખ સેપાહી લોકો માર્યા ગયા
હતા, તેથી તે જમીન ઉપર આદમીનો લોથ તથા લોહીનો કરો શુમાર
હતોજ નહીં. વલો તે વખતે એકાએક આસમાન ઉપરથી બારો વરસાદ
વરસેઆ હતો, જેના પાણી તથા આદમીનું લોહી એકએકમાં ભેલાઈને
એટલો તો કીચલ થયાં હતો કે, જે દેલેર લોકો જદસુમની લોથ શોધ-
વા ગયા હતા તે લોકો તે લોહી બરેલા કીચલમાં કમર ખસાપ્પર દટાઈ ગ-
યા હતા. તે કીચલમાં તમામ ધરાની, તુરાની, જાપ્પુદી, મોજંદશની, સ
ગસારી, ખખતરી, ચીની, આદી, તથા કીતાકી, એ તમામ મુલકના સ-
વારો તથા પાજે તુરાની પેહલવાનોનો લોથ તે કમર ખસાપ્પર લોહી બરે-
લા કીચલમાં ઢંકાઈ ગઈ હતી. તેના સખખથી દેલેર જદસુમની તથા

ખીજ કેટલાએક સરદારોની લોથ તે લોથોને મલીજ નહીં. તેવારે તે તુરકી લોકો, તે કીનાના મેદાનમાં પેલા કીચલમાંથી મુવેલી લોથને ઉઠલ પાડત કરી જોવા લાગા, કે હરેક તદખીસ્થી પણ શાહજાદા જાદસુમની લોથને ઝોતખી કાઢા. પણ તે લોહીમાં કોઈનીબી ઝોલખી નહી રાકયા. એ રવેશ કોઈનીબી લોથને તે લોકો પીછાની નહો રાકયા તેવારે નાચાર થઈને તે કીચલના મેદાનમાંથી પાછા ફરયા. એમ કરતાં જવારે તે તમામ લોકો પાછા પાદશાહ અફસીઆખની નજદીક તુરાની મજલેસમાં આવી પોંહોચયા, તેવારે તે લોકોએ મેદાનમાં જે હકીકત જોઈ હતી તે તમામ ખેઆનવાર તુરકસતાનના પાદશાહની નજદીક કહી. જવારે પાદશાહ અફસીઆખે તે લોકોની જોખાનથી પોતાના શાહજાદા જાદસુમના પાપમાં એવી હકીકત સાંભળી, તેવારે તે રોસવાઈ ભરેલો પાદશાહ અફસીઆખ પોતાના ખેટાની જુદાઈમાં જા રો કરવા લાગો. તે ખોલયો કે “અફસોસ અફસોસ, એ ખેટા, તેં તારી હાથયાતીમાં તો મારો સાથે જુદાઈ રાખો, પણ મુવા પછેબી હમારેથી જુદો પડયો. હવે એવા મારા જીવીઆ ઉપર આલમના લોકો ફીતકાર નાખશે, તે વાતનો અફસોસ. એવાં તારા કવખતનાં મોત ઉપરથી હું મારા કખીલાનાં લોકોને માઈં મોહોડું તે શી રવેશ દેખાડશા. એવું ફીતકાર ભરેલું માઈં મોહોડું મારા કખીલાનાં લોકોને દેખાડવાનો અફસોસ. હું કેટલીએક મરતખે ભારો લશકર સાથે એ રેએના મેદાનમાં આવી ખગર પાપના ખેટા કેખોસરોના હાથ ઉપર ખેહોરમત તથા રોશવા થાઈ નાશી જાઈ છું, તે વાતનો અફસોસ; તથા મારા ખુરા બાઈ કરશીવજના કડયા અથવા ફરેખ ઉપર ખોદાની ખતકતમાં મેં ખુરાઈતું જે આડ રોપયું, તેથી એવા ખદકાર બાઈના મકર ભરેલા ફેલનો અફસોસ; એ કીનાને વાસતે મારા તમામ પેહલવાનો ખોહારીથી મારયા ગયા તે ખોહારીનો અફસોસ; સામેસવારનાં ખાનદાનના જામુલી પેહલવાનોનાં ખેશુમાર જોરનો અફસોસ, હવે માઈં ખખત ઉલટું ફરોયું તે નેહુસ સેતારાનો અફસોસ. તે વગેરે મારો રોઈતતન જાદસુમ જેવો દેઝાવર ખેટો, સગજ ખચા રૂસતમના હાથ ઉપર ભર જુવાનોમાં માર્યો ગયો, તેની કદાવર ખાજુનો અફસોસ, એ રેએના મેદાનમાં મારો

તમામ ગંજ ખખ્ખનો પરતો મેલીને મને આજ કેટલેએક વરશે તુરક-સતાતનો તરફ શરમીદગી સાથે નાશી જવું પડેછે, તેથી એ મેદાનમાંના મારા ભારી ગંજ ખખ્ખનાનો અક્રસોસ.” એ રવેશ તે બેઅકલ પાદશાહ પોતાના તુરકી પેહલવાનોની આગલ જરો કરી કેહેતો હતો અને પોતાના તનમાંનો પાદશાહી લેખાસ ફાડીને ચાકચાક કરી નાખતો હતો. તેવી હાલતમાં આવી તે પોતાના માથામાં પોતાના હાથ મારતો, કપ્પો પોતાનાં મોઢોડાં ઉપર તમાચા મારતો, કપ્પી પોતાના હાથનો પંજો બીજા હાથના પંજા ઉપર મારતો, કપ્પો તો પોતાના હાથ સીતા ઉપર પએ દરપએ મારતો હતો, કપ્પી પોતાના હાથે પોતાની સફેદ કપુરની મીસાલની દાહાડીના પાત્ર તોડતો હતો. ભારે માહેતમ કરવાથી, જેવાં પાદશાહી ગંજ ખખ્ખનામાં બેમુઝાં મોતી હોય, તેવાં તે પાદશાહ અક્રાસીઆપ પોતાની આંખમાંથી આંખું વરસાવતો હતો.

જેવારે એ રવેશની જરો કરતાં એક પોઠોર રાત ગુજરી તેવારે સુ-પેહસાઝાર પીરાન પોતાના બદખખત પાદશાહ અક્રાસીઆપને એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અયતાજદાર પાદશાહોના પાદશાહા, તું એ રવેશ હાય તથા અક્રસોસ સાથે જરો શાવાસતે કરેછે ? એ રવેશ કીધામાં તુને કશો ફાયદો થનાર નથી. હવેતો એ જગો હીમત પકડીને હરએક ચારા તથા તદબીરથી કામ લીધું જોઈએ. એકતો આપણું લશકર નાહાસી ગયુંછે, અને વડી જે કાંઈ લશકર એ મેદાનમાં હાજર છે તેભો નાસવા નો ચારો શોધેછે. તું તો એ રવેશ હીમત હારીને જરો તથા માહેતમમાં બેઠો છે. મપ્યાદા જો આપણા દુશમનોને ખપ્પર થશે કે, અક્રાસીઆપ તો નાશવાનો ચારો શોધે છે, તો તેજ વખત એ તારા મુદ્દબચો તમામ ધરાની તથા જાનુલી પેહવાનો એકદમ જોશ કરતા આવીને આપણા ઉપર તુટી પરશે તો, એ જગોએ આપણને મોત સેવાએ કાંઈ બીજું મલવાનું નથી. વાસતે અય પાદશાહા અવલતો તુંને લાજમ છે કે, આપણું લશકરના તમામ લોકો આજ આઠ દહાડાના ભુખ્યા છે તેથી મજલેસસ મારી તે લોકો સાથે ખાણું ખાવું જોઈએ, તે ખાણું ખાધાથી આપણ તમામ આસાએસ બરેલા થઈશું તેથી કાંઈ ફાયદોજ નજર આવશે.” જેવાર પાદશાહ અક્રાસીઆપે પોતાના દાનાઈ બરેલા પીરા-

ન વજીરની જોખાનથી એવા સખુન સાંભળ્યા, તેવારે ખામુશ રેહીને સેતાપ ખાણાના ખુમચા મંગાવો સરવે કોઈ સાથે ખાણું ખાવા બેઠા. જેવારે તે મજલેશમાં સરવે કોઈ ખાણું ખાઈ ફરેગ થયા, તેવારે તે મજલેશમાં લાઝ શરાબનો દોર ફરવા લાગો પણ તે લોકોને તે વખત તે શરાબની જામ જેહર ભરેલી લાગતી હતી. કારણ કે તે લડાઈના મેદાનમાં નામીયા પેહલવાનોના એક ખીજના ખેરીઓ માર્યા ગયા હતા, તેણે કરો સરવે કોઈના દોલ ગમગીન હતાં. તે મજલેસમાં અદનાથી તે આલા કોઈનેથી તે વખત ખુશી હતીજ નહીં અને તે તમામ સરદારોના હાથ તથા પગ સુસતી ભરેલા થયા હતા. તેઓના મોહો ઉપર ગોચા ખુદરની રંગતો હતોજ નહીં. જેવારે પીરાન વજીરે તે મજલેસમાં સરવે કોઈને એ રવેશ દેલગીર મોહો સાથે દીઠા, તેવારે તે લોકોને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ તલવારના મારનાર દલેર લોકો, તમે સુસતી ભરેલા શાવાસતે થયા છો ? તમે તમારાં દીલ ખુશી ભરેલાં કરી લાલ શરાબની જામ નોશ કરો. એ શરાબ પીધાથીજ તમારાં તન કઠિવત ભરેલાં થશે. તો પછે આપણ કાલ રોજે દુરામનની સામે નવેશરથી સફ સમારીને કીનાના મેદાનમાં લડાઈ ઉઠો ઉભો કરોએ, અને આપણાં સરદારોનાં કીનામાં તે લોકોનાં સર કાપી ખાકમાં નાખોએ, અને આપણ સરવે એક દેલ થઈ એ ધરોનનું તાજ તથા તખત વેરાન કરી નાખોએ.” જેવારે તુરકી સરદારો સુપેહસાલાર હોમાન તથા ખરમાને એવી વાત પીરાન વજીરની જોખાનથી સાંભળી, તેવારે તે બેહુ સરદારો પોતાનાભાઈ પીરાનને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અચ મારા દાનેશમંદ ભાઈ, તું એ શું બોલે છે ? આપણી મદદનું કરનાર તમામ લશકર તો માર્યું ગયું છે, અને વડી ખીજું કેટલુંએક લશકર નાશીને પોતાના મુલકની તરફ નીકળી ગયું છે. માટે હવે એવો તે કીઓ નામીયા પેહલવાન આપણી મજલેસમાં હાજર છે, કે એ જખરદસત જખુલોઓની સામે કાલ રોજે કીનાના મેદાનમાં લડાઈ કરી શકશે. ? હાલ આપણી મજલેસમાં જે કોઈ પેહલવાનો હાજર છે, તે લોકોમાં બાજેના હાથ તથા પગ અને ગરદન જખમો થઈ છે, અને હજુર તો તમારા દેલમાં એ લડાઈના મેદાનમાં સફ ખેંચવાનો ઉમેદ બાકી રેહી છે. પણ તું એટલોતો વીચાર કર

કે, જેવારે આગલી લડાઈમાં એજ રવેશની આપણી નબલો પાછા આવતી તેવારે હરેક જગાથી એક પેહલવાન ભારી લશ્કર લેઈને આપણી મદદને વાસતે આવી પોંહોચતો હતો, અને તે નવો આવનાર પેહલવાન આપણા દુશ્મનની સામે થતો હતો. પણ હવે તો કોઈ મુલકમાં એવો સરદાર રહ્યાનથી, કે તે પોતાની ફ્રેજ લેઈને આપણી મદદને વાસતે એ જગોએ આવી પોંહોચે. તે કરતાં તું તારી નજરે જોએછે કે, હમે લોકોમાં હવે લડાઈ કરવાનો તાકાત રહી નથી. અને ઇરાની કેપોસરોનાં લશ્કરમાં તો ઘણા એક પેહલવાન એક એકથી સરસ કીનાના લેનાર હાલમાં હાજર છે. વાસતે આપણુ લોકો જાણી જોઈને પોતાનાં સર મુફત પ્યરપાદ કરીએ એ વાત કાંઈ દરોસત નથી. તે કરતાં આપણા જન જાએ તો ખેડુતર છે, હમે લોકો કાંઈ મરવાથી ડરતા નથી. પણ હમારા જીવ ગયા પછેલી એ પાદશાહ અફરાસીઆપ ઇરાનનો મુલક લેવા ચાહે તો બી પણ એ વાત હવે પછે ખીજ સો વરસે ખીખતનાર નથી. વાસતે ખેડુતર તો એજ છે કે, હવડાં તો આપણે એ જગાથી નાશી જઈએ. અગર એમ કરસો તો કાલ રોજ જેવાર પામદાદ થશે તેવારે હરેક જામુલી પેહલવાન લડાઈના મેદાનમાં આવી પોતાનો હુમનપરદ માગશે તે વખત આપણાં લશ્કરમાંથી તેની સામે કોણ થશે? હું સારી રવેશથી જાણું છું કે, આ પણ લશ્કરમાં હાલ કોઈમાં એટલી તો તાકાત નથી કે તે લોકોની સામે ઉભા રહી લડાઈ કરી શકે.”

જેવાર હોમાન તથા પારમાનની જુખાનથી એ રવેશના સખુત વેશોના ખેટા પીરાને તથા પાદશાહ અફરાસીઆપે સાંભળ્યા તેવારે પસંગનો ખેટો જીંધેખખતનો અફરાસીઆપ એવો તો ગમગીન થઈ ગયો કે, ગોયા તેના તનમ હોશ હતોજ નહીં. પછે તે ખદખખત અફરાસીઆપ, પોતાના પેહલવાનોને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “અય તલવાર ના મારનાર સરદાર લોકો, તમે તમારા દેલમાં એટલા ઘાબરા શા વાસતે પડી ગયા છો. તમે શું જાણતા નથી કે, હજુ તો ઘણાએક મુલકમાં મારે હુકમ ચાલે છે. તેમાં મરગજ સગસાર, પાખતર, કપચાક, માહાચીન, કીતાક, તથા કરગચાર, જરજન, ખુતન, તથા ખલખ પાખાસ, કીશ-મીર, કાશાન, આલતાશ, માજંદરાન ચરાખુમ, શીંહોદ, હપશાન, ફરં-

જાન, તથા જંગપ્યાર, વગેરે બીજા ધણાએક મુલક મારા તાપ્યામાં છે, તી થાંથી બે શુમાર લશકર મારી મદદે મંગાવીને એ પગર પાપના બેઠા કે-
પોસરોની આખેર લાઝતોજ હું પાદશાહ પશંગનો ખેતો ખરો કેહેવાજી.
તમે તમારી નજરે જોજો, જે ધરાત તથા જામુલ એ પેઉ મુલકની હું
કેવો ખરાબી કરુંછું. તે ખરાબી જોધને તમે એમ કરો કેહશે કે, શાપ્યા
સ, એ પશંગના બેઠા અફરાસીઆજને, કે એવા પુઠાપાના વખતમાં
એવી મરદાનગી કીધી, કે દુશમનના ભારી મુલકને એક લેજમાં પશ-
ગંદા કરી નાખ્યો.” એ રવેશ તમે લોકો મારો તારીફ કરશે. પણ હવ-
રાંતો તમે પોતાને એવા નામીયા પેહલવાન કેહેવારો છો, તેથી તમોને
નહીં ઘટે કે એ રવેશથી તમે પોતાની હીમત હારી જવો. તે કરતાં અ-
ગરજો આપણાં લોકોનું મોત એ જામુલી પેહલવાનોના હાથ ઉપર હશે
અને આપણે તુરાન જમીનની તરફ નાહારી જઈશું, તેવારે એ લોકો
આપણી પછવાડે આવી તે જગાભી આપણને જીવથી મારશે. વાસતે
અથ મારા નામદાર પેહલવાનો, એ ફરતો આશમાન શું એજ લોકોને
ફતેહમંદી આપશે, અને આપણુ લોકોને તે શું ફતેહમંદી નહીંજ આ-
પશે. અથ મારા સરદાર લોકો, તમે તમારા દીલમાં એમ ના જાણતા કે
આપણા ઉપર આપણા દુશમનની ખાજી હમેશાં એવીજ રહેશે. પણ
એ ફરતા આસમાનનો ચાલ એવીછે કે, કોઈ વખત એક નામીયા પેહ-
લવાન અદના સવારના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો જાયછે. વાસતે અથ
મારા દહેર લોકો, તમે તમારા દીલમાં એ પાખેની કશી ફીકર માં કરો,
અને જો તમે તમારા નામની શરમ રાખવા ચાહતા હોય તો એ જગા-
થી નાશી ના જવો. હવે જેવારે કાલ રોજે પામદાદ થાયે તેવારે એ કી-
નાના મેદાનમાં આપણો એક નામીયા પેહલવાન મોકલો અજમાએશ
કરાવો જોઈએ, કે એ ફરતો આશમાન આપણી મદદ કરેછે ઇઆ દુશ-
મનના દીલની મોરાદ પાખશે છે. અગરજો એ ફરતા આસમાને આપ-
ણા લોકોને ઇઆરી નહીં દીધી, તો એ તમામ અસપાપ પડતો મેલીને
એ તરફથી આપણને તુરકસતાનની તરફ નાસવું સજવાર છે.” એ ર-
વેશના તમામ સખુત કમ અકલ અફરાસીઆખની જોખાનથી તુરકી
પેહલવાનોએ સાંભલયા તેવારે તે મજલેશમાં સરવે કોઈ ખામુશ બેસો

રહ્યા, અને પોતાના બદબખત પાદશાહને તે વાતનો કશો જવાબ દીધો નહીં. તે વાર તે આજેજ આવેલા પાદશાહે ફરીથી પોતાના તમામ પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તલવારના મારનાર મારા દલેર પેહલવાનો, તમે સરવે કોઈ જામુલી લોકોથી જેમ શેરને જોઈને ગોસ-પદ્ડ ડર ખાય તેમ તમુ ડરખાઈને હીચકારાની મીસાલના થઈ બેઠા છો, વાસતે હવે તમારાં નામ પેહલવાનીમાં તે કેમ રેહશે, અને એવી તમારી હીચકારી અને નામરદી ભરેલી વાત કોઈનું છોકડું સાંભલશે, તેવાર તે છોકડું તમારી પેહલવાની ઉપર હુશીને તાનાજનીનાં સખુન મારશે અને એમ કરી કહેશે કે, પાદશાહ અફરાસીઆપના તમામ પેહલવાનો નામરદ લોકોનો મીસાલના હીચકારા છે કે, તે પેહલવાનો તો ડરાઈના મેદાનમાં નીકલતી વેલા પોતાના મોંહો આરત લોકોની મીસાલ પરમાં છુપાવતા ફરે છે. એ રવેશ આલમમાં તમારી હુશી મશખેરો થાશે. એવો તમારી મરદાનગોના નામ ઉપર અફસોસ હોજો. તે કરતાં તમે તે શુ જોઈને કીતાનાં હુથીઆર પ્યાંધી મારી મદદે આવવા છો ? તમે જોવો કે, હું કાલ રોજે લડાઈના મેદાનમાં જાઉં, અને મારા એક ખેદંગો તીરે કરી જાવના બેઠા સગજ બચા રૂસતમનું કલેજુ રી રવેશ શીવી નાંખું છું તે. તે કરતાં પુરજીગર પરજો તો સારી તરેહથી મારા તોરની યાદ દાસ રાખે છે, કે મેં તુરકસતાનમાં શેકાર રમતી વખત મારા એક તીરે કરી મેં ચાર ગોરખરને વીંધી નાખેઆં હતાં, તે તમાસો એ પરજોએ પોતાની નજરે દોઢલો છે, તેથી તે પુરજીગર તો મારો સાથે તોરઅંદાજ કરવા આવશેજ નહીં.” એ રવેશ તે ઊંધે બખતના પાદશાહ અફરાસીઆપે તમામ તુરકી પેહલવાનોને તાનાજનીથી સખુન કહ્યા. તે સાંભલીને નેકનામ પોરાન તે બદબખત અને હીન નસીબ પાદશાહ અફરાસીઆપને એમ કરી કહેવા લાગે કે “અય દાનાઈ ભરેલા પાદશાહ, આ વખત એવો છે કે, તુંને હુજત કરીને મેદાનમાં નીકલવું નહીં જોઈએ. શા વાસતે કે, એ વખત દુશમનોના હાથ ઉપર તું પકડાયો જશે તો આપણા તમામ મુલકનો ખરાબો થશે, અને વલી તું નાહક તે દુશમનોના હાથ ઉપર જીવથી મારો જશે. કાંકે આપણા કેટલાએક નામોચા પેહલવાનો હાલમાં જખમી તનના થાયા

છે, અને વલી જે કોઈ હાજર છે તે પેહલવાનો તો પોતાની હીમત હારો
ખેઠા છે. વાસતે હવડાં બેહતર તો એજ છે કે, આપણે એ જગાથી છુ-
પાછુપ કુચ્ચ કરીએ અને આપણા મુલકની તરફ નીકલી જઈએ. હવ-
ડાં તો એક પોહોર રાત ગુજરી છે, તેથી જેવારે અરધી રાતનો વખત
થવા આવશે તેવારે પુરી સીહાઈ થશે, તે વખત એ જગાથી જે કાંઈ અ-
સખાખ લેવા જોગ હોશે તે લેઈને એ જગાએથી આપણે કુચ્ચ કરી
જઈએ. અગર નહીં તો હમણા આપણા લશકરને કમર બંધાવશું તો
એ ખપ્પર કેખાસરોને થશે, તો તે લોકો દોડતા આવોને આપણા ઉપર
ફરીથી માહિતમનો વખત ગુજરશે. વાસતે અચ પાદશાહા, આ વ-
ખત જો તું મારું કહ્યું મનીને તારી દાનાઈ વાપડી એ વાતનો એસદો
કરે તો બેહતર છે. અચ મારા નામવર પાદશાહા, તું તારી નજરે જાયછે
કે, આપણા પેહલવાનો તો પોત પોતાની હીમત હારીને ખેઠા છે અને તુ-
નામવરને કસો જવાખ દેતા નથી અને આપણે ફોકટમાં એવી ગોફતેગો
કરી વખત ગુજરોયે છઈયે. તેવામાંજો કોઈ ધરાની હલકાર લોકો આપણ
દુશમનનાં હોકમથી એ જગાની પાતમી ઈઆને ખપ્પરને વાસતે આ-
વશે, તે લોકો એવી આપણી ખોટી વાત સાંભલીને દોડતા જઈ પો-
તાના સરદારોને ખપ્પર પોહોંચાડશે તો તે લોકોનાં હાથ ઉપર આપણાં
છવની મફતમાં ખરાબી થાશે, એ ખુબ્બ યાદ રાખવું.”

હોકાયત લખીછે કે, નાહાઠો ગયો પાદશાહા અફરાસીઆખ
પોતાના તમામ લશકર સાથે રેયેના મેદાનમાંથી રાતને
વખત, અને ખપ્પર થઈ પાકજદ પાદશાહા કેખો-
સરોને અને રાહા બાંધી ધરાની તથા જખુલી
લશકરે અને સખેખુન મારીઝાં તુરાની
લશકર ઉપર.

જેવારે બદખખત પાદશાહા અફરાસીઆખે દાનાઈ ભરેલા પો-
તાના વજર પીરાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવારે પોતા
ઉપર પેચ બાઈને નાચારગીથી અસખાખ બાંધવાનો હોકમ આપ્યો.

હવે એનો સાચેર એમ કરી કહેછે કે, જેવાર તુરકસતાનનો પાદશાહ સુલતાની લડાઇમાંથી સેકશતે ખાઇ પોતાની દરગાહમાં આવ્યો હતો, તેવારે તે બદખખત પાદશાહ અફ્રાસીઆપની પછવાડે નેકબખત ધરાની પાદશાહ કેપોસરોનો મેહુરવંદ નામનો હુલકારોભી તે જગાની ખપ્પર લાવવાને વાસતે તુરકસતાની લશકરમાં છુપયો ગયો હતો, કે એ લોકોની મજલેસમાં શું ગોફતેગો થાયછે તે સાંભલીને તે પોતાના તાજદાર પાદશાહ કેપોસરોને તે વાતની ખપ્પર કરે. એવા અંદેશાથી તે હલકારો અફ્રાસીઆપના ખાસ દેશની આગલ જઈ ઊભો હતો. તે મેહુરવંદ હલકારાએ, તુરાની મજલેસમાં ગોફતેગો થતી હતી તે તમામ સાંભલી લીધી. પછે તે મેહુરવંદ હલકારો પોતાનાં દીલમાં હોશીઆર થયો, અને તેજ વખત તુરાની મજલેસમાંથી પાહુર નીકલીને વાની મીસાલ દોડતો આવીયો, અને જે જગો ઉપર ફતેહમંદ બખતનો ધરાનનો પાદશાહ કેપોસરો, તમામ પોતાના પેહલવાનો સાથે મજલેસ સમારી લાલ શરખની જામ નોશ કરતો હતો, તોયાં આવીયો અને તે મેહુરવંદ હલકારાએ સેતાપ પોતાનું સર નમાવીને નેક સેતારેના પાદશાહ કેપોસરોને સેજદો કીધો. તેવાર પછે પોતાની જોખાન ખોલીને જે કાંઈ તુરકસતાનના પાદશાહની મજલેસમાં ગોફતેગો સાંભલી હતી તે તમામ ખેઆંનવાર ખોલીને કહી. જેવારે ધરાન જમીનનાં પાદશાહ પોતાના ચંચલ મેહુરવંદ હલકારાની જોખાનથી તે તમામ સખુન સાંભલયા, તેવારે તે પાદશાહ એવો તો ખુશીમાં આવ્યો કે, તેનાં મોહોડાંનો ચેહરો તું કહે ગોયા પામદાદના આફતાપની મીસાલ ખીલયો, અને તે નેકબખત પાદશાહ તેજ વખત જેહાન પેહલવાન રૂસતમને એમ કરી કેહવા લાગો કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનોના પેહલવાન, તાજબખશ જેહાન પેહલવાનીના સરદાર પીલતન રૂસતમ, આ વખત તું આપણી મજલેસમાં તરણ જામ લાલ શરખની એ વાતની ધઆદ માં નોશ કર, અને સેતાપ તારા તનમાં લડાઇનું બપરેખેઆન પેહુર, અને તારા તકાવર રખશ ઉપર સવાર થા, અને તારા જખુલી લશકર ઉપર હોકમ કરી તીરા હજાર સવાર સમરોરના મારનાર તથા તમામ લોહાંના બખતરતા પેહરનાર તારી સાથે લે, અને કોલજમના દરીઆવની

મીસાલ મોજ મારતો તુરકસતાનની ઉગટ રાહની તરફ જઈ ખેમાલુમ કમીઘાહ કરી ખેશ, અને તીહાં ગયા પછે જેમ કંઈ તારી દાનાઈ પોહોંચે તેમ કર. સખખ હવે પછે ફરીથી હેવો વખત આપણા હાથમાં આવનાર નથી. ”

એ રવેશ તેહમતન રસતમને નેકખખત પાદશાહ કેવા પછે નામદાર પેહલવાન ફરામરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય હીંદુસતાનના સરદાર જવાન મરદ પેહલવાન, તું તારી સાથે શેર દેલ ફેરસાસપસાનીને તથા હાથીને જોરના જોહાનખખશને તથા દલેર સામને લઈ તમે એઆર પેહલવાનો તમારી સાથે ખીજ પંદર હજાર નેજના મારનાર સવાશેને સાથે રાખી તુરકસતાન જવાના સીધા રસતાની તરફ જવો અને તે જગા ઉપર તમેભી કમીઘાહ કરી ખેશો. એમ કરતાં જો તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના લશકર સાથે ઉગટ રાહ નાહો જશે તો તે તરફ જોહાન પેહલવાન રસતમ પોતે એખલો તે તુરકી લશકરને ખશ છે. અગરજો એ ખદખખતનો અફરાસોઆખ તમારી તરફ નાહો આવે તો તમે તરણ નામવર પેહલવાનો તમારાં લશકર સાથે તે ઉપર સખખુન મારજો. પણ એવું નહી થાયે કે તે તુરકી લશકરના તમામ પેહલવાનો આપણાં લશકર ઉપર પોતાની શમશેર ખજવીને નાશી જાય. એ પાખેની ખખરદારી ઘણી રાખજો, અને દુશમન ઉપર પોતાની શમશેર મારતી વખત એહારો તરફ ખખરદારીથી નેઘાહ રાખજો અને જે વખત તુરકી લશકર તમારાં લશકરમાં ભેલાઈ જાયે, તેવારે તુરત ખેશુમાર મશાલો રૈશન કરાવજો, એ રવેશની તમે તમામ વાતની ખખરદારી રાખજો અને જરાપણ ગફલતી કરશો માં. વલી હું તે જહુગર પાદશાહને નાહાશવાની ખખર મંગાવું છું, કે જેવારે એ તરફથી તે ખદખખત પાદશાહ અફરાસોઆખ નાહાશી જવા માટે કુંચ કરશે તેવારે હું તમામ ધિની તથા જખુલી પેહલવાનો સાથે તેની પીઠ પછવાડે આવી પોહોંચશ કે જેથી ખેઉ તરફથી દુશમનના લશકર ઉપર કોનાની તલવાર પડશે, તેથી એ ખદકાર લોકો પુરાં સેકસતે ખારો, તો ફરીથી એ તુરકી લશકર કીનાની કમર ખાંધીને એ તરફ આવશે નહીં. તે કરતાં તમે એએક વાતની એટલી ઓકશ ખખરદારી રાખજો કે, જેવાર તરણ પોહોર

સત ગુજરી જાએ, અને તે તુરકી લશકર એ બેહુમાંની એક રાહાની તરફ ધ્યાને ઉગટ રાહની તરફ અથવા સીધા રસતા ઉપર નહીં આવી પોહોંચેતો, તમે સેતાપ્ય એક એકની તરફ દોરી પોહોંચજો. વલી તમે તમારા લશકરમાં એટલી તાકીદ રાખજો કે કોઈ સવાર ખોઆપ્ય કરી નહો શકે.” જેવારે નામદાર ફરામરજો તથા સરફરાજ રૂસતમે પોતાન નેકપખત પાદશાહ કેખોસરોની જોખ્યાનથી એવા સખુત સાંભલીઆ તેવાર તે મજલેસમાંથી તાજપખશ રૂસતમ તથા ગરદનફરાજ ફરામરજ તથા હીંદી જેહાનપખશ તથા શેરને પોતેનો કેરસાસપસાની તથા ચી-તાની ચુગાલનો સામ એ પાંચ પેહલવાનોએ તરણ તરણ જામ લાલ શરાબની નોશ કીધી. પછે સેતાપ્ય ઉઠીને પોતાના જામુલી લશકરમાં આવી પીસતાલીસ હજાર સવાર ચુનંદા લોહાણની પાખરના રાખનારા-ઓને ચુટી કહાડયા, અને બે માલુમ તે લશકરને તઈઆર કીધું. પછે તે પાંચ દેલાવર પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા અને પેલાં લા-એક પીસતાલીસ હજાર લશકરમાંથી ત્રીસ હજાર સવાર પીલતન રૂસતમ પોતાની સાથે લેઈને ઉગટ રાહની તરફ ચાલયો, અને જે પંદર હજાર સવાર પાકી રહ્યા હતા તેની સાથે દલેર ફરામરજ પોતાના બેટાઓને લઈને સીધા રસતાની તરફ ગયા. તાજદાર પાદશાહ કેખોસરો તથા શેર મરદ પરજો તથા જંગો કરીમાન તથા શમશેરનો મારનાર તમુર તથા ગોરજનો ઉઠાવનાર જેહાનસુજ વગેરે ખીજા ઈરાની પેહલવાનોએ કીનાની કમર પાંધી પછે ફતેહુમંદ પખતના પાદશાહ સેતાપ્ય પોતાના સપરંગ બેહજદ ઘોડાને તઈઆર કરાવયો, અને દાનાઘ ભરેલા જલે-જરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય નામદાર સામેસવારના બેટા, અને ઈરા-ની અનજુમનના બુજોરગવાર સરદાર તથા ઈરાનના તખત તાજનાં ને ગેહેખાન, તું આપણા પાજે પેહલવાનો સાથે રેહીને એ જગાની ખ પરદારી રાખજો.” એટલું કહીને મેહુરવંદ હલકારને પોતાની નજદીક ખાત્રાવયો, અને તેને એમ કરી કહ્યું કે, “અય બુજોરગ મેહુરવંદ, તું તારી સાથે કેટલાએક શાહાનશી સવારો અને ઉઠની માદાના સવારોને લેઈ તે સવારોને ખપરદારીને વાસતે જાખજા ઉભા રાખીને તું સેતાપ્ય થી તુરાની લશકરમાં પાછો જા અને જે વખત બદખખત પાદશાહ

અફરાસીઆપ પોતાના લશકર સાથે નાહસવાની તદ્દિઆરી કરે, તેવાર તું સેતાખીથી મારી તરફ સાહનશી સવારને દોડાવજે, કે હું તે વાતથી વાકેફ થઈને મારાં તમામ લશકર સાથે તે દુશમનનો હું પાલો પકડીને આવું, તો તે નેહેશ કદમનો પાદશાહ પુરી સેકસતે ખાએ.” એવા સખુન નેક ખખત પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી સાંભલીને, મેહેરવંદ હલકારો પોતાની સાથે કેટલાએક શાહનશી સવાર લેઈને સેતાખ તુરાની લશકરની તરફ નીકલી ચાલ્યો, તેવાર પછે પાકજનદ પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાના ઇરાની લશકરમાંથી પીસતાલીસ હજાર સવાર નેજા તથા તીરના મારનાર તદ્દિઆર કીધા, અને જેમ શેકારી શેર હરણનો શેકાર કરવા પોતાની ચુંગાલ ઉઠાવી તદ્દિઆર થાએ, તે મીસાલ તે નેકખખત પાદશાહ કેખોસરો પોતાના લશકર સાથે તદ્દિઆર થઈ ખહાર નીકળીને ઉભો.

હવે પેલી તરફ મેહેરવંદ હલકારો પેલા શાહનશી સવારોને થોડે થોડે દુર ઇઆને તપાલ મુકતો મુકતો તુરાની લશકરમાં જઈ પોહોંચ્યા. તેહેવાર અરધી રાતનો વખત થઈ ગયો હતો. તેથી તોયાં જોયશું કે, ખાજે પેહલવાનો પોત પોતાના લશકર સાથે કુચ કરી ચાલતા હતા તથા ખાજે પેહલવાનો સવાર થઈને પોતાનાં લશકરને કુચ કરવાનો તાકીદ કરતા હતા તથા ખાજે સેપાહી લોકો ગુપચુપ પોતાનાં દોરાનાં જેર તંગ ખેંચતા હતા. જેવાર ખખરનાં પોહોંચારનાર મેહેરવંદે એ રવેશનો મામલો દીરો, તેવાર ખુશી થયા કે, હવે હું મારા પાદશાહને એ વાતની સેતાખ ખખર પોહોંચાહું. એટલું વીચારી હસતું મોહો કરી ને સેતાખ તુરાની ફ્રોજમાંથી ખહાર નીકલ્યો, અને એક શાહનશી સવારની આગલ આવી એમ કરી કહ્યું કે, “ તું સેતાખ તાહારી શાહનશીને દોડાવ, અને ખીજા સવારોને ખખર કર કે પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાનો તમામ અસખાખ પરતો મેલીને નારો જાયછે.” જેવાર તે શાહનશી સવારે મેહેરવંદ હલકારાની જોખાનથી એવી વાત સાંભલી, તેવાર જેમકે કમાનમાંથી તીર નીકલી જાય તે મીસાલ શાહનશીને દોડાવી, અને ખીજા શાહનશી સવારની આગલ આવી તે ખખર કહી, તેવાર તેણે પોતાની શાહનશી દોડાવી. એ રવેશથી ટપાલે ટપાલ

એક બોજને પેદરખએ ખપ્પર પોહુંચાડી, તેથી એક સાએતમાં પાદ-
શાહા કેપોસરોને ખપ્પર થઈ કે, રજલો તુરકી પાદશાહા પોતાનાં લશ-
કર સાથે નાહો જાયછે. એવી ખપ્પર સાંભલતાં વાર ખીદાર ખખતનો
પાદશાહા કેપોસરો, પોતાની જોપાન ઉપર પાક ચજદાનું નામ ચાદ
કરો પેલા પીસતાલીસ હજાર સવારને પોતાની સાથે લેઈને બદખખતી
ભરેલા તુરાનના પાદશાહાની પછવાડે દોડ્યો. હવે એ દાસતાનનો કહે
નાર અતાઈ સાએર એમ કરી કહેછે કે, “અગરજો હું એ તુરકસતાન-
ના પાદશાહાને રચેના મેદાનમાંથી નાશવાની તથા ઈરાનના પાદશાહાને
તેની પછવાડે ગયાની તમામ દાસતાન બેચ્ચાંન કરી લખું તો, એજ
મીસાલનું એક ખીજું દફતર થાય, તેથી એ જગોએ વાત મુખતેશર
લખી છે. શા વાસતે કે, બાજે મુરખ અને બેચ્ચલી લોકો એવી વા-
તને બથાઈ કરી જાણે છે, અને જે જગા લરાઈ તથા કીનાની તલવાર
વરશે છે, તેના બેચ્ચાનની વાતોને મોથી તથા શાકરનાં શરખતની મીસા
લ જાણે છે. પણ એમ નથી જાણતા કે, એ દલીલ છે તે દાનાઈનું
ગોહર છે. એ વાતને કોઈ સમજતુંજ નથી. વાસતે હું અતાઈ કહી
જાણું છું કે, એ પરજો નામું તમામ સાએરોના દરજજો ધરાવે છે,
એ વાત બેહતર છે. પણ એ દાસતાન સાંભલીને મારી પછવાડે જે કોઈ
બદનામીનાં સખુન બોલશે, તેને પાક ચજદાનાં કસમ છે. શા વાસતે
કે, એ તમામ પરજોનામાંની દાસતાન મેં પોતાની અકલથી જોડીને
જુદી કહી નથી. પણ એ તમામ દાસતાન આગલી પેહલવી તવારીખ-
ની કેતાબો જોઈ એ દાસતાન તમામ મેં તઈઆર કીધી છે. કોઈબી
જતના પઘશાના લોભથી નહી પણ મારી ઇઆદગીરોને વાસતે એટલી
દાસતાન ઘણી મેહેનત તથા શક્તીથી તમામ કીધી છે. વાસતે જે કોઈ
શખસ એ વાત સાંભલીને અથવા વાંચીને નેકીનો જુપાનથી મને ઇ-
આદ કરશે, તેની ઉપર ખોદાતાઆલાનો તરફથી ઘણી મેહેરબાની
તથા બખશેસ ઉતરશે.” હવે જેવાર તુરકસતાનનો બદખખત પાદશાહ
અફસીઆબ પોતાના લશકર સાથે નાહો ગયો, તેવો આડે રસતે ઉગટ
રાહું આગલ ચાલ્યો. શા વાસતે કે, તે અફસીઆબે એવો વીચાર
કીધો કે, અગર હું સીધે રસતે તુરાન જમીન જાવશ તો, હરેક કોઈબી

શહામાં મહુને દેખશે, તેથી મારા દુશ્મનને ખપ્પર કરશે. વાસતે બેહુ-
તો એજછે કે, ઉગટ રસતે જાઉ, તો મને કોઈ દેખે નહી, અને વ-
લી એ ખપ્પર કેખોસરોનેભી થાએ નહી. એ રવેશના અંદેશાથી તે ઉં-
ઘેખપ્પતનો પાદશાહ પોતાનાં લશકર સાથે ઉગટ રસતે ચાલયો આવ-
યો. પણ તે પદખપ્પત અફરાસીઆપને એ વાતનીનો ખપ્પર હતોજ
નહી કે, નેકખપ્પત પાદશાહ કેખોસરોએ તો આગલથીજ પોતાના પે-
હુલવાનોને લશકર આપી તે પદખપ્પત પાદશાહનો જવાનો રસતો
ખંધ કરી રાખ્યોછે, તે વાતની તો તેને કશી ખપ્પર હતોજ નહીં. એમ
કરતાં તે તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના લશકર સાથે જે તરફ જેહાંપે
હલવાન રસતમ જાણુલી સવારો સાથે કમીઘાહા કરી ઉભો હતો તે તરફ
જાઈ પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર પેલી તરફથી તાજખપ્પશ રસતમે
તે લશકરના ઘોડા હરણુતા હતા તેનો અવાજ સાંભલીયો, તેવાર જાણુયુ
કે, જોધાં ખપ્પતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ એ તરફ નાહો આવેછે
એવું સમજીને તેજ વખત પોતાના લશકરને કમીઘાહામાંથી સેતાપ્પ
ખાહુર કહાર્યું. અને તે તુરકી લોકોનાં જવાના રસતા ઉપર પોતાનાં
લસકર સાથે આવી ઉભો. તે પદખપ્પત તુરકીઓનો જવાનો ર-
સતો ખંદ કીધો પછે પોતાના સુપેહસાહાર લોકોને એમ કરી કહ્યું કે
અય મારા સરફરાજ દલેરો, હવે તમે શું જોયા કરેછો કે, શેરના મોં-
ઠામાં હરણુનો શેકાર આવી પોહોંચ્યો છે. વાસતે તમે સેતાપ્પ મારી
પછવાડે આવી પોહોંચજો, અને જેમ પને તેમ તમારાં નામની ધઆદ-
ગારો રહી જાએ તેવું કામ કરજો.” નામદાર રસતમનો જોખાનથી જા-
ણુલી લશકરે હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર સરવે કોઈએ પોત પોતાની
તલવારનો મુઠ ઉપર હાથ મારી વીજની મીસાલની શમશેર ખેંચ્યો,
અને તે સીહા રાતને વખત એકાએક જાણુલી લશકરમાંથી કીતાનાં
નકારાંના અવાજ નીકલયા તેથી મશાલચીન લોકોએ સેતાપ્પ ખેશુ-
માર મશાલો રોશન કીધી. તું કહે ગોયા તે જંગલની તરફ તે મશા-
લોની એવી તો રોશનાઈ ફેલાઈ ગઈ કે, જોવામાં રોશન આ-
સ્તાપ્પ જાહુર થયો હતો. જેવાર તુરકસતાનના પાદશાહે એકાએક તે સી-
હા રાતને વખત એવો મામલો દીદો કે જંગલની તરફ નકારાનાં અવાજ

૮૮ ધરાની લશકરમાં રસતમને જોઈ અફરાસીઆખને ધુજરાં. [ખરજો નામુ -

થાએછે, અને એશુમાર શેસનાઈ નજર આવેછે. અને સવારોના ગોલ પ્યાંગનો ભારે અવાજ થાએછે, તેથી મપ્પાદા મારા દુશમન લોકોએ મારે ઉપર કમોઘાહા કીધી હશે.

એ રવેશ તુરકસતાનનો પદ્મપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆખ અંદેશામાં હતો. એટલામાં તો જોહાન પેહલવાન રસતમ પોતાનાં લશકર સાથે જોશ કરતો આવી પોહોંચ્યો. તેવાર પદ્મપ્પત પાદશાહ વીચાર કરવા લાગો કે “એવો તે કોણ સખશ છે કે, મારે ઉપર એ વખત જોસ કરતો આવેછે ?” એવા વીચારથી તે ઊંધે પપ્પતનો પાદશાહ નેગા કરી જોવા લાગો, એવામાં એકાએક જોહાન પેહલવાન રસતમે એક પોકાર એવો તો જોરાં માર્યો કે, તે નામદારનો અવાજ સાંભળતાં વાર તુરાની પેહલવાનોનાં તનમાંથી ગોચા છવ નીકલી ગયો, અને સરવે તુરાની પેહલવાનો ધુજવા લાગા. એવા ભારી પોકારનો અવાજ પદ્મપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆખે સાંભળ્યો, તેવાર જાણ્યું કે, એતો ખુરાખાનદાનનો જાલેજરનો ખેટો સગજ પચો રસતમ પોતાના લશકર સાથે કમોઘાહામાંથી પહાર નીકળીને હંમે લોકો ઉપર સખેખુન મારવા દોડ્યો આવ્યો છે. એ રવેશ જાણી તે ઊંધે પપ્પતનો પાદશાહ અફરાસીઆખ એવો તો લરજમાં પડ્યો કે, તે વખત ગોચા તેનો ભી હોશ જતો રહ્યો. અને જેમકે શેરને જોધને ગાદરધ્યાને ગોસપંદ ધુજે, તે મોસાલ ધુજવા લાગો. પછે વેશેના ખેટા પીરાન વજરને કહેવા લાગો કે “અય મારા દાનાવ પીરાન, હવે આપણુ એ વાતનો શુ ચારો કરીએ. આપણાં નાહાશવાની ખપ્પર તો દુશમન લોકોને આગમજથી થઈ દેખું, જેથી એ લોકોએ આગમજથી આવીને આપણે નાહાશવાનો રસતો ખંધ કીધોછે, તેથી મને એવું માલમ પડેછે કે, વલી આપણી મોટી ખરાબી થશે.” જેવાર દાનાઈ ભરેલા પીરાન વજરે પોતાના પદ્મપ્પત પાદશાહનો જુખાનથી એવા સખુન સાંભળ્યા, તેવાર પીરાને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પાદશાહ, હવે તો તું ભી સેતાપ તારાં લશકરને હોકમ આપ કે કીનાંની તલવાર ઉઠાવી એ લોકોની સાંમે થાએ, સખપ હવે આપણને લડાઈ કરવા વગર કાંઈ ખીજો રસતે જ નથી.” જેવાર પદ્મપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆખે એવાં સખુન

પોતાના દાનાઈ બરેલા પીરાન વચ્ચરની જુપ્યાનથી સાંબલયાં, તેવાર પોતાના લશ્કર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા સરફરાજ નામદારો તમે શું જુવોછો ! હવે તમોભી તમારા નામની મરદાનગી ઉઠાવો.” એ રવેશ પોતાના લશ્કરને હુકમ તો આપ્યો, પણ તે ઊંધા પપ્પતના પાદશાહ એમ નહીં જાણ્યું કે, પાદશાહ કેપોસરોભી પોતાના લશ્કર સાથે મારી પછવાડે દોડતો આવેછે, તથા ખીજ તરફથી દલેર ફરામરજ પોતાના ખેટાઓ સાથે આવશે. તે વાતની તો તે પદપ્પપત પાદશાહને કશી ખબર હતીજ નહીં. એમ કરતાં જવાર અફરાસીઆપના હુકમથી તુરાની લશ્કરે પોતાની તલવાર ઉઠાવી, તેવાર જેહાનપેહેલવાન રસતમે જોયું કે, તુરકી લશ્કર દોરધુપ કરેછે. એવું જોવાથી સેતાપ પોતાની મેઆનમાંથી તલવાર ખેંચી, તેથી તમામ જાણુલી સવારખી જોશ બરેલા થયા. એમ કરતાં તે સોહા રાતને વખત ખેલુ તરફનું લશ્કર એક એક ઉપર તલવાર મારવા લાગું. તેના જરખે કરી જેમ લાકડાં કપાયે તે મીસાલ સવારોનાં સર તથા હાડ કપાવા લાગાં, અને જેમ વરસાદનાં કતરા વરસે તે મીસાલ દલેર સવારોની તલવારના જરખ વરસવા લાગા. તે જરખે કરી ગોયા જાહાડનાં સુકાં પાતરાં ગલી પડે, તે મીસાલ આદમીઓનાં સર પડવા લાગાં, તથા પાજ સવારો પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટ બાલડી પકડી આદમીઓના સીના વીધવા લાગા. તેણે કરી તે મેદાનમાં હાથે હાથે બરેલો શોહોરશાર રસતાખેજની મીસાલનો ઉઠવા લાગો, અને તે લડાઈમાં આદમીઓનું લોહી એટલું તો વરસવા લાગું કે, જે મીસાલ પાહારની રૂતમાં વરસાદનું પાણી વરશે તે મીસાલ લોહી વરસવા લાગું. જે તરફ કીનાનો લેનાર તેહમતન રસતમ પોતાના રખશને જોલાન દેઘને કીનાની તલવાર મારતો, તે તરફ એક હોમલામાં એક હજાર સવારોનો ધાન કાહાડી નાખતો. તેણે કરી તે તુરકી લશ્કરમાં એવો તો પોકાર ઊઠવા લાગો કે, તે પોકારનો અવાજ જે જગા શેરની હીમતનો ફરામરજ કમીઘાહા કરો ઉભો હતો તે તરફ જઈ પોહ્યાંચ્યા. જેવાર નામવર ફરામરજે લડાઈનો શોહોરશાર સાંબલયાં, તેવાર પોતાના ખેટા જંગી જેહાનપપ્પશને તે એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામવર ખેટા હીંદુસ્તાનના શાહનદા, મારા જોવામાં એવું

આવેછે કે, ઉગટ રાહાની તરફ જોહાનપેહેલવાન રૂસતમ તથા ઊધે વ્યખતના પાદશાહ અફરાસીઆપના લશકર વચ્ચે લડાઈ થાએછે. શા વાસતે કે, હવરાં અરધી રાતનો વખતભી ગુજરી ગયોછે, અને એ તરફ તુરાની લશકર હજી આવ્યું નથી, તેથી મુકરર જાણમાં આવેછે કે, ઉગટ રાહાની તરફ લડાઈ થતી હશે.”

એ રવેશ નામવર ફરામરજ પોતાના બેટા જોહાનવ્યખશને કહેતો હતો એવામાં ઉગટ રાહાની તરફથી ફરામરજની નજદીક સાહાનશી સવાર આવી પોહોંચ્યો, અને તેણે આવતાંને વાર તે તરફની તમામ હોકકત નામવર ફરામરજને કહી. તે સવારે કહ્યું કે, “અય નામદાર જોહાન પેહેલવાન રૂસતમના બેટા દેવખંદ ફરામરજ, તું સેતાપ તારા તમામ દલેર પેહેલવાનોની સાથે ઉગટ રાહાની તરફ જઈ પોહોંચ્યો. શા વાસતે કે, તુરકસતાનનો પાદશાહ અફરાસીઆપ તે તરફ જઈ પોહોંચ્યો છે, અને તેની સાથે જોહાનપેહેલવાન રૂસતમ ભારી લડાઈ ચલાવેછે.” જેવાર હાથીને જોરતા દલેર ફરામરજે તે સાહાંનશી સવારની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવાર તે નામદાર જંગી પોતાના તમામ લશકર સાથે તે જગાથી જેમ રેલનું પાણી દોડે તે મીસાલ દોડતો તે તરફ જઈ પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર નામવર ફરામરજ પોતાના જખુલી સવારો સાથે તે મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો, તેજ વખત હોકમ કરી પોતાના લશકરમાંથી કીનાનાં નગારાં તથા પીતલની કરનાએનાં અવાજ કશવયા, તેના શોહોરશારથી તે કીનાનું મેદાન હલમલી રહ્યું, અને તે નગારાં તથા કરનાએના અવાજ સાંભલી બંદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપનું તમામ લશકર તથા પેહેલવાનોનાં દેલ લરજમાં પર્યાં, અને સરવે કોઈ તે તરફ નજર કરી જોવા લાગા. ત્યાં જોએ શું કે, એક ભારી લશકરને દરીઆવના મગરમછની મીસાલ મોજ મારતું તે તરફ આવેલું દીઠું, તેવાર તે તમામ તુરકો લોકો પોતાના દેલ સાથે પુરા નાહીમેદ થઈ ગયા, અને એક ખીજને એમ કરો કહેવા લાગા કે, “વલી એ કોણ જોલમગાર પેહેલવાન લશકર સાથે આપણી પછવાડે આવ્યો છે.” એ રવેશ તે તુરાની લશકર તથા પેહેલવાનો પોતપોતાની સાથે માહોમાહ એક ખીજ સાથે ગોડતેગો કરતા હતા. હેવામાં જોહાન

પેહેલવાન રૂસતમે પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા દલેર લોકો, તમારી મદદને વાસતે આપણું પીળું લશકર આવી પોંહોંચ્યું છે, તેથી તમે સરવે કોઇ એકદેલ થઇને દુશમન ઉપર કી-નાની તલવાર મારો.” એ રવેશ તેહેમતન રૂસતમ પોતાના જાપુલી લ-શકરને કહેતો હતો, અને તુરાની લશકર ઉપર તલવાર મારતો હતો. એવામાં તો નામવર ફરામરજ તથા શેરની હીમતનો જોહાનપખશ તથા હાથીની વજનનો કેરશાસપશાની તથા જંગી શામ એ ચાર પેહે-લવાન જોશ કરતા પોતાના પંદર હજાર જાપુલી લશકર સાથે લોહીની વરસાવનાર તલવાર ઉઠાવી તુરકી લશકર ઉપર આવીને તુટી પડ્યા, અને તે નામદારોએ એક સખત લડાઇ એવી તો ઉઠાવી કે, જેમ આ-ફત બરેલા પવને કરી જમીન ઉપરથી ગેરદ ઉડી જાય તે મીસાલ તુરાની સવારોની ગરદન ઉપરથી સર ઉડવા લાગાં. તે વગરે તે સીહા રાતને વખત દલેર પેહેલવાનોની ચાચી કમાનમાંથી એટલા તો તીર ઉ-ડવા લાગા કે, તે મેદાનમાં બેશુમાર મશાલની રોશની હતો તે રોશની તે બેશુમાર તીરોના પરે કરી ઢંકાઇ ગઇ અને તે તીરના પેકાને કરી લડાએક સવારોનાં સીના વીધાવા લાગા. તથા શમશેરનાં જરબે કરી જેમ ચોગાનમાં દડી ઉડી જાય તે મીસાલ લડાયેક સવારોનાં હાથ તથા સર ઉડવા લાગાં. એવામાં એકાએક નેક સેતારેનો પાદશાહ કેપ્પાસરો, પોતાના પેહેલવાનોની સાથે પીસતાલીસ હજાર સવાર પોતાની સાથે લઇ ને જોશ કરતો તે જગાએ આવી પોંહોંચ્યો. તે નામના ઉઠાવનાર પા-દશાહોના પાદશાહે, આવતાંને વાર પોતાના તમામ દલેર સવારો સાથે જેમકે ભુખ્યા શેર તથા પ્યર હરન ઉપર હુમલો કરે તે મીસાલ તુરાની લશકર ઉપર હુમલો કીધો, અને તેઓ શમશેર તથા ગોરજથી લડાઇ કરવા લાગા. તેમાં નામનો ઉઠાવનાર પરજો તથા મસતી બરેલો કરીમાન, તથા ચીતાની ચુંગાલનો જોહાનસુજ, તથા નામદારી બરેલો તમુર, વગ-રે સુપેહસાલાર તુસ તથા ગોદરજ, તથા ગીવ, તથા પીજન, તથ બેહરામ પીન બેહરામ, તથા સાપુર એ વગેરે પીજન કેટલાએક પેહેલ-વાનો બેદાદગર અફરાસીઆપના લશકરને પરહમ મારવા લાગા. તે વ-ખત એવીતો સખત લડાઇ થતી હતી કે, પાપ બેટા ઉપર અને બેટ

પાપ ઉપર પોતાનો તલવાર મારતા હતા ઇઆને તે મસતો બરેલી લડા-
ઈમાં કોઈકોઈને ઓલખતું હતું નહીં.

એમ કરતાં એ ખપ્પર બદલ્યપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆપને થઈ
કે “અસો નર સીઆવખસનો ફતેહમંદ બેટો કેખોસરો પોતાના બેશુમાર
લશકર સાથે આવીને આપણાં તુરાની લોકો ઉપર કીનાથી તલવાર મા-
રે છે, અને તે લોકોની તલવારે કરી આપણાં લશકર ઉપર માહેતમનો
વરસાદ વરશેછે.” એવી નાખુશ ખપ્પર સાંભલી બદલ્યપ્પત પાદશાહ અ-
ફરાસીઆપ, પોતાના તન ઉપર સાફની મીસાલ મરડાવા લાગો અને
જેમ નેતરનું ઝાડ ધુજે તે મીસાલ સરખામાં પડ્યો. પછે તે પસંગના
બેટા અફરાસીઆપે પાછી હીમત પકડી જોસમા આવીને પોતાના લ-
શકર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કહ્યું કે “અથ મારા દેલાવર લોકો,
તમે એક મરતબે એ ઈરાની લશકર ઉપર ગલબો કરો અને એ ખજોર
પાપના બેટા કેખોસરોને જીવતો પકડી લેવો!” એવો હુકમ પો-
તાના બદલ્યપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆપની જીપ્પાનથી સાંભલતાં
વાર બેશુમાર તુરકી લશકરે નેકબખત પાદશાહ કેખોસરોના લશકર
ઉપર એકદમ હોમલો કીધો. જોવાર નામવર પરજો, દલેર કરોમાન, જ-
ગી તમુર અને જોહાનજોએ જોહાનસોજ એ ચોહરે પાપ બેટાઓએ
તુરાની લશકરનો એકહો ગલબો પોતાના નેકબખત પાદશાહની તરફ
જતો દીઠો તેવાર તે નામવરોના દેલ પુરાં ખુન બરેલાં થાયાં, અને તેજ
વખત તે ચોહરે પેહલવાનોએ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી સેતાપ
તુરાની લશકરનો સામે જઈ તે લશકરને આવવાનો રસતો ખંધ કીધો.
અને તે દેલાવરો જોશમાં આવીને પોતાનો તલવાર ઉઠાવી તુરકી લશક-
રને મારવા લાગા અને જે તુરકી સવાર ઉપર તે નામવરો પોતાની તલ-
વારનો જરખ મારતા તેને તેની સવારીનાં જનવર સાથે તેજ વખત ચાર
તુકડા કરી નાંખતા હતા. એમ કરતાં પરહેજગાર લોકોને પરસતેસ કર-
વાને લાએકના ઉગમણના પાદશાહે પોતાના પુરા દબ્બા સાથે ઉગમ-
ણના ગારમાંગી રેશનાઈ બરેલો પોતાનો ચોહરો બહાર કાઢ્યો, ઇઆને
ફનીઆને ખુસીનો બખશનાર આફતાપ બાહાર નીકલીયો, તેવાર ના-
મદાર જોહાનપેહલવાન રસતમને ખપ્પર થઈ કે પાકજદ પાદશાહ કે-

પોસરો ઉપર તુરાની લશકરે ગલખો કીધોછે. એવી ખપ્પર સાંભલયાથી તેહેમતન રસતમ અંદેશામાં પડ્યો. પછે પોતાની લડાઈ પડતી મેલીને પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે “અય મારા દલેર લોકો-તમારી પોસત પનાહાને વાસતે મારો નામવર ખેટો દલેર ફરામરજ એ જગા હાજર છે, તેથી તમો હીમત પકડીને દુશમન લોકો ઉપર તમારી તલવાર મારજો.” એટલું કહીને તે જોહાન પેહેલવાન રસતમ પોતાના પાદશાહ કેપ્પોસરોની તરફ તકાવર રખશને દોડાવતો આવ્યો. ત્રીયાં આવી જોએ શું કે તે નામદાર પાદશાહતો પોતાના હાથમાં વીજલીની મીસાલની તલવાર પકડીને તુરાની લશકર સાથે લડાઈ કરેછે. તે તમા સો દીઠાથી તાજખપ્પશ રસતમબી ગુસામાં આવ્યો, અને એક પોકાર એવાતો જોરથી માર્યો કે, જેમ આસમાન ઉપર વાડલ પોકારે તે મીસાલ એક બારી પોકાર ખદખપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆખ ઉપર માર્યો અને તે તુરકી પાદશાહને એમ કરી કહ્યું કે, “જનલા પાદશાહ, તું રચેના મેદાનમાંથી ચોરની મીસાલ રતોવાઇ નાશીને કીહાં જવા આ-હેછે? તું ખાતરીથી જાણજે કે, તુને હવે જીવવું મુસકેલ પડશે.” એટલું કહીને જોહાન પેહેલવાન રસતમે પોતાનો બારી ગોરજ ઊઠાવ્યો, અને તુરાની લશકર ઉપર હોમલો કરી તે સવારોના સર ઉપર મારવા લાગો. તેના બારી જરખે કરો દલેર સવારોનાં સર શોરમાની મીસાલ પારોક થઇ જવા લાગાં, અને તે ગોરજનો ધમાધમ અવાજ થવા લાગો તેથી જમીન તથા જમાનો લરજમાં પડ્યો. એમ કરતાં એવી તો સખત લડાઈ થવા લાગી કે, જે વખત આખેરી હજરોનો દાહાડો આવશે, તે વખતબી તેવી લડાઈ થશે નહીં. એવી સખત લડાઈ થવા લાગી. એમ કરતાં એક નેજવાર દાહાડો માથે આવ્યો, તેવારે નામના ઉઠાવનાર જામુલી પેહેલવાનો તે ખો આખાન જંગલમાં આડીઓની વચ્ચે એક પીજને સારી તરેહથી જોવા અને ઓલખવા લાગા. શાવાસતે કે તે જંગલમાં એટલી તો ગીચ આડી હતી કે, જેવાર એક નેજવાર દાહાડો ઊંચે આવ્યો તેવાર એક પીજને ઓલખવાને ખની આવ્યું. તે પછે તે જામુલી પેહેલવાનો એવા તો જોશમાં આવોને તલવાર મારવા લાગા કે, જેમ સીહા વાડલમાં વીજલી ચમકે તે મીસાલ તે નામદારોની તલવાર ચમકવા લાગી. જેવાર પરાંગના

બેઠા ઊઘેપપતના પાદશાહા અફરાસીઆખે એવી રોશતાપેજ ભરેલાં
 લાઠી પોતા ઉપર દીઠી, તેવાર તેનું દેલ આતશનો મીસાલ બલવા લાગું.
 પછે પોતાના વજીર પીરાનને એમ કરી કહુંવા લાગો કે “અય મારા દાના
 ઈ ભરેલા પીરાન, તું જાણે છે કે આપણુ જાલના ખાનદાનનાં પેહલવાં-
 નોથી આજેજ આવીને રચેના મેદાનમાંથી નાસીને તુરકસતાન જતા
 હતા, ત્યાં રાહમાંથી એ જોલમગાર લોકો આવીને કમીઘાહુ કરી આ-
 પણા જીવ લેવા આહું છે, અને આપણાં લશકર ઉપર રોશતાપેજ ગુ-
 નરે છે. હેવી ખુનરેજી તો ગોસપંદના તોલાં ઉપર કશાપ ઇઆને કશા-
 ઇ લોકો પણ કરતા હશે નહીં. એવી ખુનરેજી આપણા લશકર ઉપર
 આએ વખત ગુજરે છે. તે કરતાં આપણે એ તરફ ઘણી મરતપે આ-
 વયા છધયિ, પણ આપણા લશકરે એવો સેકશત કોઈ વખત ખાધીતી
 નહી. એ જામુલી તથા ઇરાની લોકો આએ વખત ખીનેહાએત જોલમ
 કરી લીએ છે, અને વલી પેલો ઊધાપપતનો પાદશાહા કેખોસરોબ
 આએ વખત પુર જોશમાં આવયા છે, કે જેવો જોશ એ પાદશાહાનો મે
 કદી મારી નજરે જોયોતોબી નહી, અને કાને સાંભલ્યોતોબી નહી.
 અય પીરાન, તું જરા નજર કરીને તો જો કે એ બેઅકલ નાદાન કેખો-
 સરોબી પોતાના હાથમાં શમરોર પકડીને આપણા સવારોનાં સર ખાક-
 માં નાખે છે. તે વગેરે તુરા, તથા ગોદરજ એ બેઉ ઇરાની સરદારોબી
 હેવા તો જોશમાં આવયા છે કે, પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને સરદાર
 લોકોને ઉઠાવી જી ઉપરથી ખાકમાં નાખે છે, તથા ગેવનો બેટો બીજ-
 ન, તથા નોજરશાહાનો ગશતેહમ, એ બેહુ પેહલવાનો તો પોતાના
 હાથમાં કમાન ઉઠાવી તીરે કરી તુરકી સવારોના સીના ચાક ચાક કરી ના-
 ખે છે. અને સગજ પચો રૂસતમ તથા ફરામરજ, તથા હાંદી જેહાનપ-
 ખશ, તથા એક લોખડોની મીસાલનો શામ, એ તમામ પેહલવાનો
 તો પોતાની તલવારે કરી ગોયા ચોગાન દડી રમે છે. ઇઆને જમ ચો-
 ગાન દડી ઉઠે તે મીસાલ તુરકી સવારોનાં સર ગરદન ઉપરથી ઉરાડી
 નાખે છે. અને બુરજીગર બરજો, પોતાના બેટાઓ સાથે હાથમાં ગોરજ
 પકડીને જબરદસ્ત લોકોનાં સર કુટી નાખે છે. એ રવેશ એ તમામ પે-
 હલવાનો છેલએલા રોરની મીસાલ મસતી કરે છે.”

એ મીસાલ બદખ્શની બરેલો તુરકસતાનનો પાદશાહ અફરાસીઆપ, પોતાના વજીર પીરાનને કહેતો હતો, અને પોતાના લશકરને દેલાસાથી હીમત આપી ઉભું રાખી ધરની લશકર સાથે લડાઈ કરાવતો હતો. એવી સખત લડાઈ કરતાં એ દાહરા તથા એ રાત ગુજરી ગઈ, તે વાર તુરાની લશકરે પુરી રોકસતે આધી, તેથી તે લશકર ચોતરફથી નાસવા લાગું. જેવાર નેહશ સેતારાના પાદશાહ અફરાસીઆપે તથા તેના પેહલવાનોએ હુવો મામલો દીદો કે, તુરાની લશકર ખતંગ આવી હરતરફ નાહું જાય છે, તેવાર તે બિંધેખખતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવીને આડે રસતેથી તુરકસતાનની તરફ નાશવા લાગો. તેને જોઈને તેના પાકી રહેલા પેહલવાનોબી એવા તો નાશવા લાગા કે, જેમ કમાનમાંથી તીર નીકલો જાય તે મીસાલ નાસતા હતા. એવો મામલો ધરાની લશકરે તુરકી લોકોનો દીદો કે રોશવાઈ બરેલો અફરાસીઆપ તથા તેનું લશકર આજેજ થાઈ નાહું જાય છે. એવું જોઈને નેકખખત પાદશાહ કેપોસરોના લશકરે તે નાસતાં લશકરનો દુમખાલો પકડ્યો, અને તે લશકરમાંથીયો જે સવાર હાથમાં આવતો તેને મારીને ખીજતો દુમખાલો પકડતા. પણ તે તુરકી સવારોમાં કોઈયો મરદ એટલી તો તાકાદ નહીં રાખી શકતો હતો કે, એક જાણુલી સીપાઈની સામે થાય. એ રવેશથી તે લશકર છાં લેઈ નાશતું હતું, અને જાણુલી દલેરો હરતરફ પોતાના ઘોડા દોડાવીને તુરાની લોકોના કમરખંદ પકડી લેતા, અને તેને ઉડાવી ખીજ નાસતા સવારોની તરફ ફેંકી મારતા, તેના જરખે કરી એ તરણુ તુરકી માર્યા જતા હતા, અને જે તુરકી સવાર પોતાના ઘોડાનો પીઠ ઉપરથી નીચે પડતો તેનું તન ઘોડાઓનો ઠોકડે કરી રેજેરેજ થઈ જતું હતું. તે વગેરે કેટલાએક ધરાની સવારો પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટખાલડી પકડી તુરકી સવારો ઉપર છુટો મારતા હતા. તે લડાઈમાં હરેક જગા મુએલાં આદમીની લોથના ટેકડા થયા હતા. એ રવેશ તે તુરકી લશકરને મારતા મારતા જેહુનના દરીઆવની સરહદમાં જઈ પોહુંચ્યા; પણ તે વખત બદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાના ઘોડાએકે લશકર તથા પેહલવાનો સાથે તે દરીઆવને પેલે પાર ઉતરી ગયો હતો, તેથી

ખંચી ગયો અને પાકી તેનું તમામ લશકર મારયું ગયું. જેથી જેહુન-
ના દરીઆવથી તે રંચેનાં મેદાન લગી મુચ્ચેલાં આદમીની લોથે કરો
તમામ જંગલ ભરાઈ ગયું હતું. જેમ આસમાન ઉપરથી પાણી વરસે
અને કીચલ થાચે તે મીસાલ તમામ મેદાનમાં કીચલ થયો હતો; એટલું
ખેશુમાર લોહી પડેલું હતું. એ આફત ભરેલી લડાઈમાં પદપખત પા-
દશાહ અફરાસીઆપનું તથા ધરિની પાદશાહ કેપોસરોનું તથા જાન્યુલી
લશકર એટલું તો મારયું ગયું હતું કે, તે લશકરોનો કરો હદ હીસાપ
હતોજ નહી. તેથી તે લોથને કોઇએ ઊઠાવીને ઠેકાણે પોહોંચાડીબી નહીં.
તેણે કરી તે મુચ્ચેલાં આદમીઓની તથા ઘોડા તથા હાથીનો લોથનાં
ભારના બોજથી જમીનથી આજેજ આવી ગઇ હતી. અગરચે કોઈ
શખસ તે મુચ્ચેલાં આદમીઓનાં શર ધુંઢવા ચાહે, તો એકથી તે દશ
લાખ સુધો મલી આવે, એટલું લશકર તે ખેડુ વખતનો સુલતાની લ-
ડાઈમાં મારયું ગયું હતું. તે એમકે શાહાનદો જદસુમ જેહાનપેહેલવાં-
ન રૂસતમ સાથે લડ્યો, અને તેનાં મુઆથી જે જંગ ઉઠ્યું તે લડાઈ,
અને નેહેસ સેતારેનો પાદશાહ અફરાસીઆપ નાહો તે, એ ખેલડાઈમાં
એટલું ખેશુમાર લશકર મારયું ગયું હતું. એ રવેશની તમામ લડાઈ
થઈ હતી. તે સખત લડાઈનો ખેઆનવાર હેવાલ હું અતાઈ નામનો
શાચ્ચેર લખી શક્યો નથી. અને મુખતેશર લખી જઉં છું કે, જેવાર
પેલી તરફ પાદશાહ અફરાસીઆપ જેહુનનો દરીઆવ ઉતરી નાહો
ગયો, તેવાર તુરકસતાનના જીલામાં ઇઆને તુરાન જમીનની સરહદમાં
એકે ભારી પહાડ ગનાપદ નામનો હતો, તે પહાડની નજદીક જઈ મ
કાન કીધો, કે કોઈ પેહેલવાન તથા લશકર સલામત રહ્યું હોય અને તે
આવી પોહોંચે તો ત્રીમાં એકઠું થાય. સા વાસતે કે, અગરજો પોતે એકલો
તુરકસતાન જાએ તો તે વાતનો મોટી શરમ હતો કારણ કે આલેમ લોક
તાનાજાણી કરે કે, તુરાનનો પાદશાહ પોતાના ભારી ખેશુમાર લશકરને
જાન્યુલી પેહેલવાનોના હાથ ઊપર પાએમાલ કરીને પોતાનો જન સલા-
મત લઈ પોતે પોતાના વતની તરફ નાહો આવ્યો છે એ રવેશ દુની-
આના લોકો ખોસે તેથી તે જગા મકાન કરીને પોતાનું લશકર એકઠું
કરવા લાગો. એમ કરતાં તે તુરકસતાનનો પાદશાહ તે પહાડની નજદીક બેઠા

હાહા અને ખે રાત તે પાહાડની કઢનમાં મકાન કરી પડી રહ્યો, તેવાર તેનું લશકર જે સલામત પછવાડે રહ્યું હતું તે સખતી ખેંચતું તથા અફરાતું છકાતું પડતું ખડતું તે જગા આવી પોહોંચીઊં. તે વાર પછે બદખખતી ભરેલા પાદશાહા અફરાશીઆએ પોતાનાં પીરાંન વજરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા બુજોરગ પીરાન, તું આપણાં તમામ પેહલવાંનોને હુકમ કર કે સરવે કોઈ પોત પોતાનાં લશકરનો શુમાર કાહાડે કે, એ વખત હવે એટલું લશકર હાજર છે, અને એટલું માર્યું ગયું છે.” જવાર વેશોના બેટા પીરાને પોતાનાં ઉંઘે બખતના પાદશાહાની બુખાનથી એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર તે પીરાન વજરે તમામ સરદાર લોકને હુકમ કીધો કે, “અય નામદાર લોકો, તમે તમારા લશકરનો શુમાર કાહાડો કે, કેટલું લશકર માર્યું ગયું છે, અને હવે કેટલું સલામત રહ્યું છે ? ” એ રવેશનો હોકમ તુરાની સરદારોએ પીરાનની બુખાનથી સાંભલ્યો તેવાર સરવે કોઈએ પોતપોતાના લશકરનો શુમાર કાહાડ્યો, અને પાદશાહા અફરાસીઆખ તથા પીરાનની નજદીક આવયા, અને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અય પાદશાહા, આએ વખત આપણી નજદીક બે લાખ સવાર હાજર છે. પણ જે વખત આપણો શાહાબદે જદસુમ જેહાંનપેહલવાંન રૂસતમ સાથે લડાઈ કરવા કીનાનાં મેદાનમાં ઉતર્યો હતો, તે વખત હમોએ પોત પોતાનાં લશકરનો શુમાર કાહાડ્યો હતો તે વખત પ્યાર લાખ સવાર હાજર હતા. તે વગેરે માજદરાંની તથા સગસારી તથા આદી તથા જદસુમનાં એ તમામ લશકરનો શુમાર તો હમો લોકોએ કહાડ્યો નહીં હતો. શા વાસ્તે કે, તે લશકર હમારા તાપ્પામાં હતું નહીં. તેથી જાણીયામાં આવ્યું છે કે, એ લડાઈમાં આપણાજ તુરાની દસ લાખ સવારો માર્યા ગયા છે અને બીજાં લશકરો જે મુવાં તેનો તો કરો શુમાર માલમ પડતોજ નથી. અય પાદશાહા, જદશુમની લડાઈ વખત આપણાં એકતીસ પેહલવાંનો હાજર હતા, તેમાં હવરાં એ જગોએ હમો સતર પેહલવાંનો હાજર છીયે. તેમાં પાંચ પેહલવાન શાખેત તનનાં, તથા પ્યાર પેહલવાંન જખમી તનનાં છે ! તેમાં હોમાન તથા પ્યારમાન તથા રોઇન તથા નસતેહેન તથા જેગાલ તથા ઈદરાઇમાન

તથા લોહાક તથા ગરુએજરેહુ તથા સપેહેરંમ તથા ફરશોદૈવરદ તથા કલપાદ તથા શેમોખ એ પ્યાર પેહલવાંન જખમો તનનાં અને પાકી હમો પાંચ દલેર જે સલામત તનનાં છે, તેમાં અરખાશ તથા જેહુમુદ તથા કરાવલ તથા જરજશ તથા કરશીવજ, એ પાંચ પેહલવાંન સલામત હાજર છોએ.”

જેવાર ઊંધેપખતના પાદશાહ અફસાસીઆપે એવા સખુન પોતાના સરદારોની જુપાનથી સાંભળયા, તેવાર પોતાની આંખમાંથી આંજુનાં કટરા વરસાવયા, અને તે પેહલવાંનોની નજદીક એમ કરો કેહવા લાગો કે, “એ જોલમગાર ફરતા આસમાને આએ વખત મારા ઉપર એવી ગરદેશ નાંખી કે, મારા દુશમનોનાં હાથ ઉપર મારી બુજો-રગી ભરેલો હોરમત લેવાડી અને વરો મને મેહેનત તથા જોલમ તથા આફત તથા ફૂકરમાં નાંખયોછે. એ આસમાને મારો મદદ તો નહીજ કીધી, પણ મારો નામદાર જદશુમ જેવો દેલાવર ખેટો એ લડાઇમાં દુસમનોના હાથ ઉપર માર્યો ગયો, તેથી માફ કલેજુ જેમકે ગોરખરનો કપાપ આતશ ઉપર ભુજએ તે મીસાલ ભુજઇ ગીયુંછે. મારે ઉપર એ સરવે જુલમ તથા આફત ફકત સામે સવારનાં ખાનદાનથીજ પનીઈં છે. તેથી જલના રૂસતમનાં ખાનદાનનું ખાણું ખરાપ થઇ જજો ! અને તેની નસલમાં એકુબી ફરજદ સલામત રહેતું માં ! તથા વરૂની ખસલતના જલેજરનો ઉમેદ ફના થઇ જજો ! તથા હાંદુ ચોર-પચો જેહાંપખસને તો કોઈદેવ જીવતો પકડીને ખાઇ જજો ! કે તે જોલમગારે મારી ખાસ ફ્રોજ ઉપર ભારી જોલમ ગુજરયોછે. તથા નેહુશ કદમના ફરામરજનું કલેજુ મારા કલેજાંની મીસાલ પલો જજો ! તથા પુરજીગર બરજોના તરણ ખેટા જે દેલાવર કહેવાએછે, તે કોઈ દરીઆવમાં દુખી મરજો ! અને એ બરજોના તનનાં ગોસતને કોઈ ભુખયું વરૂ ખાઇ જજો ! તથા બગર પાપના ખેટા કેખોસરોનો રોશન સેતારો છે, તે મારા જેવો બરગસતે થાજો ! તથા તેનું તાજ અને તખત તેની હુઇઆતીમાંજ કોઈ નામદાર પાદશાહના હાથમાં તથા તેના કપજમાં થાજો ! કે એ કેખોસરોબી મારી મીસાલ રઝરી રખડીને જુરી જુરી હાથ અફસોસ કરે. તથા સામે સવારનાં આપાદી ભરેલાં

સીસતાંન શૌહરમાં કોઈ આતશ મેલી ખાલી ખાકસાર કરી નાખજો ! અને તે શૌહરમાં તમામ જાન્યુલો લોકો તે આતશમાં પલીને ખાક સાર થઈ જાજો ! એ વગેરે મારા જીવની ખીજ હજારો હજાર હાથે તથા અફસોસભી તે ધરાણી તથા જાન્યુલી લોકો ઉપર પડજો !” એ રવેશ તે તુરાનનો પદપખત પાદશાહ અફરાસીઆખ જરી વ જરી કરી પોતાના સરદારો આગલ કેહેતો હતો. એ રવેશ તે પાદશાહને જરી તથા હાથે અફસોસ કરતો જોઈ તેને પીરાંન વજરે તથા ખોળ પેહલવાંનેએ ઘણીએક આજેજથી સમજાવ્યો. અને એમ કરી કહ્યું કે, “અય દાનેસમંદ પાદશાહ, તુંને એ રવેશે જરી કરવી ઘટે નહીં. શા વાસતે કે જે કાંઈ ખનનાર વશ હતી તેતો ખનો ચુકી, અને હવે તે વાત ઉપર એ રવેશની જરી તથા માહેતમ કરવી દરસત નથી.” હેવી ઘણીએક તરેહથી શમજાવ્યો. તેવાર પછે તે ઊંધે પખતના પાદશાહ અફરાસીઆખે પોતાના પીરાન વજરને હોકમ કીધો કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા પીરાન, જે કાંઈ આપણી પાસે હાલમાં આથે લશકર હાજર છે તેને તું તઈઆર કર. શા વાસતે કે આપણે પરથમ એ જગોએથી ચાંચ શૌહરની તરફ ફરોદના ખેટા કયાંનશાહ ઉપર જઈએ. કાંએજે તે ખગેર ખાપનો ખેટોભી આપણો ચાંચ શૌહરનો મુલક પોતાની કપજ કરી ખેટોછે, તેથી તેહેની પાસેથી પરથમ તે મુલક છીનવી લીજાએ, અને વલી તેને જીવથી મારીએ.” જવારે પીરાન વજરે પોતાના પાદશાહની જોખાનથી એવા સખુત સાંબલયા, તેવાર તે દાનાઈ ભરેલા વજરે તે પદપખત પાદશાહને એમ કરી કહ્યું કે, “અય દાનેશમંદ પાદશાહ, તું આથે દુનીઆમાં હમેશાં કાએમ જીવતો રહેજો, અને તારી કોલાહના ગોશશા આસમાન લગીન પોહોંચજો ! એ રવેશ દોઆ કરોને પછે કહ્યું કે, અય પાદશાહ, તું જાણતો નથી કે આપણે રંજ તથા સખતો ખેંચતા શેરની ચુંગાલમાંથી નાહાશીને છુટીને એ તરફ આવયા છયે, અને આપણાં લશકરે તો હજાર ખે દહાડા આસાએશ કીધો નથી, અને આપણાં પેહલવાંનો તો જખમી થઈ પડયા છે. આપણાં લશકરનાં ખાજે સવારોનાં હાથ તથા પગ તથા ગરદન ટુટી ગએલાં છે, અને હજાર આપણાં દુશમનોએ કીનાની કમર છોડીભી હશે નહીં ! અને વલી તું

જાણી જોઈને બલતા આતશમાં બલવા જાએછે. પણ તું તારા દેલથી એમ કરી જાણ કે, હવડાં જો આપણ કીનાની કમર પાંધીને ચાંચ શે- હોરની તરફ કેઆનશાહ સાથે લડવા જશું તો તે ખપ્પર પાદશાહ કેપો- સરોને થશે, તેથી તે કેઆની પાદશાહ પોતાના તમામ ધરાણી તથા જા- બુલો લશકર સાથે કેઆનશાહની મદદે આવી પોહોંચશે, તો આપણે બાકીનો તમામ મુલક તે પાદશાહ છીનવી લેશે, અને વલી તું જેવા બુજોરગ પાદશાહને તથા મારા બાપ વેશેના ખાનદાનને જીવથી મારશે, તેવાર પછે તે પાદશાહ પોતાનાં મુલકની તરફ પાછો ફરશે. વાસતે એ મારી વાતને તું તારી ખાતેર જમએથી જાણજે. શા વાસતે કે, મને એક સેતારે સેનાશ નજીમીએ એમ કરી કહ્યું છે કે, જે દહાડે સીઆ- વખસના બેટા કેપોસરોનાં તમામ પેહલવાન તથા લશકર કીનાની કમર પાંધીને તુરકસતાનની તરફ આવશે, તે દાહાડે પરથમ તું તારાં તમામ ખાનદાન સાથે ધરાણી લોકોના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો જશે. તેવાર એમ કરી જાણવું કે, પાદશાહ અફરાસીઆપનીબી આપેર આવી. તે કરતાં અથ પાદશાહ, આજ કેટલાંએક વરસ થયાં આપણ લોકો આ- ખયું વતન તથા ખેશકબીલાનાં લોકોનાં મોહો જોવાના ધનતેજર છયે, તેવામાં વડી આપણ તુરાણી લોકો એક બલાના મોડાંમાંથી છુટો બી- જાં મગરમછનાં મોડાંમાં જવા ચાહીએ છયે તો તે જગાથી આપણે પાછા જીવતા કેમ આવશું ? વાસતે અથ પાદશાહ, હવડાં આપણને કેથે લડાઈ કીધાનું કામ નથી, હવડાં તો આપણે આપણાં બલખ શાહ- રની તરફ જઈએ, અને તે જગો આરામ પકડી બેશીએ. તેવાર પછે પાછું નવેશરથી લશકર તદખાર કરીને એ ચાંચ શેહરની તરફ જવું મુનાસેબ છે. એવા ભારી દુશમેનની સામણે તે નવાં લશકરની મદ- દથી કીનાની કમર પાંધીએ તો ફતેહ પામીએ.” જેહુવારે વેશેના બેટા પીરાનની જોબાનથી બદબખત પાદશાહ અફરાસીઆપે એવા સ- ખુન સાંભલયા, તેવાર તે બદ સેતારેના પાદશાહ અફરાસીઆપે એક સરદ હાએ મારીને પોતાનાં હાથ ઉપર હાથ માર્યા. પછે દુખ ભરેલાં દોહ સાથે તે જગાથી કુચ કરીને પોતાના લશકર સાથે પોતાના વતનની તરફ ચાલ્યા. પણ તેનું દેલ લડાઈ તથા કીનાથી ભરેલું જ હતું.

હુકાયત લખીછે કે, મોકલયો પાકજદ પાદશાહા કેપોસરો-
એ મેહરવંદ હલકારાને પાજે ખખરોને વાસતે તુરક
સતાનની તરફ, અને ખખરોશ કીધી નેક
ખખત પાદશાહા કેપોસરોએ
પોતાનાં લશકર ઊપર.

હવે આએ તરફ નેકનામ પાદશાહા કેપોસરોએ જોશું કે, જદુ-
ગર અફસીઆપ પોતાના લસકર સાથે જોહનનો દરીઆવ ઉતરીને
પોતાના મુલકની તરફ નાહો ગયો છે તે વાર તે કેઆની પાદશાહે પો-
તાની નજદીક મેહરવંદ હલકારાને પોલાવયો, અને તે હલકારાને એમ
કરો કહ્યું કે, “અય તેજ વાની મીસાલનાં ચાલનારા ખુખી ભરેલા
મેહરવંદ, તું ખીદાદગર અફસીઆપની પછવાડે જા, અને તે જગા
હુશીઆરીથી કામ લે. તું જોજે કે, તે ખદખખતનો પાદશાહા અફસી-
આપ કેહી જગોએ છે, અને તે પોતાના પેહલવાનો સાથે શું મસ-
લત કરેછે ? તે પાદશાહા પોતાના દીલમાં હજુર કીતાની ઉમેદ રાખેછે
ધંઆ નથી રાખતો. તે વગરે ખીજું તું એ જોજે કે, તે પાદશાહ મુલકે
મુલકથી લશકર મંગાવી પાછું એકડું કરેછે યા નથી કરતો. એ રવેરા
શરવે વાતની ખખરદારીથી તજવીજ કરી સેતાપ પાછો આવી મને તેની
સરવે વાતની ખખર કર.” એ રવેશના તમામ સખુત કહીને તે નેકખ
ખત પાદશાહે મેહરવંદ હલકારાને અફસીઆપની ખખર કહાડવાને
વાસતે તુરાન જમીનની તરફ મોકલયો. તેવાર પછે તે ખીદાર ખખત
નો તાજદાર પાદશાહા કેપોસરો, તે જોહનનાં દરીઆવની નજદીકથી
પોતાના ધરાની દલેરો સાથે પાછો ફરીને રએના મેદાનની તરફ આવયો.
તીખાં તે નેકનામ પાદશાહા કેપોસરો નજર કરો જોએ શું કે, તુરકસતા-
નના પાદશાહા અફસીઆપનો ગંજ ખખનો તથા દેહરા વગરે તમા
મ સામણુ પરાગંદે પડેલો છે. તેમાં હાથી તથા ઘોડા તથા ઊંટ તથા
ખચર તેમજ ભારી હથીઆરહતાં. તે હથીઆરો ઉપરબો બેકોમતના લાલ
તથા હીરા તથા મોતીનો જડાવ જડેલો હતો, તથા બેશુમાર જરસીન

દેહેસ તથા કેનાત તથા ફરશ તથા રાવતી તથા તખ્ત તથા તાજ તથા મજલેસનો સામાન તથા સુના રૂપાની જડાવદાર ખુરસી તથા રંગ એરંગી રેશમો કપડાં, તેમાં અતલશનાં તથા મખમલનાં તથા સાઢીનનાં તથા જરબફતી દીપ્પાનાં હતાં, તથા બેકીમત બપ્પતર તથા જરસોન કોલાહા તથા પાદશાહી લાએક ગોહરનાં જડાવનાં કમરબંદ તથા હીરા તથા લાલ તથા મોતી તથા પરવાલાં તથા માનક, તથા જાંમરૂદ તથા ફીરોજ, એ તમામ જવાહરેથી ગોહરના દાબડા બરેલા હતા. તે વગેરે તે મેદાનમાં બીજો એટલો તો સામન પડેલો હતો કે તેનો કશો શુમાર હતોજ નહી. જેવારે સખી દીનના પાદશાહ કેપ્તોસરોએ એ તમામ અસબાબ તે મેદાનમાં પડેલો પોતાની નજરે દીઠો, તેવાર પોતાના તમામ પેહલવાનોને હુકમ કીધો કે, “અથ મારા ફતેહમંદ બપ્પતના સરદારો, આએ મેદાનમાં જે બખનો પડેલો છે તે તમે તમારાં લશકરને વેહુંચી આપો.” એવો પાકબંદ પાદશાહ કેપ્તોસરોની જુબાનથી હોકમ સાંબલવાથી તે તમામ ગંજ બખનો ઇરાંણી તથા બપ્પલી લશકરને વેહુંચી આપ્યો. તેથી તે તમામ લશકર એવું તો તવંગર થયું કે, કોઈ કોઈને કશી ચીજનો હાજેત રહી નહી. તેવાર પછે તે ફતેહમંદ બપ્પતનાં પાદશાહે ઇરાન જમીનમાં જવાને વાસ્તે કુચનું નગારું કરાવ્યું, અને તમામ અસબાબ તથા ગંજ બખનો ઉઠ તથા હાથી તથા ખચર તથા ઘોડાની પીઠ ઉપર લાઢ્યો. પછે તે રોશન આફતાબનો મોસાલનો પાદશાહ પોતાના સુફેદ હાથીનો પીઠ ઉપર જરસોન જડાવદાર તખ્ત મંડાવીને તે ઉપર સવાર થયો. તે નેકબપ્પત પાદશાહની આગલ ફતેહમંદ જરસોન જડાવદાર ગાવીઆંની જુઠો ઉડતો હતો. તે જુઠાને પેહલવાન અસકસ પકડીને હાથીનો પીઠ ઉપર બેઠો હતો, અને તે અસકસની બરાબર બીજા બે પેહલવાન હાથીની પીઠ ઉપર સવાર થાઈ તે પવોતર જુઠાની બપ્પરદારોને વાસતે ચાલતા હતા. તેમાં એક રેહામ તથા બીજો જંગેશાવરાન એ બે નામદાર હતા. તે વગેરે કેટલા. એક નકારચીન લોકો સુનાનાં કુડાનાં નગારાં હાથી તથા ઉંટની પીઠ ઉપર ખુશી બરેલાં દીલ સાથે ધમધમાવતા હતા. તે ખુશી બરેલા નગારાના અવાજ આથમાં આશમાન ઉપર જઈ પોહોંચ્યા. તેથી તે

આસમાન ઉપરનો સનોસચર સેતારોલી પાખતે હોશ થાઇ ગયો. તેની પછવાડે ગાવેહાંનગરનાં પાનદાનના પેહલવાનોનું લશકર ચાલતું હતું અને તેની પછવાડે ગોદરજીઆની ટોલાનાં સરદાર લોકો પેતેપોતાનાં લશકર સાથે ખુસદેલથી ચાલતા હતા. તેની પછવાડે નોજરશાહાની પુનીઆદનાં શાહાજદા બારી દપ્પદપાથી લશકર સાથે મોજ આરતા હતા. તેની પછવાડે સામેસવારની ઇઆદગારીનાં નામના ઉઠાવનાર નોજવાન જાપુલી સરદારો બારી દપ્પદપાથી જરરીન જીતનાં જડાવદાર સાહાજના ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થઇ, સર ઉપર વાંકી કોલાહા મેલી, કમર ઊપર હાથ રાખી, નાજ નખરાંથી ઘોડા ઠણકાવતા ખુશી બરેલાં મેં સાથે જોશથી આગલ ચાલતા હતા. તે તમામ નવજવાન પેહલવાનોમાં ચઉદમો રાતનાં ચાંદની મીસાલનો ખુખસુસ્તી બરેલો જોહાનસુજ, તથા પામદાદનાં આફતાખની મીસાલનો લાલ રોખ-શાસનો કરીમાન, તથા સુકર સેતારાની મીસાલ તેજ બરેલો તમુર, તથા ફેરેસતાનો મીસાલ રોશન ચેહેરાનો શામ, તથા પપોરી વખ-તનાં તેજ બરેલા રોશન આફતાખની મીસાલ જલકાટ બરેલો કેરશાસ પસાની, તથા ખીજનાં ચાંદની મીસાલનો ખોજોરગી બરેલો હાંદુસ્તાન નો શાહાજદો જોહાનપખસ, એ તમામ નામના ઉઠાવનાર પેહલવાનો હતા. તેમની આસપાશ શરહંગ તથા આક તથા તરમાહ એ વગેરે ખીજા સરદાર લોકો અરખસતાની લશકર સાથે પુર દમામથી ચાલતા હતા. તે વગેરે હકતે કેશવર જમીનનાં પાદશાહોના પાદશાહ કેપ્પોસરોની સવારી ના હાથીનો આશપાશ ખીજ ઘણાંએક સરદાર લોકો ચાલતા હતા. તેમાં નામદાર સામે સજારનો ખેટો દસતાંને જનેજર, તથા રખશનો સાહેબ જોહાન પેહલવાન તેહમતાંન તાજ પખસ રૂસતમ, તથા હાંદુસ્તાનના તમામ રાજાઓનો સરદાર ફરમરજ, તથા રૂમ તથા જરંદાખ તથા ઇ-ઉનાં તથા ખોતા તથા ઇઅમન એટલા મોટા મુલકોનો પાદશાહ સ-રફજ સાહરાખનો ખેટો જોહાંનજોએ પચ્જો, તથા નેકનામ જોહારે, તથા ખોજોરગ પુનીઆદનો શાહાજદો ફરીખોરજ, તથા નામદારી બરે-લો ગોદરજ, તથા સેપેહસાલાર તુશ, તથા પુહો ગોસતહેમ, એ વગરે ખીજ ઘણાંએક શાહાજદાઓ તે નેક પખત પાદશાહાની સવારીમાં હા-

થીની આસપાસ ચાલતા હતા અને તે પાદશાહની પછવાડે પધ્ધન-
ધાહનો કરો શુભાર હતોજ નહીં.

એ રવેશ ભારી દબ્બદબ્બા સાથે રોશન જીવનો અને બુજોરગ બુ-
નીઆદનો નેકનામ પાદશાહનો પાદશાહ કેપ્યોસરો, ઇરાન જમીનમાં
આવો પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર પોતાનાં ઇરાણ રોહરમાં દાખલ
થયો, તે વાર પોતાનાં પાદશાહી અએવાનમાં આવીને તમામ સેપેહસા-
લાર લોકો સાથે મજલેસ સમારી બેઠો. પછે તે સરફરાજ પાદશાહની
આસપાસ તમામ પેહલવાંનો ભારી દબ્બદબ્બાથી બેઠો. એમ કરતાં જેવાર
રોશન રોજનું મોતી, મગરેખના જવેરીએ ખરીદ કીધું અને તે જવેરી-
એ તે મોતીને મગરેખના દાખલામાં મુક્યું, ચાને આફતાપ ગોરખ થયો,
અને સીહા રાત પડો, તેહેવાર તે ફરેસતા ખસલતના પાદશાહ કેપ્યોસ-
રોએ હુકમ કરી તે પાદશાહી એવાનમાં રોશાં બેહરાતની મોસાલ એક
મજલેસ સમારી. તે મજલેસમાં પાદશાહનો પાદશાહ કેપ્યોસરો પોતા-
નાં ઇરાણી તથા જખુલી પેહલવાનો સાથે નેઆંમત ખાણું ખાવા બે-
ઠો. એમ કરતાં જેવાર ખાણું ખાઈ ફારેગ થયા, તેહેવાર બાજે લોકો
તે ખાણાની તારોફ કરવા લાગા. શા વાસતે કે, તે દહાડાનું ખાણું ઘણું
લેહજતદાર નેઆંમત હતું. તેમાં મોરગના તથા હરણના તથા સાપરના
તથા ફરબે દુમખાનાં ગરમ ગરમ કપ્પાપ, તથા બીજા શેકાર તેમાં કરી-
હાલ તથા હરોઆલ તથા શીરીહાલ તથા કોલંગ તથા મોરગ તથા તીતર
તથા કપ્પુતર એ વગેરે બીજા ઘણી જાતનાં પરંનદાં મોરગનાં ભુજેલા
કપ્પાપ, તથા માહીની બીરીઆંની, તથા ગોલાપનાં ખમીરની નરમ ન-
રમ રોટી, તથા કેશર તથા કસતુરો તથા બીજા જાત જાતની ખોશખોએ
ભરેલી બીરીઆંની, તથા જરખુરીઆન કે જે જરખુરીઆનની ખોશખો
એ આસમાન ઉપર જતી હતી તેવું નેઆમત લેહજતદાર ખાણું હતું.
તે ખાઈ ફારેગ થયા. તેવાર પછે પેહલવાં લોકોએ પોત પોતાના હાથમાં
સુનાનો જામ પકડી, જેમાં પરીને એહેરેનાં શાકી લોકો હાથમાં સુનાની
સોરાહી પકડી રંગબેરંગી શરાબ રેડતા હતા. તેથી તે મજલેસમાં પેહ-
લવાન લોકો ખુશીમાં આવો એક બીજાની ઇઆદમાં શરાબ નોશ કર-
તા અને પરીને એહેરેનો રામશગરો પોતાનાં પરવાલાંની મીસાલનાં મી-

થા લખથી ખુસ હલકે સરોદ ગાવા લાગી. તે વગરે દઈ તથા ચંગ તથા તમબોરા તથા મીરદંગના અવાજનો શોહોર થવા લાગો. તે વળંતરનો અવાજ આસમાન ઉપર જઈ પોહોંચ્યો. તેથી આસમાન ઉપરનાં તમામ સેતારાભી પોતાના કાન ધરી સાંભલવા લાગા અને તે ખોશ રંગ સરોદનો અવાજ સાંભલી તે સેતારાઓ એમ કેહવા લાગા કે, એવી પાકીજે મજલેસ હમોએ દીઠીતી નહી, અને ભરેસપત સેતારો ખુશીમાં આવીને આફ્રોન કરવા લાગો. તે મજલેશની ખુશી જોઈ આસમાનભી લાલ રંગનો થયા હોતો, અને આસમાન ઉપર જે શનીસચર સેતારો કેહવાએ છે, તેભી તે મજલેસનો દબ્બપો જોઈને અદેખાઈ કરવા લાગો, તથા મંગલ સેતારો તે મજલેસના દબ્બદબ્બાથી શરમ ભરેલો થયા હોતો. એ રવેશની તે ખુશી ભરેલી મજલેશમાં નેકનામ પાદશાહોના પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાના તમામ પેહલવાન તથા સરદાર લોકો સાથે એક હફતા લગીન ભારી દબ્બદબ્બાથી ખુશી કીધી. તે મજલેસમાં સરવે કોઈ એવી તો ખુશીથી જોક કરતા હતા કે, તે ખુશીથી જે કોઈ બુદ્ધા હતા તે પાછા નોવજવાન થયા. તેમાં ધરાણી તથા જામુલી તથા નોજરી તથા ગોદરજઆની તથા ગાવેહનગરની બુનીઆદના તથા અરબસતાની એ સરવે કોઈ તે મજલેશમાં ખેશીને ખુશી ભરેલાં દેલથી પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોની ઇઆદમાં દમખદમ શરખોની જામ નોશ કરતા હતા, અને એક બીજાની મરદાનગીનો તે ખુસ કેફની મસતીમાં તારીફ કરતા હતા.

હેકાયત લખી છે કે, બેરની અજમાએશ કીધી જંગી
કેરશાસપશાની તથા દલેર જેહાનસુજે એક એક
સાથે, અને સરોપાવ આપયો પાકજદ પાદશાહ
કેખોસરોએ તમામ પેહલવાનોને.

તે ખુસી ભરેલી મજલેસમાં નામનો ઊઠાવનાર તમામ પેહલવાનોનો સરદાર જેહાંન પેહલવાંત રૂસતમ ફતેહમંદ બખ્તના પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક દેવબંદ ફરામરજ તથા જેહાનજોએ બરજોની ધ-

ણીએક તારોફ કરવા લાગો. અને કેહેવા લાગો કે, “અય તાજદાર, દાનાઈ ભરેલા, પાકી જેહ મગજના, ખુબ સુરતી ભરેલા, નેકદેલ, પાદશાહોનાં પાદશાહા, આએ વખતની લડાઈમાં એ રચેના મેદાનમાં દેલાવર ફરા-મરજ તથા માહારા સરફરાજ નામદાર શોહરાયનો ખેટો દેલેરી ભરેલો પચ્છો જો હાજર નહીં હોતે તો ખોદા મચ્છાલુમ કે શું થાતે ! શા વાશ તે કે, એ બેહુ કાકા ભતરીજાએ અફરાશીઆપના લશકર ઉપર જેવી તલવાર મારે છે તેવી કોઈ ખીજાએ મરદાનગી કીધી હશે નહીં.” એવા સખુત જેહાંન પેહલવાંન રૂસ્તમની જોખાનથી સાંભલીને પાક એતેકાદ ના પાદશાહા કેખોસરોએ જેહાંન પેહલવાંન રૂસ્તમને એમં કરી કહયું કે, “અય સામેસવારના ઇઆદગારી ભરેલા અને ધરાની તાજ તખ્તને નેગાહાના રખનાર જાલેજરના પોલતન ખેટા રૂસ્તમ, તેંજે કાંઈ વાત કહો તે દરોસત છે. પણ મારા જોવામાં જંગી જેહાંનસુજની હેવી તો મરદાનગી થઈછે કે, એ ગોરજનાં મારનાર ગરદન ફરાજ જેહાંનસુજે, તે સુલતાની લડાઈમાં એઆર તુરકી પેહલવાંનોને જીવથી માર્યા અને વલી ખીજા કેટલાએક પેહલવાંનને જખમો કીધા પછે પદ્મપખત પાદશાહા અફરાશીઆપનો ખાસ જુડો તુરકો પેહલવાંનોના હાથમાંથી એક લેહજામાં છોતવી લીધો. એવી રીતની જવાંમરદી દલે જેહાંન સુજની મારા જોવામાં આવી છે, તેથી હું એ નામવરની દલેરી ઉપર આફરીન કરૂ છું.” એ રવેશ તે મજલેશમાં એક ખીજાની તારોફ થવા લાગી, અને તે ખુશો ભરેલી વાત સાંભલીને પેહલવાંન લોકો એક એક ની ઇઆદમાં દંમ પદ્મ શરાયની જામો નોશ કરતા હતા. એમ કરતાં તે મજલેશમાં તમામ પેહલવાંન સરાયની મસતોની મોજમાં આવ્યા, તેથી એક ખીજાની અજમાએશ કરવાને વાસતે અવલ જંગી જાહનસુજ ઉઠો ઉભો થયો, અને પોતાના એક હાથની મુઠી વારી ખાંગે ખોલદં કેહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદાર લોકો, આએ વખત મારા દીલમાં એક ઉમેદ છે કે, આપણો મજલેસમાં તમામ પેહલવાંનો ખેદ છે, તેમાં એક ખુજોરગી ભરેલો જાલેજર, તથા દેવખંદ રૂસ્તમ, તથા મારો પાપ ગરદન ફરાજ પચ્છો, એતરણ નામદારો સોવાએ ખીજો હોવો તે કોણ જોર ધરાવે છે કે તે નામદાર આએ મારા હાથની મુકી છોડવે.”

એવો સખુત દલેર જોહાનસુજની જોખાનથી સાંભલીને તે મજ-
લેશમાંથી દલેર ખીજન ઉઠી ઊભો થયો અને જોહાનસુજનો
નજદીક આવો તેનો મુકી ઉપર પોતાના હાથની ચુંગાલ નાંખી, કે પો-
તાનો કઉઅતે કરો દલેર જોહાનસુજની મુકી છોડવે. એ રવેશનો એ-
સદો કરો નામદાર ખીજને ઘણોએક જોર કીધો, પણ દલેર જોહાનસુ-
જની મુકીની એક આંગળીભી અળગી કરી શક્યો નહી. એવો મામલો
જોધને નોજરશાહનો ધોસતહેમ તેજથી ઉઠ્યો અને ખીજનને એમ
કરી કહ્યું કે, “અય મારા દીલના રફીક દોસત, તું જરા બેશ કે હું એ
જોહાનસુજની મુકીની અજમાએશ કરું.” તેનું એટલું કહેવું કે ગીવ-
નો બેઠો ખીજન પોતાની ખુરશી ઉપર પાછો આવી બેઠો. તેજ વખત
દલેર ધોસતહેમ જંગો જોહાનસુજની મુકીને વળગ્યો, અને તે દલેર
ઉપર ઘણોએક જોર કીધો, પણ તે નામદારથીભી જોહાનસુજની મુકી
છુટી નહી ! એ રવેશ દમખદમ એક પછે એક તમામ ધરાની પેહલ-
વાનોએ દલેર જોહાનસુજની મુકી છોડવાને વાસતે ઘણોભી જોર
કીધો, પણ કોઇખી નામદાર ધરાની પેહલવાન તે દલેરની મુઠી છોડવીને
હાથનો હઠેલી સીધી કરી શક્યો નહી. તેથી તે મજલેસમાં ધરાની પેહ-
લવાનોની મશકેરો થવા લાગી. તેવો મામલો જોઈ ગરદન કરા જંગી
તમુર પોતાની ખુરશી ઉપરથી ઉઠ્યો અને પોતાના ભાઈની નજદીક
ગયો, અને તે નામદારની મુકીને વળગ્યો, અને જેમ બે હાથી એક
એક ઉપર જોર કરે તે મીસાલ ઘણોભી જોર કીધો પણ આકેખત દલેર
તમુરથીખી જંગો જોહાનસુજની મુકી છુટી નહી. તેથી તમુરભી ખરો-
આનો પરીને પોતાની જગા ઉપર આવી બેઠો. તેવાર તમુરની ખુર-
શીની ખરાખર લડાએક સામ બેઠેલો હતો તે સેતાપ્પ ઉઠીને જોહાન-
સુજની તરફ ગયો, અને જોહાનસુજની મુકી ઉપર ચીતાની મીસાલ
ચુંગાલ મારી અને જેમ રશીનો ગાંઠ ખોલવા ઊપર મેહનત કરે તે
મીસાલ ઘણોભી જોર કીધો, પણ તે પહાડની મીસાલના પેહલવાનનો
મુકો તે નામદારખી છોડવો શક્યો નહી. તેવાર જંગો જોહાનસુજ
એમ કરી કેહવા લાગ્યો કે, “અય પેહલવાન સામ, તારા પાપ નામવર
કરામરજે આપણાં નએઆગાન સામે સવારની મીસાલ તાહારૂં નામભી

શામ કરી રાખ્યું છે, પણ તારા તનમાં તો ધરાની પેહલવાનોનાં જોડલો ભી જોર નથી.” જેવાર જેહાનસુજને એ રવેશ બોલતો નામવર ફરશમરજે સાંબલયો, તેવાર તે હીંદુસતાનનો સરદાર પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠ્યો, અને ઘણો જોશમાં આવ્યો. શા વાસતે કે, પોતાનાં બેટા સામને જેહાનસુજે તાનાનાં સખુન કહયા તે તાંમોશ નહી થયા. તેથી પોતાની આંખમાં ખુન લાવી અપ્પર ચઢાવી ઉઠ્યો. એવો મામલો જોઈ શેરને પોતેનો કેરશાસપ સાની તુદીમાં આવીને પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠ્યો, અને શેરના શેકારો ધ્યાને શેરના મારનાર ફરશમરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા પાપ, જરા તું તારા દેલમાં સપ્પર પકડ. શા વાસતે કે, હજુર તો એ મજલેસમાં જરનેગાર શેહરનો પાદશાહ ગારદન ફરજ જેહાંનપખશ બેઠેલો છે, અને વરી એ નામદારનો હું કમીનો બેટો મગરમછની ચુંગાલનો હજેર છેઉં! તો તું મારા નએઆગાનને એ મજલેસમાં જોર અજમાવવા કેમ દધશ. તું જતે ઘણોભી દેલાવર જોરમંદ પેહલવાંન છે, પણ હું તારા બેટાનો બેટો એ મજલેસમાં બેશીને તારા જોરનો તમારો કેમ જોઈશકું. તું નામદાર પાપ મારી સામણે પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠી એવા નાલાએક કામ ઉપર જોર કરે તો મને ઘણો શરંમ પેદા થાએ.”

જેવાર દાનાઈ ભરેલા ફરશમરજે પોતાના નામદાર બેટાના બેટા કેરશાસપસાનીની જોખાનથી હેવા સખુન સાંબલયા, તેવાર તે નામદાર પાછો પોતાની ખુરસી ઉપર બેઠો. અને દલેર કેરશાસપસાની જંગી જેહાનસુજની નજદીક આવ્યા, અને જેમ શેકારી શેર પોતાની ચુંગાલ ગોરખર ઉપર મારે તે મીસાલ જેહાનસુજનો મુઠી ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારી. સેતાપ તે કેરશાસપસાંનીએ પોતાના હાથનાં આગલાં જેહાનસુજનાં આંગલાં ઉપર મુક્યાં અને તેની મુઠીને પોતાની હથેલીએ કરી દાખો અને જેમકે બે ચીતા જંગલમાં એક એક ઉપર જોર કરે તે મીસાલ તેઓ જોર કરવા લાગયા. તે વખત ગોયા તે મજલેસમાં બે મસત હાથી મસતોમાં આવી એક એક ઉપર જોર કરતા હતા, ઈઆ બે મગરમછ દરીઆવમાં મોજ મારતાં હતાં. ઈઆબે શાહાપાજ જાંનવર શેકાર ઉપર જરખ મારતાં હતાં. ઈઆ બે પાહાડ એક એક સાથે અથડતા હતા.

ધઆ એ જંગલના શેર એકબીજા સાથે મસતી કરતા હતા. એ રવેશ એક બીજા ઉપર ઘણોએક જોર કીધો, પણ આખેર જંગી જોહાનસુજની મુઠીને દેલાવર કેરશાસપસાનીએ છોડવી. એવો મામલો જોઈને તાજદાર પાદસાહા કેપોસરો, તથા જોહાનપેહલવાન રૂસતમ વગેરે બીજા પેહલવાનો તે કેરશાસપસાની ઉપર શાપ્યાશ શાપ્યાશ કરી આફ્રીન કરવા લાગ્યા. એવામાં દલેર કેરશાસપસાની જોશમાં આવીયા અને પોતાનો એક હાથ લાંબો કીધો અને દલેર જોહાનસુજને એમ કરી કેહવા લાગ્યો કે “અય જોહાનસુજ, આએ મારો હાથ જે મેં સીધો કીધો છે, તેને વાલીને મારી પોઠ પછવાડે તું લેઈ જાએ તેવાર હું બી જાણું કે તું મારો ખરાબરીનો કરનાર પેહલવાન છે !” જવાર શેર મરદ પચ્છોના પેટા જંગી જોહાનસુજે તે કેરશાસપસાનીની જોખાનથી હેવા સખુન સાંભલયા તેજ વખત ગુસસામાં આવી જોશ ભરેલો થયો. શા વાસતે કે, એક તો તેની મુકીને કેરશાસપસાનીએ છોડવી હતી અને બીજું તો એ કે તે નામદારને તે મજલેસમાં સરવે કોઈએ સાપ્યાશી આપી હતી, એટલા વાસતે ઘણો ગુસસામાં આવ્યો હતો. તેથી સેતાપ પોતાના હાથની ચુંગાલ મારી તે કેરશાસપસાનોનો હાથ પકડ્યો; અને જે મીસાલ મુકી છોડવા ઉપર તેઓએ જોર કીધો હતો તેથી બીજાદા એક બીજા ઉપર જોર કરવા લાગ્યા. એમ કરતાં જંગી જોહાનસુજ પોતાના જોરે કરી તે કેરશાસપસાનીનો હાથ વાંકો વાલો તેની પોઠ પછવાડે લેઈ ગયા. તેજ વખત ઈરાની અનજુમનમાથી સરવે કોઈએ જંગી જોહાનસુજ ઉપર બી સાપ્યાશીના પોકાર ઉઠાવી, આફ્રીન કીધી. એવી દલેરી પોતાના પેટ નવજવાન નખીરાઓમાં જોઈ, તાજખખસ રૂસતમ સેતાપ પોતાની ખુરશી ઉપરથી ઉઠ્યા અને તે બેહુ પેટાઓને ઘણાએક પેચારથી પકડી પોતાની ગોદમાં દાખેઆ અને તે બેહુ દલેરોનાં સર ઉપર ખોશા દીધા. પછે તાજખખસ રૂસતમે તે નવજવાન પેટાઓને એમ કરી કેહ્યું કે, “અય મારા દેલાવર સેરમરદ પેહલવાનો, મારા જોવામાં તમે બેહુ નામદાર પેટાઓ જોર તથા હુનરમાં ખરાબર ઉતર્યા છો. વાસતે આએ વખત તમે બેહુ નામવર પેટાઓ એક બીજાની ઇઆદમાં એક એક લાલ શરાબની જામ નોશ કરો.”

તેજ વખત નામદાર પરજોના બેટા જોહાનસુજે તથા ફતેહમંદી ભરેલા ફરામરજના નખોરા કેરશાસપસાનીએ પોતાના બુજોરગ પાપના સખુનને માન આપી એક એક જમ લાલ શરાબની નોરા કીધી, અને પોત પોતાની ખુરશી ઉપર ખુસ દેલથી પાછા બેઠા.

એમ કરતાં જોવાર આથમા દહડાની પામદાદ થઈ તેવારે દસતાન જલેજરે જખ્ખલોસતાન જવાને વાસતે પાકદોનના પાદશાહ કેખોસરો પાશેથી રોખસત માંગો. તે બુજોરગી ભરેલા જલેજરે પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ખીદાર ખખતના બુજોરગી ભરેલા ફતેહમંદ પાદશાહ, અગરજો તારી રજા હોએ તો હમો તમામ જખ્ખલી પેહલવાનો એક વખત પોતાનાં વતન સીસતાનની તરફ જઇએ, અને હમારા તમામ ખેશી લોકો સાથે મલી તે જગોએ ખુશી કરોએ. સા વાસતે કે, આએ મારા રોશન જીવનો મીસાલના ખુખ સુરત ભરેલા બેટા શેરની હીમતના જોહાનસુજે નામદાર સામે સવારનું વતન દોહું નથી, માટે એ દેલાવરબી એક વખત પોતાની નજરે પોતાના નેઆગાંનેનો મુલક જોએ.” એવા સખુન બુજોરગવાર જલની જોખાનથી તે નેક સેનારેના પાદશાહ કેખોસરોએ સાંભલયા, તેવાર તે મજલેશમાંથી તે ફતેહમંદી ભરેલો ખીદાર ખખતનો પાદશાહ કેખોસરો પોતાની પાદશાહી દરયાહમાં આવી જરોન તખત ઉપર બેઠો. તે પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોની આસપાસ તમામ ઈરાણી તથા જખ્ખલી પેહલવાનો પોતપોતાની શુનાની ખુરશી ઉપર બેઠા. તેવાર પછે નામદાર પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાની જોખાન ખોલી તમામ પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનો, તમોએ તમારો હોનર તથા જોરતો મારા દુશમેન રોસવાઇ ભરેલા અફરાશીઆખને દેખાડ્યો છે. પણ તે જિંધે ખખતના જોલમગારના એક જીવને વાસતે કાંઇ લાખો લાખ આદમી ફ્રોકત માર્યા ગયા છે. પણ એ પશાંગનો બેટો આપણા હાથમાં ખીલકુલ આવતો નથી. અગર જો એ ખુની દેલનો પાદશાહ આપણાં હાથમાં આવે તો તેની કરણી પરમાણે તેને સજા આપી જીવથી મારીએ, તો એ દુનોઆમાંથી તમામ ફ્રેસાદ ખરતરફ થાએ. વાસતે અય મારા દાના પેહલવાનો, તમો તમારો દાનાઈ

ભરેલી અકલથી હું તમોને જે કાંઈ વાત કહું છું તેનો મને જવાબ દેવો. આપણે તમામ પેહલવાંનો એક વખત આપણાં લશકર સાથે તુરકસતાનની તરફ જઈએ, અને જોઈએ કે કોણનો સેતારો તે જગો-એ મદદ કરે છે, અને કોણને ઉઠાવો ખાકમાં નાંખે છે. મગર એ ફરતો આસમાન જો એક વખત મારો મદદ કરશે તો આપણે તમામ પેહલવાંનો તે કામ ફતેહ કરીને એ તરફ ખુશી સાથે પાછા ફરીશું. અગર એ ફરતો આસમાન તે પદપખત પાદશાહનો મદદ કરશે તો આપણે તેના હાથ ઉપર શેકશત ખાશું. તો તે વાતનો મને કરી મો-જકો નથી. શા વાસતે કે, આલમના લોકો એમ કરી કેહશે કે, તુરક-સતાનનો પાદશાહ ઘણી મરતપે ધરાણના પાદશાહના હાથથી સેકસત ખાઈનાશો ગયો છે, અને ધરાણનો પાદશાહ તો આએ એકજ મરત-પે નાશી આવ્યો. એ રવેશ શરવે કોઈ બોલશે.” હેવા સખુન પાકજ દ પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી તમામ પેહલવાંનોએ સાંભલયા તેવાર સરફરાજ અને ખુજોરગી ભરેલા જલેજરે કહ્યું કે, “અય તા-જ અને તખતને જોખના દેનાર કેઆની પાદશાહોની ઇઆદગારી ભ-રેલા પાદશાહ, તું શું હમોને ધરાણી પેહલવાંનોની મજલેશમાં હીચ-કારા કરી જાણે છે ? હમો તુરકસતાનની તરફ જઈ શું સામેસવારનું ના-મ દુખાવી પાછા આવશું ? અય નેક પખત પાદશાહ, તું સારો રવેશ જાણે છે કે, હમો જાખુલી પેહલવાંનોનું નામ એક મરતપે ધનામીનો હેરેમન સાંભલે તો તે પદકાર હેરેમનબો પોતાની દોજખની જગા મુકી તીયાંથી નાશીને અંધારો ગોરમાં ભરાઈ પેસે ! અય રોશન છવના પાદશાહ કેખોસરો, તેં હેવુંબો સાંભલયું છે કે, મસત શેરનું કામ લો-ખડી કરી સકે ? ઇઆને હમો શેર મરદ જાખુલીની શામણે લોખડીની મીસાલનાં તુરકી પેહલવાંન ઉભા રહી તલવાર મારી શકે ? અય દાનેશ મંદ પાદશાહ, તારા નેક સેતારાની મદદથી એક જાખુલી પેહલવાંન પો-તાના લશકર સાથે હરેકે મુલકની તરફ જઈને કાંઈ હજસન હજાર દેવ તથા જાદુગરને છવથી મારેછે, પણ તેઓ મધેથી એકબો પેહલવાંન તે વા ભારી દેવોની દેહસતથી પાછો નાશી આવતો નહીં, તો હમો તમામ જાખુલો એ કમ જોર તુરાણી પેહલવાંનોના હાથનો માર ખાઈ નાહારી

તે કેમ આવશું ? અગરચે જે વખત આપણે તુરકસતાનની તરફ જઈ-
એ અને તે અફ્રીશીઆપની સામણે કીનાની કમર પાંધીએ તેવાર
પચીશ વરશનું કામ હોએ તે પાંચ વરસમાં કરીએ, હેવા હુમો દલેર
પેહલવાંત કેહવાઈએ છયે.”

જેવાર નેક અકલના પાદશાહ કેપ્તોસરોએ એ રવેશના દાનાઈ
ભરેલા સખુત ખુદા દસતાને જાલેજરનો જોખાનથો સાંભલયા, તેવાર
હશીને તે જાલની અકલ તથા દાનાઈ ઉપર આફ્રીન કીધી. પછે તે દા-
દના લેનાર પાદશાહ કેપ્તોસરોએ ખુજોરગવાર જાલેજરને એમ કરી
કહ્યું કે, “અય દાનાવ લોકોના પાદશાહ તેહમુરસનાં ખાનદાનના
દાનાઈ ભરેલા જાલેજર, હું સારો રવેશયો જાણું છું કે, તમો જાણુડી
પેહલવાંત હેવા નામના ઉઠાવનાર કહેવાએ છો. પણ આગલા દાના લો-
કો એમ નશીહત કરી ગયા છે કે, જે કોઈ પાદશાહ પોતાનું વતન મુ-
કીને ખીજા મુલક ઉપર જાએ, તે પાદશાહને તરણ વાતનો અદે-
શો કીધો જોઈએ. તેમાં એક તો એકે જો એ ફરતો આસમાન મને
મદદ કરેતો બેહતર છે, અગર નહીં તો હું મારા દુશમનના હાથ
ઉપર સેકસત આવશ તથા ખીજું એકે મારી પાસે જર ખજા-
ણો ધણો છે અને વરી આલમના લોકો મને નેક ખાહ કરી
જાણે છે, તેથી તે સરવે કોઈ મારો મદદ કરશે. તથા તરીજું એકે
મારી પાસે પેહલવાન તથા લશકર ખેશુમાર છે અને વરી મારા
પેહલવાન કવી ખાજુના જોરેમંદ કહેવાએ છે તેથી હું ફતેહ પામશ.
એ રવેશ તે પાદશાહે અવલ તો તરણ અદેશો કીધા જોઈએ. વાસતે
અય ઈશિન જમીનના તમામ અંજુમનના સરદાર પીલતન રૂસતમના
ખાપ જાલેજર, હું સારો રવેશ જાણું છું કે મારો પાદશાહીના વખતમાં
જેવા નામના ઉઠાવનાર પેહલવાન હાજર છે, તેવા કોઈ પાદશાહના વ-
ખતમાં હોશે નહી, તેથી હું એમ કરી જાણું છું કે એક મરતબે તમામ
જેહાનના પાદશાહો એકઠા થાઈ પોતાના પેહલવાન તથા લશકર સાથે
એ ઈશિન શેહર ઉપર ચડી આવે તો તે તમામ લોકોને મારો પીલતન
રૂસતમ એકલો પસ છે. પણ હાલતો બેહુ જેહાનના પેદા કરનાર અ-
લમ કુદરતના પાક દાદગરની મારે ઉપર સરવે વાતમાં પુરી ખખસેસ

છે, વાસતે એ જલેજર, દાના લોકોની નસીહત મુજબ કામ લીધું જો-
ઈએ. માટે તું મારી મજલેસમાં દાના દુરપ્પોન કહેવાએ છે, અને વરી
તું હરધડો નસીહતનો કરનાર છે, વાસતે એ જદુગર અફસીસીઆપનો
આરો તું મને પતલાવ, કે આએ વખત આપણે તેની પછવાડે તુરક-
સતાનની તરફ જઈએ ઇઆ નહી જઈએ ?” જેહેવાર દસતાને જલે-
જરે બુજોરગી ભરેલા પાદશાહા કેખોસરોની જોપાનથી હેવા સખુન
સાંભલયા તેહેવાર તે દાનેશમંદ બુજોરગે નેકબખતી ભરેલા પાદશાહા
કેખોસરોને જવાબ દીધો કે, “અય નેક નામી ભરેલા પાદશાહા, હવડાં
આપણે દુશમનની પછવાડે જવું બેહતર નથી, શા વાસતે કે તે આ-
પણે દુશમન હવડાં આપણાં હાથ ઉપર સેકસત ખાઈને તુરકસતાનની
તરફ નાહો ગયો છે, તેથી કાલ કદાચ પાજે મુલકના સરદારો અથવા
પાદશાહો એમ કરી કહેશે કે, ઇશનનો પાદશાહા એવો નામીચો કહે-
વાતો હતો અને વરી તેની પાસે એકથી એક દલેર પેહલવાનો હતા,
અને તેણે આજેજ થાએલા તુરકી પાદશાહની પછવાડે ગલબો કરતો
આવીને તેનો મુત્રક પોતાની કબજ કરી લીધો. અગર તે તુરકસતાન-
નો મુલક એ કેઆની પાદશાહાને લેવો હતો તો અફસીસીઆપને
લશકર તથા સરદારોનો પોશત પનાહા કેમ નહી કરવા દીધી ? તેહેવાર
જાણુયામાં આવતે કે ઇશનના પાદશાહ કેખોસરો પાસે જે જાબુલી પે-
હેલવાન હતા તે પુરા નામદાર હતા. અગર નહી તો તેઓ સામેસવારનાં
ખાનદાનના પેહેલવાનો ઉપર તાના મારશે કે, તુરકસતાનનો પાદશાહા,
લશકર તથા પેહેલવાનોથી ખાલી થાયો તેવાર તેનો મુલક છીનવો
લોધો. તેથી અય નેકબખત પાદશાહા, હાલ બેહતર તો એજ છે કે,
એ વાત ઉપર એક અથવા બે વરસ ગુજરી જાય તેવાર જોઈએ કે તે
રોસવાઈ ભરેલો પાદશાહા ફરીથી કીનાની કમર ખાંધેછે ઇઆ નથી ખાં-
ધતો. પછે તો જે કાંઈ તારી દાનાઈમાં આવશે અને તું હમોને જે હુકમ
ફરમાવશે તે પરમાણે કામ પબલવવા હમો લોકો તઈઆર છયે. તે ક-
સ્તાં અગરજો હવડાં તારો હુકમ હોય તો તારા સખુન ઉપર હમારાં સર
હાજર છે, કે હમો તારા તાબેદારો તારો સખુન હરગેજ પાછો ફેરવી-
એ નહીં.”

જ્યારે નેક અખતી બરેલા પાદશાહ કેપ્પોસરોએ દાનાઈ બરેલા સખુન જલેજરની જોપાનથી સાંબલયા, તેવાર તે દાનાઈ બરેલી વા-
તને પસંદ કીધી. તેવાર પછે તે પાક દીનના પાદશાહ કેપ્પોસરોએ હુક-
મ કરી પોતાના અખતનામાથી બારી કીમતના ચઉદ સરપાવ મંગાવયા.
તેમાં જરરીન કોલાહા, તથા જડાવદાર દ્રોલાદના અખતર, તથા જરરીનાં
જડાવનાં કમરખંદ, તથા જરરીન મુથનો એલમાશનો શમશેર, તથા ને
જા, તથા સુનાનાં કુલનો ઢાલ, તથા ચાંચી કમાન, તથા માહી દનદાન-
ના સુનાંમાં મધેલાં તખ્ત, તથા ફીરોજનાં તાજ, તથા મોતીના જડા-
વની સોનેરી ખુરશીઓ તથા મખમલનાં તથા જરરીન ચીતારનાં રેશમી
દીપ્પાનાં કપડાં હતાં. તે કપડાં ઉપરથી પાદશાહી મોતી જડેલાં હતાં. તથા
રેશમી જરરીન ફરશ, તથા પાદશાહી લાએકનાં જડાવદાર દેહરા, તથા
જરરીન બાતબાતની રાવતાઓ તથા સુનેરી સાજના તથા જરરીન જીન-
નાં તથા દ્રોલાદની પાખરના તથા મોતીની જીલ નાંખેલા ઘોડા, તથા
જરરીન જડાવદાર સુનાની જામ, વગેરે બીજો મજલેસને લાએકનો
તમામ સામન તથા પાદશાહી લાલ, તથા રોશન જહલકાત બરેલા બે
કીમતી હીરા, તથા બારી કીમતનાં ગોહર, તથા મોતી, તથા માણેક, ત-
થા કેરબો, તથા પરવાલાં, તથા જામરૂદ, તથા પોખરાજ, એ તમામ
ગંજોના દાખલ બરેલા, તથા સુનાની અસરફી, વગેરે બીજો બેશુમાર
સામન પાદશાહ કેપ્પોસરોએ પોતાની નજદીક મંગાવ્યો. અને તેમાંથી
એક સરપાવ જ્યાં પેહલવાન રૂસતમને અખશેયો, તથા બીજો સરપા-
વ જલેજરને, તરોજો જોહારેને, ચોથો ફરામરજને, પાચમો અરજોને, છ-
ઠો જેહાંનઅખરાને, શાતમો શામને, આથમો તમુરને, નવમો કરોમાં-
નને, દસમો કેરશાસપસાનીને, અગીઆરમો જેહાંનસુજને એરવેશ અ-
ગીઆર જાખુલી પેહલવાંનોને તે સરપાવ અખસયો. તેવાર પછે જે તર-
ણ સરપાવ રહ્યા તેમાંથી એક સરપાવ અરખસતાનના પાદશાહ તર-
માહને, બીજો આકને, તથા તરોજો શરહંગને એરવેશ તે તરણ સર-
દારેને તે સરપાવ અખસયા. તેવાર પછે બીજા ઘણાએક બારી કીમત-
ના સરપાવ મંગાવીને ધરાણી, તથા ગોદરેજ્યાંણી, તથા નોજરી, ત-
થા ગાવેહંગરના ખાનેદાંનના પેહલવાંનોને તેઓના અંદાજ પરમાણે સ-

રખાવ બપ્પસયા. તે પછે પોતાના ભારો ગંજ ખજનાનો દરવાજો ખોલ્યો, અને પોતાના તમામ પેહલવાનોને હુકમ કરી લશકરનો સુમાર મંગાવ્યો. તેવાર તેર લાખ સવારનો સુમાર આવ્યો, તથા પાંચ પીઆદાનો તો કરી સુમાર હતોજ નહી. પછે તે રેહમ દીલ પાદશાહ કેપ્પોસરોએ પોતાનો બે સુમાર ગંજ ખજનો બહાર કહાડ્યો, અને તે તમામ લશકરને સરવે કોઠના અંદાજ પરમાણે ખજનો બપ્પસયા, તેણે કરી તે તમામ લશકર બગેર હાજતનું થયું, ધ્યાને કોઠને કરી ચીજનો હાજત રહો નહીં, અને સરવે લશકર માતપર થાઈજી. તેવાર પછે તે રોશન બપ્પતનાં પાદશાહ કેપ્પોસરોએ, અરબસતાની આક તથા તરમાહ તથા સરહંગ, એ તરણે સરદારોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દેલેર લોકો, તમેએ મારા પેહલવાનો સાથે નેકખાહીનું કામ કીધું, તેના બદલામાં મેં તમોને આજ દનથી તમારા મુલકની સલામી માફ કીધી.” એટલું કહીને તે અરબસતાની લોકોને તેઓનાં લશકર સાથે તેઓનાં વતનનો તરફ રવાને કીધા. પછે દસતાને જલેજરને તથા તેહમત રસતમને તમામ જામુલી પેહલવાનો સાથે બાબાપૂથી સોશતાનની તરફ રવાને કીધા. તેવાર પછે તે પાકજદ પાદશાહ કેપ્પોસરો, પોતાનાં ધરાણી લશકરના સરદાર લોકો સાથે પોતે જરરીન તખ્ત ઉપર બેસીને ખુશી કરવા લાગો. હવે એ વાત ઉપર એ દાસતાનનો જોડનાર સાચેર એમ કરી કેહ છે કે, “અય દાના ભાઈ, તું જોકે એ ફરતા આશમાનનો સ્વધઓ શી સ્વેશનો છે કે, તુરકસતાનના પાદશાહને દુખો તથા રંજ તથા સખતી ભરેલો તે સાથે બેઆબૂનો કરીને તેને તેનાં મુલકની તરફ નહાડ્યો છે, અને વલી તે બદબપ્પત પાદશાહ પોતાનાં મુલકમાં ગયાં તીયાંબી હાએ તથા અફસોસ સાથે તેની બદ કરની પરમાણે માહુતમ ભરેલો રાખ્યો છે. તોભી તે જીંધે બપ્પતના પાદશાહ અફસોસીઆબનું દેલ તેને ઠરીને બેશવા દેતું નથી. એ ફરતો આસમાન તે બદબપ્પત પાદશાહને ખુશ ખુવાર કરવા આહુ છે. તેથી તે કંબબપ્પત પાદશાહને દીલમાં નવેશથી ગુશી પેદા થયાં છે કે, હું કેહેવારે માફ લશકર પાછું એકઠું કરું કે, વલી ફ્રેસાદ ભરેલો લલાઈ ઉઠી ઉભી કરું. એ સ્વેશ તે જીંધે બપ્પતના પાદશાહનો સ્વધઓ હતો, યાને એવો તેના દેલ

માં ધરાદો હતો. પણ તે ખેજલત ભરેલો પાદશાહ, એમ નહીં જાણ-
તો હતો કે, માહારે ઉપર તથા મારા લશકર ઉપર એવી મુશીબત ગુજરી
છે તો હવે હું મારાં તખ્ત ઉપર બેસીને આરામથી દહાડો ગુજાડું. એ
મીસાલ તો અફરાસીઆખે વમાસોજીજ નહીં. પણ હેમાં તે શું કરે ?
કાંએજ તે અફરાસીઆખનાં મોહોતે સેતાખો કીધી હતી, તેથી તે પાદ-
શાહને હરધડી એવું સુજ પડતું હતું. પણ તેથીજ ઉલટું તું ખીજ
તરફ નેઘાહા કરી જો કે, નેક સેતારેનો પાદશાહ કેખોસરો, રાત દંન ખુ
શી તથા આરામ તથા એખાદત તથા ખેર ખેરાત તથા સખાવત કરીને
આખે તન પાંચ દાહાડાની દુનીઆમાં પોતાનું નામ ખુલદં આસમાન
લગીન પોહોંચારતો હતો.”

હેકાયત લખીછે કે, લશકર મંગાવીજિં બદખખત પાદશાહ
અફરાસીઆખે મુલકે મુલકથી અને નવેસરથી
લડાઈ કરવાનો એરાદો કીધો.

એમ કરતાં યુરી ખસલતનો પાદશાહ અફરાસીઆખ ર-
એના મેદાનની તરફથી સેકસત ખાઈ સરમીનદગી સાથે તુરાન જમી-
નમાં નાશી આવ્યો તે વાત ઉપર એક વરસ ગુજરી ગયું તેવાર તે જ-
દુગર પાદશાહ અફરાસીઆખે પાછો નવેસરથી ફ્રેસાદ ઉઠી ઉભો કીધો.
શાએર કહેછે કે અય દાનાવ ભાઈ, હવે તું નેઘાહા કરી જો કે, તે ખી-
દાદગર પાદશાહને દુનીઆમાં કરી શરમ હતીજ નહીં, કે હું દુનીઆ-
માં રોસવા તથા ખોહાર થાજી છેજ તે વાતનો કોઈ મારી પછવાડે ગોખત
કરતું હશે, અને એ મારી બદ ચાલની વાત કેઆમતના દહાડા સુધી
દુનીઆમાં રહી જશે, તેથી ચાલમના લોકો મારે ઉપર લેઆંત ત નાખ-
શે. હેવો અદેશો કરી પોતાનાં દેલ સાથે ડરતો હતોજ નહીં, અને હમે-
શાં લોભ તથા લાલચની પછવાડે ખોહાર હતો, અને વલી તું જો કે તે
પાદશાહ ઉપર કાંઈક મરતખે નામદાર જખુલી પેહલવાંનોએ શી રવેશ-
નો જેહાંન સીહા કીધી હતી, અને તેના નામીઆ પેહલવાંનો ખોહાર થ-
યા હતા. તે વગરે તે બદખખત પાદશાહનો પોતાનો રોઈતતંન શાહ-

જાદો જાદુમુખ જોહેવો દલેર બેટો જીવથી માર્યો ગયો હતો, અને જોહુ પેહલવાન રૂસતમનો લડાઈથી તે ઊંઘે બપ્પતના પાદશાહ પોતાનું મોહો સરમ ભરેલું, અને દેલ આજર ભરેલું કરી તુરકસતાનમાં સરમીદગો સાથે નાશી આવ્યો હતો, તોભી તે બદબપ્પતને આરામનો જગા પસંદ નહીં આવી, અને નવેસરથી તેને લડાઈ, તા'લા ફ્રેસાદ, તથા મરખું, તથા મારખું એજ બેહતર લાગયું. તેથી એક દાહાડે પોતાનાં દેલમાં અંદેશો કરી સેતાબ એક મજલેસ સમારી બેઠો. તેની સાથે વેશેનો બેટો પીરાન, તથા મકર ભરેલો હોમાન, તથા બદ બસલતનો પ્યારમાન, તથા રૂશવાઈ ભરેલો રોઈન તથા નસતેહન તથા નાપાક તબીબતનો બુરી બસલતનો લેઆનતો કરસીવજ, તથા ખુની દેલનો લોહાક તથા ગેરુએજ રેહ, તથા જંગાલ, તથા ઇદરાઈમાંન, તથા સપેહેરંમ, તથા કેહેરંમ, તથા ફરશેદવરદ, તથા કલબાદ, તથા શેમોખ, તથા અબવાશ, તથા અરખાશ, તથા જમહુદ, તથા કરાવલ, તથા શાહજાદો રોદો, તથા ચેહેન, તથા જરજશ, એ વગરે બીજા કેટલાએક પેહલવાનો હતાતેઓ સાથે તે ઊંઘાં બપ્પતની અફરાસીઆબ મજલેસ સમારી ખાણું ખાવા બેઠો. એમ કરતાં તે તમામ પેહલવાનો ખાણું ખાઈ ફરેગ થાએઆ, તેહેવાર તે મજલેસમાં લાલ શરાબનો દોર ફરવા લાગો, અને પાકીજે ચેહેરેની રામશગરો ખોશ હલકથી સરોદ ગાવા લાગી, અને પેહલવાન તથા પાદશાહ એક બીજાની ઇઆદમાં લાલ શરાબનો જામ નોશ કરવા લાગા. એમ કરતાં તે મજલેસમાં પાદશાહ અફરાસીઆબે પોતાના તુરકી પેહલવાંને એમ કરી કહ્યું કે “અય મારા દલેર પેહલવાંનો, હું એમ કરી ચાહું છું કે અગરજો તમે લોકો કીનાની કમર બાંધો તો એક મરતબે ફરોદનાં બેટા કયાંનશાહ ઉપર ગલબો કરીએ, અને તેના હાથમાંથી ચાંચ શેહર તથા ગંગનો આપણો કીલલો પાછો છીનવી લીજીએ. હું મુલકે મુલકથી એતલું તો બેશુમાર લશકર મંગાઉ કે, તે લશકર તુરાનથી તે ચાંચ શેહર લગીન દેહેરા મારે તોભી એટલી જગા બસ થાએ નહી. એ રવેશનું બેશુમાર લશકર હું બોલાવું. અય મારા દલેર પેહલવાંનો, જો આગલી ગુજરેલી લડાઈ તમામ બેઆંન કરી કહું તો, જે દનથી મેં મારા સર ઉપર પાદશાહી તાજ મુક્યું છે તે દનથી આજ

તુલીક એ જોલમગાર ફરતો આસમાન માહારા પપ્પતથી સેતાપ ખી
 શી બેઠો છે. પણ તમામ મુલકના સરદારો ઉપર મારો દસત કુદરત ઘણી
 છે, તેથી આજલગીન મારો આપડ રેહીછે. કેમકે હરેક માહારી મુશકે-
 લોની વખત મારી મદદને વાસતે પીજે મુલકથી ભારી લશકર આવી-
 પોહોંચતું હતું. તે કરતાં તમેએ કોઈ દાના લોકોને મોહોડેથી સાંભલ્યું
 હશે કે, મારા આપ પશંગના વખતમાં કોણ પાદશાહની તાકત હતી કે,
 હમો તુરકી લોકોની સામણે પોતાના ઘોડાને જોલાન કરાવી શકે. અને
 હું જેવાર તુરાનના તખ્ત ઉપર બેઠો તેહુવારભી કોઈ ધરાણી તથા
 જામુલોની એટલી તાકાત નહી હતી કે, હમો તુરાની લોકોની સામણે થ-
 ઇ શકે. અને હવે ધરાણી તથા જામુલો પેહલવાંનોનો દેહેસ-
 તથી જેમ રોરને જોઈને ગોશપંદતું ગોવાડ માહારો તે મોસાલ માહાર-
 ડ લશકર તથા પેહલવાંનો નાહારોછે તે વાતથી મને ઘણી સરમ પોહોં-
 ચેછે. શાવાસતે કે, આપણાં તુરાણી લોકો પરથમ સખેખુન મારતા હ-
 તા, તેને જોઈને હવે ધરાણી તથા જામુલી લોકો સખે ખુન મારવા સી-
 ખયાછે. એવો દાનાઈ પરથમ એ લોકોમાં નહી હતી અને હવે આપણ
 લોકોને જોઈને એ લોકોભી હેવી તદખીર શીખયાછે. વાસતે અથ મારા
 દાના પેહલવાન લોકો, તમે જુવો કે આપણ તુરાણી લોકો મસત મગર
 મછ કેહેવાઈએ છીએ, અને એ લોકો નાધતો માહી થઈને આપણી
 આમદી ઉપારવા ચાહેછે એ કેવી મુશકેલ વાત છે. તે કરતાં તમે જોવો
 કે બુરજીગર પરજોનાં કામથી આપણા સર ઉપર શું નીપજીઊં. આએ
 મારા બુહાપાના વખતમાં એ જામુલો પેહલવાનોથી મારું પપ્પત પર-
 ગશત થયુંછે. તોપણ એ વાતની હું કશી ચીંતાં કરતો નથી. હજુર હું
 ઉમેદ રાખુંછું કે તે પરગસતે પપ્પતનાં કેખોસરો ઉપર એકવાર કીના-
 ની કમર પાંધરા, અને ધરાણ તથા જામુલ જમીનને મારા કઉઅંતે કરી
 વેશન કરી નાખશ ! અને મારા શાહાજદા જદસુમનો કીનો તે લોકો
 ઉપર લેવશ. અગર જો હું એમ નહી કરશ, અને તમે મારા નામદારો
 મને ઇઆરી નહી આપોને કીનાની કમર નહી પાંધશો તો તે લોકો એ
 તરફ આવોને આપણો તુરાંન જમીનનો મુલક પોતાની કબજ કરશે,
 અને આપણું તખ્ત તથા તાજ છીનવી લેશે. વાસતે અથ મારા નામ-

દારો, હું તમામ મુલક ઉપર નામા લખીને હર તરફ સાંહાંનશી સવારોને દોડાવું છું અને આપણી મદદને વાસતે ભારી લશકર ખોલાવું છું. શી-રીન જોખ્યાનથી નામા મોકલું અને ભારી ફોજ એકઠી કરું. તે પછે અવલ તો મારું આંચ શેહેર કેઆનશાહાના હાથમાંથી છીનવો લેઉ અને તે રજતલા છોકરાને જીવથી મારું ? તેવાર પછે મારા ભાઈ કરશીવજનાં ખેટા અરશેવંદને તથા તે નાપાકનો સાથે મારી આરતની ખેનના ખેટા કરાખાન એ ખેઉ પેહલવાનોએ મારેથી પોતાના સર ફેરવી મારે ઉપર જોલમ ઘણો કીધો છે તે ખેઉ ખેમરવતોને જીવતા પકડી ભારી ખાંધમાં બાધીને એવી તો જગા કેદ કરું કે તે બદકારો પોતાની નજરે રોશન રોજનેલી દેખી શકે નહી. અગર કોઇ આપણો પેહલવાન તે ખેમરવતોને છોડવવા સારું મારી પાસે ખુશામત કરતો આવશે અને તે ગમે તેવો મારો પેઆરો હશે તોલી પણ હું હરગેજ તેનો સખુન કમુલ કરશ નહી. શાવાસતે કે તે બદકારો ઉપર મારો ઘણોજ મોટો કીનો છે કે તે મારા પોતોકા થઇને મારા દુશમનો સાથે જઈ મલયા છે. તેથી તે લોકોને સખન સખ આપવી જોઈએ કે ફરીથી કોઈ બોજો એવું કામ હરગેજ કરે નહી. વાસતે અય મારા સરદારીને લાએકતા પેહલવાનો, તમો મને એ વાતનો જવાબ શું દેવો છેઓ ? જે કાંઇ તમારો મોખ્યા-રક અકલમાં આવે તે દાનાઈથી મને કેહવો, કેહુ તે તમારો સખુન હરગેજ પાછો ફેરવું નહી.”

જેહેવાર તે મજલેશમાં તમામ પેહલવાનોએ પોતાના બદખખત પાદશાહાની જોખ્યાનથી એવા સખુન સાંબલયા તેવાર સરવે કોઇ તે ઉંધે બખખના પાદશાહા અફરાસીઆપને એમ કરો કેહવો લાગા કે, “અય તાજ તખખના સરદાર અને તમામ પાદશાહોના પાદશાહા, હમો લોકોની એવી ખુશી છે કે આપણે રએનું મેદાન એક વખત બરતરફ કરીને એક બોજું નવુંજ મેદાન લડાઇને વાસતે શોધી કાઢીએ કારણ કે તે રેયેના મેદાનમા આપણુ લોકને ફતેહ નથી. માટે હાલની નવી લડાઇનુ મેદાન કરવા લાયક જગા હમારો નજરમાં એ આવે છે કે, આપણુ એક મરતખે જે હુનનાં કીનારા આગલ લડાઇનું મકાન રાખીએ, અને તે જગા દેહરા તથા રાવતી ઉભી કરીએ. હવે આપણને રએના મેદાનની

તરફ કીનાની કમર પાંધી જાણું સજવર નથી. કારણ કે આપણે તો તે રસ્તેનાં મેદાનમાં કાંઈ મરતબે ગીઆ, પણ તે જગા ઉપર એક વખત બી આપણી ફતેહમંદી થઈ નહી. એટલા વાસતે હવે આપણે એક નવું જ લડાઈનું મેદાન શોધી કહાડવું જોઈએ, અને નવેસરથી કીનો ઉઠાવયાં જોઈએ, કે તે જગા આપણી ફતેહમંદી થાએ. એ આપણા ધારવેલા નવાં મેદાનની તરફ આપણે બારી લશકર એકઠું કરીએ, તે ખપ્પર ધરાણના પાદશાહ કેખોસરોને થશે, તેવાર તે પાદશાહ પોતાની મેલે તે તરફ ચાલયો આવશેતો તેની ઉપર આપણા લોકો આક્રમણ દાહાડો ગુજરશું, અને તમામ ધરાણી તથા જાબુલી પેહલવાનને જીવથી મારી તે કેખોસરોને જીવતો પકડશું, અને તેના પાપ સીઆવખસની મીસાલ તેનું સર કાપી તેનું નામ જહાંનમાંથી ગુમ કરી નાખશું. તેવાર પછે ધરાણનો મુલક આપણાં તાખામાં કરશું, અને સામે સવારનાં સીસતાંન શેહેરને આતરો કરો પાલી ખાક ખરાખર કરી નાખીશું, અને આપણાં દીલની મોરદ મોઆફ્રેક તમામ કામ કરશું. ” એવા સખુન તુરકી પેહલવાંનોની જોખાનથી સાંભલીને તે મજલેસમાં વેશેનો ખેટો પીરાન ખેઠેલો હતો તે એમ કરી કેહવા લાગો કે “અય દાનેશમંદ પાદશાહ, જે કાંઈ આપણા પેહલવાનો વાત કેહેછે તે મનેબી પસંદ આવે છે. વાસતે અગરજો તારો હુકમ હોએ તો એક એમોએ નામનું જંગલ આપણી હદ આગલ આવેલું છે, તે જગા લડાઈનો મકાન ઠેરવીએ. શા વાસતે કે, તે જંગલ પોહોલાઈમાં તરણસેં ફરશાંગથીબી જીઆદ છે, તથા લંખાઈમાં તો તેનો કરો સુમાર છેજ નહીં. અગરજો કોઈ સખશ તેજ ચાલની શાહાંનશી તે મેદાનમા રાત તથા દંન દોડાવતો જાએ તો આઠ દાહાડે આએ છેડેથી તે પેલે છેડે જાઈ પોહોંચે. હેવું તે જંગલ ફરખ છે. અને તે જંગલમાં આસપાસ પાહાડ તથા પાણીનાં ચશાખાથી ચેહારે તરફ ફરતા છે. વાસતે અય પાદશાહ, અગરજો તું ખેશુમાર લશકર ખોલાવી એકઠું કરે તો તે મેદાનમાં રાત અને દન આખેરી જલજલાનાં દાહાડાની મીસાલની લડાઈ દુશમેનો સાથે ઊઠી ઉભી કરીએ, અને તે મેદાનમાં આદમીઓનાં લોહોની નદી ચલાવીએ, કે તે સખત લડાઈ જોઈને તું હુમોનેખી શાખાશ શાખાશ કરોને કેહું !” એવા સખુન

તે બધે બપ્પતના પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાના વજીર પીરાનની જોખાનથી સાંભળયા, તેથી તે કમ અકલ પાદશાહા એવો તો ખુશીમાં આવ્યો કે, જે મીસાલ તાજાં અનારનું કુલ ખીલેતે મીસાલ તે બદબપ્પત પાદશાહા ખુશીથી ખોલ્યો. અને સેલબ હુકમ કરી નવીશાંદા લોકોને બોલાવયા, અને તે તમામ નવીશાંદા લોકોને કહ્યું કે, “તમો તમારો તેજ કલમથી આપણાં તાખાના તમામ મુલકોના હાકમો અને સરદારો ઉપર નામા લખો, તેમાં જે મીસાલ હું કહું તે મીસાલ લખો. તે નામાઓ મધે એમ કરી લખો કે, “તમો શરદાર લોકો ઉપર પાદશાહા અફરાસીઆપની હજરો હજર દોઆ હોજો. અય મારા નામદાર લોકો, તમો તમારાં બેશુમાર લશકર સાથે એ નામું વાંચતાને વાર સેતાખીથી તુરકસતાનની તરફ આવી પોંહોંચજો કે, આપણે સરવે એકઠા થઇને આપણો કોનો આપણાં દુશમનો ઉપર લીજીએ. વાસતે આએ માફ ફરમાન વાંચતાને વાર હોશીઆર દેલના થઇ તમારાં લશકર સાથે રાત દંત રાહ માપતા આવી પોંહોંચજો.” એ રવેશ તમામ મુલકે મુલકનાં પાદશાહો ઉપર નામાં લખવાનો હોકમ કીધો. તે મધે માહાચીત તથા કબચાક તથા કીતાક તથા કરગરશાર તથા જ્ઞરજ્ઞન તથા બાપ્પતર તથા શંગશાર તથા મરગજ તથા માજદરાન તથા કાશાન તથા અલતાશ તથા રૂમ તથા અરાયુમ તથા ફરગાન તથા કેશમીર તથા બોખારા તથા ખાવર તથા ખોતન તથા જંગપાર એ તમામ મુલકોના પાદશાહો હતા. જેવાર તે તમામ નામાં તઇઆર થયાં તેવાર તે ઉપર પાદશાહી મોહોર કીધી, અને તે નામાં શાહાનશીસવારોને આપી મુલકે મુલક રાવને કીધા.

હવે એનો શાએર એમ કરી કેહ છે કે તમામ જેહાંતનો ફરનાર મેહરવંદ હલકારો તાજદાર પાદશાહ કેખોસરાના હુકમથી તુરાન જમીનમાં બાજે હલકારા લોકો સાથે ગયો હતો, તે મેહરવંદ રાત અને દંત પાદશાહા અફરાસીઆપની હુરેક વાતની જોસતેજોમો ફરતો હતો, જેથી તે અકલમંદ મેહરવંદને બાજે આદમીઓની જોખાનથી એવી બપ્પર થઇ કે તુરાનના પાદશાહા અફરાસીઆપે મુલકે મુલક નામાં લખીને પોતાની મદદને વાસતે બેશુમાર લશકર મંગાવ્યું છે, અને

વલી એકે નવું મેદાન અમોએ નામનું કેહવાએ છે તે જગા લણધનો જુડો રોપવા ચાહે છે. એવી ખપ્પર પાળે આદમોએની જોપાનથી તે મેહુરવંદે સાંભલી તેથી સેતાપ્પ જે જગા પોતે મકાન કરી રહ્યો હતો તે જગા આવથો અને પોનાની સાથે હલકારા લોકો હતા તેહમાંથી એ હલકારાની જોડ તથાઆર કીધી. તે ખપ્પરના પોહોંચાડનાર હલકારા ચાલવામાં એવા તો હતા કે તેની ચાલ જોધને તેજ ચાલની શાહનશી-ભી શરમાતી હતી. હેવા તે હલકારાઓ ચાલવામાં તથા દોડવામાં ઘણા જખરદસત હતા. તે હલકારાઓને તમામ વાતથી વાકેફ કરી તેમાંથી એક જોડ ધરાણુ જમીનની તરફ ખીદાર ખપ્પતનાં પાદશાહા કેખોસરોને અફરાશીઆપના કામથી વાકેફ કરવાને વાસતે રવાને કીધો. તથા ખીજી જોડ સોસતાનની તરફ નામદાર રૂસતમ ઉપર મોકલી કે, તે સરફરાજ એ કામથી વાકેફ થાય. તેવાર પછે તે મેહુરવંદ પોતે એક ખીજા પાદપા નામનાં હલકારા સાથે તુરાન જમીનમાં રહ્યો, શા વાશતે કે તે તમામ લશકર તથા પાદશાહા અફરાશીઆપનાં ખીજા કામથી વાકેફ થાય. એટલા વાસતે તે મેહુરવંદ પાદપા હલકારા સાથે તુરકશતાનમાં રહ્યો હતો. હવે એ તરફ તુરાનમાંથી પેલા જે ચાર હલકારા મેહુરવંદની નજદીકથી નીકલયા હતા તેમાંથી એ હલકારા પરથમ ધરાણુ જમીનની તરફ પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક આવી પહોંચ્યા. તેઓએ આવતાંને વાર પોતાનાં સર જમીન ઊપર મેલી પાદશાહા કેખોસરોને સેજદો કીધો અને દોઆ કરી કેહવા લાગા કે, “અય હફ્તે કેશવર જમીનનાં પાદશાહા, હમો તુરાન જમીનની તરફથી દોડતા આવયા છયે અને તું નામવરને ખપ્પર કરોએ છયે કે બેદાદગર અફરાશીઆપે પાછું તોફાનનું ખીજ રોપી નવેસરથી લણધ ઉઠાવવાને વાસતે ઘણાએકેક મુલકો ઉપર નામાં લખીને પોતાની મદદને વાસતે લશકર ખોલાવયું છે. અને એ લણધને માટે અમોએ નામનાં જંગલને પરાંદ કરી ઠરાવયું છે. અય નામવર શાહા, એજ વાતની ખપ્પર કેહવાને વાશતે ખીજા એ હલકારા જખલોસતાનની તરફ પણ દોડાવયા છે કે તે તરફ જમીને સરફરાજ રૂસતમને એ વાતની ખપ્પર કરે.” જેવાર પાક એતેકાદના પાદશાહા કેખોસરોએ હલકારા લોકોની જોપાનથી હેવા સખુન સાંભલયા, તેવાર તે પાકજદ

પાદશાહ પોતાના ઇરાણી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ મારા સરફરાજ દેલાવર લોકો, તમે સાંભલો છો કે, વરી ફરોથી ઉધા ખપ્પત નાં પાદશાહ અફરાસીઆપે બેદાદીનું ઝાડ નવેસરથી રોપ્યું છે માટે હું એવું ધારું છું કે, એ જીવમગાર પાદશાહને લીધે પાછો જોહાન ફ્રેશાદ ફીતુર બરેલી થાશે, અને ખીચારા હજારો ગરીબ સેપાહી લોકોનો મુકતમાં જન જશે. અથ માહારા સરદાર લોકો, તમે હવે એમ કરી જનજો કે, એ બદ ખસલતના પાદશાહ અફરાસીઆપની આપેર નજદીક આવી છે.” એટલું કેહીને પોતાની નજદીક જે કોઇ પેહલવાન લોકો હજાર હતા તેઓને હોકમ કીધો કે, “અથ મારા નામદારો, તમે સરવે કોઇ પોતે પોતાના લશકરને તઈઆર કરી રાખો. શા વાશતે કે એ બેદાદગર પાદશાહની ખપ્પર સીસતાનનો તરફ ગઈ છે, તેથી દેલાવર રૂસતમ પોતાના બેટાઓ તથા લશકર સાથે રેલના પાણીની મીસાલ દોડતો આવી પોહોચશે, અને તે માહારો સરફરાજ જે પરમાણે હોકમ કરશે તે પરમાણે આપણાં લશકરને તુરત રવાને કરવું પડશે.” એવા સખુન પાકજન પાદશાહની જોખાનથી સાંભલીને તમામ ઇરાણી પેહલવાનો પોત પોતાના કામથી હોશીઆર રહ્યા.

હવે ખીજ તરફ પેલા બેડો હલકારાઓ જેવા જાન્યુલ શેહરમાં જઈ પોહોંચ્યા તેવાર તે લોકોની જોખાનથી તાજ ખપ્પશ રૂસતમ તથા જોલજર તમામ વાતથી વાકેફ થયા, તેથી સેતાબ પોતાનાં જાન્યુલી લશકરને તઈઆર થવાનો હોકમ કીધો. તેજ વખત તમામ લશકર તઈઆર થયું, અને સરવે પેહલવાનો પોતપોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ જાન્યુલોસતાનમાંથી બહાર નીકળીને ઇરાણી તરફ રાહ માપવા લાગા. એમ કરતાં જોહાન પેહલવાન રૂસતમ પોતાનાં તમામ પેહલવાનો તથા લશકર સાથે ઇરાણી તરફ આવી પોહોંચ્યો, તે ખપ્પર પાકદીનના પાદશાહ કેબોસરોને થઈ કે, બોજોરગી બરેલો જલેજર તથા પીલતન રૂસતમ પોતાનાં તમામ શાહાજદાઓ સાથે એ તરફ આવી પોહોંચ્યો છે. એવી ખપ્પર સાંભલ્યાથી તે નેક એતેકાદનો પાદશાહ કેબોસરો ખુશીમાં આવીને તાજ ગોલાખનાં કુલની મીસાલ ખીલવ્યા. અને તેજ વખત તમામ ઇરાણી પેહલવાનોને હોકમ કીધો કે,

સેતાપ તમો તમાશં તમામ લશકર સાથે તે સરફશજ લોકોને એસતેક પાલ જાવો. એવો હોકમ સાંભલયાથી તમામ ઇરાની પેહલવાંનો પોત પોતાના લશકર સાથે હાથીની પીઠ ઊપર નગારાં ધમધમાવતાં જાપુલી પેહલવાંનોને લેવા એસતેક પાંલ ગીઆ. એમ કરતાં તે બેઉ તરફના નામવરો એક બીજા સાથે મોલાકાત કરી ઇરાણ શેહરમાં આવી પોંહોંચયા, તેજ વખત પુલંદ મરતપાના પાદશાહ કેમોસરોએ, દાનાઈ ભરેલા જલેજરની તથા તેહમતન રૂસતમની સાથે ખગલગોરી કીધી. તેવાર પછે એક પાકીજેહ લજલેસ સમારી સરવે કોઈ ખાણું ખાવા બેઠા, અને અફરાસીઆપના પાપમાં ગોસ્તેગો કરવા લાગા. હવે પેલી તરફ તુરકસતાનના પાદશાહ અફરાસીઆપનું નામું તમામ મુલકે મુલક પોહોંચયું, તેથી હરેક મુલકનું તમામ લશકર કોલજમનાં દરોઆવની મીસાલ મોજ મારતું પચ્ચેદરપચ્ચે તુરકસતાનની તરફ આવવા લાગું તેમાં અવલ પોતનનાં મુલકની તરફથી પીસતાલીશ હજાર સવાર આવી પોંહોંચયા તેહેવાર પછે ખાવર તથા બોખારા એ બેહુ શેહરની તરફથી તીશ હજાર સવાર નેજનાં મારનાર આવી પોહોંચયા. તેની પછવાડે કાશમીર તથા કાશાન તથા અલતાશ એ તરણ મુલકની તરફથી લડાએક તીશ હજાર સવાર આવી પહોંચયા. તે વગેરે રૂમ તથા માજંદરાન એ બે મુલકની તરફથી એક લાખ સવાર શમશીર તથા ગોરજનાં મારનાર તુરાન જમીનમાં આવી પોહોંચયા તેવાર. પછે ચીન તથા, ફરંગાન તથા ચરાપુમ એ તરણ મુલકની તરફથી લડાએક સીહા પાહાડની મીસાલનાં સાઠ હજાર સવારે ભારી દબદબાથી આવો મકાન કીધો. તેની પછવાડેથી માહા ચીનની તરફથી ચીની લોકોના લશકરના બે લાખ સવાર લડાઈના કરનાર ધરપકડ ભરેલાં પોતાનાં કોનામાં આવી પોહોંચયા. તેવાર પછે મરગજ તથા શગશાર તથા પાખતર તથા જરજન એ ચાર મુલકની તરફથી તમામ ઘોડેશવાર એક લાખ સવાર સીપાઈ નેજના મારનાર તથા તીર તથા છુટ ભાલડીનાં મારનાર અને નામીઆ આવી પોહોંચયા. તે વગરે કપ્પચાક તથા કીતાક તથા કરગશાર એ તરણ મુલકની તરફથી તરણ લાખ સવાર તમામ નોવજવાન અને નરે દેવની મીસાલનાં ગોરજનાં મારનાર તુરાન જમીનમાં આવી પહોં-

અથા. તે વગરે ધણાંએક પીજી શોહર તથા મુલકે મુલકથી અક્ષરાશી આપ્તની મદદને વાસતે એટલું તો ખેશુમાર લશકર આવી પેહોઅયુ' કે તેનો કરો સુમાર હોતજ નહીં. એ રવેશનું ભારી લશકર આવીને તુરાત જમીનમાં એકઠું થયું તેણે કરી તે મુલકની તમામ જમીનભો ઢંકાઈ ગઈ તથા તે લશકરનાં ગોલપ્યાંગનો અવાજ માહાતાપ્તના કાનમાં જઈ પોહોંઅયો. તથા ખેશુમાર ઘોડા હરણતા હતા તેના પોકારે કરી તમામ જેહાંન ધુજવા લાગી અને તે લશકરનાં રંગ ખે રંગી ભાત ભાત નાં લેખારો કરી હવાભી દોરંગી નજર આવતી હતો. જેવાર પશાંગના ખે ઠા અક્ષરાસીઆપ્તે એવું ભારી દબ્બદબા ભરેલું તમામ લશકર જોયું તેહેવાર વીરોના ખેટા પીરાંનને તથા પીજી તમામ તુરકી પેહલવાંનોને એમ કરી કહ્યું કે “અય મારા નામદારો હવે તમો શું ચાહો છો. એટલું ખે શુમાર લશકર તો આપણી મદદને વાસતે કોઈ વખત આયું તું નહીં. વાસતે હવે હું એ ખે શુમાર લશકરની મદદથી એવીતો ઉમેદ રાખું છું કે મકર ભરેલા જલેજરની ખુનીઆદનાં તમામ પેહલવાનોને જીવતા પકડી મુલી ઉપર ચઢાવું અને ધરાણું તખ્ત ઉઠાવી જમીન ઉપર ઊંધું માડું અને તમામ ધરાણી પેહલવાંનોને પકડી તીર અંદાજ કરી જીવથી માડું. અને તેહોનનાં તનનાં ગોશતનો ખોશક ગી દ જતવરનો કડું અને ધરાણુ તથા જખુલનો મુલક મારા તાપ્તમાં ક રૂ તથા જે સગજ રૂસતમની ખે ખેટી ચઉદમો રાતનાં ચાનની મીશાલ ની ખુખ સુરત છે તેને મારો પ્યાંદીની મીશાલ કરી રાખું” એ રવેશથી તે ઉધી અકલનો ખોદાદગર પાદશાહ અક્ષરાસીઆપ્ત પોતાનાં સપેહ સાલાર પીરાનને તથા પીજી તમામ પેહલવાંનોને પ્યાંગે ખોલંદ અવાજ મારી કહેતો હતો. એમ કરતાં જેવાર તમામ લશકરે દેહરા તથા રાવતો મારીને મકાન કીધો તેથી તું કહે ગોએઆ તે લશકરનાં ગોલ પ્યાંગનાં અવાજે કરી જમીન તથા જમાનો ધાભરો પડવા લાગો, અને એ આસ માન ઊપર તમામ સેતારાનો સરદાર જે રોશન આક્રતાપ કેહવાએ છે, તેભી પોતાનાં દેલ સાથે વીચાર કરી કેહવા લાગો કે વરી નવેશરથી દુની આમાં ફ્રેસાદ ઉઠી ઉભો થયો તેથી શંભરીરનો વરસાદ વરશારો અને લ ખો લાખ સવારનાં જીવ જાશે અને એક પીજીમાં ભેલાઈને ખે શુમાર

લોહી જમીન ઉપર નાંખશે તે હું કેમ દેખી શકશ, તેથી બેહેતર એ છે કે એ જગા મુકીને હુંભી મારી ચાલવાની રાહ પીછ શોધી કાઢું ! એ રવેશ રેશન આક્રાંતાબલી કેહતો હતો. તે વગેરે તે તમામ લશકરમાંથી નગારાં તથા નોખત તથા નફેરી તથા પીતલની કરનાએનાં અવાજ નીકલતા તે અવાજ સાંભળીને જંગલમાં શેર તથા પપ્પર તથા ચીતા તથા વઝૂં એ વગેરે તમામ શેકારી જનવર દર બરેલાં થઈ હર તરફ નાશવા લાગા અને એમ કરી બોલતાં કે આજ કેટલાએક મહોના થયા હુમારા જીવને જરા કરાર હતો તે પાછાં પીકરાશીમાં પડ્યા ! એ રવેશ તે શેકારી જનવરભી કેહતો હતો તથા જે જમીન નીચેની ગાવ છે તેભી પોતાનાં દોલમાં આજોરદા થઈને કેહવા લાગી કે, વરો કોણ બાણે કે કહી તરફની જમીન માહારાં શીંગણાં ઉપર ભારી થશે, તથા તમામ પેહલવાંનો પોતાના ઘોડા દોડવી ભારી ગોરજ મારશે તે ગોરજનાં ધમકારા હું શી રવેશ સંભાલી શકશ, વાસતે એ પેદાના કરનાર દાદગર દાદાર, મારા સીંગણાંમાં તું જોર પપ્પશજે કે હું એ તમામ પેહલવાંનોનાં ભારી ગોરજના ધમકારા સંભાલી સકું ! એ રવેશ તે પાટાલની ગાવભી આજેજ આવી કેહતી હતી, તે વગેરે મામાં અરજીલા ધ્યાને એ જમીન પોતાનો સીનો છુપાવા લાગી, કે વરી મારા સીના ઉપર નજાજખમ પડશે; આગલી લડાઈના સવારોના ઘોડાની નાલના જખમ મારા સીના ઉપર પડ્યા છે તે તો હજુર દરોસત થયા નથી, અને વરો એ જોલમગાર પાદશાહ અફરાશીઆએ બે શુમાર લશકર એકઠું કીધું છે તેથી નવેસરથી મારો સીનો ચાક ચાક થઈ જશે ! એ રવેશ જમીનભી કેહતી હતી. તે ઉપર એનો શાએર એમ કરો કેહો કે “અય ભાઇ આએ મારા ભેદની વાતમાં જે કોઈ દાના મરદ હશે તે સમજ જશે. પાકી જે કોઈ નાદાન બે અકલ હશે તે તો હશીને મારી મશકરી કરશે પણ એ વાત કાંઈ મશકરી કરવાની નથી. એ તો સમજવા લાએકની છે.” પાદશાહ અફરાશીઆએ જોયું કે મુલકે મુલકથી મારો મદદને વાસતે એટલું લશકર આવી એકઠું થયું છે તો એ લોકોને ગંજ ખજાનો પપ્પશેઓ જોઈએ, કે જરની લાલચથી મારા દુશમન ઉપર તલવાર મારે. એ રવેશ અદેશો કરો તે સુમીઅત બરેલા પાદશાહે ગંજ ખજાનો દરવાજો

ખોલેઓ. તે ખજાનો આગલા બેજોરગ પાદશાહોનાં વખતનો હતો. તે માંથી બે શુમાર ગંજ ખહાર કાઢીઓ તે ખજાનાને જોઈ સુમ દેલનો અફસાસીઆપ હોએ તથા અફસોસ ખાવા લાગો અને એમ કરી કેહવા લાગો કે “એ મારા બેજોરગ લોકોને વખતનાં ગંજ ખજાના, હું તુને હરજેજ ખરચ કરતે નહીં, પણ હેમાં હું તે શું કરું! મારો દહાડો ખરજેશતે થયો છે તેથી હું તુને ખરચ કરું છેઊં, શા વાશતે કે હજુરભી હું એવો ઉમેદ રાખું છઊં કે જે તે વાતે મારો દહાડો રોશન થાએ. અને એ ફરતો આશમાન મારો દાદ લીએ એટલા વાસતે અયા મારી આંખની કીકીનો મીશાલ પીઆરાગંજ ખજાના! હું તુને ખરચ કરુંછેઊં!” એટલું કહી હુકમ કીધો કે એ તમામ ખજાનો મારી મદદના કરનાર લશકરને વેહેંચી આપો તેજ વખત તે તમામ લશકરને ખજાનો ખપશેઓ તે ઉપર એનો શાએર એમ કરી કેહ છે કે અગરચે જેનું ખત ખરગશતે થયું હોએ અને તેની મદદને વાસતે કાંઈ હજરો હજર પેહલવાન તથા લાખો લાખ સવાર સાથે કીનાંની કમર ખાંધી આવે તોભી તેનાં ખદ સેતારાની ચાલથી તે બેશુમાર લશકર લડાઈમાં હારી જાએ. પણ જે પાદશાહનું ખખત રોશન હોએ અને તેની તરફનાં શો પેહલવાન હજર સવાર સાથે તેની સામજે થાએ તો તે રોશનખખતવાલાનું થોડું લશકર પેલાં બેશુમાર લશકર ઉપર ગાલેખ આવે અને તે ઊંધા ખખતનાં પાદશાહનાં ઘણાંખી જખરદસત પેહલવાન હોએ તોભી તેને રોશન ખખતનાં પાદશાહનો એક સવાર જીવથી મારે. વાસતે એ ભાઈ, તું જો કે અફસાસીઆપનું એટલું બેશુમાર લશકર હતું અને ઘણા નામીયા પેહલવાનભી હાજર હતા, તોભી રોશનખખતના કેપોસરોની ખરાખરો કરી શકયા નહીં અને તે કેપોસરોએ પોતાના નેક સેતારાની ચાલથી તે તુરકી પાદશાહના નામીયા પેહલવાંનોને જીવથી મારયા. વાસતે એદાના ભાઈ, તું જો કે તે અફસાસીઆપ શી રવેશ રોશવા તથા ખોહાર થાએઓ. હવે તે તુરકસતાનો પાદશાહએના મેદાનમાંથી કસેસત ખાઈનાશી આવયે હતો, તે વાત ઉપર એક વરશ ગુજરી ગયા પછી તે પાદશાહે લશકર એકઠું કરવા માંડ્યું તેથી તે લશકરને એકઠું થતાં ખીજું એક વરશ

ગુજરા ગયું તેવાર તે અફસરીઆપનું તમામ લશકર એકઠું થયું. તેજ વખત પીઠાદગર અફસરીઆપે પોતાનાં સપેસાલાર પીરાનને હોકમ કીધો કે “એ મારા નામદાર વજીર, તું આએ વખત કીનાંની કમર પાંધ અને તારી સાથે તારા ભાઈ દેલાવર હોમાન તથા પ્યારમાન તથા તારા દેલાવર બેટા રોઈનિ તથા નશતેહુન એ ચાર પેહલવાન તથા તે વગેરે લડાએક એક લાખ સવાર ચુનંનદા લોહાંની પાખરનાં રાખનાર ચુતી કહાડીને લેઈને ચાંચ શેહરની તરફ જઈને જોલમ ભરેલા કચ્છે-આનશાહને જીવથી માર અને તારું નામ ખુલંદ આરામાન શુધી ઉઠાવ અને સેતાપ તું તાહાઈ લશકર પાહેર કાહાડ અને તેજ વાનો મી-શાલ ચાંચ શેહરની તરફ જઈને પાદેલ અસ્શેવંનને તથા પેહલવાન ક-રાખાંનને જીવતા પકડ જેવા તે પીરાને અફસરીઆપની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેજ વખત વીશેનો બેટો પીરાન એક લાખ સવાર શમશીરનાં મારનાર તથા ચાર તુરાની પેહલવાન પોતાની સાથે લેઈને ચીનનાં દરીઆવની મીસાલ મોજ મારતો ચાચ શેહરની તરફ ચાલ્યો, કે તે મુલક પોતાની કપજમાં લાવે” તેવાર પછે તે અફસરીઆપે પોતાના બેટા સેદાને એમ કરી કહ્યું કે “એ મારા નામ-દાર બેટા, તું પોતાનો સાથે પેહલવાંન ફરશેવરદને તથા લોહાક તથા ક-લખાદ તથા શેમુખ તથા ગરૂએ જરહે એ પાંચ પેહલવાન તથા એક લાખ સવાર લેઈને ખારજમ શેહરની તરફ જા શા વાશતે કે ચાંચ શેહરની લડાઈની ખપ્પર જાખ્ખલોસતાનની તરફ થશે તો તે હરેક જાખુલી પેહલવાંન એ ખપ્પર સાંભલતાને વાર પોતાના લશકર સાથે જાખ્ખલોસતાનમાંથી નીકલશે તેવોજ ખારજમ શેહર ઉપર થઈ કચ્છેઆનશાહનો મદદને વાસતે તુરાન જમીનમાં આવશે. તેથી તું તે લોકોનો રસતો ખંદ કરેને કીનાંથી લડાઈ ઉઠાવજે કે એટલા વારમાં તો રાપેહસાલાર પીરાન તે ચાચ શેહરને પોતાની કપજમાં કરી લેશે.” એ રવેશ પોતાનાં શાહજીદાને સમજાવી એક લાખ સવાર સાથે તથા પેલા પાંચ પેહલવાનોની સાથે ખારજમ શેહરની તરફ રવાને કીધો. તેહેવાર પછે પોતાનાં ભાઈ ગરશીવજને હોકમ કીધો કે, “અચ સરફશજ ભાઈ, તું સેતાપ કીનાંનો કમરખંદ પાંધ; અને તારો સાથે શમશેરના મારનાર

લડાએક તરણ લાખ સવાર લે, કે જે મરગેજ તથા શગશાર તથા કપ્પ-
આક તથા કીતાક તથા કરગરશાર તથા માજંદશન એ છ મુલકની તરફ-
થી આવેલા છે. તે વગેરે ગોરજના મારનાર છ દલેર પેહલવાનભી તારી
સાથે લે તેમાં એક જંગાલ તથા પીળો ઇદરાઇમાન તથા તરીજો શપેહ-
રમ તથા ચોથો કેહેરમ તથા પાંચમો અરખાશ તથા છઠો કરાવલ છે. તે-
મને લેઈને તું અમોએ નામના જંગલની તરફ જ, અને તે જગા
દેહરા મારી મકાન કર, શાવાસતે કે તે જગા લડાઈનો ખુરો ઊભો કરવો
છે.” એટલું કહી તે નાપાક તખીઅતના તથા ખુરી ખશલતના ગરથીવ
જને લશકર આપી તે તરફ રવાને કીધો.

હુકામત લખી છે કે, ખપ્પર થઇ પાદશાહ કેખ્રસરોને
અફરાસીઆએ કીધેલા લડાઈના ખદોખસતની,
અને મોકલયો તેણે પીરાન વજરને લશકર
આપી ચાચ રોહર તરફ.

હવે એનો શાએર એમ કરી કહે છે કે, તુરકસતાનમાંથી અફરા-
સીઆએ પોતાનું લશકર તરણ તરફ મોકલીયું અને પોતે ખેશુમાર લ-
શકર સાથે તીઆંજ રહ્યો, શા વાસતે કે, તે પાદશાહ એમ અંદેશો કીધો
કે જેવાર કેખ્રસરોનું લશકર મારા કામની ખપ્પર સાંભલોને એ તુરકસ-
તાનનો તરફ આવશે તેવાર જે તરફ મદદને વાસતે જવું પડશે તે તરફ
હું લશકર સાથે જઈ પોંહોચશ, અને મારા દુશમેનની ગેરદ કહાડી ના-
ખશ. એ રવેશ અંદેશો કરી પોતે પોતાના ગંગ ખેહુશત નામના રોહ-
રમાં રહ્યો.

હવે જેહાનમાં ફરેલો મેહરવંદ હલકારો જે પોતાની સાથેના પ્યા-
દપા નામના હલકાર સાથે તુરાનમાં રહેલો હતો તે, પાદશાહ અફરાસી-
આખનાં તમામ કામથી વાકેફ થઈ એક પીજનને એમ કરી કહેવા લા-
ગ્યા કે, “હવે એ જગા ઊભા રહેવું ખુબ નથી, શાવાસતે કે દુશમેનનું
તમામ લશકર ચેહારો તરફ હલમલો રહ્યું છે. વાસતે આપણ એ
જગાથી દોડતા જઈને તાજદાર પાદશાહ કેખ્રસરોને ખપ્પર કરીએ.”

૧૩૦ અફરાસીઆખની હીલચાલની કેખસરોને ખખર. [ખરજો નાચું-

એ રવેશ એક ખીજ સાથે ગોડતેગો કરોને તે ખેહુ હલકારા, જેમકે ક-
માનમાંથી તોર નીકલી જાએ તે મીશાલ રાત દન રાહ માપતા વંટોલી-
આના વાની મીશાલ ઇરાન જમીનની તરફ આવી પોહોચ્યા. એમ ક-
રતાં જેવાર તે હલકારા કેખોસરોના તખતની નજદીક આવયા તેજ વ-
ખત જમીન ઉપર ખોસો દેધ, ખાંગે ખોલંદ ઇઆને મોટા અવાજથી
કેહેવા લાગોયા કે, “અય તાજ તથા તખતના જેખના દેનારા તમામ
જેહાનના પાદશાહ તું નાજ તથા નખરાંથી હમેશાં ખુશી ભરેલો રહેજે.”
એ રવેશ દેખા કરીને પછી કહ્યું કે, “અય ખીદાર ખખતના પાદશાહ,
વલી જદુગર અફરાસીઆખે તુરાન જમીનમાં ખેશુમાર લશકર મુલકે
મુલકથી મંગાવી એકહું કીધું છે. તે લશકર એટલું તો એકહું થઈગિછે
કેતેનો શુમાર હમેથી કહાડો રાકાયો નહી. તે લશકરે કરી જમીન તથા
જમાનોભી આજેજ આવી ગયા છે. વલો તે લશકરમાંથી એક લાખ
સવાર તથા પેહલવાંન પીરાન વજરને સોંફેઆ છે, તેથી તે પીરાન એવાં
લશકર સાથે ચાચ શેહેરની તરફ ગએ છે, કે ત્યાં જઈને નામદાર
કયાંનશાહને જીવથી મારે. તેવાર પછે અફરાસીઆખે પોતાના ખેટા
શેદાને એજ રવેશ લશકર આપી ખારંજમ શેહેરની તરફ મોકલયો છે,
તથા તરણ લાખ દેવની મીશાલનાં શવાર તથા છ તુરાની પેહલવાંન સા-
થે નાપાક તખીઅતનો ગરશીવજ અમેએ નામનાં જંગલની તરફ
આવો મકાન કરી પડ્યો છે, તથા અફરાસીઆખ તો પોતે કેટલાં એક
લશકર સાથે પોતાનાં ગંગ ખેહુરાત શેહરમાંજ રહેઆ છે.” જેવાર રોશન
ખખતના કેખસરોએ મેહરવંદ હલકારાની જોખાનથી એવા સખુન સાં-
ભલયા તેવારે પોતે ચાહીર્ગિ કે, અવલ હું પીલતન રસતમને હોકમ
આપું. એટલો વીચાર કરતો હતો, એટલામાં તો દેવોની ખાજુનો ખાં-
ધનાર જેહાં પેહલવાંન રસતમ પોતાનું દેલ ગોસસા ભરેલું કરી કેહેવા
લાગ્યો કે, “અય જવાન ખખત ખુખસુરતી ભરેલા પાદશાહ તું મને
લરાઈતા ખાખમાં શું હોકમ આપે છે? જોલમના પેશાનો કરનાર ખદ
ખસલતનો અફરાસીઆખ રાત તથા દન કીનાંની કમર ખાંધવા શોવાય
કાંઈ આરામની જગાંતો જનતોજ નથી, કે કેટલીક એક મરતખે લશ-
કર એકહું કીધું અને આકેખત નફ્રોતો દીરોજ નહી, અને રોશવા થઈ

પોતાનાં મુલકની તરફ નાહાશી આવથો. એ મીશાલ તે અફરાસીઆખ અંદેશો કરેછે ઇઆ નથી કરતો; પણ હવે માલુમ થઈ ગયું કે, તે પોતાને હાથે પોતાનું સરખરખાદ કરવા ચાહેછે, કાંકે વલી તે ફ્રેસાદ ભરેલા પાદશાહ હિંદ રની, મીશાલ પોતાનું સરસુરાખમાંથી પાહર કહાડ્યું છે. પણ અય પાદશાહ, હવે તું એમ કરો જાણ કે તેનો જીવ લેવાને વાસતે આજ દંનથી હું પોતે કોનાનો કમરખંદ પાંધું છે, તે કેહેવાર પાછો ખોલશ કે, જેવાર તુરાન જમીનનો તમામ મુલક મારા તાખામાં કરશ તેવાર. તયાં લગીન અગરજો પાછો ફરું તો નામદાર સામેસવારનાં જનંત મકાની રોવાનનાં કસમ, તથા પાકજદ સીઆવખશ જે ખગેર તકશીરે જીવથી માર્યો ગયો છે તેની જુદાઈનાં કસમ, તથા જેહાં પેહલવાંત દેરશાસપની મરદાનગીનાં કસમ, તથા ખેહુ જેહાંનનાં પેદા કરનાર પાક દાદગર દાવરનાં કસમ, તથા મેં એક દાના નજુમીની જોખાનથી સાંભલીછી છે કે એ ઇરાનના તખ્ત ઉપર એક ગોસતાસપ નામનો પાદશાહ ખેશરો અને તેના વખતમાં એક પેગમખર હજરત જરતોશત નામનો પેદા થારો, તે જરથોશત તેની પાક દીનનાં કસમ, તથા એ ખુલંદ આશમાન ઉપર આલમના લોકોને નુર તથા ફતેહમંદીના ખખરાનાર આફતાખ તથા માહુતાખ જે જલકાટ ભરેલા છે તેમના જલકાતનાં કસમ, તથા તું રોશાંત ખખતનાં પાકજદ કેખોસરોનાં તાજ અને તખ્તના કસમ તથા માહારો માએ નેકખખત રોદાખેએ મને દુધ પાઈ પરવસ કીધો તેની પરવરશીનાં કસમ, તથા તારો પાદશાહીમાં જે કોઈ નામીઆ પેહલવાન કહેવાએછે તેઓનાં જીવનાં કસમ. એ સઘલા કસમ ખાઈ કહું છું કે તુરાન કસતાનનો તમામ મુલક ઇરાણનાં તાખામાં કરયા વગર હવે હું પાછોતી ફરુંજ નહીં. વાસતે અય દાનાઈ ભરેલા પાદશાહ હવે આપણને સુસત કરવી ખુખ નથી, શા વાસતે કે આપણ જો સુસતી કરશું તો એ વખત તે દુશમેન અવલ તો આપણાં કયાંનશાહ ઉપર પોતાનાં દેલનુ ચાહીઉ કરી લેશે. તેથી તું હમોને સેતાખીથી રજા આપ કે હમો તુરકસતાનની તરફ જોશ કરતા જઈ પહોચીએ. અગર અફરાસીઆખનું તમામ લશકર નેર રોહરની મીશાલનું હોશે તો તારાં એકખાલથી અને તારાં નશીખની મદદથી હમો શહી જાંનવર છેલએ” જેવાર કેખોસરોએ

જેહાં પેહલવાંનની જોખાંનથો હેવા સખુન સાંભલયા તેવાર એમ કરી કહયું કે, “અય ફતેહમંદી ભરેલા તાજ બખશ રૂસતમ, તું વાત કહે છે તે દરોસત છે, કે અગર કોઈ ફાડનાર વરૂની મીશાલ જતે જોરેમંદ હો-એ પણ તેનો દહાડો બરગસતે થયો હોય તેવાર તેને એક લોકડી સરખો માણસ પણ ઉઠાવીને જમીન ઉપર મારે અને તે જોલમગાર પાદશાહનું તખત અને તાજ તેનો બેદાદીથી એક નાધલું છોકરું છોનવી લીએ. જેવાર નાપાક જોહાકે આલમના લોકો ઉપર જોલમનું ખીછાનું ખીછાવોળું તેવાર ખીછાણાને લપેટનાર પાક દાદગર દાવરે ફરેદુનને પેદા કીધો. તે ફરેદુને એક લેહજામાં જોહાકની પાદશાહી છીનવી લીધી. વાસતે અય રૂસતમ, તે ખોદાદગર પાદશાહની પાદશાહી આપણને લેતાં શું વીલમ લાગનાર છે? તેથી તમો સરવે કોઈ ઘરાણી તથા જખુલી લશકર તઈઆર કરો, અને લરાઈનુ બખતર પેહરી કીનાનો કમરબંદ તંગ કરી બાંધો અને તમામ લશકર બાહાર કાહાડો.”

એ હોકમ સાંભલતાંવાર તમામ પેહલવાનોએ પોત પોતાનું લશકર તથા દેહેરા તથા શામાન બહાર કહાડયાં, અને તમામ નામદારો તઈયાર થઈ પાદશાહ કેપ્તોસરોની દરબાહમાં આવી હાથ બખશ કરી ઉભા. જેવાર તાજદાર પાદશાહે જોયું કે, તમામ લરાએક પેહલવાનો તઈયાર થઈ આવી ઉભા છે તેહવાર તેમને એમ કરી કહયું કે, “અય મારા બેબોરગી ભરેલા જખરદશત પેહલવાંનો, તમો ઉપર પાક એજદાંની મદદ હોજો, અને તમારા તંનમાં તે સાહેબ બેશુમાર જોર બખશજો ! ” એ રવેશ દોઆ કરીને પછી કહયું કે, “તમો સરવે કોઈને નશીહતની વાત કહું છું તે ઈઆદ રાખજો, કે તમો જે કોઈ મુલકની તરફ જવો તે મુલકનો સરદાર તમારી સામણે નમનતાઈથી મલવા આવે અને આપણને સલામતી આપવાની કબુલ કરે, તો તેના મુલકને માઆફજતથી રાખજો, પણ જે કોઈ મુલકનો સરદાર તમારી સામણે થાએ તેનો મુલક કબજ કરી કોઈ બેબોરગ આદમીને તે મુલકનો પાદશાહ કરી બેસાડજો. એજ રવેશ તમામ મુલક આપણા તાબામાં કરો આબાદી ભરેલા રાખજો. તે કરતાં એક વાતની તમો ઘણી બખરદારી રાખજો, કે આપણું લશકર કોઈના મુલકમાં લુટવા તથા બાલવા, તથા જોલમ કરવા-

નું કામ કરે નહીં, તથા કોઈખીચારી રઈયત ઉપર જોલમભી કરે નહીં. જે મીશાલ જેહાંખખશે તથા કરીમાને મગરેખ જમીનની તરફ જઈ માહોમાહોમાં ફ્રેસાદ ઉઠાવયો હતો, તે મીશાલ તમો લોકો માંહોમાહોમાં ખીગાડ ના કરતા, અને કપ્પી એક ખીજને મદદે જીવું ઘટે તો સેતા-ખીથી દોડેઆ જાજો, અને એક ખીજ સાથે સંપજ રાખી કામ કર-જો, નહીં તો એવું નહીં થાએ કે આપણું લશકર કોઈ મુલકની તરફ ખરહુંમ મારયું જાય. એવું થવા દેશોમાં, અને એક ખીજને એમા મા કહેતા કે જે તરફ હું લડાઈ કરું છું તે તરફ દુશમેનનો શામણે તું શા વાસતે આવયો.” એ રવેશ સરવે કોઈને સમજાવીને પછે સપેહસા-લાર તુશને હુકમ કીધો કે, “હાથીની પીઠ ઉપર સુનાનાં કુડાંનાં નકારાં પાંધે અને ખખરનાં પોહોચાડનાર એકશો શાહુંનશી સવાર તઈઆર કરે, અને એક હજાર હાથી તથા ઊંઠ તથા ખચરની પીઠ ઉપર સુનાં-ની અસરફીની થેલી લાધે, તથા તમામ ખોરાકીનો સામાન તઈઆર કરે, અને તમામ લશકરનાં સરદાર લોકોને અસખાખ વેહુંચી આપે, તથા લશકરનેભી ખેશુમાર ખજનો ખખશેા કરે.” જેવાર સપેહશાલાર તુ-શે કેખોસરોનો હેવો હુકમ સાંભલયાં તેવારે તમામ કામ રાસત કીધું.

હેકાએત લખીછે કે, માગી લીધી ચાચ શોહરની લડાઈ
નામદાર કેરશાસપશાનીએ, તથા રવાના થયું
તમામ ઇરાની લશકર તુરકસતાનની
તરફ, તે વગેરે.

જેવારે શેરને પીતિનાં કેરશાસપશાનોએ હેવો માંમલો દીઠો કે પાદશાહ કેખોસરોનાં હુકમથી તમામ લશકર તઈઆર થઈ ઊભું છે, તે-વારે અંદેશો કીધો કે, કોઈ ખીજ પેહલવાનને લશકર આપી કેઆનશાહ ની મદદને વાસતે ચાચ શોહરનો તરફ મોકલશે, તે કરતાં ખેહતર કે હું-જ મારા પાદશાહની પાશેથી તે લડાઈ માંગી લેવું. એ રવેશ અંદેશો કરીને સેતાખ કેખોસરોનાં તખતની નજદીક આવયો, અને પોતાનું સર નમાવી જમીન ઉપર ખોસા દીધા, અને એમ કરી કહેવા લાગો કે,

“અય દાદ દીનનાં પાદશાહ, અગર જો તારી રજા હોએ તો હું આચ શેહરની તરફ પીરાન વજરની લડાઈમાં જાઉં, અને તે રજા તુરકી લો કોને તારાં પપ્પતથી પરહું મ માફ.” એ સખુન કેરશાસપસાંનીની જોખા- નથી સાંભલીને તે નેક દેલના પાદશાહે કેરશાસપસાંનીને એમ કરી કહી- યુ કે, “અય નામદાર તું આચ શેહરની તરફ તારા રફીક કેઆંનશાહની મદદને વાસતે જવા ચાહેછે તો બેલાશક જા. પણ તારો સાથે શેરમરદ ફરામરજને તથા નેજતો મારનાર શામ વગરે બીજા ચાર ધરાણી પેહલવાંનોને લે, અને તોર તથા નેજના મારનાર ચાલીશ હજાર શવા- ર તથા અર કરી વંતોલીઆનાં વાની મીશાલ કેઆંનશાહની તરફ જા. પણ અવલ તું તે તરફ જતાંનેવાર જોજે કે, વીશોનો બેટો પીરાન- કેઆંનશાહ સાથે લડાઈ નહીં કરતો હોએ. તું પીરાન સાથે હરગેજ બી- ગાડ મા કરતો, અને તેને સમજવી જોજે કે તે પીરાન આપણી તરફ આવવા ચાહે છે કે નહીં. અગરજો તે આપણી સાથે સુલેહનો પેગામ કરે તો તેને પાઆપરૂથી ધરાણુ જમીનની તરફ મોકલી દેજે, શા વાસતે કે તે મારા હકમાં ધણો નેક ખાહ હોતો.” એટલું કહી કેરશાસપ સાંનોને લશકર સાથે રવાને કીધો. તે વાર પછી પાદશાહ કેખોસરોએ શેર મરદ પરજોને તથા જંગીર તમુરને હોકમ કીધો કે, “અય દેલાવરો, તમો બેહુ પાપ તથા બેટા ૮૦૦૦૦ હુંશી હજાર સવાર શમશીરનાં મારનાર જા- બુલી લોકો તમારી સાથે લેધને ખારજમ શેહરની તરફ અફરાશીઆપના બેટા શેદાની તરફ જાવો, અને તે શાહજાદાને તમો જીવતો પકડી લેવો.” એવો હુકમ કેખોસરોનો સાંભલીને ખારજો તથા તમુર હુંશી હજાર સવાર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ ચાલયા. તેમને રવાના કીધા પછે હીંદુસતાનનો શાહજાદો જોહાંપખશ તથા ચીતાની ચુંગાલ- નો કરીમાન તથા હાથીને જોરનો જોહાંસુજ, એ તરણુ જાપુ- લી પેહલવાનોને હુકમ કીધો કે, “અય નામના ઉઠાવનાર ત- થા જોરજના મારનાર પેહલવાંનો, તમો તમારી સાથે એક લાખ સવાર તમામ પપ્પતરો, અને લોહાંની પીખરનાં ઘોડાની પીઠ ઉપર બેસનાર લેધને મોલકગીરો જાવો, અને જે અફરાશીઆપનાં તાપ્પા માં બારી મુલક છે, તે તમામ મુલકમાં તમારો દસત બેશાહો. તેમાં

અવલ મુલતાન તથા અલાંનાં તથા શાહારી તથા શમનગાન તથા જેહર-જ તથા જરજન તથા કરગરશાર તથા કીતાક તથા કપચાક તથા શાગ-શાર તથા અલતાશ તથા કાશાન તથા કીશમોર, એ વગેરે ખોજ ભારી મુલક તથા શેહર આપણા તાપ્પામાં લાવો. જેવારે તમે લોકો એ તમામ મુલક આપણી કપજ કરશે તેવારે તમારું નામ હૈતે કેશવર જમીનનાં પાદશાહો કરતાં મોટી ખેજોરગો ભરેલું કેહવાશે. વાસતે “અથ મારા ખો-જોરગી ભરેલા પેહલવાનો, તમેને હું તાકીદ કરી કહું છું કે, કોઈ મુલક-માં મેહમાંની તથા જીઆઈત તથા ખુશી કરવા સારું એકદમ કેથે મકા-ન કરતા મા. અને ચાર દાહાહાનું કામ તે એક દહાહામાં કરજો, અને હું તમેને તાકીદ કરી કહું છું કે તમે હરજેજ કેથે આશમ મા કરશો. રાત દોન હુશીઆરીથી કામ લેજો.” જેવાર પાક દીનના પાદશાહ કેપ્પો-સરોની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવારે પાદશાહનાં તખ્તનાં પગને ખોસા દેઈ તેઓ સેતાખ દરઘાહમાંથી પહાર નોકલયા, અને લ-શકરમાં આવો તમામ નોજવાન એક લાખ સવાર પોતાની સાથે લી-ધા, અને તરણે નામદારો ખુશી ભરેલાં દેલ કરી મોલકગીરી ઉપર નીકલયા.

તેવાર પછે ખોદાર પખ્તનાં પાદશાહ કેપ્પોસરોએ જેહાં પેહલવાં-ન રૂસતમને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ તમામ જેહાનનાં પેહલવાનો-નાં પેહલવાં પીલતન રૂસતમ, તું ભી લગાઈને વાસતે તઈઆર થા અને તારી સાથે એક લાખ સવાર જામુલી ખંજરનાં મારનારા લે, અને તે વગેરે અગીઆર ઈરાની પેહલવાનને કીનાની કમર પાંધાવી તારી સાથે રાખ. તેમાં ગોદરજ તથા નેજનોં મારનાર દેલાવર ગીવ તથા જંગી ખીજન તથા શાહજીદો ફરીખોરજ તથા ગોરજ તથા ફરોહલ તથા રે-હામ તથા હજીર તથા જંગેશાવરાંન તથા તીરનોં મારનારું પરતાહ તથા નોજર શાહનોં ગોરાતેહમ, એ અગીઆર પેહલવાન તારી સાથે લેઈને અલખોરજ પહારની મોશાલ જોશ કરતો તુરકસતાનની તરફ અમોએ નામના જંગલમાં કીનાની કમર પાંધી નકારા ધમ ધમાવનો જ. હું પોતેભી ઈરાન જમીનની પદોખસતી કરી નામદારજલની સાથે તારી પછ-વાડે આવી પોહું છું.” એટલું કહીને જેહાં પેહલવાં રૂસતમને પો-

તાની મજલેશમાંથી રવાના કીધો તેજ વખત નામદાર રૂસતમે પેલા અગોઆર ઇરાની દેલાવરોને કીનાની કમર બંધાવી સાથે રાખ્યા, અને ઇરાની દ્રોજમાંથી એક લાખ સવાર નેજ તથા છુટ ભાલડો તથા તલવાર તથા ગોરજ તથા તોરના મારનાર તથા અગોઆર કરીને મસત હાથીની પીઠ ઉપર નકારાં બંધાવ્યાં એ વેલા એ સુમાર રંગ ઘેરંગી જુઠા હવા ઉપર ઉડવા લાગા. તે વગેરે નકારાં તથા પીતલની કરેહનાથ એના અવાજ થવા લાગા. તે શોહોર શાર ભરેલા અવાજે કરો જમીન તથા જમાનો ગાભરો પડવા લાગ્યો. તે તમામ લશકરનાં સરદાર ઘોડરેગ યુનીઆદનો પીલતન જોહાં પેહલવાંન રૂસતમ જોપાન ઉપર પાક ઇઅજદાનું નામ લેધ રખશા ઉપર સવાર થયાં. તે નામવરની સાથે પેલા અગોઆર પેહલવાનોભી પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ તઈઆર થયાં. તેવાર પછે રૂસતમે હુકમ કરી તમામ લશકરને નીલના દરોઆવની મોશાલ જોશથી તુરકસતાનની તરફ ચાલતું કીધું. તેની ગેરદે કરી રોશાંન રોજે સીહાઈ પકડી, અને તે રાહની તમામ જમીન ઘોડાની નાલે કરી સુરાખદાર થઈ ગઈ. એ રવેશના જુમખેશ ભરેલાં લશકર સાથે તેહમતન રૂસતમ અમેએ નામનાં જંગલની તરફ શેતાપી કરતો આગલ ચાલ્યો. તે નામદારનું દેલ કોના ભરેલું તથા સર ખઅેઆલ ભરેલું હતું, અને ગોસસાથી અખરૂ ઉપર ચીન લાવી તે તરફ રાહ માપતો. તેવાર પછે નેક દેલ પાકજદ પાદશાહ કેખોસરો ઇરાન શોહરમાં સરવે વાતનો બંદોબસતો કરવા લાગો.

હુકાએત લખી છે કે, ખખર થઈ પાદશાહ કઅેઆન
શાહને પીરાન વજરના આવીઆની, અને
મેદાનમાં કહાડયું તેણે પેતાનું લશકર,
તે વગેરે.

હવે એ દાસતાનનો જોડનાર શાઅેર એમ કરી કહે છે કે, પાદશાહ કેખોસરોનાં ચાર લશકરને રાહમાં પડતાં મેલીને નામવર કેઆન શાહની દાસતાન કેહું તે તું સાંભલ. પેલી તરફ સેપેહસાલાર પીરાન

એક લાખ સવાર તેજ સમશોરનાં મારનાર પોતાની સાથે લેઇને તુરકસ-
તાનની તરફથી નીકલ્યો હતો, તે ચાચ શેહેરની સરહદમાં આવી પોહોં-
ચ્યો. તેની સાથે ખુની દેલનો હોમાન તથા પ્યારમાન તથા નસતોહેન
તથા શેઇન એ ચાર પેહલવાનો હતા. એ ખપ્પર શેશન જીવના પાદ
શાહ કેઆનશાહને થઇ કે, તુરકસતાનની તરફથી એક ભારી લશકર
આપણી સાથે લડાઇ કરવા સાડ કીનાની કમર પાંધો આવે છે, અને તે
લશકરમાં ખુદો પીશન વજીર પોતે છે. તેથી તેણે પોતાના સરફરાજ વજીર
તથા પેહલવાનોની આગલ એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો
હવે આપણે સોસતી કરવી ખુબ નથી. વલી ઘણે એક વરસે દુશમેન પોતાના
ઘણા ખોઆપમાંથી જાગી ઉઠ્યો છે. તેથી આપણું લશકરભી રોતાપ
પાહેર કાહારવું જોઇએ.” જેવારે સપેહસાલાર અરશેવંદ તથા કરાખાં-
એ હોવા સખુન સાંભલયા તેવારે શેશન ખપ્પતનાં કચ્ચેઆનશાહને ક-
હ્યું કે, “અય નામદાર પાદશાહ, તું તારાં દેલમાં એ પાખેની કરી
ફીકર માં રાખ. હોકમ પાક ઈઅજદાંનાથી હમો તે પીશનનાં લશકરને
હમારી પાખુનાં જોરથી એકદંમ અમન આપીશું નહીં.” એટલું
કેહીને પછી પોતાનાં લશકરના પેહલવાન ફ્રાજન તથા ફ્રોલ તથા પે-
શન, એ તરણ જેઓ દેલાવર કહેવાતા હતા તેઓને હોકમ કીધો કે,
“અય મારા દેલાવરો, તમો તમારા તનમાં લડાઇનાં ખપ્પતર પેહરો, અ
ને આપણું લશકર લેઇને આ શેહરનાં મેદાનમાં દેહરા મારો.” એ હુક-
મ સાંભલતાંવાર તે તરણ પેહલવાને આ સાઠ હજાર સવાર લોહોડાંના
ખપ્પતરના પેહરનાર તમ્બચાર કીધા. તેવાર પછે નેક દેલ પાદશાહ કચ્ચે-
આનશાહ તથા સેપેહસાલાર અરશેવંદ તથા પેહલવાંન કરાખાં, એ સરવે
કોઇ તમ્બચાર થઇને લશકર સાથે ચાંચ શેહેરમાંથી પહાર નીકલીઆ,
અને મેદાનમાં દેહરા માર્યા. એમ કરતાં પેલી તરફથી વીશેનો ખેટો
પીશન પોતાનાં લશકર સાથે ચાંચ શેહેરનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો.
તયાં જોએ શું કે ફ્રોદના ખેટા કેઆનશાહને ભારી લશકર સાથે દેહ-
રા મારી મકાન કરી પડેલો દીઠો. તેથી તેણેખી હુકમ કરી તેજ વખત તે
મેદાનમાં દેહરા ઊભા કીધા, અને પોતાના ભાઈ હોમાનને એમ કરી
કહેઈ કે, “અય ભાઈ હુતો જાણુતો હતો કે એ કેઆનશાહ પારો કાંઈ

ભારી લશકર તથા પેહલવાંન હોશે નહીં, તેથી જતાંનેવાર શેહર આપણે કપ્પજ કરશું; પણ એ પાદશાહ પાશે તો ખેસુમાર લશકર નજર આવતું દેખું. વાસતે એ જગા એક ભારી લરાઈ ઉઠી ઉભી થશે, એ કેઆંનસા હનાં લશકરમાં નામદાર અરશેવંદ તથા પેહલવાંન કરાખાંન એ ખેહુ દેલાવર ઘણાં જખ્પરદસત છે. તેથી એ જગાએ કાંઈ ચારો કરી તે ખેહુ શેર મરદોને કેઆંનશાહથી જુદા કીધા જોઈએ, કે તેથી આપણી મોરાદ ખર આવે.” એટલું કહેલીને વલો હોમાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય દેલાવર ભાઈ, તું એક પેગામ પાદશાહ અફરાશીઆખને નામે જે મીશાલ હું તુને કેહું તે મીશાલ કેઆંનશાહનાં લશકરમાં જઈને અરશેવંદને તથા કરાખાંનને કેહુ તે એવી રવેશે કે, અય નામદાર, તમોને પાદશાહોનાં પાદશાહ અફરાશીઆખે કેહેવાયું છે કે, અય મારા પયારા ખેટાની મીશાલનાં પેહલવાંનો, હવે હું જુદો તથા નાતવાંન થાએઓધું તેથી હું એમ ચાહું છું કે મારો તમામ મુલક મારા ખેશી લોકોને વેહું ચી આપું. વાસતે તમોભી મારી નજદીક આવો કે હું તમોને કાશમીર તથા કાશાંનનો મુલક વેહુઓ આપું, કે તેથી તમોભીતે મુલકનાં પાદસાહ કહેવાશે. અને તમોએ ચાચ શેહરમાં એક નાદાન છોકરા કેઆંનશાહની તાખેદારી શું સમજીને કરોછો? તમો પાદશાહ પશંગના ખેશી કહે વાએ છો તેથી એ વાંતનો મને મોટી શરમ તથા એખ લાગે છે. એ રવેશ તું અફરાશીઆખને નામે અરશેવંદને તથા કરાખાંનને કેહેજે.”

એટલું કહેલીને હોમાનને કેઆંનશાહનાં લશકરની તરફ રવાના કીધો. એમ કરતાં જવારે હોમાન કેઆંનશાહનાં લશકરમાં અરશેવંદ તથા કરાખાંનની નજદીક આવી પહોંચ્યો, તેવારે તે તુરકી પેહલવાને જે મીસાલ પીરાંનનો જોખાનથી સખુન સાંભલયા હતા તેજ મીસાલ અરશેવંદની તથા કરાખાંનની નજદીક કહયા. જવારે તે ખેહુ નામદાર રાસત દેલનાં પેહલવાનોએ હોમાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવારે અરશેવન એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પેહલવાન, તું શેતાખ તારાં લશકરમાં પાછો જત, અને તારા ભાઈ ફરેખ ભરેલા પીરાનને એમ કરી કહે કે, ‘અય મકારે જુદા વજર, તું એ તારી ફરેખ ભરેલી વાતને રહેવા દે, અને જે કામને વાસતે તુ કોનાંની કમર ખાંધી આવયો છે તે

કામ યજ્ઞ લાવ, ઇચ્છાને કીનાંની તલવાર ઊઠાવી મારી સામણે લડાઈ કર. તું એમ ચાહતો હશે કે હું ફરેખથી એ લોકોને મારા હાથમાં લાવી નામદાર કેઆનશાહનેભી પકડીને મારું નામ ઉઠાવું, પણ એ કામ હર-ગેજ પનવાનું નથી. અને એ તરફ આવયાનો ખપ્પર ધરાણ જમીનની તરફ રોશન ખખતનાં કેપોસરોને થશે અને તે પાદશાહ પોતાના પેહ-લવાનોને હુકમ કરી એ તરફ મોકલશે, તો તમામ તુરાન જમીનની યુન બેખ ઉખાડી નાખશે, જેથી હુમો લોકો સાથે લડાઈ કરવાની તમા-રાં દેલમાં ઉમેદ રહી જશે.” એવા સખુન સાંભળી તે હોમાન પાછો ફ-રોને પીરાનની નજદીક આવ્યો, અને અરશેવનની જોખાનથી જે કાંઈ ગોઠતેગો સાંભલી હતી તે પીરાનને કેહી. જેહવાર તે પીરાને પોતાના ભાઈની જોખાનથી હેવો જવાપ સાંભલ્યો, તેજ વખત ગોસ્સામાં આ-વીને પોતાનાં લશકરમાં કીનાનું નગારું વજડાવોઝી. તેથી તમામ લશકર કોલજમતા દરીઆવની મીશાલ જોશમાં આવીઝી. જેવારે પેલી તરફ પાદશાહ કેઆનશાહે હેવો મામલો દોઢો તેવારે હોકમ કરીને પોતાન લશકરમાંભી કીનાનું નગારું ધમધમાવ્યું. તેથી બેહુ તરફનાં લશકર જોશમાં આવી તે આચ શેહરનાં મેદાનમાં સફસમારી ઉભાં. તેણે કરી હર તરફથી સવારોના ઘોડા હરણવા લાગા. તે ઘોડાઓનો નાલે કરી સીહા ગેરદ ઉઠવા લાગી, તેથી હવાનાં તન ઊપર તે ગેરદનો ગોચા લેખાશ થાયો, અને નગારાં તથા કરનાએના અવાજે કરો આશમાનના કાન બેહુરા ચઢ ગયા.

હુકાએત લખીછે કે, મેદાનમાં આવીયો પેહલવાન ફરાજન
કેઆનશાહનાં લશકરમાંથી, અને મારયા ગયા
તરણ પેહલવાનો તેના હાથ ઊપર.

એવામાં પાદશાહ કેઆનશાહના લશકરમાંથી ફરાજન નામનો પેહલવાન તુંદીથી ગોસ્સામાં આવીને પોતાનાં ઘોડાને એડ મારો મેદા-નમાં જોહોક્યો, અને પીરાન વજરનાં લશકરની સામણે આવીએને ક પોકાર શેર મસતની મીસલ મારી પીરાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ

ઉઘે પખતનાં અફરાશીઆપના વહર, સેતાપ તારા લશકરમાંથી મારો હુમનપરદ મોકલી દે, કે તેભી મારી શમશોરનો હાથ જોએ કે હું કોણ નામદાર પેહલવાન છું. મારા નામના દખ્ખડખાથી, આશમાન ઉપર જે સનીચર સેતારો કેહેવાએ છે તેભી દર બરેલો થઇ નાશતો ફરેછે. હું એરમન શેહરનો સરદાર કેહેવાઉ છું, અને માહાફ નામ જંગી ફરાજન કરો કહેવાએ છે. એ રવેશ તે પેહલવાન મેદાનમાં ઉભો રેહીને અવાજ મારી કેહેતો હતો, એવામાં પીરાનના લશકરમાંથી જરજનનાં મુલકનો એક પેહલવાન જે જરનેશાન નામનો કેહેવાતો હતો, તેણે પોતાનો ઘોડો આજર ગોસસપની મીસાલ મેદાનમાં જોહોકથો અને અવાજ મારી ફરાજનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ઉઘે મગજના પેહલવાન, તું તારા દેલમાં એટલું શું ગુમાન રાખેછે કે કેટલોએકવાર થાયો મેદાનમાં ઉભો રેહીને પોતાને નામની ડંમર હાંકેછે.” એટલું કેહીને તે પેહલવાને પોતાનો બારી નેજો ઉઘવયો. તેને જોઇને તે ફરાજનેભી પોતાનો નેજો પકડ્યો અને ગોસસામાં આવી એક ખોજ ઉપર નેજના જરપ્ય મારવા લાગ્યા. તેઓને ડાખ્યા જમણી પોતાના ઘોડા દપટાવી એક એકનાં સીનાં તથા કમર તથા પ્યાખુ ઉપર નેજમાં જરપ્ય મારતા હતા. એ રવેશ એકખીજનાં તન ઉપર સાઠ નેજનાં જરપ્ય માર્યા, તેણે કરી તે નેજની નોકભી તુટી ગઇ. અને તેઓનાં દેલ સુર બરેલાં થયા. તેથી તે નેજને પડતા મેલી સેતાપ લોહીની વરસાવનાર શમસર ઉઘાવી. પછી અફરાશીઆપની તરફનો પેહલવાન જરનેશાન અવાજ મારીને ફરાજનને કહેવા લાગો કે, “તું એરમાન શેહરનો પેહલવાન કહેવાએ છે. તો આ મારો તલવારનો જરપ્ય સંભાલ.” તેહું એટલું કહેવું કે તે નામદારે પોતાનાં શર ઉપર આડી ઢાલ પકડી. હેવામાં જરશાન પેહલવાને પોતાની શમશીરનો જરપ્ય માર્યો. તે જરપ્ય તેહની ઢાલનાં કુલમા લાગો, તેથી તે તલવારની કેટલીએક ધાર ખરી ગઇ, અને તેમાંથી આતશનો શેઆલો ઉઠ્યો. હેવામાં ફરાજન ગોસસામાં આવ્યો, અને તે પદ સેતારેનાં પેહલવાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકી લોકોની મદદનાં કરનાર પેહલવાન, તુભી આ મારી શમશીરનાં જરપ્યનો નાશ તો કર, કે તુંભી એમ કરો જાણે જે એભી કોઇ તલવારનો

મારનાર પેહલવાન દેખું.” તેનું એટલું કહેવું કે તે પેહલવાને પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી, પણ ફસાવાને હેવી તો સફાઈથી તલવારનો હાથ માર્યો કે તેની ઢાલ દોઢીના ખીસની મીસાલ કાપી નાખીને તેનો જરખ તેહના સર ઉપરની કોલાહમાં લાગો. તેથી તે કોલાહ કપાઈ તે તુરકોને સરથી તે પગ લગીન તેનાં ઘોડા સાથે ચાર તુકડા થઈ ગયા.

એવો મામલો જોઈને કેઆનશાહનાં લશકરમાંથી તે પેહલવાન ઉપર શાખ્યાશીનો અવાજ નીકલ્યો. એવામાં તુરાની લશકરમાંથી એક ખીજો પેહલવાન જ્વરદ નામનો અલતાશનાં મુલકનો સરદાર કહેવાતો હતો, તેણે પોતાનો ઘોડો તેજ વાની મીસાલ કીનાનાં મેદાનમાં જોહોકાવ્યો, અને પેહલવાન ફસાવાને નજદીક આવી પોહોંચ્યો. તેણે આ-વતાંનેવાર પોતાનાં કલેજનાં જોરથી એક પોકાર માર્યો અને તે દેલાવરને એમ કરી કહ્યું કે “ અય ખુની દેલનાં પેહલવાન, તું આ મારા ગોરજનો જરખ સંભાલ.” એટલું કહેને પોતાનો ગોરજ નામદાર ફસાવાને ઉપર માર્યો. તેણે કરી તેની ખાતેર જમે થઈ ગઈ. પણ તે હુશી-આર દીલના પેહલવાને તેજ વખત પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી તુરકી શરંનદાનનાં સર ઉપર માર્યો. તે જરખે કરી તું કહે ગોયા તેહનાં તન ઉપર સર હટુંજ નહીં. એવી રીતે તેનું શર તુકી નાંખીઉ.

હેવો મામલો તુરાની લસકરમાંથી તે શરંનદાનનાં બાઈ અસદાને દીઠો તેથી પોતાના બાઈનાં કીનામાં તે દોડતો આવ્યો. પણ તે અસદ-નભી આકેપ્ત ફસાવાનેના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયો. એ મીસાલ તુરાણી લસકરમાંનાં તરણ પેહલવાન ફસાવાનેનાં હાથ ઉપર જીવથી માર્યા ગયા. હેવો તમાશો ખીસન વજરે દીઠો તેથી અંદેશો કીધો કે કે-આનશાહનો આ પેહલવાન તો ગોયા એક કીનાનું વાદલ નજર આવે-છે. એવો અંદેશો કરી ખીસને પોતાના લશકરમાં એક પેહલવાન જે-સેપ્પાદ નામનો ધણો જખ્ખર દસત કહેવાતો હતો, તેને હોકમ કીધો કે “ અય નામદાર આ રખલો પેહલવાન જે મેદાનમાં ઉભો છે તેણે આ પણાં તરણ પેહલવાનને તો જીવથી માર્યા. અને વલો મેદાનમાં ઉભો રહી પોતાનો હમનખરદ માંગેછે, વાસતે એનો સામણે તો તું જેવા દે-લાવરનું કામ છે. ” ખીસનનું એટલું કહેવું કે તે પેહલવાને પોતાનો

ઘોડો મેદાનમાં જોહોકયો, અને ફરાજાનનો મોકાબેલ આવયો. તે બેહુ પેહલવાને એક એક સાથે ઘણીભો ગોફતેગો કીધી, પણ તે ગોફતેગોમાં કરો ફાએદો દીઠો નહી. તેવારે ગોસ્સામાં આવો બેહુ નામદારોએ પોતાનાં ગોરજ ઊઠાવેઆં અને જેમકે લોહાર લોકો હરણ ઉપર હથોડા કુટે તે મીશાલ એક ખોજ ઉપર ભારી જરખ મારવા લાગયા. તે ગોરજનો દરંગાદરંગોનો અવાજ બેહુ તરફનું લશકર સાંભલીને પોતાના લખ દાંતમાં પકડવા લાગું. પેલી તરફ નામદાર કેઆનશાહ પોતાના પેહલવાન ફરાખાને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “અય નામદાર શેરમરદ પેહલવાન, મેંભી રએનાં મેદાનમાં ગોરજખાજ કીધીછે. અને ઘણાં પેહલવાનને ગોરજ મારતા દીઠાછે, પણ આ આપણા પેહલવાન ફરાજનની મીસાલનો સખત દેલાવર મેં દીઠો નથી. એ દેલાવરે આપણાં દુશમેનનાં લશકરના તરણ પેહલવાનને જીવથી મારેઆ, અને વલી ચોથા પેહલવાનની સાથે લડાઈ કરેછે.”

હુકમ્મેત લખીછે કે, મારયા ગયા બેહુ દલેર પેહલવાનો એક એકના હાથ ઉપર, અને સુલતાની લડાઈ થઈ તે મેદાનમાં, તથા આવી પોંહોંચયો નામનો ઊઠાવ નાર ફેરશાસપશાની નામવર ફરામરજ સાથે, તે વગેરે.

જેવારે ગોરજના દસતા કમાનની મીસાલ વાંકા વલી ગયા તેવાર તે ગોરજને પડતા મેલી સેતાખ તલવાર ખેંચી અને બેહુશત એક ખોજ ઉપર તલવારના જરખ મારવા લાગીયા. તે તલવારનો સફાસફા અવાજ આશમાન લગી જવા લાગીયો. એમ કરતાં તુરકી શેખાદર એવોતો જોશમાં આવીયો કે, જેમ શેકારી શેર ગોશસામાં આવી ગોરખર ઉપર હોમલો કરે તે મીશાલ ફરાજન ઉપર તેણે હોમલો કરીઓ, અને તેને એમ કરી કહયું કે, “અય ઉધાં મગજના કેઆનશાહના પેહલવાન, હવે આ મારી તલવારનો જરખ સંભાલ.” તેનું એટલું કહેવું કે તે ફરાજને એક હાથે જે હાલ પકડેલી હતી તે પોતાનો સર ઉપર આડી પકડી. અ

ને ખીજા હાથમાં તલવાર પકડીને તે તલવારનો હાથ દાવી પ્યાળુની કમરની તરફ રાખ્યો. એવામાં તુરકી શેખાદરે પોતાની શમશરનો જરખ હેવા તો જોરથી તેની માર્યો કે તે જરખે તેની ઢાલ કપીને તેના શર ઉપરની કોલાહમાં લાગેા જ્યાર ફરાળને એવો મામલો દીઠો કે હવે એ જરખથી હું પચનાર નથી તેવારે પોતાના હાથમા, જે આડી શમશર પકડેલી હતી તે તુરકી શેખાદરની કમર ઉપર જોશ મારી તેથી તે શેખાદરના તનનાં બે તુકડા થઇ ગયા. તેમજ તુરકી શેખાદરે પોતાની તલવારનો જે જરખ ફરાળનના સર ઉપર માર્યો હતો તેથી તે પોતે પણ સરથી તે કામર લગી ચીરાઈ ગયો.

એ રવેશથી તે બેહુ પેહલવાન એક એકનાં હાથ ઉપર જીવથી માર્યા ગયા. એ રવેશનો તમાસો તમામ લશકરે દીઠો તેવારે પીશનને બાધ હોમાન, પ્યારમાનને તથા નશતેહનને કહેવા લાગ્યો કે, “અય મારા નામદારો, અગરજો આપણુ એ જગા રેહીને એ રવેશથી લડાઈ કર્યા કરશું તો એ લડાઈનો કરો છોડો આવશે નહી અને વલી એ ખપ્પર ધરાનના પાદશાહ કેખોશરોને થઇ હશે તો તે પોતાના કોઈ પેહલવાન ને એ તરફ દોડાવશે તેથી આપણી તમામ મેહનત પરપ્યાદ જશે વાસ-તે બેહતર એ છે કે, એ કેઆન શાહ પાસે લશકર થોડું છે અને આપણુ લોકો પાસે બેશુમાર લશકર છે, તેથી આપણે એક મરતબે એ લશકર ઉપર ગલબો કરીએ.” જેવાર હોમાનની જોખાનથી હેવા સખુન સાં જલોયા તેવારે સરવે કોઈએ એકદેલ થઇને કેઆનશાહના લશકર ઉપર ગલબો કીધો. જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે હેવો મામલો દીઠો કે તમામ તુરકી લશકર મારો તરફ દોડ્યું આવે છે તેવારે પોતાના લશકરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો, તમે શું જુવો છો કે તમે ભો તમારી કીનાની તલવાર ઉઠાવો.” તે પાદશાહનું એટલું કહેવું કે તમામ લશકરે પોતપોતાનાં હથીઆર ઢિઠાવ્યાં. એમ કરતાં તે બેહુ તરફનાં લશકર એકએકમાં ભેલાઈ ગયાં, અને બેદેહશત પોતપોતાના કીનાન, હથીઆરનો વરસાદ વરસાવવા લાગાં. તેણે કરી તું કહે ગોયા સવારોનું સર તથા હાથ તથા પગ જેમ જાહાડનાં સુકાં પાતરાં ગલે તે મીસાલ ગલવા લાગાં. પણ કેઆનશાહનાં લસકરમાં નામનો ઢિઠાવનાર કરખાન

તથા અરશેવંન તથા ફરીલ તથા પેરોન એ ચાર પેહલવાન હતા, તેઓ જેમ મસત હાથી હોમલો કરે તે મીસાલ હર તરફ પોતાના ઘોડા દપટાવોને જે ઉપર પોતાની તલવાર મારતા તેને શરથી તે પગ લગી ચીરી નાખતા, તથા જે ઉપર પોતાનો ભારી ગોરજ મારતા તેને એક દડીનો મીસાલ ચીરી નાખતા હતા. તે વગેરે નામદાર પાદશાહ કેઆનશાહ પોતે હેવી તો સખત લડાઇ કરતો, કે જેમ જાળ્યલોસતાનનાં મેદાનમાં કેરશાસપસાનીએ સમોલાશનાં લસકર સાથે લડાઇ કીધી તે મીસાલ તે લડાઇ સખત થઇ પડી. બોજી તરફ તુરકી હોમાન તથા બુઢો પીરાન તથા પ્યારમાન તથા નશતેહેન તથા રોઇન, એ પાંચ તુરકી શાહજાદા કો નામાં આવીને કેઆનશાહનાં લસકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારતા હતા કે જાળ્યજ મુવેલાં આદમીની લોથનાં ટેકડા કરતા હતા. તે વગેરે તેની સાથેના મદદના કરનાર પેહલવાન તથા લસકરનાં સવારો હેવી તો લડાઇ કરતા હતા. કે તેઓની લડાઇ જોઇને ગોયા આપેરો હજારનો દહાડોભો પોકાર મારવા લાગો. એ રવેરાની સખત લડાઇ એક દહાડો અને એક રાત લગો થાઇ. પણ તુરકી લસકર ઘણું જીઆદે હતું તેથી કરી નામદાર કેઆનશાહનું લસકર પતંગ આવી ગયું, અને હરતરફ નાશવા લાગ્યું. હેવો મામલો જોઈ ફરોદનો પેટો કેઆનશાહ પોતાનાં દેલમાં ગાભરો પડી ગયો. અને ભાંત ભાંતનો અંદેશો કરવા લાગો કે, “હેવો મારો દહાડો આપેર આવ્યો.” એવો અંદેશો કરી પાક એજદાંની આગલ એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અય દાદગર સાહેબ ! તું મારા બોજી જોરગવાર પાદશાહોની તરફ નેઘાહ કરીને આ વખત મારી મદદ કર; અગર નહીં તો હું એ દુસમેન લોકોનાં હાથમાં કેદ પડીશો જાશ તો મને જાદુગર પાદશાહ અફરાસીઆબ જીવથી મરાવશે. તેથી આ વખત તું મારો જાન પચે તેવો ચારો કર. અગર હું એ મુલક મેલીને કેઠે નાહાસી જીર્જીધું તો આલમના લોકો મારો ઉપર તાનાજનીના સખુત મારશે, અને એમ કરી કેહેશે કે, “કેઆનશાહ જાતે એવો જોરાવર કેહેવાતો હતો અને તુરકી લોકોથી આજેજ આવી નાહો ગયો. વાસતે, અય અજીમ કુદરતના સાહેબ, તું મારી દાદ લે.” એ રવેરા કેઆનશાહ પાક યજદાંનો આગલ આજેજીથી કહેતો હતો એવામાં ધરિન જ-

મીનના રસતા ઉપરથી એક ભારો ગેરદ ઊઠી તે ગેરદે કરી હવાનો રંગ જરદ રંગી થઇ ગયો. તયાં નકારોં તથા કરનાએના અવાજ ઉઠવા લાગા, અને ખેશુમાર ઘોડા હરનવા લાગા. તેણે કરી ચાચ શેહરનાં મેદાનમાં ખેલુ તરફના જે સવારો લડાઇ કરતા હતા તેમનાં દેલ શુર ભરેલાં થયાં. એમ કરતાં જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે જાન્યુલી લશકરના જુગલ દીઠા તેવારે તે ફરોદને ખેટો ખુશીમાં આવ્યો. અને પોતાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, હવે તમો કસી વાતની ફીકર મા કરો. આપણી મદદને વાસતે પાક દીનત પાદશાહ કેખોસરોનું લશકર આવી પોહોંચેલો.” એ સખુન કેઆનશાહ પોતાનાં લશકરને કેહતો હતો તે અવાજ તુરકી હોમાન તથા પ્યારમાને સાંભલ્યો. તેથી તું કહે ગોયા જેમ લોખડી ગાભરી પડોને જંગલમ; શેરને જોય તે મોસાલ તેઓ ગાભરા પડી જે જાન્યુલી લશકર આવતું હતું તેની તરફ જોવા લાગા. તે લશકરને આવતું જોઇને ગોયા તેમની મોંઝાંનો રંગ હવા ઉપર ઉડી ગયો. એમ કરતાં દેલાવર કેરશાસપશાનાં તથા શેરમરદ ફરામરજ તથા જંગી સામ પોતાનાં ચાલીશ હજાર સવાર સાથે ચીતાની મોસાલ ચુંગાલ ઉઠાવી આવી પોહોંચ્યા, અને તયાં આવતાંને વાર જોય શું કે એક રોસતાખેજની મોસાલની લડાઇ થતી હતા. પણ નામદાર કેઆનશાહનાં લશકરને આજેજ આવી પાછું હઠેલું તેઓએ દીઠું તેથી તેમનાં દેલ આતશની મોસાલ ગરમીમાં આવ્યાં તેથી હાંદુસતાનના સરદાર ફરામરજને કેરશાસપશાનીએ કહ્યું કે, “અય મારા ખાજોરગી ભરેલા નેઆગાન, આપણને આ વખત સુસતી કરવા નો નથી, શા વાસતે કે તુરકી લશકરે ખાજોરગ ખાનદાનના કેઆનશાહ ઉપર ઘણો ગલખો કીધોછે. તેથી સેતાપ આપણે જાઇને તમામ તુરકી લોકોને મારી પાછા હઠાડીએ.” એ રવેશ ગોફતેગો કરીને તે નામદારોએ કીનાંતો તલવાર ઊઠાવી, અને પોતાના લશકર સાથે જોશથી તુરકી લશકર ઉપર હોમલો કીધો, અને જેમ ભુખ્યા શેર ગોશફદનાં ગોવારાંની ખરાબી કરે તે મોસાલ પીરાંનનાં લશકરનો ખરાબી કરવા લાગા. હવે શાએર કેહેછે કે, “એ લડાઇને એ જગા પરતી મેલીને જોહાંપેહલવાન રસતમની દાસતાન કહું તે કાન ધરીને સાંભલ.”

હુકાયત લખી છે કે, આવી પોંહોંચયો જેહાંપેહલવાન
 રૂસતમ પોતાનાં લશકર સાથે અમોએ નામનાં જંગ-
 લમાં, અને લડાઇ કીધી જંગેસાવરાને અખવાશ
 તુરકી સાથે, તથા મારયો ગયો અખવાશ
 જંગેસાવરાનના હાથ ત્રિપર.

જેવારે પેલી તરફ તાજખખશ રૂસતમ પોતાના લશકર સાથે ઈ-
 રાન જમોનની તરફથી રાહ માપતો અમોએ નામનાં જંગલમાં આવી
 પોંહોંચયો તેવારે જોય શું કે બેશુમાર તુરકો લશકર મકાન કરી પડેલુ
 છે. તેથી હુકમ કરીને તે મેદાનમાં તુરકી લશકરની સામણે પોતાનાં
 લશકરનો મકાન કરાવયો. એમ કરતાં તે દહાડો ગુજરી ગયા, અને બી-
 જ દહાડાની પામદાદ થઇ તેવારે નાપાક તખીઅતનો ગરશીવજ પો-
 તાના તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “આપણો દુશમેન
 પોતાનાં લશકર સાથે આવીને આપણી સામણે મકાન કરો પડ્યો છે,
 વાસતે હું એમ ચાહું છું કે, એ વખત એ મેદાનમાં રૂસતમ સેવાએ
 કોઇ બીજા જખુલી પેહલવાન હાજર નથી માટે એટલામાંજ આપણ
 લોકે આપણું વખત ઇરાની લોકે સાથે અજમાવીએ, અને જોઇય કે
 એ ફરતો આસમાન કોણનો મદદ કરેછે.” તેનું એટલું કહેવું કે તેની
 મજલેશમાંથી એક પેહલવાન જે અખવાશ નામનો હતો તે કહેવા
 લાગો કે, “અય ગરશીવજ, અગરજો તારો હુકમ હોએ તો આજરોજ
 હું કોનાનાં મેદાનમાં જાઉં.” અખવાશનું એટલું કહેવું કે ખુરી તખી-
 અતના ગરશીવજે તેજ વખત પોતાનાં લશકરમાં લડાઈનું નકાઈ કરા-
 વયું. તેણે કરી તેનું તમામ લશકર હલમલી રહ્યું, અને સરવે કોઈ
 કોનાનાં હુથીઆર પાંધીને મેદાનમાં આવી સફ સમારી ઉભા. હવે એ
 તરફ રખશનાં સરદાર રૂસતમે ગરશીવજનાં લશકરમાંથી લડાઈનાં નકા-
 રાંનો અવાજ સાંભલ્યો તેજ વખત પોતેખી પોતાનાં લશકરમાંથી હો-
 કમ કરીને લડાઈનું નકાઈ ધમધમાવીઊં તેણે કરી તમામ ઇરાની લશ-
 કર એવું તો જોશમાં આવયું કે જેમ હરણને જોઇને ચીતો જમીન
 ઉપરથી ઉછલે તે મોસાલ તે ઉછલીને ઉઠી ઊભું થયું, અને સરવે

કોઈ પોતપોતાનો લડાઈને અસપ્પાપ્ય તદ્દયાર કરી મેદાનમાં આવી સફ્ સમારી ઉભા. તેણે કરી તું કહે ગોચાતે અમોએનું મેદાન રચેના મેદાનનો બાઈ હતો. ઈચ્છાને જે મીસાલ રચેનાં મેદાનમાં બેહુ તરફનું લશકર જુમખેશથી ઉભું રહેતું હતું તે મીસાલ તે મેદાનમાં ઉભુ રહ્યું હતું. બેહુ તરફનાં લશકરમાંથી નકારાં તથા કરનાએનાં અવાજ ઉઠવા લાગા, તેણે કરી જમીન તથા જમાનો ધુજવા લાગો. એમ કરતાં તુરાની લશ કરમાંથી અપ્પવાશ તુરકી પોતાનો ઘોડો જોહાંકાવતો મેદાનમાં આવ્યો અને એક પોકાર મારી કહ્યું કે, “જે કોઈ ધરાની લશકરમાં શાહજાદા કેહેવાતો હોએ અને મારી મીશાલ બોજારગીને પોહાંચેલો હોએ, તે મારાં મેદાનમાં આવે.” જેવારે ધરાની લશકરમાંથી નામદાર જંગેસાવરાને હેવો અવાજ સાંભલ્યો તેવારે તે દેલ જોશમાં આવોઈ, તેથી પોતાના ઘોડાને એડ મારીને આજર ગોસસપની મીસાલ દપટાવતો તે તુરકીનાં મેદાનમાં જઈ પોહાંચ્યો, અને એમ કરી કેહેવા લાગો કે “અય પદગુમાન તુરકી, તું કેટલોએકવાર થાયો એ મેદાનમાં ઉભો રહીને પોતાનાં નામની ડંમર હાંકેઆ કરેછે, પણ તું જાણતો નથી કે નામદાર રૂસતમનાં લશકરમાં તારા કરતાં કોઈ બોજરગ ખાનદાનનો હોશે.”

એટલું કેહીને તે દેલાવરે પોતાનો ભારી નેજો ઉઠાવ્યો. તેને જોઈને પુરી ખશલતના અપ્પવાશેભી પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો, અને તે બેહુ પેહલવાનો એક એક ઉપર કીનાથી નેજના જરખ મારવા લાગા, અને જેમ આસમાન ઉપરથી વરસાદના ઓલા વરશે તે મીસાલ એક પીજ ઉપર પોતાના નેજના જરખ વરસાવા લાગા, અને જેમ દરીઆ વમાં ભારો મગરમછ માહી ઉપર ગલબો કરે તે મીશાલ એક એક ઉપર હોમલો કરવા લાગા. તે વગેરે તે બેહુ દલેશેની દોડધુપ જોઈને બેહુ તરફનાં લશકર તથા નામદાર પેહલવાનોનાં દેલ આજેજ ભરેલાં થયાં. એ રવેશ સખત લડાઈ કરીને એકપીજ ઉપર સાઠ નેજના જરખો તેઓએ માર્યા પણ તે બેહુમાંથી કોઈને કરો આસેપ્ય પોહાંચ્યો નહી. એવામાં નામનો બ્રહ્મવનાર જંગેસાવરાન ઘણોએક ગોસામાં આવ્યો, અને પોતાનો નેજો ઉઠાવી તે અપ્પવાશની કમર ઉપરએવો તો જોરથી માર્યો કે, તેના જરખે કરી તે તુરકીના પાંઉ ઘોડાની રેકાપમાંથી નીકલી

ગયા, અને તે જમીન ઉપર તુટી પડ્યો. તેજ વખત જંગેશાવસન પોતાના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી કુદીને ચીતાની મીસાલ તેના સીના ઉપર સવાર થયો, અને સેતાપ્પ કમરમાંથી ખંજર ખેંચીને તે અપ્પવાશ તુરકીના સીનામાં માર્યું અને તેનો સીનો તથા પેટું ચીરી નાખ્યું, અને સેતાપ્પ પાછો પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ ધરિની લશકરમાં આવી ઊભો. જેવાર એવો મામલો તુરકી લશકરમાંથી ઊઘે પપ્પતના ગરશીવજે દીદો, તેવાર પોતાનાં દેલમાં ધણોજ ગમગીન થયો. તેને ગમગીન થતો જોઈને સપેહરંમ નામનો પેહલવાન એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પાદશાહ અફરાશીઆપ્પનાં ભાઈ નામદારો ભરેલા ગરશીવજ, તું એવો ગમગીન તે શા વાસતે થાયછે ? તું જોકે હું હવડાં એ કીનાનાં મેદાનમાં જઈને કેપોસરોનાં પેહલવાનોના દેલ ગંમ ભરેલા કરુંછું.” એ રવેશ કહીને સપેહરંમ પોતાનો ઘોડો તેજ વાની મીસાલ મેદાનના દરમેઆનમાં દોડાવતો આવી પોહોંચેઓ. તેને આવતો જોઈને તાજપપ્પશ રૂસતમ, પેહલવાન હજીરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય ગોદરજના શેરમરદ બેટા આ જે તુરકી પેહલવાન લડાઈના મેદાનમાં આવયોછે, તે તારેલાયકનો હુમનપરદ છે.” એટલું રૂસતમનું કહેલું કે દેલાવર હજીર પોતાનાં દેલમાં ખુશી થાયો, અને જેમ કે કોઈ શપ્પસ મજલેશમાં જવાને વાસતે ખુશી થાયે તે મીસાલ ખુશી થતો લડાઈના મેદાનમાં ગયો. તેવાર ધરિની લશકરમાંથી નકારાં તથા કરેનાએનાં આવાજ નીકલયા.

એમ કરતાં જેવારે તે બેહુ દેલાવર એક એકની મોકાબેલ થાય તે વાર જેમ જંગલમાં બે શેર એક એક ઉપર ધુરકા ધુરકો કરે, તે મીસાલ એક એક ઉપર પોતાની આંખના લુવા ચરાવીને ધુરકવા લાગા, અને જેમ આશમાન ઉપર વાદલ પોકાર મારે તે મીસાલ એક પીજી ઉપર પોકાર મારી પોતાનાં ભારી ગોરજ ઉઘાવેઆં, અને જેમ માજદશંનના દેવ એક પીજી ઉપર ગોસસામાં આવો હુમલો કરે તે મીસાલ હોમલો કરી ગોરજનો જરપ્પ મારવા લાગા. તે ગોરજની દરંગાદરંગીને અવાજ બેહુ તરફનાં લશકર સાંભલીને પોતાની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગાં, અને તે બેહુ દેલાવરનાં ઘોડાની દોડધુપે કરી જમીનની આ-

મહી ચીસવા લાગી. તેમજ તે ઘોડાની નાલે કરી ખેશુમાર ગેરદ ઉડવા લાગી, તેથી કરી રોશન રોજે સીહાઈ પકડી, અને આશામાન ઉપર આ-ફતાખબો પોતાની ચાલ ભુલી જવા લાગે. તે ખેડુ જપ્પરદસત પેહલ-વાનો એક ખીજ ઉપર પોતાનાં ભારે ગોરજ મારતા હતા. તેણે કરી તેમની ખાજુબો સોસત થઈ ગઈ. એમ કરતાં તે ખેડુએ એક ખીજ ઉપર ચાલીશ ગોરજનાં જરખ માર્યા, તેણે કરી તેમનાં પપ્પતરની કડીએ કડી ટુટી ગઈ, અને તે ગોરજનાં દસતા કમાનની મીશાલ વાંકા વલી ગયા, અને તેથી તે ખેડુએ પોતાનાં ગોરજને પડતા મેલયા.

હુકાએત લખીછે કે, મારીઓ ગયો પેહલવાન સેપેહરમ
નામદાર હજીરના હાથ ઊપર, અને આવયો
જંગાલ તુરકી મેદાનમાં તથા મારયો ગયો
તે નામદાર ફરોહલના હાથ ઊપર.

પછી સેતાપ્પ મુઠ ઉપર હાથ મારી મેઝાનમાંથી પોત પોતાનો તલવાર ખેંચી, અને પોતાના ઘોડા એક બીજા ઉપર જોડોડાવ્યા. એવામાં તુરકી સેપેહરંમ ગુસામાં આવ્યો, અને એક અવાજ મારી હોમત ભરેલા દેલાવર હજીરને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ ઊંધે વખતના ઈરાની પેહલવાન, હવે તું આ મારી તલવારનો જરખ સંભાલ.” તેનું એટલું કહેવું કે દેલાવર શાહાજનદા હજીરે સેતાપ્પ પોતાનાં સર ઉપર આડી ધાલ પકડી. એવામાં સેપેહરંમે પોતાની તલવાર ઉઠાવીને નામના ઉઠાવનાર હજીરની ઢાલ ઉપર મારી. તેના જરખે કરી તેનો ઢાલ કંકરોના ખોરાનો મીશાલ કપાઈ ગઈ. તે મામલો જોઈ હોનર ભરેલા હજીરે સેતાપ્પ પોતાનું શર ચોરાવી લીધું; તોભી તે તલવારના જરખનો તરછો તેની દાબી પાણ્ખુમાં લાગો તેથી તેનું પખતર કપાયું, અને તે જરખ તેની પાણ્ખુમાં કારી થાયો. તેણે કરી તે હજીરની પાણ્ખુમાંથી લોહી જરી થયું. હવે મામલો જોઈને તે દેલાવર હજીર ગુસામાં આવ્યો, અને સેપેહરંમને એમ કરી કહ્યું કે, “હવે આ મારી તલવારનો જરખનો હાથ સંભાલ.” તેનું એટલું કહેવું કે તે તુરકી સેપેહરંમે પોતાનાં શર

ઉપર આડી ઢાલ પકડી. પણ નામના ઉઠાવનાર હજીરે પોતાની તલવારનો જરખ હેવો તો સફાઈથી માર્યો કે તેનો ઢાલને કાકરીનાં ખીરાની મીશાલ કાપી નાખી. તે તલવારનો જરખ તેનાં શર ઉપરની કોલાહમાં લાગો અને તે કોલાહ કાપીને તેનાં સરમાં લાગો, અને સર કાપીને તેને કમર લગી ચોરી નાંખ્યો. તેથી તે તુરકો સેપેહરંમ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં પડ્યો.

જેવાર એવો મામલો તુરકી લશકરમાંથી તેના બાઈ જંગાલ નામનાં પેહલવાને દીદો તેવારે પોતાના બાઈના કીનામાં ઘોડો દપટાવતો મેદાનમાં આવ્યો, કે દેલાવર હજીરને જીવથી મારે. પણ હજીર તો તેના બાઈ સેપેહરંમનાં હાથ ઉપર જખમી થયો હતો તેનાં સખખથી પોતાનું દેલ આજોરદે કરી ધરાની લશકરમાં આવ્યો. તે નામદારને જોહાંપેહલવાંન રૂસતમે જખમી થએલો દીદો. તેથી તેજ વખત જરા લોકોને ધ-આને હકીમ લોકોને બોલાવી તેનો પાળુ ઉપર પટો બંધાવ્યો. હવે પેલી તરફ જેવારે તુરકી જંગાલ કીનાનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો તેવારે એક પોકાર મારીને કેહવા લાગો કે, “અય પેહલવાંન હજીર, તું મારા બાઈને જીવથી મારીને એ કીનાનાં મેદાનમાંથી નાશીને ધરાની લશકરમાં બાઈ શા વાસતે બરાધ બેઠો છે ? શું હું નામનો ઉઠાવનાર અને ગોરજનો મારનાર જંગાલ પેહલવાંન પોતાનાં બાઈના કીનામાં દોડતો આવેઓ તેથી માર્યો જવાનો અદેશો દેલમાં કરીને નાશી ગીઓ છે ? વાસતે તું હીચકારા પેહલવાનની તરફથી જેની ખુશી પડે તે મારાં મેદાનમાં આવે.” એ મીશાલ તે તુરકીને સખુત બોલતો જોહાંપેહલવાન રૂસતમનાં લશકરમાંથી નામદાર ફરોહેલ પેહલવાંને સાંબલ્યો તેથી તેનું દેલ આતશનો મીશાલ ગરમીમાં આવ્યું, અને જંગાલ પેહલવાનનાં સખુત તેનાં તનમાં તીરની મીસાલ લાગાં. એટલા વાસતે પોતાનો ઘોડો જોહોંકાવતો તે તેનો મોકાબેલ આવો પોહોંચ્યો. તેણે આવતાંને વાર તે જંગાલ પેહલવાંને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકી પેહલવાંન, તું એ મેદાનમાં ઉભો રહીને એટલો વાર થાએઓ હરખાહેલા શાગની મીશાલ શા વાસતે બરાડ્યા કરેછે ? તે દેલાવર હજીર તો તારા બાઈના હાથ ઉપર જખમી થયો છે, તેનાં સખખથી પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી એ

મેદાનમાંથી પાછો ફર્યો છે. વાસતે આવ હું તારો હંમનપરદ થઈ આવ્યો છું.” તેનું એટલું કેહેવું કે જંગાલ પેહલવાને પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો અને ગોસાથી ફરોહલ ઉપર હોમલો કીધો. તેને જોશથી આવતો જોઈને તે ફરોહલેભો પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો. પછી કીનાના વાદ-લની મીસાલ એક ખીજ ઉપર હોમલો કરી તે નેજાનાં જરખ મારવા લાગા. તે ખેડુ પેહલવાનો એવી તો શખત લડાઈ કરવા લાગા કે ગો-એઆ તેઓનો લડાઈ જોઈને જમાનાનો આંખ ખતંગ આવી ગઈ. તેઓનાં ઘોડાની દોરડુપે કરી જમીનનું દેલભી ખતંગ આવી ગયું. એ રવેશની સખત લડાઈ કરતાં રાતનો વખત નજદીક આવી પોહોંચ્યો. તે ખેડુ દેલાવરોએ પોત પોતાનાં નેજાનાં જરખ એક ખીજ ઉપર ઘણાં એક મારયા, તેથી તે ખેડુનાં તંન તે નેજાની નોકે કરી સુશખદાર થા-એઆ, અને તેઓનાં તંનમાંથી પસોનાંની જગો લોહી જરી થયું. હે-વામાં તુરકી જંગાલ પેહલવાંત ઘણાંએકે ગોસામાં આવ્યો અને પોતાનાં નેજાને સર ઉપર ફેરવી ઘણાંએકે જોશથી ફરોહલનાં સીનામાં મારયો. તેનાં જરખે કરો તે દેલાવરનાં ખખતરની કડીએ કડી તુટી ગઈ, અને તે નેજાના આંચકાએ કરો તેના ખેડુ પગ રેકાખમાંથી નીકલી ગીઆ, અને તેણે ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે પડવા ચાહીઊં, પણ સેતાખ પાછો સાવચેત થઈ ખેડો, અને ગોસામાં આવી એક અવાજ મારી તે જંગા-લ તુરકીને કહ્યું કે, “અય લડાએક પેહલવાંત, હેવો તું જોરેમંદ કહે-વાએછે તો આ મારા ભારી નેજાનો જરખ સંભાલ.” એટલું કેહી પો-તાનો નેજો ઉઠાવ્યો, અને તે તુરકી પેહલવાનની કંમર ઉપર એવા તો જોશથી માર્યો કે, તેના આંચકાએ કરી પેહલવાંત જંગાલ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં પડ્યો. તે તુરકીને નીચે પડતો જોઈને નામનો ઉઠાવ-નાર બુઢો ફરોહલ પોતાની સવારીના ઘોડા ઉપરથી ચીતાની મીસાલ જ-મીન ઉપર કુદેઓ, અને સેતાખ પેહલવાંત જંગાલનાં સીનાં ઉપર શેર ની મીસાલ ચહીડી ખેડો, અને ખંજરની મુઠ ઉપર હાથ મારી પાહરે ખેંચીને તે તુરકીની પેહલુમાં મારીઊં, જેથી તેનો છવ હવા ઉપર નીક-લી ગયા. તેવાર પછે લડાએક ફરોહલ પોતાના ઘોડા ઉપર શવાર થા-યો. તેણે જોયું કે હેવો તો રાતનો વખત થાયો છે તેથી કોઈ દલેર

પેહલવાંત મારા મેદાનમાં એકાએક આવશે નહીં, તેથી ધરાની લશકર-
માં આવથો.

જેહેવાર ખુની દેલનાં કરશીવજે પોતાનાં લશકરમાંથી જોયું કે દુ-
શમેતનાં હાથ ઉપર મારા તરણ પેહલવાન માર્યા ગયા તે વાર દોલસાથ
ખોલથો કે, “એ વખત જોલમગાર સીહા સોતેભી સેતાપી કીધી, અગર
નહીં તો હું કોઇ ખીજ પેહલવાનને મેદાનમાં મોકલીને મારા પેહલવા-
નોનો કીનો લેતે. હવે તો જેહેવાર કાલ રોજે ખામદાદ થાએ તે વાર હું
ધરાની પેહલવાનોનાં દેલમાહેતમ ભરેલાં કરું.” એટલું કેહીને પોતાના
લશકરમાં આશાએશનું નકાઝું કરાવીઉં. તે નકાઝાંનો અવાજ સાંભલી
એ તરફ જેહાં પેહલવાંત રૂસતમેભી પોતાનાં લશકરમાંથી સવાલનો જ-
વાબ આપથો, ઇઆને તેણેભી આશાએશનું નકાઝું વજરાવીઉં તેથી
એહુ તરફનાં લશકર મેદાનમાંથી પાછાં ફરીને પોતપોતાની જગા ઉપર
ગયાં. તેવાર પછે કરશીવજે હોકમ કરી પેલા તરણ પેહલવાનોની લોથને
મેદાનમાંથી ઉંચલાવી મંગાવી, અને તેને માવજતથી ઠેકાણે પહોંચાડી
અને તેવાર પછે મજલેસ સમારો ખાણુ ખાવા બેઠા. હવે એનો શાએર
એમ કરો કેહેછે કે એ વાતને એ જગો પરતી મેલોને પાદશાહ કેઆં
શાહની દાસતાંન કેહું તે સાંભલ.

હેકાએત લખીછે કે, નાઠો ગયો પીરાન વજર પોતાનાં
લશકર સાથે, તથા જઈ પોહોંચયો નામદાર પરજો
ખારજમ શેહરની તરફ, અને લડાઈ કીધી
શેહાનાં લશકર સાથે, તે વગેરે.

હવે પેલી તરફ શેરને પીતેનો કેરશાસપસાંની તથા દેવખંદ ફરા-
મજ તથા જંગી શામ એ તરણ પેહલવાન, એઆલીશ હજર સવાર
સાથે ચાંચ શેહરનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચયા તેવાર તે નામદારોએ
પોરાંનનાં લશકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારી કે, તે તુરકી લશકરની
લોથનાં જખખ ટેકરા કરી નાખયા, અને તે ચાંચ શેહરનાં મેદાનમાં
જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર આદમીનાં લોહીમાં પાણી ભેલાઇ જાએ તે

મીસાલ ખાકમાં લોહી લપટાયું અને જેમ કુમારના અભાડા આગલ માતીનાં ઘડા પરાગંદા થાયે તે મીસાલ જાળ્યજા આદમીઓનાં સર પડેલાં જણાયાં. જેવાર તુરકી લશ્કરે જાળ્યલી પેહલવાનોનાં હાથની હેવી સખત લડાઈ દીઠી તેવારે સરવે કોઈ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી નાશવા લાગા. તે મામલો જોઈ પીરાન તથા હોમાન તથા પ્યારમાન તથા નશતેહેન તથા રોઘન એ સરવે કોઈએક પીજ સાથે વાત કરવા લાગા કે, “હવે આપણને ઊભુ રહેવું બેહતર નથી, શા વાસતે કે આપણું લશ્કર ખતંગ આવી નાહું જાએછે.” એ રવેશ માહોમાહે ગોફતેગો કરીને સેતાપ્ય લગામ ફેરવી તે આચ રોહરનાં મેદાનમાંથી તેઓ પણ નાશવા લાગા. તેમને નાશતા જોઈને જે કંઈ તુરકી લશ્કર ઉભું હતું તેભી નાશવા લાગ્યું. એ રવેશ એક એકને જોઈ તે તમામ લશ્કર નાશી ગયું. જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે તથા જાળ્યલી પેહલવાનોએ એવો તમાસો દીઠો કે વીશેનો બેઠો પીરાન પોતાનાં તમામ લસકર સાથે નાહો જાએછે તેવારે તેઓએ પોતાનો તલવાર ઉઠાવીને તે લોકોનો દુમપ્પાલો પકડ્યો, અને તે નાશતાં લશ્કરમાંથી ઘણાંએક સવારોને જીવથી માર્યા, અને તે તુરકી લશ્કરને મારતા મારતા તેમની પછવાડે એક ફરસંગ લગી જાઈ પોંહોંચ્યા. તેવાર પછે તેઓ પોતાનાં ઘોડાની લગામ ફેરવી પાછા પોતાનાં મકાન ઉપર આવ્યા.

એમ કરતાં જેવાર રોહરમાં આવી દાખેલ થયા તેવારે પાદશાહ કેઆનશાહે હોકમ કરી ખાસ મજલેશ સમારી, અને ખુશીથી ગમત કરવા બેઠા. તેવાર પછે પાદશાહ કેઆનશાહે ફરમરજને તથા કેરશાસપસાંનીને તથા શામને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ મારા પેઆરા જીવની મીસાલનાં બોજોરગ ખાતદાનનાં શેરદેલ પેહલવાનો, તમારાં મોપ્યારક કદમ એ તરફ આવયાં તેણે કરી મારો પેઆરો જીવ તથા એ મુલક બચેએ, અને મેં તમોને આજ ધણેએક વરશે દીઠા તેથી મારો જીવ જેવો ગમગીન હતો તેવો ખુશી ભરેલો થાયો.” એ રવેશ કેહીને તેજ વખત ખાણું મંગાવી સોફરા ઉપર ખાવા બેઠા, અને એક પીજ સાથે નવી જુની ગોફતેગો કરવા લાગા. હવે પેલી તરફ વીશેનો બેઠો પીરાન પોતાનાં લશ્કર સાથે શેકસતેહાલ થાઈને નાહો ગયો, તેવા-

૧૫૪ ~~સાંભલી~~ પીરાનને મલતી જતી નાખ્યું અપરો. [અરજો નામું-

જ તેણે તુરકસતાનનાં છલામાં એક સારો નામનું શેહર હતું તેની તરફ જઈ મુકામ કીધો. હેવામાં એકાએક તે શેહરની તરફ અપ્પરનાં દેનાર હલકારા લોકો આવી પોહોંચ્યા અને તુરાની લશકરમાં જે દેહેરામાં પીરાન વજીર પોતાનાં પેહલવાનો સાથે બેઠો હતો તયાં આવીને તેને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અય નામદાર બોજોરગ ખાનદાનનાં અને બોજોરગી ભરેલા સરદારોના સરદાર, તું તો એ જગા આશાએશથી બેઠો છે, અને યુરજીગર બોરજો પોતાનાં બેઠા તમુર સાથે ભારી લશકર લેઈ ખારજમ શેહરની તરફ આવી પોહોંચ્યો છે. તેણે આવતાંને વાર પાદશાહ અફરાશીઆખના બેઠા સેદાનાં લશકર સાથે એક ભારો સુલતાની લડાઈ ઉઠાવી ઉભી કીધી છે. તે યુરજીગર આપણો ભારી ગંજ ખખનાં ભરેલો મુલક છીનવી લેવા આહુ છે. પણ નામનો ઉઠાવનાર શાહાજદો સેદો તે જખુલી લશકર સાથે સખત લડાઈ કરે છે, તેથી હમો નથી જાણતા કે મખાદા તે લડાઈમાં આકેપ્ત શું નીપજશે.” એ રવેશ તે હલકારા લોકો સપેહસાલાર પીરાંનને કહેતા હતા હેવામાં એકાએક અમેએનાં જંગલની તરફથી એક હલકારાની જોડ આવી પોહોંચી, અને આવતાંને વાર પીરાંનને સેજદો કરી તેઓ કહેવા લાગા કે, “અય દાનાઈ ભરેલા તુરકસતાનની અનજુમનનાં સરદાર, હમો લોકો સેતાપોથી અમેએ નામનાં જંગલની તરફથી દોડતા આવીને તુને અપ્પર કરીએ છીએ કે, તે જગા જલનો બેઠો રૂસતમ પોતાનાં લશકર સાથે આવી પોહોંચ્યો છે. તેના ધરાની પેહલવાનોનાં હાથ ઉપર આપણાં લશકરનાં તરણ પેહલવાન માર્યા ગયા છે. તેમાં એક અખવાશ તથા બીજો સપેરંમ તથા તરીજો જંગલ એએ હતા. વાસતે લાજમ છે કે તું તે તરફ આવીને આપણા પેહલવાનોનો કીને લીએ.” હેવી અપ્પર બેહુ તરફની તે હલકારા લોકોની જોખાનથી બુઢા પીરાંને સાંભલી તેથી તેનું દેલ ઘણું ગંમગીન થઈ ગયું, અને તે પોતાના પેહલવાનોને કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, તે ધરાની તથા જખુલી લોકોએ તો ચેહારો તરફ ગલબો કીધો છે. આપણા લોકો હવડાં ચાચ શેહરની તરફથી શેકસત ખાઈને નાશી આવીઆ છઈએ, અને વલી હવડાં એ હલકારા લોકોની જોખાનથી હેવી નાખોશ અપ્પર

સાંભલીએ છે, તેથી મને તો મોટી ફીકર પેદા થાઇછે. તે કરતાં મેં એ-
વીભી ખપ્પર સાંભલી છે કે કેટલાએક જાણુલો પેહલવાન લશકર સાથે
મારાં પોતાંન શેહરની તરફ ગયા છે, કે તે મુલક પોતાને કબજા કરે.
તેથી હું નથી જાણતો કે તે મુલક ઉપર શું નીપજી હશે. વાસતે અથ
મારા નામદારો, આપણ ઉપર તો તરણ તરફનો અંદેશો આવી પડ્યો
છે, તો આપણે કેહી તરફ અને કોણની મદદને વાસતે જઇએ.” એવા
સખુન પીરાનની જોવાનથી સાંભલીને હોમાન તથા પ્યારમાને એમ કરી
કહ્યું કે, “અથ મારા દાના ભાઈ, આપણે દુર અંદેશો કરી જોઇએ છે
તો પાદશાહ અફરાસીઆપનાં દર તથા દેહશતથી શેદાની મદદે જાવુ
જોઇએ, શા વાસતે કે આપણો તારો મુલક સંભાલવા જશું તો અફરા-
સીઆપ એમ કરી બોલશે કે તમે પોતાનો મુલક સંભાલવા ગયા, અને
મારા નામદાર બેટાની મદદ કીધી નહી.” જેવારે પીરાને એવા સખુન
સાંભલયા તેવારે પોતાનાં લશકર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ જવાને
વાસતે તઈઆરી કીધી, અને પેલા હલકારાઓને તમામ ખપ્પર કેહીને
અફરાસીઆપની તરફ રવાના કીધા. એવા વીચારથી કે અફરાસીઆપ
એ ખપ્પર સાંભલીને બારે લશકર સાથે દુશમેન ઉપર ચેહારો તરફથી
ગલબો કરે. પછી પીરાન પોતાના લશકર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ
ચાલ્યો.

હવે એનો શાએર એક કરી કહે છે કે, પેલો તરફ અમોએનાં જ
ગલમાંથી જેહાં પેહલવાંન રસતમે પોતાનાં લશકરમાંથી ખપ્પરનાં પોહો-
ચાડનાર જસુસ લોકોને ચાચ શેહરની તરફ ખપ્પર મંગાવવાને વાસતે
મોકલયા હતા, કે તે તરફની ખીનાથી પોતે વાકેફ થાએ. એમ કરતાં તે
જશુશ લોકો પોતાની શાહાંનશો દોડાવતા ચાચ શેહર તરફ આવતા
હતા. તે જશુસોને રાહનાં દરમેઆન હેવી ખપ્પર થાઇ કે, વીશનો બેઠે
પીરાન પોતાનાં લશકર સાથે કોલજમનાં દરીઆવની મીસાલ મોજ મા
રતો ખારજમ શેહરની તરફ જાએ, વાસતે એ કે તે તરફ જઇને અફ-
રાસીઆપના બેટા શેદાની મદદ કરે, અને નામદાર પરજોનાં લશકર-
ને શેકસત પોહોચાડે. હેવી ખપ્પર સાંભલી તેથી તેઓએ તેજ ચાલની
શાહનશીને હેવી તો દપટાવી કે જેમ કમાનમાંથી તીર નીકળી જાએ તે

મીશાલ તે શાંહનશી દોડવા લાગી. એમ કરતાં જ્યારે તે જશુસ લોકો આચ શેહરમાં આવી પોહોંચેઆ તેહેવાર તેઓમાંથી સેતાપ એક જસુસ પાઊંપીઆદો થઇને કેઆંનશાહની દરઘાહમાં આવયો. તયાં આ વીને જોએશું કે તમામ નામદારો મજલેશ સમારી ખુશી કરતા હતા. હેવું જોઇને તેણે ફરાંમરજને સેજદો કીધો, અને કહયું કે “અય દેવો ને પકડનાર દલેર પેહલવાન ફરાંમરજ, તું હમેશાં એજ મીશાલ ખુશી ભરેલો રહેજે !” એ વગેરે ઘણીક દોઆ કરીને પછે અમોએ નામનાં જંગલની તથા તે વગરે જે કાંઈ રાહનાં દરમેઆંનમાં ખપ્પર સાંભલી હતી, તે તમામ પાંગે પોલદે જાહેર કરી કેહી. જેવાર તે જશુસની જો-પ્યાનથી નામદાર ફરાંમરજે તથા શેરની હીમતનાં કેરશાસપસાંનીએ તથા જંગી શામે હેવી ખપ્પર સાંભલો તેવારે તે દેલાવરો ચીતાની મીશાલ કુદી તે મજલેશમાં ઊઠી ઉભા થયા. અને સેતાપ કેઆંનશાહ પાશેથી રજા લેધ પોતાનાં લશકરમાં આવયા, અને તમામ ખપ્પતરી લશકરને તઈઆર કરી ખારજમ શેહરની તરફ વંતોલોઆવાની મીસાલ રાહ માપવા લાગા. હવે પેલી તરફ જેહેવાર વીશેનો ખેટો પીરાન પોતાના લશકર સાથે અફરાશીઆપના ખેટા સેદાની મદદને માટે ખારજમ શેહરની તરફ જઈ પોહોંચયો, તેવારે તયાં જોએ શું કે શાહ-જતદા સેદાનું તથા જાપુલી ખારજોનું એ ખેડું લશકરો એક એકમાં ભેલાઈ ગયલાં છે, અને મારેલાં આદમીની લોથના ટેકડા જાપ્પજ થયા છે. તયાં લડાએક સવારોના ગોલપાંગનો આવાજ સાંભલીને પીરાંનનાં લશકરનું દેલભી ધાભરૂં પડવા લાગું. તેથી તે સવારો માંહોમાંહે એક ખીજને કહેવા લાગા કે, “વલી આપણુ લોકો તો કંમખપ્પતીનાં ઘેરામાં આવી પડયા.” એમ કરતા વીશેનો ખેટો પીરાન પોતાના તમામ લશકર સાથે તે લડાઈના મેદાનમાં આવી પોહોંચેઆ, અને તે મેદાનમાં નામદાર ખારજોને તથા દેલાવર તમુરને શેદાનાં લશકરમાં ભુખયાં ખપ્પરની મીશાલ સખત લડાઈ કરતા દીક્ષા. તે પાપ તથા ખેટો જે તરફ પોતાની તલવાર મારતા તે તરફની સફને અફરાતફરી કરી નાંખતા. તે વગેરે તમામ જાપુલી લશકર પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટ ભાલડી પકડી જે તરફ હોમલો કરતું તે તરફ સવારોને ઘોડાની પીઠ ઉપરથી

ખાકમાં નાખતું. તેથી તે તુરકી લશકરનાં પાંજે સવાર પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી જંગલની તરફ નાશતા હતા. તે મામલો જોઈને બુઢા પીરાને પોતાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય માસ નામદારો, તમો જુવોછો શું ? આપણા પાદશાહનું લશકર જામુલી લોકોના હાથ ઉપર પતંગ આવીને માર્યું જાય છે.” પીરાનનું એટલું કહેવું કે તેના તમામ લશકરે પોતાની ચુંગાલ ઉઠાવી જામુલી લશકર ઉપર હોમલો કીધો. ને તે તરફ લશકર એક એકમાં ભેગાઈ ગયાં, તેથી તું કેહ ગયા નીલનો દરોઆવ જોશથી મોજ મારતો હતો. દલેર પેહલવાનોના સરબારી ગોરજે કરી હર તરફ કુટાઈ જતાં હતાં, અને તે ગોરજનાં ધમકારાએ કરી સવારોના દેલ હર ભરેલાં થાતાં હતાં. હવે જે તરફ નામદાર પોરજો લડાઈ કરતો હતો, તે તરફ તેને ખપ્પર કરવામાં આવી કે “અય શેરમરદ પેહલવાન, તું એ જગા લડાઈ કરેછે, પણ પેલી તરફ આપણું લશકર ઘણું પતંગ આવી ગયુંછે, વાસતે એ કે, વીશેનો ખેટો પીરાન પોતાનાં લશકર સાથે એ તરફ આવી પોહોંચ્યો છે અને આવતાનેવાર તે આપણા લશકરની ખરાબી કરેછે.” હવે ખપ્પર સાંભળ્યાથી તે શેરનો પકડનાર પેહલવાન એવોતો ગોસસામાં આવ્યો કે, જેમ જેહરી સોઈ ગારોડીને દેખીને ગોસસામાં આવે તે મીશાલ ગોસસામાં આવી પોતાના લશકરની તરફ ધુઆરોને વાસતે જઈ પોહોંચ્યો.

હુકાએત લખીછે કે, પતંગ આવ્યું સરદારાંખર બેનું
જામુલી લશકર, તથા આવી પોહોંચ્યો નામનો
ઊંઘનાર દ્રામરજ પોતાનાં ખેટા સામ
તથા નખીરા કેરશાસપશાની સાથે,
અને નાઠા ગયા તુરાની સરદાર
શેદો તથા પીરાન પોતાનાં
લશકર સાથે.

અને તે નોજવાન દલેર તથા જોએ શું કે પોતાનું લશકર પરાગંદા થયુંછે. અને તુરાની પેહલવાનો હાથમાં શમશીર પકડી બેદેહશત

જાપુલી સવારના સર પાકમાં નાખેછે. એવું જોઈ ગુસસામાં આવોને એક પોકાર મસત શેરની મોસાલ માર્યો, અને એમ કરો કહ્યું કે “અથ ઉધા સેતારેના તુરકી લોકો, હવે તમારૂં વખત પરગરાતે થાઈઁ, વાસતે એકે હમો જાપુલી દલેર લોકો કીનાની કંમર પાંધીને એ તુરકસતાનની તરફ આવયા છીએ તેથી એ તમામ મુલક અમારા તાપ્પામાં કરયા સીવાય હરગેજ પાછા હઠનાર નહીં. અગરએ તમારી પાસે બેશુમાર લશકર હોશે તોભી હમો જાપુલી દલેર તમોને વશ છીએ. અને હમોને કાંઈ લશકરની જરૂરીઆત નથી. હમો પોતાની પાળુને જોરે તમો લોકો સાથે રાત અને દન લડાઈ કરીએ છીએ અને કરશું. તમો લોકો એમ ના જાણતા કે હમો જાપુલીભી નાશી જશું—ઈઆને એ તુરકસતાનની તરફથી તમો લોકોની મોસાલ સેકસતે હાલ થાઈને હમો હરગેજ નાશી નથી જવાના” એટલું કહેહીને તે નામદારે પોતાના હાથમાં એલમાશના લોહાંની શમશીર પકડી અને જેમ શેર મસતી ભરેલો હુમલો કરેતે મોસાલ પોશનના લશકર ઉપર ગલખો કીધો. અને પોતાની તલવારે કરી, જેમ ખેડુત લોકો ટુકું ખેતરનું ધાશ કાપે તે મોસાલ તુરાની લશકરના હાથ તથા પગ તથા ગરદન કાપવા લાગો અને એક હુમલામાં પીરાંનનાં લશકરના પસે સવાર જીવથી મારતો ગયો. તોભી તે નામદારનો કસો ઇલાજ ચાલેઓ નહી, શાવાસતે કે તે તુરકી લશકર ધાણું બેશુમાર હતું. તેણે કરી શેર મરદ પરજો ભાત ભાતનો અંદેશો કરતો હતો. એવામાં એકાએક જંગલની તરફથી એક ભારો ગેરદ ઉઠી. તે ગેરદે કરી એ શેશન રોજે સીહાઈ પકડી અને જમીન તથા જમાનાની આંખ આંધલી થવા લાગી. તે વગરે નગારાંના અવાજે કરી આશમાનના કાન પુરા થવા લાગા એ રવેશનું જુમબેશ ભરેલું લશકર આવતું જોઈને નામદાર શોહરાખનો બેટો ગરદન ફરાજ પોરજો પોતાનાં દેલ સાથે અંદેશો કરવા લાગો. એવામાં જંગી તમુર પોતાનાં પાપ પરજોની નજદીક આવી પોહોચ્યા અને એમ કરી કહેવા લાગો કે “એ દેવનો ગરદનનાં પાંધનાર સરફરાજ, અગરએ પાક ઇઅજદાંની વખરોસથી જે આ લશકર આવેછે, તે કોઈ આપણાં દલેર જાપુલી પેહલવાંનનું હોશેતો ધાણું પેહલતરછે; અગર નહીતો આએ વખત આપણું લશકર જીવથી મારશું જશે, શાવાસ-

તે કે એ મેદાનમાં શેદાનું તથા પીરાનનું ઘણું લશકર છે. તેથી હું નથી જાણતો કે એ વખતે આપણુ ઊપર શું નીપજશે.” એ સ્વેશ તે બેહુ આપ બેઠા વાત કરતા હતા. હેવામાં પેલી ગેરદમાંથી બેશુમાર લશકર નજર આવવા લાગું અને તે લશકરનાં રંગ બેરંગી જુઠા હવા ઉપર ઊડતા હતા અને તે જુઠાની નીચે તરણ પેહલવાન મસત શેરની મીસાલ ઘોડાનો પીઠ ઊપર સવાર થઈ બારી દબદબાથી ચાલતા હતા. એમ કરતાં જ્યારે તે લશકર જંગલની તરફથી ખારજમ શેહરનાં મેદાનમાં આવી પોહોચી ઊં તેહવાર તે બેહુ આપ તથા બેઠાએ ચોલખોડ નામદાર ફરામરજ તથા કેરસાસપસાની તથા શામ એ તરણે સરદારને લશકર આવે છે. હેવું દોઢાથી ખોરજોરનું તથા નામદાર તમુરનું દેલથી તેજ આતશની મીસાલ જોશમાં આવ્યું અને તેઓ પીરાનનાં ને પરહુ મારવા લાગા. હવે જ્યારે પેલા તરણ જાણુલી સરદાર પોતાના સાથે આવી પોહોચ્યા તેવાર તયાં જોએશું કે બેહુ તરફનું લશકર લાઈને એક બીજા ઉપર કીનાંની તલવાર મારે છે. પણ ખોરજોનાં લશકરને પતંગ આવેલું દોઢું તેથી ગુસસાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે “હું તમે શું કોઈ પોતાનાં નામ આશમાન લગી ઉઠાવો.” ફરામ-કે તેનાં તમામ લશકરે પોતાની ચુગાલ ઉઠાવી એક ને અને તે ચાર લશકર હેવાં તો એક એકમાં ભેલાઈ ને પાણી મોટીમાં ભેલાઈ જાએ અને તે મીટીનો ત્રે તે લશકરનો બી કીચલ થઈ ગયો. તથા જેમ ને જાડનાં પાંતરાં ગલે તે મીસાલ સીપાઈ લોકોના પગ તથા તન તથા ઘોડા તથા હાથી પડવા લાગા, ત્રેલટ પાલટ થઈ એક બીજામાં ભેલાઈને હેવી ત કે કોઈ કોઈને પીછાની શકતું નહી. ગોએઆ હલવાં દીવાંનાં થઈ ગીઆ હતા. તેઓ એક સવારને પ-ઉપર ફ્રેંકી મારતા અને જે સવારનો ઘોડો માર્યો જ-ને બીજા ઘોડા ઉપર સવાર કરતા. એ સ્વેશ તે તમામ ફ્રેંકી લશકર સાથે બે દહાડા અને બેરાત લગીન લડાઈ કીધી.

એમ કરતાં જ્યાર તરોજ દહાડની પામદાદ થાઇ તેવાર અફશીઆપ-
ના બેઠો શેદો તથા વીશેનો બેઠો પીરાંન એ બેહુ સરદારો નેધાહ કરી
જાએશું કે પોતાનાં લશકરને જાપજ નાશવું દોહું. તેહવાર નાઉમેદ
થાઇતે તે પીરાંન સેદાને એમ કેહવા લાગો કે, “એ નામદાર શાહાજાદા,
હવે આપણે એ મુલકની ઉમેદ રાખવી નાદરોસત છે, શાવાસતે કે હ
શમેન લોકોએ ઘણા ગલબો કીધોછે.” એ વગેરે બીજા ઘણાએન સખુ-
ન એક બીજાને કેહીને ખારંજમનાં મેદાનમાંથી પોતાનાં ઘોડાની
ગામફેરવી નાશવાં લાગા. એમ કરતાં દલેર શેદો તથા દગાખાજ હોમ
તથા નાહીમત ખારમાન તથા નસતેહેન તથા રોહોન તથા પીરાન તથા
શોવજ તથા ફરશીવરદ તથા લોહાક તથા કલખાદ તથા શીમોખ તથ
એજરેહ એ વગેરે જે કોઇ તેહોની સાથે હતાં તે નાહા. તે સર
ઘનાખદ નામનાં પાહાડની નજદીક જઇ પોહોચ્યા વાર =
આપનો બેઠો સેદો પીરાનને એમ કરી કેહવા લાગો એ
હવે આપણ લોકો ઉપર ગેરફતારોનો દહાડો આવી પોહે
એવું નજર આવેછે કે આપણો તમામ મુલક દુશમેન
એટલા વાસતે હું સેતાખ અફશીઆપની તરફ
શકર લાવીને દુશમેન લોકોને પાછા હઠાવું. એટલ
પોતાનું લશકર પીરાંનને સોફીજી અને પોતે જુજ
ફરસોઆપની તરફ આવયો. તેવાર નામદાર પીરાન
પેહલવાંનો સાથે અમોએ નામનાં જંગલની તર
ને ગરશીવજનો મદદ કરે.

